

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМ. В.І. ВЕРНАДСЬКОГО

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ
В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ**

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

**Актуальні проблеми інтелектуальної власності
в інформаційній сфері**

Інформаційно-аналітичний дайджест

№ 10 (жовтень)

Київ 2023

Заснований Відділом з охорони інтелектуальної власності Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у 2016 р. Видається щомісяця. Відповідальний редактор Л. Литвинова. Упорядники: Л. Литвинова, З. Пономаренко. Дизайн обкладинки О. Саприкін. Адреса редакції: НБУВ, просп. Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-19-92. E-mail: nbuvdpir@ukr.net.

Аналітичний дайджест покликаний надати інформацію про проблеми інтелектуальної власності, що є надзвичайно актуальними в контексті інтеграції України в Європейське співтовариство. Призначення дайджесту – ознайомлення широкого кола фахівців у сфері інтелектуальної власності, а також і всіх користувачів, які цікавляться цією проблематикою, з інформаційними джерелами мережі Інтернет та новими надходженнями до фондів НБУВ (монографії, автореферати дисертацій, підручники, збірники наукових праць, матеріали міжнародних конференцій, статті з періодичних видань), що висвітлюють сучасні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та за кордоном.

Ознайомитися з літературою із фондів НБУВ та онлайн-ресурсами можна за адресою: проспект Голосіївський, 3, м. Київ.

Публікується на умовах ліцензії Creative Commons «Attribution» («Атрибуція – Із Зазначенням Авторства») 4.0.

ЗМІСТ

Інтелектуальна власність за кордоном	2
Всесвітня організація інтелектуальної власності.....	45
Інтелектуальна власність в Україні	54
Інтелектуальна власність в мережі Інтернет	60
Наука у сфері інтелектуальної власності.....	114
Законодавство з інтелектуальної власності.....	137
Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності.....	155
Сучасний стан авторського права в Україні та світі.....	192
Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів.....	212

Інтелектуальна власність за кордоном

«Згідно з новим звітом Європейського патентного відомства в Берліні під назвою «Інноваційні тенденції в адитивному виробництві», кількість глобальних заявок на патенти на технології 3D-друку з 2013 по 2020 рік зросла у вісім разів швидше, ніж для всіх технологічних галузей в цілому...

Лише у 2020 році було опубліковано понад 8000 сімейств міжнародних патентів (IPF), пов'язаних із 3D-друком, або патентних заявок, поданих у кількох країнах для захисту одного винаходу, що становить понад 2% усіх патентів. Оскільки 3D-друк продовжує розвиватися як метод виробництва, патентні дані дають цінну інформацію про технологічний ландшафт та сфери інновацій у галузі.

Охорона здоров'я, медицина та транспорт очолюють список секторів, де 3D-друк, також званий адитивним виробництвом (AM), інноваційно розвивається найшвидше. Згідно з дослідженням, «Можливості AM виявилися особливо вигідними для індивідуальних імплантатів, анатомічних моделей і стоматологічних застосувань»...

На США припадає найбільше заявок на патенти, 40% усіх заявок, поданих між 2001 і 2020 роками, а Європа, особливо Німеччина, йде позаду з 33%. Разом на ці регіони припадає 73% світових інновацій AM. Внески Китаю залишаються відносно невеликими – 4%...» (*Carolyn Schwaar. Could The Next Tech Unicorn Be Hiding In A Forest Of Patents? // Forbes (https://www.forbes.com/sites/carolynschwaar/2023/10/07/could-the-next-tech-unicorn-be-hiding-in-a-forest-of-patents/?utm_source=flipboard&utm_content=stogner%2Fmagazine%2FInnovation+%2F+Venture+Capital+%2F+Startups&sh=26c5b6408449). 07.10.2023*).

«...Однією з головних проблем у захисті патентів у космосі є той факт, що космос не підпадає під юрисдикцію жодної країни. Це означає, що важко визначити, які закони застосовуються до діяльності, що здійснюється в космосі.

...є кілька способів захисту патентів у космосі. Один із підходів полягає в тому, щоб спиратися на міжнародні договори, такі як Договір про космос 1967 року та Угода про Місяць 1979 року, які встановлюють основні принципи дослідження та використання космічного простору та передбачають вирішення спорів через міжнародний арбітраж.

Інший підхід полягає в тому, щоб покладатися на національне законодавство для захисту прав інтелектуальної власності в космосі. У багатьох країнах діють закони, які дозволяють охороняти патенти та іншу інтелектуальну власність у космосі, і ці закони можна використовувати для захисту патентних прав у діяльності, пов'язаній з космосом.

Нарешті, космічні компанії та організації також можуть використовувати контракти та інші юридичні угоди для захисту своїх прав інтелектуальної власності в космосі. Наприклад, компанії можуть укладати угоди з партнерами або клієнтами, які визначають, як їхня інтелектуальна власність використовуватиметься та захищатиметься під час діяльності, пов'язаної з космосом...

Незважаючи на те, що Договір про космічний простір конкретно не розглядає питання патентів, загальноновизнано, що патенти не можуть бути забезпечені в космічному просторі так само, як вони застосовуються на Землі. Немає жодної правової системи для забезпечення дотримання патентів у космосі, і незрозуміло, як таке дотримання буде здійснюватися на практиці.

Тим не менш, компанії або окремі особи можуть отримати патенти на технології або процеси, пов'язані з дослідженням або використанням космосу. Ці патенти можуть бути видані національними патентними відомствами і можуть мати примусову силу в межах країни, що їх видала. Однак ці патенти не нададуть власнику патенту жодних виключних прав на використання запатентованої технології чи процесу в космічному просторі...

Загалом, виклики, пов'язані з патентами в контексті дослідження та використання космосу, підкреслюють потребу в більш комплексній правовій базі для регулювання діяльності в космосі» (*Kaashif Omar. Do patents apply in space? // Potter Clarkson (<https://www.potterclarkson.com/insights/do-patents-apply-in-space/>). 03.10.2023*).

«...Права інтелектуальної власності можуть бути предметом ліцензії, якщо власник права інтелектуальної власності (ліцензіар), зберігаючи право власності, уповноважує третю особу (ліцензіата) використовувати та використовувати право інтелектуальної власності під час торгівлі відповідно до умов встановлені обома сторонами.

Ліцензування пропонує власнику цінну можливість розширити свій бізнес на нові ринки, збільшити джерело доходу за рахунок роялті, розвивати партнерські відносини, отримати визнання та продовжувати вирішувати, що робити зі своїм правом — адже ліцензіар зберігає право власності.

Власник патенту, ноу-хау чи інших активів інтелектуальної власності, який не може або не бажає брати участь у всіх заходах з комерціалізації (наприклад, технологічний розвиток, виробництво, розширення ринку), може отримати вигоду від ліцензування своїх активів інтелектуальної власності, покладаючись на потенціал свого партнера, знати - як і досвід управління.

Проста згода або терпимість власника щодо використання третьою стороною його прав ІВ не є еквівалентом ліцензії. Крім того, якщо власник права ІВ має намір продати своє право третій стороні, законним шляхом є переуступка, коли відбувається передача права власності на актив ІВ від однієї особи/організації іншій особі/організації.

За допомогою ліцензії можна надати комусь дозвіл, наприклад:

- опублікувати текст, записати музику, використовувати програмне забезпечення, синхронізувати музику у фільмі, відтворити малюнок;
- використовувати зареєстровану торгову марку на іншій території;
- відтворювати зареєстрований промисловий зразок;
- виробляти, використовувати або продавати запатентований продукт або послугу;
- виробляти, використовувати або продавати товар, захищений географічним зазначенням;
- вирощувати або продавати рослини сорту, захищеного правами на сорт рослин...

Ліцензійна угода або ліцензійний контракт мають бути укладені в письмовій формі та можуть бути зареєстровані в відомстві інтелектуальної власності або в організації, в якій раніше було зареєстровано право інтелектуальної власності, і використовуватися у разі суперечки у позасудовому або судовому порядку...

Ліцензійна угода може бути адаптована до потреб сторін, але зазвичай містить наступне:

- ідентифікація сторін;
- об'єкт ліцензії;
- спосіб використання та експлуатації цього об'єкта;
- тип ліцензії — виключна, напіввиключна (ліцензіар і ліцензіат використовують і використовують права інтелектуальної власності), невиключна або відкрита (будь-яка третя сторона, яка відповідає вимогам, встановленим ліцензіаром, отримає ліцензію, наприклад, ліцензія Creative Commons);
- зобов'язання обох сторін;
- тип платежу (або консенсус несплати) — можна визначити плату за ліцензію (сума за фіксований період), роялті (відсоток від прибутку) або одноразову суму (паушальна сума), або навіть поєднати типи оплати, а саме одноразової суми при підписанні контракту та роялті під час експлуатації;
- територія застосування;
- термін дії ліцензії;
- можливість надання субліцензій та передачі ліцензії;
- регулювання нових забудов;
- конфіденційність;
- врегулювання порушень;
- чинне законодавство та;
- компетентний суд або арбітраж/медіація.

Ліцензія може надаватися від творця кінцевому споживачу або від творця до організації, яка відповідатиме за просування творів творця та комерціалізацію прав творця з іншими гравцями ринку, залежно від галузі...

Окрім ліцензії на суто інтелектуальну власність, існують також інші види ширших комерційних угод, у яких ліцензуються права ІВ, наприклад угоди про товари, франчайзинг та угоди про спільне підприємство.

Незалежно від типу угоди, завжди важливо знати законодавство, яке регулюватиме угоду, і формальності, необхідні щодо цього конкретного права інтелектуальної власності» (*Júlia Alves Coutinho. IP licence agreements: an overview // Inventa (<https://inventa.com/en/news/article/910/ip-licence-agreements-an-overview>). 02.10.2023*).

«...Біологічні ресурси, особливо з різноманітних екосистем (таких як Амазонка), мають величезний економічний потенціал. Ці ресурси можуть бути чим завгодно: від лікарських рослин з унікальними цілющими властивостями до мікроорганізмів з потенційним промисловим застосуванням, і однією з найбільших проблем є досягнення балансу між економічними інтересами та екологічною стійкістю...

Оскільки патентування може надати виключні права суб'єкту господарювання на певний період часу, воно може обмежити доступ до певних біологічних ресурсів або технологій, створюючи монополії на природний матеріал або традиційні знання, які були неправомірно привласнені...

Несанкціонована експлуатація генетичних ресурсів може призвести до втрати біорізноманіття і, отже, обмежити доступність критичних дослідницьких інструментів і матеріалів для законних наукових досліджень, таким чином перешкоджаючи науковому прогресу та інноваціям.

Те саме стосується надмірного патентування, яке може створити перешкоди, обмежуючи доступність основних інструментів і ресурсів.

Іншим моментом, який слід враховувати, є зловживання генетичними ресурсами, яке потенційно може призвести до безвідповідального або небезпечного застосування в біотехнології та генній інженерії, а також спричинити ризики біозахисту.

Що стосується традиційних знань, біопіратство може призвести до незаконного привласнення, що призведе до втрати культурно важливої інформації та цінних ідей для наукових досліджень, оскільки корінні та місцеві системи знань часто охоплюють унікальні культурні та екологічні перспективи...

Сумнозвісні приклади біопіратства стосуються лікарських рослин і давніх традиційних знань, пов'язаних з ними.

Індійці поділилися знаннями про фунгіцидні властивості нима з усім світом, проте Європейське патентне відомство (ЕПО) вирішило видати європейський патент WR Grace і Міністерству сільського господарства США на метод боротьби з грибками на рослини за допомогою гідрофобної екстрагованої олії німу. Індія подала судове заперечення проти видачі патенту, після чого патент було анульовано...

Продовольчий гігант Nestlé стверджував, що винайшов заспокійливу дію на шлунок *Nigella sativa* для запобігання харчовій алергії. Тим не менш, *Nigella sativa* є стародавньою харчовою та лікарською культурою, яку використовували для лікування хвороб травлення протягом сотень років і яка згадується в письмових традиційних лікарських текстах великих цивілізацій, таких як Аюрведа. Заявку на патент так і не задовольнили...

Біопіратство становить значну загрозу біорізноманіттю, а надання виключних прав на біологічні ресурси або традиційні знання без належного вивчення чи розгляду може перешкодити спроможності громад отримувати вигоду від власних ресурсів» (*Marisol Cardoso. Patents and biopiracy: the fine line between innovation and sustainability that affects all living things // Inventa (https://inventa.com/en/news/article/912/patents-and-biopiracy-the-fine-line-between-innovation-and-sustainability-that-affects-all-living-things). 12.10.2023).*

«Окрім юридичного захисту продуктів і діяльності компанії від копіювання конкурентами, інтелектуальна власність може приносити прибуток через ліцензування чи продаж, вона може захистити частку ринку та збільшити віддачу від інвестицій компанії в дослідження та розробки.

...існує велика кількість помилкових уявлень про ІВ, які можуть призвести до неправильного розуміння справжньої цінності портфолію ІВ. Ось п'ять поширених:

«У нас є патент, тому ми маємо право використовувати свій винахід». – Багато компаній мають хибні очікування щодо того, що дозволяють їхні права інтелектуальної власності. Насправді інтелектуальна власність лише надає право забороняти іншим щось робити – вона не надає права щось робити. Компаніям необхідно провести розслідування щодо свободи діяльності (FTO), щоб визначити, чи існують права інших сторін, які можуть перешкоджати їхній діяльності.

«Ми маємо всесвітній патентний захист нашої ідеї». – Таке твердження часто є невірним. Хоча можна подати заявку на отримання патенту через міжнародний договір (Договір про патентну кооперацію), це не призводить до «всесвітнього патенту», а потребує перетворення в окремі національні або регіональні патенти в зацікавлених країнах. Насправді витрати на подання та підтримку сімейства патентів у великій кількості країн зазвичай є варіантом лише для компаній із великими бюджетами інтелектуальної власності, а патентний захист, який потрібно шукати в кожній доступній країні, надзвичайно рідкісний.

«Наш патент забезпечує нам монополію на продукцію нашої компанії» – Правильно це чи ні, залежатиме від точного формулювання патенту. Експерт з інтелектуальної власності повинен буде проаналізувати претензію патенту, щоб визначити, чи відповідає обсяг охорони, щоб запобігти конкурентам розробку

навколо патенту. І це, можливо, доведеться робити в країні за країною, оскільки обсяг захисту, що надається патентами в різних країнах у сімействі патентів, може відрізнятись. Слід також звернути увагу на те, що остаточно захищає патент після його видачі. Компанії дуже легко втратити з поля зору ІВ, коли в дизайн продукту вносяться зміни під час розробки: може статися так, що патент насправді не поширюється на продукт, який він мав захищати.

«Ми не подавали жодних заявок на отримання патентів, тому що неможливо отримати патент на комп'ютерну програму» – через це помилкове уявлення втрачено багато можливостей. Тільки Європейське патентне відомство щорічно видає тисячі патентів на комп'ютерні програми.

«Тепер у нас є патент, і нам буде легко утримати наших конкурентів від ринку» – захист прав інтелектуальної власності часто є складною справою. Існують значні витрати та ризики, пов'язані з судовим розглядом. Врегулювання спору за допомогою ліцензійних чи інших угод зазвичай є кращим варіантом, а подання до суду на конкурента за порушення прав інтелектуальної власності є крайнім заходом.

Це лише деякі з причин, чому інтелектуальна власність компанії може бути не такою, як думає компанія або потенційний інвестор у компанію. Багато компаній не зовсім усвідомлюють, яку інтелектуальну власність вони мають, а також як вони можуть використовувати свою інтелектуальну власність для максимізації вартості своєї компанії...» (*IP Due Diligence // J A Kemp LLP. (https://jakemp.com/en/briefings/ip-due-diligence/?utm_source=mondaq&utm_medium=syndication&utm_term=Intellectual-Property&utm_content=articleoriginal&utm_campaign=article). 06.10.2023*).

«...Зараз сам космос, наприклад, орбіти GEO, LEO або MEO, не вважаються юрисдикцією патентного права, тобто будь-які патентні заявки, подані на інновації, які призначені для запуску на ці орбіти, не захистять ці інновації від використання порушником на місці після розгортання...

Основним шляхом захисту таких винаходів є патентне законодавство в юрисдикціях на Землі, де винаходи втілюються на практиці на предметах до запуску. Наприклад, ці патентні закони можуть захищати запатентовані продукти, що виготовляються, або використання запатентованих методів виробництва в юрисдикціях, де інновації виробляються/можуть бути створені або імпортовані для запуску...

Патент є корисним інструментом для забезпечення інвестицій. Розглядаючи інтелектуальну власність для залучення інвестицій, найбільш очевидною перевагою є видимість патенту як нематеріального активу, будь то заявка, що очікує на розгляд, чи виданий патент. ...однією з ключових переваг патенту, навіть у його базовій формі, є його здатність сприяти відкритим

розмовам про інноваційні ідеї бізнесу з потенційними інвесторами, клієнтами та постачальниками.

За іронією долі, ексклюзивний характер права власності на патент, коли воно належить лише одній організації, дозволяє обмінюватися знаннями. Він забезпечує захист інноваторів із самого початку. Після того, як заявку на патент подано, немає потреби зберігати деталі винаходу в таємниці. Це дозволяє компаніям вільно продавати свої інновації та взаємодіяти з іншими зацікавленими сторонами, такими як інвестори та постачальники, з більшою впевненістю, знаючи, що патентна заявка вже може діяти як стримуючий фактор для потенційних порушників.

Багато компаній, у тому числі великі транснаціональні корпорації, також цінують патенти за їх роль стримуючих факторів і інструментів для переговорів...» (*Victoria Bruce, Jeff Clarke. Investing in patents for space tech: safeguarding Innovations in the space sector // HGF (<https://www.hgf.com/news/investing-in-patents-for-space-tech-safeguarding-innovations-in-the-space-sector/>). 10.2023*).

«...Визнаючи вирішальну роль управління інтелектуальною власністю, Міжнародна організація зі стандартизації (ISO) розробила ISO 56005, всеосяжну структуру, яка скерує організації на цьому шляху...

ISO 56005 наголошує на аналізі як внутрішніх, так і зовнішніх факторів, які впливають на цілі управління ІВ. Це передбачає сканування зовнішнього середовища на ринкові, технологічні, правові та політичні аспекти. Не менш важливо розуміти внутрішню динаміку, таку як бізнес-стратегії та типи активів ІВ у портфоліо організації. Це розуміння закладає основу для узгодження стратегій інтелектуальної власності з більш широкими цілями організації...

ISO 56005 підкреслює процес прийняття рішень щодо захисту результатів інновацій чи вибору відповідних форм захисту ІВ. Це рішення передбачає розгляд авторського права, комерційної таємниці, торгових марок та інших форм захисту. Крім того, ефективне управління інтелектуальною власністю вимагає звернення як до позитивних, так і до негативних аспектів прав інтелектуальної власності, що є ключовим моментом, виділеним у ISO 56005.

Ефективне управління ІВ вимагає лідерства та відданості вищого керівництва. Це передбачає встановлення політики, стратегій і цілей у сфері інтелектуальної власності, які відповідають інноваційним стратегіям... ISO 56005 підкреслює, що залучення керівництва є ключовим для досягнення бажаних результатів у сфері ІВ...

ISO 56005 підкреслює важливість створення середовища, яке сприяє обізнаності з ІВ та участі на всіх рівнях. Отримання нагляду з боку вищого керівництва, проведення тренінгів з питань інтелектуальної власності та розширення можливостей працівників для спільного внеску в управління інтелектуальною власністю створюють сприятливе робоче середовище...

ISO 56005 наголошує на визнанні фінансових наслідків управління ІВ. Правильний розподіл фінансових ресурсів, розуміння фінансових можливостей і обмежень, а також встановлення принципів інвестування є невід'ємною частиною оптимізації процесу управління ІВ...

Навігація в правовому ландшафті має вирішальне значення для управління ІВ. ISO 56005 наголошує на необхідності розуміння юридичних нюансів, пов'язаних з ІВ, підтримки законної діяльності під час інновацій, вирішення юридичних проблем і ведення повного обліку ІВ та інновацій...

ISO 56005 підкреслює важливість узгодження стратегії інтелектуальної власності з інноваціями та бізнес-стратегіями. Інтегруючи цілі управління ІВ із ширшими організаційними цілями, організації можуть захистити інноваційні активи, оптимізувати свій бізнес-потенціал і підвищити загальну конкурентоспроможність. Розробка та впровадження надійної стратегії інтелектуальної власності є ключовим фактором отримання результатів інновацій...

Зрештою, ISO 56005 надає організаціям вичерпну дорожню карту для навігації в багатогранному світі управління ІВ...» (*Ludwig Melik. Strategically Navigating Innovation: A 10-Step Guide To IP Management With ISO 56005 // Forbes* (<https://www.forbes.com/sites/forbestechcouncil/2023/10/16/strategically-navigating-innovation-a-10-step-guide-to-ip-management-with-iso-56005/?sh=532f3df95b48>). 16.10.2023).

«Фармацевтичний ринок Південно-Східної Азії (SEA) представляє як можливості, так і виклики, які вимагають від МСП мати надійну стратегію інтелектуальної власності, щоб забезпечити розвиток свого бізнесу. Після визначення різних типів прав інтелектуальної власності і створення портфеля прав інтелектуальної власності першим кроком має бути реєстрація прав інтелектуальної власності, а потім вжиття заходів для захисту ваших прав через примусове виконання...»

1. Примусове виконання за допомогою митниці

У SEA митниця є одним із основних заходів примусу у боротьбі з підробленими та контрабандними ліками. Наприклад, у 2022 році митниця Філіппін вилучила підроблені ліки на суму 30 мільйонів песо (приблизно 484 494 євро), виготовлені в імітацію відомих брендів. У Сінгапурі митники вилучили 1520 одиниць незаконних ліків на контрольно-пропускному пункті Johor Causeway Bridge Woodlands, що сполучає Малайзія – Сінгапур у 2021 р.

У SEA, окрім проведення прикордонних заходів із запитом вилучити потенційно правопорушні товари для перевірки, митниця може проактивно вживати заходів під час виконання своїх обов'язків, коли виявляє будь-які товари, які підозрюються в порушенні прав інтелектуальної власності. Наприклад, у Сінгапурі є конфіскація ex-officio, коли митниця вилучає товари, які «обґрунтовано підозрюються в порушенні прав на зареєстровану торгіву»

марку, авторське право чи зареєстроване географічне зазначення», і пізніше повідомляє про це власника ІВ...

Деякі країни SEА, такі як Індонезія, Таїланд, Філіппіни та В'єтнам, мають системи реєстрації торгових марок, за допомогою яких ви можете реєструвати свої торгові марки в митній базі даних протягом обмеженого періоду (з можливістю поновлення). Згідно з цими системами, митники можуть конфіскувати підозрювані контрафактні товари, якщо вони з обґрунтованих підстав вважають, що порушуються права на торговельну марку (або інший тип прав інтелектуальної власності, залежно від країни). Це допомагає заощадити час і підвищити ефективність, оскільки немає необхідності чекати, поки офіційні власники або їхні представники повідомлять митницю для подальших дій...

2. Обробка паралельного імпорту

Говорячи про фармацевтичну галузь, не можна не згадати питання паралельного імпорту (коли товари імпортуються та продаються на одному ринку без згоди власника торгової марки на цьому ринку)...

На сьогоднішній день регулювання паралельного імпорту відрізняється в SEА. В'єтнам та Індонезія дозволяють паралельний імпорт фармацевтичних продуктів, тоді як у Сінгапурі паралельний імпорт дозволений, лише якщо продукт був проданий або розповсюджений на його території власником патенту чи його ліцензіатом або за його згодою. Хоча в Таїланді немає спеціальних правил щодо паралельного імпорту, він не є законним у фармацевтичному секторі. У Камбоджі це суворо заборонено. Закон Лаосу про інтелектуальну власність містить положення, які запобігають паралельному імпорту; однак на практиці здається, що заборона не застосовується послідовно, оскільки органи влади загалом вважають паралельний імпорт вигідним для споживачів.

Дозвіл паралельного імпорту означає, що ви не можете заборонити третім особам імпортувати ваші продукти несанкціонованим шляхом (не вашим контрактним каналом розподілу) у цих юрисдикціях. Шкоди може бути завдано, якщо ці імпортні товари будуть низької якості або додані неякісними інгредієнтами, що завдасть серйозної шкоди вашій репутації. Ефективним способом запобігання цим ризикам є вжиття необхідних заходів для суворого контролю за процесом розповсюдження, наприклад, встановлення суворих вимог у контракті про розповсюдження або проведення випадкових тестів для оцінки стандартів якості...

3. Стратегія ІВ

...важливо почати планувати свою стратегію інтелектуальної власності на ранній стадії, ще до виходу на ринок. Загалом, щоб ефективно захистити свої права інтелектуальної власності в цьому регіоні, ваша стратегія має включати три етапи:

Етап 1: знання ІВ

- Дізнайтеся про свої права інтелектуальної власності та знайте, як їх захистити.
- Проведіть аудит інтелектуальної власності, щоб визначити ваші права інтелектуальної власності та оцінити ризики порушення.
- Скористайтеся послугами служби підтримки малого та середнього бізнесу в Південно-Східній Азії, щоб отримати попередню пораду щодо стратегії ІВ... і регулярного навчання.

Етап 2: захист ІВ

- Подайте заявку на захист прав інтелектуальної власності у відповідних юрисдикціях на ранній стадії.
- Підтримуйте свої права інтелектуальної власності, своєчасно поновлюючи їх (якщо це дозволено), і вживайте профілактичних заходів, щоб запобігти порушенням, наприклад, запроваджуючи сувору політику конфіденційності серед ваших співробітників або включаючи положення про інтелектуальну власність у ліцензійні контракти.

Етап 3: захист прав інтелектуальної власності

- Будьте в курсі варіантів примусового захисту, доступних у разі порушення прав інтелектуальної власності, і вживайте відповідних судових заходів.
- Координуйте дії з митницею, щоб запобігти надходженню контрафактних товарів.
- Слідкуйте за процесом розповсюдження, щоб уникнути несанкціонованого розповсюдження у вашій цільовій країні, і виконайте необхідну оцінку для вирішення проблем, які можуть виникнути внаслідок паралельного імпорту.

Майте на увазі, що захист ваших прав інтелектуальної власності щодо фармацевтичних препаратів може бути складним процесом, який потребує значної кількості часу та зусиль. Тому настійно рекомендується звернутися за допомогою до місцевих експертів з ІВ...» (*Intellectual Property (IP) tips for the pharmaceutical market in South-East Asia (SEA) // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/intellectual-property-ip-tips-pharmaceutical-market-south-east-asia-sea-part-2-2023-10-11_en). 11.10.2023*).

«Проект міжнародного договору, який визначає, як країни повинні співпрацювати під час пандемій, вимагатиме від підписантів тимчасового призупинення прав інтелектуальної власності на необхідні ліки.

...проект вимагає від підписантів:

- зобов'язання тимчасово відмовитися від прав інтелектуальної власності
- заохочувати власників патентів відмовлятися або скорочувати на обмежений час виплату роялті країнами, що розвиваються

— вимагати від виробників, які отримали державне фінансування, відмовитися або зменшити роялті

— заохочувати власників патентів ділитися зі сторонніми виробниками інформацією, важливою для виготовлення запатентованих продуктів

Сполучені Штати лобіювали, щоб зробити обмін інтелектуальною власністю добровільним, і не ясно, чи поточна формулювання пройде перевірку...

У понеділок міністр охорони здоров'я Німеччини Карл Лаутербах заявив на Всесвітньому саміті охорони здоров'я, що обмеження прав інтелектуальної власності «не діятимуть» ні для Німеччини, ні для багатьох інших європейських країн.

Томас Куені, генеральний директор Міжнародної федерації фармацевтичних виробників і асоціацій, сказав, що проект неприйнятний.

ВООЗ сподівається завершити договір у травні» (*CARMEN PAUN, EVAN PENG, DANIEL PAYNE and ERIN SCHUMAKER. Pharma sees a threat in pandemic treaty // POLITICO LLC (https://www.politico.com/newsletters/future-pulse/2023/10/17/pharma-sees-a-threat-in-pandemic-treaty-00121883?utm_source=flipboard&utm_content=user%2Fpolitico). 17.10.2023*).

«Альянс безпеки Five Eyes, що складається з розвідувальних служб Австралії, Канади, Нової Зеландії, Великої Британії та США, 17 жовтня оприлюднив п'ять принципів безпечних інновацій. Ці принципи надають засновникам стартапів та іншим бізнес-лідерам вказівки щодо захисту інтелектуальної власності від учасників кібервійни, особливо суб'єктів, спонсорованих державою...

Наприклад, під заголовком «Знай загрози» Управління національної захисної безпеки вказує «Зрозумійте, як підтримувані державою та ворожі актори можуть спробувати заволодіти вашою технологією»...

Інші рекомендації Five Eyes щодо того, як підприємства можуть захистити ІВ, включають:

- Створіть ефективну систему управління ризиками безпеки, включаючи володіння, ідентифікацію, оцінку та пом'якшення ризиків.
- Вбудуйте безпеку у свої продукти з самого початку та активно захищайте та керуйте своїми інтелектуальними активами.
- У міру зростання вашої компанії керуйте ризиками безпеки, пов'язаними з виходом на нові ринки та розширенням вашої робочої сили.
- Призначте керівника безпеки на рівні правління.
- Захистіть активи цифровими та фізичними бар'єрами.
- Перевірте репутацію, щоб точно знати, з ким співпрацює ваша компанія.
- Включайте засоби захисту даних у контракти.
- Оскільки ваша компанія росте достатньо, щоб розглядати міжнародні ринки, подумайте про експортний контроль, ризик юрисдикції та безпеку

подорожей...» (*Megan Crouse. Five Eyes Coalition Release Guidelines for Business Leaders on Securing Intellectual Property // TechnologyAdvice* (https://www.techrepublic.com/article/five-eyes-five-principles-secure-innovation/?utm_source=flipboard&utm_content=stogner%2Fmagazine%2FInnovation+%2F+Venture+Capital+%2F+Startups). 20.10.2023).

Австралійський Союз

«...Захист інтелектуальної власності (ІВ) в Австралії не лише гарантує, що інноватори отримують справедливу винагороду за їхній внесок, але й сприяє створенню середовища, у якому можуть процвітати творчість і підприємливість...»

Система інтелектуальної власності в Австралії є гнучкою та підтримує низку інновацій та творінь.

...форми захисту інтелектуальної власності в Австралії:

1. Патенти

Патенти захищають нові винаходи, надаючи винахідникам виключні права на свої твори протягом певного періоду.

Австралія має два типи патентів:

- Стандартні патенти (термін дії до 20 років)
- Патенти на інновації (терміном до 8 років).

2. Торгові марки

Товарні знаки — це тип інтелектуальної власності, який дозволяє вам відрізнити продукти чи послуги вашої фірми від продуктів чи послуг інших компаній. Реєстрація торгової марки в Австралії надає вам виключні права на комерційне використання, ліцензування або продаж торгової марки...

3. Права на дизайн

Права на дизайн захищають унікальний візуальний вигляд продукту, гарантуючи, що конкуренти не зможуть повторити специфічний вигляд продукту.

4. Авторське право

Авторські права захищають літературні, музичні та художні твори й автоматично надаються після створення. В Австралії авторське право зазвичай діє протягом усього життя творця плюс додаткові 70 років.

5. Права селекціонера

Це ексклюзивні комерційні права на нові сорти рослин.

6. Комерційна таємниця

На них часто не звертають уваги, але вони мають вирішальне значення для бізнесу. Вони включають будь-яку інформацію, яка дає корпорації перевагу над конкурентами, включаючи формули, процедури, методи, конструкції, інструменти та інформацію.

Реєстрація для захисту інтелектуальної власності в Австралії надає численні переваги:

- **Ексклюзивні права:** реєстрація надає вам ексклюзивні права на використання, ліцензування або продаж вашої ІВ.
- **Юридичний захист:** зареєстрована ІВ забезпечує міцнішу основу, якщо вам потрібно вжити судових заходів проти порушників.
- **Підвищена оцінка бізнесу:** активи інтелектуальної власності можуть значно підвищити вартість компанії, зробивши її більш привабливою для потенційних інвесторів або покупців.
- **Ринкова перевага:** володіючи ексклюзивними правами, ви можете заборонити конкурентам використовувати подібні бренди чи інновації, гарантуючи збереження унікальної позиції на ринку.
- **Генерація доходу:** ІВ може приносити дохід на постійній основі через ліцензування або франчайзинг.

Захист інтелектуальної власності в Австралії – це не просто юридична формальність; це стратегічний інструмент, який може стимулювати зростання бізнесу, сприяти інноваціям і гарантувати, що творці отримують винагороду за їхній внесок...» (*Parshant Gaur. Intellectual Property Protection in Australia: Importance, Forms & Benefits // ODINT Consulting LLP (https://ondemandint.com/blog/intellectual-property-protection-in-australia/). 10.2023).*

«Подорож винахідництва часто є захоплюючим і хвилюючим досвідом. Іскра інноваційної ідеї, азарт від створення чогось нового та потенціал справити тривалий вплив можуть бути неймовірно мотивуючими...

Хоча захоплення від винахідництва незаперечне, захист вашої ідеї є не менш важливим. Без відповідних гарантій ваша інноваційна концепція може бути вразливою до крадіжки, несанкціонованого використання або експлуатації іншими особами.

Ось чому захист вашої ідеї є надзвичайно важливим:

- **Збереження права власності:** отримання патенту гарантує збереження виключних прав на ваш винахід. Це означає, що інші не можуть створювати, використовувати чи продавати ваш винахід без вашого дозволу.
- **Можливості монетизації:** запатентований винахід може принести значні фінансові винагороди. Ви можете ліцензувати свій патент іншим особам, продавати його або використовувати для отримання конкурентної переваги на ринку.
- **Запобігання імітації:** за допомогою патенту ви можете стримати конкурентів від копіювання вашого винаходу, допомагаючи вам зберегти вашу частку ринку та конкурентну перевагу.

- Заохочення інновацій: Патенти сприяють інноваціям, винагороджуючи винахідників за їх креативність і надаючи стимул для розробки нових рішень для існуючих проблем.

Навігація у складному світі права інтелектуальної власності, особливо патентного права, може бути складною. Тут патентний повірений стає безцінним...

- Патентні повірені – це професіонали в галузі права, які володіють спеціальними знаннями в галузі патентного права. Вони розуміють тонкощі процесу подачі заявки на патент і можуть ефективно допомогти вам у ньому.

- Патентний повірений може провести повний патентний пошук, щоб визначити, чи справді ваша ідея є новою. Це допоможе вам уникнути інвестування в ідею, яка, можливо, вже існує.

- Розробка сильної заявки на патент вимагає точності та уваги до деталей. Патентний повірений може скласти надійну заявку, яка максимізує ваші шанси на схвалення.

- Протягом усього процесу подання патентної заявки патентний повірений може надати юридичну консультацію, відповісти на ваші запитання та вирішити будь-які проблеми, які можуть виникнути.

- Якщо хтось порушує ваш запатентований винахід, патентний повірений може допомогти вам звернутися до суду, щоб захистити ваші права та отримати компенсацію за збитки...

Співпраця з патентним повіреним гарантує вам ефективне орієнтування у складному світі патентного права, максимізуючи ваші шанси на отримання патенту та отримання плодів від ваших інновацій...» (*David Edwards. Protect Your Invention with a Patent Attorney // Monsoon Media (https://roboticsandautomationnews.com/2023/10/13/protect-your-invention-with-a-patent-attorney/73012/). 13.10.2023*).

Європейський Союз

«...п'ятдесят років тому, 5 жовтня 1973 року, в неспокійному економічному та політичному кліматі 16 європейських країн взяли на себе зобов'язання щодо виходу технічного прогресу за межі національних кордонів і підписали Європейську патентну конвенцію (EPC).

Юридична угода започаткувала створення європейської патентної системи, яка сьогодні включає 39 держав-членів і зростаючу кількість «держав перевірки» — країн за межами Європи, де ви також можете отримати європейський патент.

Це охоплює ринок технологій із приблизно 700 мільйонами людей, що за розміром еквівалентно сукупному населенню Сполучених Штатів, Бразилії, Канади, Японії та Кореї...

Галузі промисловості в Європі, які інтенсивно використовують патенти, сьогодні відповідають за трохи менше п'ятої частини ВВП Європи та приблизно за кожне п'яте робоче місце. Його продукти та послуги стосуються приблизно чверті населення світу...

З багатьох причин ЕРС є саме тим інструментом, який може допомогти досягти сталого розвитку та вирішувати нові виклики, багато з яких уже стоять на нашому порозі та всебічно сформульовані в Цілях сталого розвитку ООН.

Європейський патент, відомий своєю високою якістю, юридичною надійністю та широким охопленням ринку, вселяє значну довіру інвесторів.

Яскравою ілюстрацією цього є рекордні 34 мільярди євро, зібрані минулого року європейськими стартапами, які розробляють екологічно безпечні технології...

ЕРС також закріпила зобов'язання оприлюднювати патентні дані — наріжний камінь патентного контракту. Це допомагає винахідникам вчитися на передових технологіях і вдосконалювати їх, і, що важливо, забезпечує постійний рух інноваційного циклу...» (*António Campinos. Five decades on, European patents continue to help us tackle emerging crises // euronews (https://www.euronews.com/2023/10/05/five-decades-on-european-patents-continue-to-help-us-tackle-emerging-crises?utm_source=flipboard&utm_content=stogner%2Fmagazine%2FInnovation+%2F+Venture+Capital+%2F+Startups). 05.10.2023).*

«Європейське патентне відомство (ЕРО) оголосило в прес-релізі про відкриття своєї нової Обсерваторії з патентів і технологій. Будучи першим портом для всіх, хто цікавиться майбутнім інновацій, Обсерваторія буде кількісно визначати та досліджувати тенденції та виклики в усій інноваційній екосистемі. Це також забезпечить промисловість, інноваторів, інвесторів, політиків і загалом усіх учасників інноваційної екосистеми надійними доказами для прийняття обґрунтованих рішень...

Залучаючи широкий спектр зацікавлених сторін, Обсерваторія визначить шляхи подальшого розвитку патентної системи для стимулювання інновацій, економічного зростання, зайнятості, конкурентоспроможності та сталого розвитку. Робота Обсерваторії включатиме нові цифрові інструменти, дослідження, консультації, заходи та форуми, організовані за трьома напрямками: технологічний інтелект; правова та інноваційна політика; а також різноманітність і трансформація.

У рамках цих трьох напрямків Обсерваторія розглядатиме десять початкових тем у низці технологій і сфер політики: від охорони здоров'я до інновацій, пов'язаних з космосом, і від фінансів до зміни клімату. Діяльність Обсерваторії також буде узгоджена з різними Цілями сталого розвитку ООН...» (*Observatory on Patents and Technology Starts Work – EPO // AG-IP-NEWS (https://www.agip-news.com/news.aspx?id=74828&lang=en). 08.10.2023).*

«27 квітня 2023 року Європейська комісія опублікувала свою суперечливу пропозицію щодо регламенту стандартних основних патентів (SEP). Запропонований Регламент передбачав створення нового центру компетенції в EUIPO, який здійснюватиме нагляд за суттєвими реформами системи ліцензування SEP.

Цього тижня Комітет Європейського парламенту з міжнародної торгівлі надав свій проект висновку щодо запропонованого Регламенту. У проекті висновку пропонуються значні зміни до Регламенту та демонструється явний намір послабити вплив Регламенту. Якщо запропоновані поправки будуть прийняті, це означатиме, що Регламент застосовуватиметься лише до майбутніх стандартів і випадків використання, а не до стандартів, опублікованих до набрання чинності Регламентом. Більше того, Регламент не застосовуватиметься, якщо не спостерігаються значні труднощі чи неефективність, оскільки будь-яке втручання на ринки має ґрунтуватися на доказах. З цього приводу у висновку зазначається, що «поточні дані є непереконливими». Крім того, ряд положень Регламенту вилючено або пом'якшено запропонованими змінами, викладеними в проекті висновку.

Власники SEP, безсумнівно, сприймуть цей розвиток позитивно. Це також поставить під сумнів необхідність будь-якої реформи галузі ліцензування SEP...» (*Tom Foster. A shift in the European FRANDscape // Taylor Wessing (<https://www.taylorwessing.com/en/insights-and-events/insights/2023/10/a-shift-in-the-european-frandscape>). 05.10.2023*).

«10 жовтня 2023 року Розширена апеляційна рада Європейського патентного відомства (EPO) винесла революційне рішення, яке відображає значні зміни в тому, як формальний пріоритет оцінюється в EPO під час експертизи та в процедурах заперечення після видачі на користь заявників/патентовласників.

До прийняття рішення можна було вважати, що європейський патент не має права претендувати на пріоритет до своєї дати пріоритету, якщо всі заявники в пріоритетній попередній заявці не були також названі заявниками в міжнародній заявці РСТ. Без переваги більш ранньої дати пріоритету проміжні посилання, опубліковані в пріоритетному році між попередньою заявкою та міжнародною заявкою РСТ, можуть знищити новизну та патентоспроможність винаходу. Цей офіційний перегляд пріоритетних прав EPO призвів до анулювання багатьох патентів у Європі; найвідомішим є те, що патент Інституту Броуда на технологію редагування генів CRISPR було скасовано у 2020 році через відсутність формального права на пріоритет...

Це рішення являє собою новаторську зміну в тому, як формальний пріоритет оцінюється в EPO, на користь заявників/патентовласників, надаючи їм нововиявлену спростовувальну презумпцію, що заявник має право на пріоритет. Однак цю презумпцію можна спростувати, «оскільки у рідкісних

виняткових випадках заявник пріоритету може мати законні причини не дозволяти наступному заявнику покладатися на пріоритет», а саме коли претензія на пріоритет «здається невинуватою». Розширена рада пояснила, що ці законні причини можуть, наприклад, «пов'язуватися з недобросовісною поведінкою з боку наступного заявника або з результатами інших проваджень, таких як судовий розгляд у національних судах щодо права власності на наступну заяву».

Крім того, ця презумпція є «сильною презумпцією за звичайних обставин» і «сторона, яка оскаржує право на пріоритет, таким чином може не просто викликати спекулятивні сумніви, але повинна продемонструвати, що конкретні факти підтверджують серйозні сумніви щодо права наступного заявника на пріоритет». Таким чином, Розширена рада зазначає, що ця спростовна презумпція суттєво обмежує можливість третіх сторін, включаючи опонентів, успішно оскаржувати пріоритетне право...» (*Jeffrey W. Schmidt, Karen G Potter. Retaining Your Patent Priority Date in Europe: Formal Priority Given a Rebuttable Presumption in Favor of Applicant/Patentee // Morrison Foerster LLP. (<https://lifesciences.mofo.com/topics/retaining-your-patent-priority-date-in-europe-formal-priority-given-a-rebuttable-presumption-in-favor-of-applicant-patentee>). 11.10.2023*).

«Глобальна операція, спрямована на боротьбу з підробленими або незаконними пестицидами, що завдають шкоди навколишньому середовищу, призвела до конфіскації 2040 тонн незаконних пестицидів і арешту 21 підозрюваного. Операція «Срібна сокира VIII», щорічна операція Агентства Європейського Союзу зі співробітництва правоохоронних органів (Європол) за підтримки EUIPO, проходила з 23 січня по 28 квітня 2023 року та брала участь правоохоронні органи з 32 країн (усі держави-члени ЄС і п'ять третіх країн).

Під час операції правоохоронці викрили криміногенні тенденції щодо засобів захисту рослин, які з'являються на чорному ринку ЄС. Це включає продаж підробок, заборонених продуктів і нерегульований імпорту – як онлайн, так і офлайн. Учасники перевірки проводили перевірки на сухопутних і морських кордонах, внутрішніх ринках, постачальниках послуг посилок і онлайн-ринках. Випадки зловживань у торгівлі нелегальними пестицидами варіюються від торгівлі контрафактною або неправильно маркованою продукцією до нерегулярного імпорту заборонених речовин. Хоча Азія та Південна Азія є першоджерелами цих незаконних пестицидів, існує кілька методів їх виробництва або завершення на території ЄС...» (*Operation Silver Axe VIII: 2 040 tons of fake or illegal pesticides seized // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/operation-silver-axe-viii-2-040-tons-of-fake-or-illegal-pesticides-seized>). 11.10.2023*).

«Нове спільне дослідження Управління інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) та Європейського патентного відомства (EPO) виявило, що права інтелектуальної власності (ІВ) є значним фактором успіху європейських стартапів. Звіт показує, що в середньому стартапи, які подають заявки на права на торговельні марки та патенти до початкової стадії розвитку або раннього розвитку, мають у 10,2 рази більшу ймовірність успішного захисту.

У середньому 29% європейських стартапів подали заявки на отримання прав інтелектуальної власності, причому між галузевими секторами є значні відмінності. Біотехнології є найбільш інтенсивним сектором інтелектуальної власності: 65% нових компаній використовують патенти або зареєстровані торгові марки. Інші сектори з інтенсивним використанням інтелектуальної власності включають науку та техніку (з 25% користувачів патентів і 38% користувачів торгових марок), охорону здоров'я (20% користувачів патентів і 40% користувачів торгових марок) і виробництво (20% користувачів патентів і 36% користувачів торгової марки).

У європейських країнах існують значні відмінності у використанні прав інтелектуальної власності. Фінляндія та Франція мають найвищий відсоток стартапів із заявкою на інтелектуальну власність – по 42%. Стартапи з Німеччини (40%), Австрії (40%), Італії (39%), Норвегії (37%), Швеції (34%), Данії (34%), Швейцарії (32%) та Чехії (31) % подають в середньому більше прав інтелектуальної власності. Компанії з цих країн також найімовірніше подадуть заявки на торгові марки та патенти, а також об'єднають два права ІВ. Особливо це стосується стартапів з Австрії, Швейцарії, Франції та скандинавських країн...» (*EUIPO – EPO study: Trade marks and patents boost startups' ability to secure funding // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/euipo-epo-study>). 17.10.2023).*

«...Офіс Європейського Союзу з інтелектуальної власності (EUIPO) ...є одним із найбільших агентств ЄС із річним бюджетом близько 455 мільйонів євро та приблизно 1200 співробітниками. Він самофінансується, отримує дохід від реєстрації торгових марок і дає змогу інвестувати у свої розгалужені офіси з приголомшливими видами на море, розкішні спортивні майданчики та шикарний ресторан...

Агентство збирається отримати нові повноваження для втручання у глобальну війну з патентами, де найбільші економіки світу, а також корпоративні гіганти, такі як Qualcomm, Ericsson і Nokia, борються за те, хто пожинає переваги нових технологій.

Агентство має намір проникнути в сферу, яка раніше контролювалася судами та глобальними організаціями зі стандартизації, отримати нагляд за реєстром патентів, які необхідні для використання таких технологій, як

Bluetooth, у мобільних телефонах і автомобілях відповідно до плану ЄС щодо регулювання стандартних основних патентів (SEP).

Згідно з проектом правил, агентство буде виступати посередником у угодах між патентними гігантами на мільярди євро, намагаючись приборкати їхні дорогі судові баталії, якщо нове законодавство, запропоноване Європейською комісією у квітні, буде офіційно прийнято інституціями ЄС...

Усі операції EUIPO оплачуються через комісію за реєстрацію торгової марки, яка може коштувати від 850 євро до кількох тисяч євро залежно від типу правового захисту. І лише за минулий рік було подано понад 174 000 заявок на торговельні марки, і прибутки зростають...» (*Edith Hancock. How to snatch the EU's best office? Know your trademarks // POLITICO (https://www.politico.eu/article/eu-trademarks-how-to-snatch-the-best-office-spain-alicante-intellectual-property/). 16.10.2023).*

«...Розуміння системи захисту торговельних марок Італії є надзвичайно важливим для компаній і окремих осіб, які хочуть вести бізнес там...»

В Італії органом з експертизи заявок на реєстрацію торгових марок є Італійське відомство з патентів і товарних знаків (Ufficio Italiano Brevetti e Marchi, UIBM). Будь-яка фізична або юридична особа, яка є громадянином або резидентом країни-члена Європейського Союзу, країни-учасниці Паризької конвенції, Світової організації торгівлі (СОТ) або країни, яка підписала угоду про взаємність, може подати заявку на реєстрацію торгової марки до UIBM. ...заявники можуть подавати заявки безпосередньо до UIBM або призначити захист для Італії через торговельні марки ЄС або міжнародні реєстрації в Мадриді.

...такі знаки, як візерунки, літери, цифри, звуки, зовнішній вигляд, колірні комбінації чи звуки, можна подавати до UIBM, якщо їх можна використовувати для ідентифікації товарів або послуг заявника та відрізнити їх від товарів або послуг конкурентів...

За звичайних обставин цикл реєстрації торговельної марки в Італії становить приблизно 9-12 місяців, з яких офіційний розгляд і перевірка абсолютних підстав займають приблизно 3-5 місяців. Період оголошення становить 3 місяці. Якщо протягом періоду оголошення немає заперечень, це буде бути Свідоцтво про реєстрацію буде видано приблизно через 3-4 місяці. UIBM не встановив процедури подання заявки на прискорену експертизу торговельних марок, але за дуже особливих обставин експерт може погодитися на заявку на прискорену експертизу, наприклад, якщо результат експертизи торговельної марки має вирішальний вплив на інший судовий процес. Експертиза в прискореному порядку проводиться на розсуд екзаменатора.

Щодо того, чи можна захищати роздрібні послуги, UIBM колись мав негативне ставлення. У деяких повідомленнях про відмову не лише вимагав

конкретного опису проданих товарів, але й ставив під сумнів захищеність самих торгових послуг. Однак, згідно з поточною практикою розгляду, поки заявник вносить спеціальні положення щодо типів продуктів, пов'язаних з роздрібними послугами, роздрібні послуги можуть бути захищені в Італії...

Якщо власник торгової марки або ліцензіат не використовує торговельну марку протягом п'яти років після реєстрації без поважних причин або протягом п'яти послідовних років чинності, торгова марка буде анульована.

...якщо власник торговельної марки відновив використання на момент подання заявки на скасування, її скасування, очевидно, не відповідає законодавчій меті системи скасування. Тому «Італійський закон про інтелектуальну власність» передбачає, що якщо торгова марка не була введена в експлуатацію протягом п'яти років поспіль, але вона більше не використовується. Якщо торговельна марка починає використовуватися або відновлює використання до подання заявки на скасування використання, вона все одно буде підтримуватися. Однак, якщо реєстрант починає використовувати торговельну марку або відновлює використання протягом 3 місяців до закінчення п'ятирічного періоду скасування невикористання, використання буде розглядатися як символічне використання лише з метою збереження реєстрації торгової марки, тому чинність зареєстрованої торгової марки не може бути збережена.

...якщо торгова марка не використовується, але зареєстрований власник також володіє іншими дійсними подібними торговими марками на додаток до цієї торгової марки та фактично використовував подібну торгову марку, п'ять торгових марок, які не використовувалися, які використовувалися протягом року, все ще можуть зберігатися.

...згідно зі статтею 127.2 італійського Закону про інтелектуальну власність, якщо торгова марка позначена «®» без реєстрації, буде накладено штраф від 51,65 євро до 516,46 євро...» (*Wang Yifei. 淺析意大利商标授权确权和维护制度 // CCPIT Patent & Trademark Law Office (https://cn.ccpit-patent.com.cn/news/Intellectual/Trademark/2023/1024/5764.html). 24.10.2023*).

«...коли глобальна економіка занепадає, кількість заявок на права інтелектуальної власності зменшується, і деякі відомства інтелектуальної власності вже повідомили про зменшення кількості заявок на торговельні марки.

Згідно зі статистичними даними Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), у 2022 році використання Мадридської системи для подання міжнародних заявок на торговельні марки скоротилося на 6,1% – це найзначніше зниження з часів фінансової кризи 2008 року.

Проте є п'ять ключових причин, чому саме час зосередитися на захисті та забезпеченні прав інтелектуальної власності.

1: Права інтелектуальної власності зазвичай є середньо- та довгостроковим активом

Термін дії патентів становить до 20 років з моменту подання (з можливим продовженням для фармацевтичних препаратів), зареєстровані права на дизайн у Європейському Союзі – до 25 років, а товарні знаки – безстроково (за умови, що вони продовжують зберігатися)...

Спільне дослідження Європейського патентного відомства (EPO) та Офісу інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) показало, що малі та середні підприємства (МСП), які реєструють одне або кілька прав інтелектуальної власності, мали на 21% більшу ймовірність наступного періоду зростання та на 10% більшу ймовірність відчувати швидке зростання.

2. Права інтелектуальної власності можуть принести додатковий дохід у складні періоди

Наприклад, патенти та торговельні марки можуть застосовуватися проти конкурентів, що призведе до відшкодування збитків, або ліцензії для забезпечення постійних роялті.

Вони також можуть бути використані для залучення капіталу, виступаючи в якості застави, залучаючи зовнішні інвестиції шляхом відкриття нових ґрунтів або додавання вартості під час злиття та поглинання. У періоди економічного стресу менеджери з інтелектуальної власності повинні оцінити та зміцнити свій портфель інтелектуальної власності, щоб створити нові можливості монетизації.

3: Споживачі, ймовірно, стануть більш розбірливими

Оскільки сімейний бюджет перебуває під тиском, покупці можуть двічі подумати, перш ніж робити покупки. У цьому контексті виділення з-поміж конкурентів сильним брендом або інноваційним продуктом ще більше впливає на рішення про покупку.

На іншому кінці споживчого спектру це може частково пояснити «бум предметів розкоші» за останні кілька років, який призвів до величезного попиту на моду та косметику високого класу та рекордних оцінок для таких компаній, як LVMH, Kering, Hermès. International і L'Oréal.

4: Загроза з боку фальсифікаторів і піратів зростатиме

Неминуче зловмисники скористаються падінням, щоб пограбувати вразливих покупців, які шукають вигідних угод, пропонуючи підроблені, імітаційні товари або товари сірого ринку. Менеджери інтелектуальної власності повинні бути пильними, відстежуючи та вживаючи заходів проти підробок, докладаючи всіх зусиль, щоб перешкодити порушникам, перш ніж вони матимуть шанс завдати шкоди бренду, який, можливо, вже страждає від кризи.

Ці заходи незмінно починаються з реєстрації прав інтелектуальної власності, але можуть поширюватися на цивільні та кримінальні справи за порушення прав інтелектуальної власності або недобросовісну конкуренцію,

реєстрацію торгових марок у митних органах, онлайн-запити на видалення та, звичайно, освітні кампанії для підвищення внутрішньої обізнаності.

5: Є багато доказів того, що необхідність є матір'ю винаходу

Як детально зазначено у звіті ВОІВ за 2022 рік «Напрямок інновацій», Друга світова війна безпосередньо призвела до інвестицій у масове виробництво пеніциліну, розробку кровозамінників та створення та виробництво нових вакцин.

За допомогою подібного механізму космічна гонка часів холодної війни стимулювала дослідження та розробки сонячних панелей, композитів з вуглецевого волокна та, зрештою, штучного інтелекту (ШІ).

Нещодавно пандемія COVID-19 і карантинні заходи призвели до прогресу в медицині, включаючи ефективні мРНК-вакцини та нові або вдосконалені інструменти цифровізації (наприклад, відеоконференції)...

Сьогодні світ зіткнувся не тільки з економічною, а й з екологічною кризою. Нинішні важкі часи, ймовірно, створять стимули для розробки більш стійких технологій...

У всіх сферах активи інтелектуальної власності відіграють вирішальну роль у захисті інвестицій, стимулюванні досліджень і сприянні конкуренції. Хоча існують накладні витрати, пов'язані з реєстрацією прав інтелектуальної власності та отриманням засобів правового захисту, вони невеликі порівняно з потенційними вигодами від розробки необхідних продуктів і виходу на неосвоєні ринки...» (*Cornelia Peuser. Five ways IP can help in a recession // Dennemeyer (https://www.dennemeyer.com/ip-blog/news/five-ways-ip-can-help-in-a-recession/). 24.10.2023*).

Китайська Народна Республіка

«...типові випадки ненормальних патентних заявок, опублікованих Національним управлінням інтелектуальної власності Китаю (CNIPA).

1. Патентне агентство подає плагіат або сфабриковану патентну заявку

Агентство з інтелектуальної власності подало заявку на патент, яка копіювала попередній рівень техніки, де зміст заявки був очевидно таким самим. Патентні заявки, які представляє агентство інтелектуальної власності, стосуються різних галузей технологій, але зміст опису та формули винаходу був абсолютно однаковим, за винятком різних назв винаходів. Крім того, після того, як ненормальну патентну заявку було помічено та добровільно відкликано, патентне агентство знову подало кілька ідентичних заявок від імені свого клієнта. Агентству було накладено адміністративне покарання у вигляді «відкликання ліцензії на практику патентного агентства» через величезну кількість ненормальних патентних заявок, які воно представляло.

2. Патентне агентство використовує неправдиву адресу та контактну інформацію для подання патентної заявки

CNIPA виявила, що адреси та номери телефонів заявників на велику кількість патентних заявок були неправильними. Наприклад, якщо заявник на патентну заявку, подану компанією з обмеженою відповідальністю агентства інтелектуальної власності, є компанією з адресою «Кімната 602», у будівлі. Після перевірки на місці місцевим офісом інтелектуальної власності, вони виявили, що будівля має лише п'ять поверхів, а шостий поверх – це дах, тому кімнати 602 немає.

Іншим прикладом є те, що заявник на патентну заявку, подану компанією з обмеженою відповідальністю «Агентство інтелектуальної власності», є лікарнею з певною адресою в місті, а після перевірки на місці місцевим відомством інтелектуальної власності, це місце проживання та навколо немає лікарні.

У цих випадках CNIPA накладає адміністративні покарання, зобов'язуючи два агентства припинити діяльність нових патентних агентств на шість місяців. Крім того, їх занесли до чорного списку серйозних порушень та неблагонадійних.

3. Організоване виготовлення, перекупка та перепродаж патентів

...щоб отримати фінансування патентної заявки для парку, підприємство та 50 компаній, пов'язаних з ним, найняли студентів місцевого університету для виготовлення патентних заявок, і заявки подавали загалом складені претензії та використовували складні механічні конструкції для досягнення простих функцій. Водночас ці компанії або їхні законні представники змінюють назви програм інших осіб протягом періоду авторизації на власні імена. Багато з яких змінюються винахідником, а потім змінюються різними сторонами в багатьох місцях по всій країні після отримання патентної заявки.

У наступному прикладі компанія сформувала масштабну аномальну групу патентних заявок, і з 2018 по 2020 роки по всій країні було зареєстровано багато підставних компаній без інвестицій у дослідження та розробки, без персоналу для досліджень та розробок, без виробництва та експлуатації. Компанії подали загалом 3602 нестандартні патентні заявки. Патентні претензії були представлені як складені технічні характеристики та безпідставно зменшували обсяг захисту. Водночас, вищезазначені компанії також мають низку патентних заявок, які змінюють заявника та винахідника протягом періоду авторизації. Таким чином, існує очевидний суб'єктивний намір виманити фінансову допомогу та перепродати патент.

Міське управління ринкового нагляду зобов'язало компанії повернути кошти субвенції за права інтелектуальної власності та порушило проти банди кримінальне переслідування в прокуратурі та органах громадської безпеки...» (*Reinout van Malenstein. CNIPA's battle against bad faith patent applications // HFG (https://www.hfgip.com/news/cnipas-battle-against-bad-faith-patent-applications). 17.10.2023).*

«Керівники розвідок країн «Five Eyes», до яких входять Сполучені Штати, Великобританія, Канада, Австралія та Нова Зеландія, зробили безпрецедентний крок, спільно звинувативши Китай у розкраданні інтелектуальної власності та використанні штучного інтелекту для хакерської та шпигунської діяльності. Звинувачення, висунуті після зустрічей з приватними компаніями в Кремнієвій долині, підкреслюють зростаючу стурбованість щодо дій Китаю в області інновацій...

У відповідь на ці звинувачення речник китайського уряду Лю Пенгуй підтвердив прихильність Китаю захисту інтелектуальної власності. Він висловив заперечення тому, що він вважав «безпідставними звинуваченнями та наклепами на адресу Китаю», і закликав до справедливої та об'єктивної оцінки розвитку Китаю.

Хоча Сполучені Штати давно звинувачують Китай у крадіжці інтелектуальної власності, це перший раз, коли альянс Five Eyes зробив публічну спільну заяву щодо дій Китаю. Майк Берджесс, генеральний директор Австралійської розвідувальної організації безпеки, заявив, що «уряд Китаю бере участь у наймасштабнішому та найвитонченішому крадіжці інтелектуальної власності та досвіду в історії людства». Це підтвердження підкреслює серйозність проблеми...

У спільній заяві підкреслюється гострота проблеми, і вперше країни Five Eyes публічно об'єдналися для вирішення подібних дій Китаю. Роль штучного інтелекту в цій діяльності викликає занепокоєння щодо майбутнього кібербезпеки та шпигунства у все більш взаємопов'язаному світі. Оскільки напруга зберігається, світова спільнота буде уважно стежити за тим, як ці звинувачення та відповіді розвиватимуться в найближчі місяці» (*Brenda Kanana. Five Eyes Intelligence Chiefs Unite to Accuse China of Intellectual Property Theft and AI-Driven Espionage // Cryptopolitan (https://www.cryptopolitan.com/five-eyes-intelligence-unite-to-accuse-china/?utm_source=flipboard&utm_content=rubertus%2Fmagazine%2FInnovation%2C+Business+%26+Creativity+%7C+Innovaci%C3%B3n+Creatividad). 18.10.2023).*

«...Китай передбачає, що звукові знаки також можуть бути зареєстровані як торгові марки, якщо вони можуть вказувати на походження продукту. Прийнятним звуковим знаком може бути музичний твір або звуковий твір, який не є музичним твором (звуки природи, людей чи тварин), або це може бути комбінація обох.

Китай вперше захистив звукові знаки як товарні знаки в Китаї з 1 травня 2014 року - дати набуття чинності китайським Законом про торговельні марки 2013 року. Перша звукова торгова марка, зареєстрована 14 травня 2016 року в Китаї, — звукова торгова марка Міжнародного радіо Китаю (CRI). Цей звуковий знак є піснею, з якої починається 40-секундна трансляція CRI. З 1

липня 1998 року CRI почав використовувати фірмовий звуковий підпис, включаючи звуки труб, труб, струнних інструментів і людський голос «це Міжнародне радіо Китаю».

CNIPA визнає офіційну дійсність лише тоді, коли надійна заявка на реєстрацію торгової марки відповідає формальним вимогам. Зокрема, при поданні заявки на реєстрацію звукової торговельної марки власник заявки повинен чітко вказати, що об'єктом реєстрації є звукова торговельна марка, та пояснити, яким чином звуковий знак використовується в описі торговельної марки, яку бажають зареєструвати. Заявник повинен надати зразок аудіо, збережений у форматі wav або mp3, розміром менше 50 Мб. Звук, який використовується як товарний знак у заявці, повинен бути описаний у формі ключа або нотного нотного ключа разом із нотами. Наприклад, прийнятий немюзичний опис торгової марки звуку включає звук корови, яка робить два кроки по гравійній дорозі, після чого слідує коров'ячий рев (копита на дорозі, звук ревіння), і звук корови, що дихає)...» (*Lê Quang Vinh. Thảm định khả năng bảo hộ của nhãn hiệu âm thanh ở Trung Quốc // Bross & Partners (http://bross.vn/newsletter/ip-news-update/Tham-dinh-kha-nang-bao-ho-cua-nhan-hieu-am-thanh-o-Trung-Quoc). 12.10.2023).*

«За останнє десятиліття, згідно зі звітом, нещодавно опублікованим Департаментом стратегічного планування Національного управління інтелектуальної власності Китаю (CNIPA), у Китаї було подано 253 000 патентних заявок із 115 країн «Одного поясу, одного шляху» та надано 112 000 заявок, що свідчить про середньорічне зростання відповідно на 5,4% та 9,8%. Звіт також показує, що за той самий період Китай подав 67 000 патентних заявок у 50 країнах «Одного поясу, одного шляху» та отримав 35 000 грантів із середньорічним темпом зростання 25,8% та 23,8% відповідно» (*China saw 253,000 patent applications from 115 Belt and Road countries, granting 112,000 // China IP (http://www.chinaiptoday.com/post.html?id=2030). 18.10.2023).*

«Відповідно до нещодавно опублікованих статистичних даних Національного управління інтелектуальної власності Китаю (CNIPA), загалом у третьому кварталі 2023 року було видано 698 822 патенти на винахід, 1 596 992 корисні моделі та 487 977 патентів на дизайн. Порівняно з третім кварталом 2022 року це означає збільшення кількості виданих патентів на винаходи майже на 14%, у порівнянні з падінням грантів на корисні моделі на понад 25% і падінням грантів на патенти на зразки на понад 8%...

Зменшення кількості патентів на корисні моделі та зразки, а також збільшення кількості патентів на винаходи вказує на зміну мети Китаю від кількості до якості...» (*Aaron Wininger. China's Quantity to Quality Shift in Patents Continues Trend in 2023 Q3 // National Law Forum LLC*

(<https://www.natlawreview.com/article/chinas-quantity-quality-shift-patents-continues-trend-2023-q3>). 20.10.2023).

Республіка Індія

«...Прагнучи захищати та розвивати права, пов'язані з інтелектуальною власністю, для стартапів... уряд під керівництвом прем'єр-міністра Нарендри Моді запровадив «Захист інтелектуальної власності стартапів (SIPP)» у 2016 році. Згодом цю схему було переглянуто в листопаді 2022 року. Організацією, яка активно бере участь у просуванні цієї справи, є Einfolge Technologies... Einfolge Technologies спеціалізується на патентних дослідженнях, патентній аналітиці та дослідженні ринку. Компанія може похвалитися досвідченою командою професіоналів, які добре знаються на різних аспектах інтелектуальної власності, що забезпечує надання високоякісних і надійних послуг.

Індійська екосистема прав інтелектуальної власності пройшла довгий шлях за останні роки. Багато компаній все більше визнають важливість прав інтелектуальної власності як цінного активу, який може забезпечити їм конкурентну перевагу та залучити інвесторів. Як важливий гравець у галузі послуг інтелектуальної власності, Einfolge Technologies усвідомлює та активно вирішує проблеми, пов'язані з конкуренцією та нормативними змінами...» *(How startups in India are navigating the IPR landscape? // India Dot Com Private Limited (https://www.zeebiz.com/india/news-how-startups-in-india-are-navigating-the-ipr-landscape-einfolge-technologies-257079?utm_source=flipboard&utm_content=ZeeBusiness%2Fmagazine%2FZee+Business#lnj2dzzto3fotps8kw). 08.10.2023).*

«Індійське патентне відомство (IPO) найме на роботу ще 900 осіб з метою збільшення робочої сили для обробки все більшої кількості заявок на інтелектуальну власність, заявив у п'ятницю високопоставлений урядовець. Секретар Департаменту сприяння розвитку промисловості та внутрішньої торгівлі (DPIIT) Раджеш Кумар Сінгх сказав, що з 2016 року кількість заявок на патенти зросла в десять разів, а кількість заявок на торгові марки – у шість разів...

Відповідно до звіту Всесвітньої організації інтелектуальної власності, що базується в Женеві, Індія зберегла 40-е місце серед 132 економік у рейтингу Global Innovation Index (GII) 2023...» *(Mohammad Haris. Indian Patent Office to Hire 900 People: DPIIT Secretary // Cable News Network LP, LLLP. (<https://www.news18.com/business/indian-patent-office-to-hire-900-people-dpiit-secretary->*

8615431.html?utm_source=flipboard&utm_content=News18dotcom%2Fmagazine%2FNews18+Latest+News). 13.10.2023).

Республіка Корея

«Ринок інтелектуальної власності Південної Кореї оцінюється в 1 мільярд доларів США в 2023 році та, за прогнозами, досягне 5,2 мільярда доларів США до 2033 року. Ринок фіксує CAGR (середнє зростання щороку) 17,4% протягом прогнозованого періоду.

Очікується, що ринок інтелектуальної власності (ІВ) Південної Кореї виграє від зростання впровадження хмарних рішень ІВ і зростання попиту на програмне забезпечення для управління ІВ. Південна Корея посідає 5 місце в світі за кількістю реєстрацій патентів. На ринок інтелектуальної власності Південної Кореї припадає майже 12% світової частки ринку управління інтелектуальною власністю...

Південна Корея пропонує різні можливості на ринку:

- **Захист інтелектуальної власності:** Південна Корея швидко розширює ринок, збільшуючи законодавчу базу та попит на правозастосування. Це забезпечує безпеку та захист їхніх активів інтелектуальної власності.
- **Технологічний прогрес:** Південна Корея має передові технологічні галузі, такі як телекомунікації, напівпровідники та електроніка. Ці галузі створюють величезні можливості в країні, співпрацюючи з науково-дослідною діяльністю.
- **Дослідження та розробки:** південнокорейські компанії інвестують значні кошти в дослідження та розробки, щоб запропонувати інноваційні рішення шляхом впровадження технологій. Ці компанії разом із корейськими установами беруть участь у різноманітних проектах із покращення інтелектуальної власності.
- **Зростаючий стартап:** зростаючий стартап у Південній Кореї в різних секторах, таких як електронна комерція, біотехнології, фінансові технології та ігри, збільшує впровадження інтелектуальної власності. Стартапи захищають і монетизують свою інтелектуальну власність, збільшуючи масштаб свого бізнесу.
- **Урядова підтримка:** урядові ініціативи та програми для покращення підтримки інтелектуальної власності. Він включає фінансування грантів, захист інтелектуальної власності та дослідження та розробки.
- **Ліцензування інтелектуальної власності:** Південна Корея дозволяє власникам інтелектуальної власності ліцензувати свої авторські права, патенти, торгові марки та комерційні таємниці. Ключові компанії захищають інтелектуальні права від підробки та порушення...» (*South Korea Intellectual Property Market: Projected to Surpass US\$ 5.2 Billion by 2033, Fueled by Impressive 17.4% CAGR // Bosa News Blog* (<https://www.fmiblog.com/2023/10/11/south-korea-intellectual-property-market->

projected-to-surpass-us-5-2-billion-by-2033-fueled-by-impressive-17-4-cagr/).
11.10.2023).

Республіка Філіппіни

«Щороку в жовтні на Філіппінах відзначається Національний місяць боротьби з піратством...»

Піратство передбачає «несанкціоноване використання, відтворення, розповсюдження або завантаження матеріалів, захищених авторським правом, без дозволу власника авторських прав», пояснює Управління інтелектуальної власності Філіппін (ІРОРНЛ), державна установа, уповноважена керувати та впроваджувати політику щодо інтелектуальної власності для посилення захисту прав інтелектуальної власності в країні.

У першій половині 2023 року ІРОРНЛ повідомила, що кількість повідомлень про підробку та піратство зростає на 286 відсотків через скарги на піратське ігрове програмне забезпечення та контрафактний одяг, парфуми та косметичні товари.

З січня по червень цього року агентство зафіксувало 200 повідомлень про випадки підробки та піратства, що майже вчетверо перевищує 52 повідомлення, отримані за той же період минулого року.

...агентство зафіксувало 48 повідомлень про підробку, що приблизно на 9 відсотків більше, ніж 43 повідомлення, отримані минулого року. Повідомлення стосувалися підробленого одягу, парфумів і косметичних засобів, а також аксесуарів.

Орган із захисту інтелектуальної власності повідомив, що з усіх випадків піратства та підробки 91 відсоток стосувався порушення прав на матеріали в Інтернеті.

Очолив список онлайн-ринок Lazada з 69 відсотками випадків. За нею йшов Facebook, який також керує онлайн-ринком, з 20 відсотками випадків. У Shopee, іншого онлайн-майданчика, було 7 відсотків випадків...» (*Cristina Eloisa Baclig. Anti-Piracy Month: Lazada tops PH list of online source of fake goods // Cebu Daily News (https://cebudailynews.inquirer.net/533561/anti-piracy-month-lazada-tops-ph-list-of-online-source-of-fake-goods)*). 14.10.2023).

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«...У квітні 2021 року Офіс інтелектуальної власності Великої Британії (ІРО) запустило програму цифрової трансформації «One IPO», яка є п'ятирічною програмою трансформації послуг ІРО для цифрової епохи. Центральною частиною програми є єдина інтегрована система для всіх

zareestrovanih ob'ektiv intelektual'noyi vlasnosti, yaka dozvolyaє korystuvacham podavati zayvki na svoyu intelektual'nu vlasnist' i keruvati nimi v єdinii sistemі.

Z listopada 2022 roku po sichen' 2023 roku urjad provodiv konsul'tatsii shodo potentsiynih zakonodavchih i sistemnih zmin, neobkhidnih dlya vprovadzhennya novoi programy, zoseredzhuyuchis' na pershochergovomu vdoskonalenni patentnih poslug. Vidpovid' urjady opublikovano 1 serpnia 2023 roku.

Zaraz urjad rozpochav drugu konsul'tatsiu, zoseredivshis' na zapropinovanih zminah u poslugah torhovelnih marek i dizajnu, z deyakimi propozitsiyami shodo patentiv i sudovih instantsiy. Kinchevii termyn podannya vidpovidey na drugu konsul'tatsiu – 31 zhovtnia 2023 roku...

Druga konsul'tatsiya prysv'yachena poslugam torhovih marek i dizajnu, zokrema:

- Seriyni poznachki: чи funktsionuyut' effektivni poznachki seriy, vrahovuyuchi visokiy rivень zaperechen' shodo nepravil'nogo vikorystannya
- Sposoby zaokhochen' meditsii v sudah
- Nova online-sluzhba piblichnoi perevirki dokumentiv dlya zayvok na tovarni znaki ta dizayn
- Propozitsii shodo uzgodzhennya pravil perevirki ta коли kliєnty mozhut' vymagati konfidentsiynosti z pravilami shodo patentiv
- Propozitsii prypyniti publikatsiu povnih adres vinoxidnykiv u patentah ta обмежити їх kraїnoyu ta mis'cem prozhivannya
- Prodovzhennya periodyu splaty zboryv SPC» (*Sahira Khwaja. UK IPO consultation on digital transformation: trade mark and design services // Hogan Lovells*
(<https://www.engage.hoganlovells.com/knowledgeservices/viewContent.action?key=Ec8teaJ9Var4UbHcAbfBm17eOOGbnAEFKCLORG72fHz0%2BNbpi2jDfaB8lgiEyY1JAvAvaah9lF3dzoxprWhI6w%3D%3D&nav=FRbANEucS95NMLRN47z%2BeOgEFct8EGQ0qFfoEM4UR4%3D&emailtofriendview=true&freeviewlink=true>). 03.10.2023).

Сполучені Штати Америки

«Федеральна торгова комісія (ФТС) опублікувала нову політичну заяву, в якій розглядається одна з її давніх проблем у фармацевтичній промисловості: неналежне внесення патентів до Помаранчевої книги. ...у вересні ФТС одноголосно проголосувала за схвалення нової заяви, яка безпосередньо стосується неналежного переліку патентів у публікації Управління з контролю за якістю харчових продуктів і медикаментів (FDA) «Схвалені лікарські засоби з оцінками терапевтичної еквівалентності», широко відома як «Помаранчева книга» (Політична заява). Політична заява є

переконливим попередженням компаніям і окремим особам, які можуть перешкодити конкуренції на фармацевтичних ринках через неналежне розміщення патентів.

Закон Хетча-Ваксмана встановлює критерії для публікації патентів у Помаранчевій книзі. Закон мав на меті заохотити нові фармацевтичні розробки та розширити доступ населення до генеричних препаратів і встановив шлях схвалення для генеричних препаратів. Закон Хетча-Ваксмана визначає дві вимоги для того, щоб патент міг бути включений до Помаранчевої книги. По-перше, патент має бути таким, щодо якого «можна обґрунтовано стверджувати про порушення, якщо особа, яка не має ліцензії власника патенту, займається виробництвом, використанням або продажем ліків». По-друге, патент має претендувати на одну з трьох категорій об'єкта — «лікарська речовина (активний інгредієнт)», «лікарський продукт (рецептура або композиція)» або «спосіб використання такого лікарського засобу, для якого є дозвіл запитуваний або був наданий у [заявці на новий лікарський засіб власника патенту]».

Незважаючи на те, що ці вимоги існують, FDA сама не перевіряє, чи відповідний список. Як правило, це залишає компанію з потенційно конкуруючим генеричним продуктом, який підозрює, що патент неправильно внесено до Помаранчевої книги, без іншого шляху, окрім судового розгляду патенту та затримки в процесі затвердження FDA. У Політичній заяві FTC розглядається, як ця структура могла відігравати роль у викривленні фармацевтичних ринків «протягом десятиліть», і зокрема зазначається, що неправильне внесення патенту до Помаранчевої книги «може перешкодити інвестиціям у розробку конкуруючого продукту та збільшити ризик затримки генериків. і виведення на ринок наступного продукту, зменшуючи доступ пацієнтів до більш доступних ліків, що відпускаються за рецептом, і збільшуючи витрати для системи охорони здоров'я»...

Політична заява ...вказує, що FTC без вагань використає свої правозастосовні повноваження у цій сфері. Політична заява не критикує Закон Хетча-Ваксмана, а натомість зосереджується на викривленні фармацевтичних ринків, затримці запуску генеричних продуктів і можливості підвищення цін на ліки внаслідок неналежного переліку патентів...» (*Barbara T. Sicalides, Michael J. Hartman, Julian Weiss. FTC Issues Policy Statement Confirming Its Position That Improperly Listing Patents in the Orange Book May Be Considered a Violation of the FTC Act // Troutman Pepper Hamilton Sanders LLP (https://www.troutman.com/insights/ftc-issues-policy-statement-confirming-its-position-that-improperly-listing-patents-in-the-orange-book-may-be-considered-a-violation-of-the-ftc-act.html). 05.10.2023).*

«Оскільки аерокосмічна промисловість продовжує розвиватися, компаніям вкрай важливо захищати свої інноваційні ідеї та технології за допомогою захисту інтелектуальної власності (ІВ)...

SpaceX's Starship продовжує впроваджувати інновації завдяки патентам, що охоплюють ключові технології

Аерокосмічна промисловість очікує продовження розробки та випробувань Starship від SpaceX. Протягом року компанія планує провести більше тестових польотів прототипу Starship, включаючи його перший орбітальний політ. Розробка SpaceX характеризується частими змінами розкладу, але компанія зберігає оптимізм щодо досягнення своїх амбітних цілей щодо революції космічних подорожей і поселень.

Оскільки космічний корабель Starship компанії SpaceX останнім часом стає предметом заголовків газет, компанія подала кілька патентів, пов'язаних з дизайном і технологією космічного корабля. Ці патенти охоплюють різні аспекти космічного корабля, включаючи його конструкційний матеріал, конструкцію антени та систему акумуляторів.

Майбутнє літаків eVTOL: розробки галузі, досягнення та патентні стратегії

Промисловість літаків з електричним вертикальним зльотом і посадкою (eVTOL) набирає обертів завдяки розробці нових моделей і прототипів. Літак eVTOL розроблений для вертикального зльоту та посадки без злітно-посадкової смуги...

Літаки eVTOL мають потенціал революціонізувати міську мобільність, дозволяючи людям швидко й ефективно подорожувати між місцями в межах міста чи столичної області...

Деякі компанії, такі як Joby Aviation, Archer і Lilium, ведуть шлях до останніх розробок eVTOL. Ці компанії не лише подають патенти на свою технологію, але також використовують комерційні таємниці для захисту своїх виробничих процесів і вихідного коду. Наприклад, Joby Aviation подала заявку на патенти, пов'язані з її літаком eVTOL, включаючи патенти на дизайн літака та крила. Подібним чином компанія Lilium подала патенти на свій літак eVTOL, включаючи патенти на систему керування батареєю та конструкцію двигуна.

Тим часом Archer розробив власний процес виробництва для свого літака eVTOL, який зберігається як комерційна таємниця. Компанія також використовує комерційні таємниці для захисту свого програмного забезпечення та систем керування, які, на її думку, є ключовими відмінностями на ринку...

Патентний захист у комерційній авіації: інновації та проблеми Boeing і Airbus

Boeing і Airbus продовжують домінувати у великій промисловості комерційної авіації, а нові моделі літаків планується випустити в найближчі роки. Boeing планує розпочати поставки своїх літаків 777X у 2025 році, тоді як Airbus представив свій A321XLR у 2022 році. Індустрія комерційної авіації є висококонкурентною, і компанії цієї галузі значною мірою покладаються на

інновації, щоб зберегти свої позиції на ринку. У результаті ці компанії часто шукають патентного захисту для своїх інноваційних розробок і технологій.

Компанії комерційної авіації прагнуть отримати патентний захист для своїх конструкцій літаків, матеріалів і процесу виробництва. Наприклад, компанія Boeing подала патенти на свій літак 777X, включаючи патенти на складні кінцівки крил літака, які дозволяють літаку розміститися на менших паркувальних місцях.

Крім патентів на корисність, ці найбільші виробники комерційних літаків також прагнуть отримати патенти на дизайн своїх літаків. Ці патенти на дизайн захищають унікальні та декоративні особливості літака, такі як форма фюзеляжу, крил і хвоста.

Компанія Boeing, наприклад, подала патенти на дизайн багатьох своїх літаків, включаючи культовий 747, 787 Dreamliner і новий 777X. Ці патенти охоплюють загальну форму та дизайн літака, а також особливі особливості, такі як форма вікон, дизайн кабіни та навіть обтічник антени.

Іншою сферою, в якій компанії комерційної авіації шукають патентного захисту, є авіаційні системи та засоби керування. Наприклад, компанія Boeing подала патенти на свої системи управління польотом, включаючи патенти на системи, які можуть пом'якшувати повітряні пробки. Airbus подав заявки на патенти, пов'язані зі своїми системами управління польотом, включаючи патенти на системи, які оптимізують час зльоту літака залежно від погоди та інших факторів...

Надійний захист ІВ має вирішальне значення для інноваторів в аерокосмічній промисловості. SpaceX подала кілька патентів, пов'язаних з конструкцією та технологією космічного корабля Starship, включаючи конструкційний матеріал, конструкцію антени та систему акумуляторів. Авіаційна промисловість eVTOL має потенціал для революції в міській мобільності, і такі компанії, як Joby Aviation, Archer і Lilium, подають патенти та використовують комерційні таємниці для захисту своїх виробничих процесів і вихідного коду. Нарешті, у комерційній авіації Boeing і Airbus прагнуть отримати патентний захист для своїх конструкцій літаків, матеріалів, виробничих процесів і систем, включаючи управління польотом і управління. Патенти та комерційні таємниці відіграють важливу роль у захисті інновацій в аерокосмічній промисловості, дозволяючи компаніям утримувати свої позиції на ринку та конкурентні переваги» (*Lionel Lavenue, Leo Huang, Joseph Myles. Protecting innovation in aerospace // GIE Media, Inc. (<https://www.aerospacemanufacturinganddesign.com/news/protecting-innovation-in-aerospace-ip-strategies/>). 08.10.2023*).

«Багато нових винахідників стикаються з величезною проблемою, коли справа доходить до просування ідеї винаходу...»

Початок роботи з патентуванням нового продукту чи винаходу передбачає кілька важливих кроків. Ось покрокова інструкція, яка допоможе вам орієнтуватися в процесі:

1. Проведіть пошук попереднього рівня техніки: перш ніж зануритися в процес патентування, проведіть ретельний пошук рівня техніки. Це передбачає дослідження існуючих патентів, публікацій та інших відповідних джерел, щоб визначити, чи вже існують подібні винаходи. Мета — оцінити новизну та потенційну патентоспроможність вашої ідеї продукту. Подумайте про те, щоб найняти патентного повіреного або скористатись онлайн-базами даних патентів, щоб виконати повний пошук.

2. Задokumentуйте свою ідею продукту: зберігайте детальні записи вашої ідеї продукту, включаючи ескізи, діаграми, описи та будь-які інші відповідні матеріали. Ці записи слугуватимуть доказом концепції вашого винаходу та можуть бути корисними під час процесу подачі патентної заявки. Вкрай важливо створити чіткий і вичерпний документальний слід.

3. Оцініть патентоспроможність: визначте, чи відповідає ваша ідея продукту критеріям патентоспроможності. Як правило, щоб мати право на отримання патенту на корисність, ваш продукт має бути новим (раніше не оприлюдненим), неочевидним (не бути очевидною модифікацією існуючих рішень) і корисним (мати практичне застосування).

4. Виберіть правильний тип патенту: визначте відповідний тип патенту для вашої ідеї продукту. Патенти на корисні послуги зазвичай охоплюють нові та корисні процеси, машини, склади речовин або їх удосконалення. Патенти на дизайн захищають нові, оригінальні та декоративні дизайни продукту. Виберіть тип, який найкраще підходить для вашого винаходу.

5. Проконсультуйтеся з патентним повіреним: скористайтесь послугами кваліфікованого патентного повіреного, який спеціалізується на праві інтелектуальної власності. Патентний повірений може надати цінні вказівки протягом усього процесу патентування, допомогти вам зрозуміти законодавчі вимоги та допомогти в підготовці та поданні патентної заявки. Вони також можуть надати поради щодо стратегії, потенційних заявок на патенти та навігації у складній патентній системі.

6. Підготуйте патентну заявку: співпрацюйте зі своїм патентним повіреним, щоб підготувати патентну заявку. Заявка включатиме детальний опис вашої ідеї продукту, включаючи креслення, претензії та будь-які необхідні супровідні документи. Патентні претензії визначають обсяг захисту вашого винаходу, тому вони повинні бути ретельно розроблені, щоб охоплювати основні елементи вашого продукту, уникаючи рівня техніки.

7. Подайте заявку на патент: подайте заявку на патент до відповідного патентного відомства. У Сполучених Штатах це Управління патентів і товарних знаків США (USPTO). Якщо ви плануєте отримати міжнародний захист, ви можете дослідити такі варіанти, як Договір про патентну кооперацію (РСТ) або подання заявки безпосередньо в певних країнах.

8. Сплатіть збір за подання: заявки на патент зазвичай вимагають збору за подання, який залежить від типу патенту та патентного відомства, до якого ви подаєте заявку. Обов'язково сплатіть необхідну комісію разом із заявкою, щоб уникнути затримок або відмови.

9. Зачекайте на експертизу: після подання патентне відомство розгляне вашу заявку, щоб переконатися у відповідності всім вимогам. Процес перевірки може тривати від кількох місяців до кількох років, залежно від обсягу та складності заявки.

10. Відповідь на дії відомства. Якщо патентне відомство видає судовий позов, це означає, що у нього є запитання чи сумніви щодо вашої заявки. Відповідайте швидко й ретельно, щоб вирішити будь-які проблеми та забезпечити безперешкодний процес перевірки.

11. Застосовуйте та зберігайте свій патент. Якщо вашу заявку схвалено, вам буде надано патент на ідею продукту. Важливо захистити свої патентні права, щоб запобігти порушенням і захистити ринкову вартість вашого винаходу. Крім того, обов'язково дотримуйтеся вимог до обслуговування, щоб ваш патент залишався чинним протягом усього терміну його дії...» (*Jon Stojan. How to Patent a New Product Idea – How InventHelp Can Assist // Gannett (<https://www.indystar.com/story/special/contributor-content/2023/10/09/how-to-patent-a-new-product-idea-how-inventhelp-can-assist/71123389007/>). 09.10.2023*).

«...Завдяки торговельним маркам, патентам, зразкам і авторським правам бренд Barbie створив обширне та величезне портфоліо інтелектуальної власності: сьогодні Barbie – це набагато більше, ніж лялька – це історія успіху інтелектуальної власності.

Barbie придумала Рут Хендлер, співзасновниця Mattel. Barbie народилася в 1961 році, коли був запатентований перший прототип ляльки. Пізніше було отримано додаткові патенти, включно з патентом на шарнірний пояс, що демонструє постійні інновації та еволюцію ляльки Barbie.

Бренд Barbie захищений 23 зареєстрованими торговими марками ЄС, які захищають назву її бренду та різні версії її знакового логотипу. Навіть бойфренд Barbie Ken захищений торговою маркою.

Крім того, вплив Barbie поширюється не тільки на ляльок і одяг; це викликало модний тренд, натхненний образами Barbie відомий як «Barbiecore». Торгова компанія Mattel відзначила цей термін, забезпечуючи захист свого зв'язку з брендом Barbie.

Крім того, присутність Barbie виходить далеко за межі фізичної іграшки. Бренд забезпечив сильну присутність в Інтернеті, зареєструвавши широкий спектр доменних імен в Інтернеті зі словом «Barbie»...

Еволюція Barbie від простої модної ляльки до потужної інтелектуальної власності є свідченням важливості інтелектуальної власності в сучасному світі...» (*She's a Barbie girl in an IP world // European Union Intellectual*

Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/en/news/she-s-a-barbie-girl-in-an-ip-world>). 10.10.2023).

«...співробітники митної та прикордонної служби США (СВР) в Індіанapolisі конфіскували дві партії з 362 підробленими дизайнерськими годинниками. Центри передового досвіду та експертизи СВР, торговельні експерти агентства визнали ці товари підробленими, і якщо б вони були справжніми, загальна рекомендована роздрібна ціна виробника (MSRP) перевищувала б 2 мільйони доларів...»

Співробітники СВР конфіскували годинники за порушення прав на захищені торгові марки дизайнера. Поставка прямувала до резиденції в Мескіті, штат Техас...

Протягом 2022 фінансового року по всій країні СВР вилучила понад 24,5 мільйона посилок із порушенням прав інтелектуальної власності, вартість яких становила б майже 3 мільярди доларів, якби товари були справжніми...» **(Indianapolis CBP Intercept 362 Counterfeit Watches // U.S. Customs and Border Protection (CBP) (<https://www.cbp.gov/newsroom/local-media-release/indianapolis-cbp-intercept-362-counterfeit-watches-0>). 06.10.2023).**

«Лі М. Ротшильд каже, що він один із найплідніших винахідників свого покоління. Критики й опоненти бачать його дещо інакше; вони називають його патентним тролем.

Ротшильд отримав свій перший патент у віці 20 років. Зараз йому 71 рік, і він зазначений як єдиний винахідник понад 130 патентів, включаючи деякі, пов'язані з квадрофонічними стереосистемами, штрих-кодами та тепер уже всюдисущими QR-кодами. Він охоче визнає, що вся його бізнес-модель побудована на монетизації його інтелектуальної власності через судові процеси та ліцензування, а не на продажу продуктів, заснованих на його винаходах...

Патентний портфель мережі компаній Ротшильда включає широкий спектр винаходів, від кардіомоніторів до тренажерів віртуальної реальності; за словами винахідника, платформ потокового відео для замків автомобільних дверей.

Іноді компанії добровільно ліцензують або купують патенти Ротшильда, як-от придбання патенту Instacart у 2020 році, щоб покращити взаємодію з користувачем у своїй програмі, згідно із записами USPTO.

Винахідник сказав, що домовився про понад 1000 ліцензій для компаній зі списку Fortune 100, у тому числі General Motors Co., Home Depot Inc., і Bank of America Corp. Він відмовився повідомити про конкретну інформацію щодо ліцензованої технології, посилаючись на угоди про конфіденційність.

Компанії Ротшильда не виробляють продукцію. Винахідник залучає групу юристів та дослідників з Індії для пошуку можливих порушників та

пошуку можливостей ліцензування по всьому світу. Він також наймає патентних повірених у Лондоні та Флориді, щоб конкретизувати свої патентні заявки.

Ротшильд сказав, що його команда має приблизно 200 частково завершених заявок, а також десятки заявок, які очікують розгляду в Бюро патентів і торгових марок США...

З проханням пояснити, чому його справи ніколи не потрапляють до суду присяжних, Ротшильд сказав, що більшість позовів у США вирішуються поза судом, і його не є винятком. Якщо опонент висуне докази, що підтверджують відсутність порушень, «ми будемо раді відмовитися від участі, якщо будемо неправі», — сказав Ротшильд...» (*Laurel Brubaker Calkins, Lauren Castle. Critics Call Him a Patent Troll. He Prefers Modern-Day Edison // Bloomberg Industry Group, Inc. (<https://news.bloomberglaw.com/us-law-week/critics-call-him-a-patent-troll-he-prefers-modern-day-edison>). 20.10.2023*).

«...Запатентовані винаходи є в кожному звичайному пристрої та продукті, якими ви користуєтеся щодня, наприклад у вашому смартфоні, автомобілі чи навіть у фені, щітці та гребінці. Дійсно, USPTO щойно видало мільйонний патент на дизайн гребінця, створеного Агустіною Хакабі, винахідницею та ліцензованим косметологом із Форт-Ворт, штат Техас...

Насправді багато продуктів охоплено кількома патентами, включно з наступними інноваціями, які покращують продукт...

Крім того, що ви можете захистити свою ідею чи дизайн за допомогою патенту, ви також можете захистити свій продукт, послугу чи компанію за допомогою торгової марки. Деякі широко відомі торгові марки: галочка Nike; зображення торгових марок продуктів, включаючи ляльок Барбі; відбілювач Clorox; унікальна строчка на задній кишені джинсів Levi's; а також ім'я та деякі популярні слова музиканта Тейлор Свіфт...

Дійсно, інтелектуальна власність навколо нас. Бо кожен може бути творцем. Але люди іноді запитують мене, навіщо їм захищати свою інтелектуальну власність. Коли ви отримуєте патент, торговельну марку, створюєте твір, який має право на захист авторським правом, або захищаєте свою комерційну таємницю, це цінний актив... Наше дослідження виявило, що компанії в галузях з інтенсивним використанням інтелектуальної власності, як правило, наймають більше працівників, чий середній щотижневий заробіток у розмірі 1517 доларів США у 2019 році був на 60% вищим, ніж в інших галузях. Інші дослідження показують, що захист інтелектуальної власності має вирішальне значення для успіху бізнесу. Наприклад, згідно зі спільним дослідженням Гарвардської школи бізнесу та Школи бізнесу Стерна при Нью-Йоркському університеті, використання першого патенту компанії як застави збільшує фінансування венчурного капіталу на 76% протягом трьох років. Він також може стати важливим інструментом найму співробітників: схвалення

першої патентної заявки стартапу збільшує кількість співробітників на 36% протягом наступних п'яти років. Крім того, захист вашої інтелектуальної власності також може збільшити вашу частку ринку – нова компанія з патентом збільшує обсяг продажів на 80% більше, ніж компанії, які не мають патенту. Що стосується торговельних марок, то вони не тільки є важливими активами, якщо ви врешті-решт вирішите розпочати бізнес або розширити діяльність на інші території США, федеральна торгова марка, яку ви можете отримати лише від USPTO, захистить вас. Ви можете використати свою торгову марку, щоб зупинити копіювання продуктів на кордоні, або попросити онлайн-посередників видалити копіювальні пропозиції. Ви також можете скористатися своїм авторським правом, щоб отримати копіювальний матеріал з Інтернету. Не знаєте, який тип інтелектуальної власності вам може знадобитися? USPTO тепер має простий у використанні новий онлайн-інструмент, який дозволяє визначити, який у вас тип ІВ і чи захищається він патентом, авторським правом, торговою маркою та/або комерційною таємницею. Ми називаємо це IP Identifier. Це дуже популярний інструмент ...з більш ніж 100 000 відвідувань сторінки з моменту запуску на початку цього року...

Багато заявників шукають допомоги та послуг юридичних консультантів. У 84 ресурсних центрах патентів і торгових марок по всій країні, які часто знаходяться в академічних і громадських бібліотеках поблизу вас, є списки юристів, до яких вони можуть вас направити, а також надають безкоштовні експертні поради щодо процесів подання заявки та USPTO. А для винахідників із обмеженими ресурсами ви можете мати право на безкоштовну юридичну допомогу щодо подання заявки через нашу програму Patent Pro Bono або програму Law School Clinic...» (*Kathi Vidal. Director's Blog: the latest from USPTO leadership // United States Patent and Trademark Office (USPTO) (<https://www.uspto.gov/blog/director/entry/tips-on-taking-control-of1>). 11.10.2023*).

«...звіт, опублікований минулого тижня Комісією з міжнародної торгівлі США (USITC), ...розповідає про плюси та мінуси дозволу країнам, що розвиваються призупинити інтелектуальну власність у Світовій організації торгівлі (СОТ) для боротьби з недавньою пандемією.

Але навіть побіжне прочитання робить дві речі чіткими. По-перше, якби не патенти, країни, що розвиваються, не мали б ліків або методів лікування COVID-19, а по-друге, країни, що розвиваються, не мають справедливого доступу до технологій, пов'язаних з COVID, через бідність, а не через патенти...

Звіт не містить рекомендацій.

...USITC намагається відповісти на питання чи можуть примусові ліцензії допомогти інноваціям. У звіті натякають, що це можливо, посилаючись на дослідження патентування після Першої світової війни німецькими компаніями, які були змушені надавати ліцензії на свої ідеї американським

компаніям відповідно до Закону США про торгівлю з ворогом 1917 року. Дослідження показує, що, незважаючи на примусові ліцензії, патентування Німеччини фактично зросло в цільових галузях...

Примусові ліцензії, про які йде мова, розглядалися б як одноразовий випадок експропріації, а не як нова норма. Це важливо. Як пояснюють автори дослідження, «компанії можуть інвестувати менше в дослідження і розробки, якщо очікують повторних епізодів примусового ліцензування»...

Далі у звіті описуються проблеми, з якими стикаються країни, що розвиваються, під час використання примусових ліцензій. Список тісно пов'язаний із бідністю та включає, наприклад, відсутність вітчизняних виробників генериків, високі тарифи на основні вхідні ресурси та слабкі системи розподілу.

Але звіт ніде не демонструє, що інтелектуальна власність належить до цього списку. Це не повинно дивувати. Переважна більшість країн, що розвиваються, не зобов'язані виконувати будь-які зобов'язання TRIPs до 2034 року, якщо взагалі будуть.

Звіт правильно звертає увагу на нерівність у доступі до ліків, навіть незважаючи на те, що зараз пандемія прямо відображена в дзеркалі заднього виду. Але проблема завжди була в бідності, а не в патентах» (*Marc L. Busch. Suspending COVID-related patents won't solve poverty // Nexstar Media Inc. (<https://thehill.com/opinion/finance/4276705-suspending-covid-related-patents-wont-solve-poverty/>). 26.10.2023*).

«Патентне право підпадає під егіду Закону про інтелектуальну власність, контролюючи критерії прийнятності винаходів для отримання патентів, процедуру подання патентної заявки та протоколи розгляду справ про порушення патентів. Його метою є винагорода за інновації шляхом надання винахідникам правового захисту їхніх творінь протягом певного періоду років. Протягом цього часу винахідник має тимчасову монополію на їх створення, яке він може ліцензувати, продавати або будувати бізнес навколо з меншою ринковою конкуренцією...

Перевага патентів для суспільства заохочує компанії та окремих осіб до інновацій та інвестування в дослідження та розробки. Деякі з наших найбільших досягнень у технологіях та інноваціях прийшли завдяки далекоглядним винахідникам, готовим вкладати час і енергію, щоб втілити свою ідею в життя. Без правового захисту, передбаченого патентним законом, вони б ніколи не ризикнули...

Не все підлягає патентуванню. Отримання патентного захисту залежить від чотирьох початкових наборів критеріїв:

- Новизна: винахід має бути новим
- Неочевидність: винахід не повинен бути чимось очевидним для будь-кого, хто вже має навички в цій галузі.

- Корисний: Винахід повинен мати користь.
- Не бути природним об'єктом або процесом: винахід не може бути чимось, що природа робить сама по собі.

Існує також чотири основні типи винаходів, які можуть претендувати на патент:

- Процеси: нові методи або способи виконання завдань.
- Пристрої: машини або апарати, які виконують певну функцію чи результат.
- Об'єкти: матеріальні об'єкти, створені в процесі.
- Композиції речовини: комбінації двох або більше хімічних сполук, які створюють щось унікальне.

Усе вищезазначене загалом стосується патентів на корисні послуги, які є найпоширенішим типом патентів. Існують також патенти на дизайн, які захищають декоративні зразки, і патенти на рослини, які захищають нові сорти рослин, що розмножуються безстатевим шляхом.

Розгортаються дискусії щодо того, чи підлягають патентуванню бізнес-методи чи друковані матеріали, але наразі це не так.

Для захисту патенту слід шукати повіреного з питань патентного права.

Заявки подаються до Бюро патентів і товарних знаків США (USPTO). Вони ретельно вивчають кожну заявку, перевіряючи, чи відповідає вона критеріям патентоспроможності, чи опис винаходу є достатньо чітким і вичерпним, і чи немає іншого патенту на щось еквівалентне...

У разі відхилення заявники можуть вимагати повторного розгляду або апеляції, хоча можуть пройти роки, перш ніж ця апеляція пройде через систему. Власник патенту має два основних права на захист своєї позиції. По-перше, це право забороняти іншим створювати, продавати та, у деяких випадках, використовувати їхній винахід. По-друге, це право подати до суду на порушників.

Часто загрози судового позову достатньо, щоб запобігти будь-яким потенційним порушенням патенту, але це не завжди так.

Якщо порушення патенту оскаржується у федеральному суді, це може призвести до судового наказу про обмеження майбутнього порушення та відшкодування збитків первісному власнику патенту...

Незважаючи на цю критику, патентне право залишається наріжним каменем американських інновацій та економічного зростання. Оскільки ринки продовжують розвиватися та з'являються нові типи винаходів, патентне право має продовжувати розвиватися, щоб йти в ногу з прогресом...» (*Patent Law: How To Protect Your Intellectual Property // Regents of the University of California* (<https://extendedstudies.ucsd.edu/news-and-events/division-of-extended-studies-blog/patent-law-protect-your-intellectual-property>). 26.10.2023).

Турецька Республіка

«У сфері захисту прав інтелектуальної власності та боротьби з контрафакцією Туреччина очолила надзвичайно ефективну Митну програму. Ця ініціатива безперервно працює на 154 митних пунктах по всій країні, швидко й ефективно перехоплюючи підозрілі товари. На передньому краї цих зусиль є Митна адміністрація Туреччини, спеціальна організація, покликана розширити можливості правовласників у їх прагненні обмежити приплив контрафактної та правопорушної продукції через кордон.

Щоб отримати доступ до надійного захисту, який пропонує митна адміністрація Туреччини, правовласники повинні зареєструвати свою інтелектуальну власність. Торговельні марки, зразки, патенти та авторські права можна зручно реєструвати через митний онлайн-реєстр. Після затвердження ці права офіційно реєструються в базі даних митниці на рік з можливістю продовження на невизначений термін. Ця ексклюзивна реєстрація дозволяє митним органам зупиняти транзит товарів і сповіщати правовласників про можливі порушення.

Митники відіграють важливу роль у активному моніторингу імпорту та експорту в ключових пунктах в'їзду. Використовуючи повну базу даних, вони швидко виявляють і вилучають контрафактні товари. У разі виявлення товарів, які підозрюються в порушенні зареєстрованих прав інтелектуальної власності, митники негайно повідомляють про це правовласника або його представника, діючи як важлива система раннього попередження.

Підозрілі товари можна тимчасово затримати, дозволяючи правовласникам перевірити їх справжність і вжити необхідних судових заходів. Якщо правовласник вчасно підтвердить, що товари порушують авторські права, вони можуть бути вилучені та остаточно знищені...

Успіх Митної програми Туреччини підкріплюється розгалуженою мережею митних дирекцій по всій країні...

В останні роки кількість заявок на митну програму Туреччини неухильно зростає, що відображає підвищену обізнаність і наголос на захисті прав інтелектуальної власності. Лише у 2023 році було подано приблизно 2100 заявок, тому важливість цієї місії стає ще більшою...» (*Ashli Weiss, Mine Peynircioğlu. Strengthening Intellectual Property Rights: Turkey's Customs Vigilance // KP Law (https://www.kplawtr.com/news-insights/strengthening-intellectual-property-rights-turkeys-customs-vigilance?utm_source=mondaq&utm_medium=syndication&utm_term=Intellectual-Property&utm_content=articleoriginal&utm_campaign=article). 16.10.2023*).

Федеративна Республіка Бразилія

«...У Бразилії гендерна нерівність у сфері інновацій є гострою проблемою, яку не можна ігнорувати. У 2022 році Бразильське відомство з патентів і товарних знаків (INPI) опублікувало звіт, присвячений питанню різноманітності інтелектуальної власності Relatório de Diversidade, Inclusão e Equidade em PI.

...на жаль, існує розрив між ініціативами державного сектору, які сприяють участі жінок у технологічних інноваціях, і мізерним представництвом жінок на керівних посадах у бразильській системі ІВ.

З моменту заснування 53 роки тому Бразильське відомство з патентів і товарних знаків (INPI) мало лише одну жінку-президента: Ванду Регіну Тейджейра Скартезіні, яка служила протягом короткого семимісячного періоду з 14 вересня 1995 року по 7 травня 1996 року.

Зараз п'ять із шести головних посад в INPI обіймають чоловіки, єдиним винятком є виконавчий директор, призначений на початку цього року. Ця тенденція зберігається на рівнях оперативного підрозділу та генерального координатора, де чоловіки мають 18 керівних ролей, а жінки лише дев'ять. По суті, на 70% керівних посад в INPI домінують чоловіки...

Немає жодного виправдання для такої кричущої невідповідності. Звіт INPI про різноманітність за 2022 рік показує, що чоловіки складають лише 55% штату, підкреслюючи, що проблема полягає не в нестачі жінок, а у відсутності прихильності до різноманітності в державному секторі.

Навіть Міжміністерська група з питань інтелектуальної власності (GIPI), створена федеральним урядом у 2019 році, не захищена від цієї реальності гендерної нерівності. Незважаючи на те, що його очолюють дві жінки, які представляють Міністерство розвитку, промисловості, торгівлі та послуг (MDIC), GIPI складається з 38 чоловіків і 26 жінок, включаючи титульних і заступників. Розбіжність стає ще гострішою серед номінальних членів, призначених державним сектором, з дев'ятьма чоловіками та лише двома жінками.

Питання не обмежується виконавчою владою. У судовій системі 73% магістратів на всіх рівнях, які розглядають справи щодо ІВ, — чоловіки.

Існує дещо більший баланс у першій інстанції — шість жінок і дев'ять чоловіків призначені для спеціалізованих судів штату та федеральних судів (тільки суди в Сан-Паулу та Ріо-де-Жанейро, разом із судовим відділом Ріо-де-Жанейро, мають спеціалізовані суди з інтелектуальної власності).

Проте присутність жінок у вищих ешелонах суддівської кар'єри зменшується. У другому випадку в спеціалізованих комісіях ІВ сидять чотири жінки, порівняно з 16 чоловіками.

У Суді Сан-Паулу немає жодної жінки-магістра в палатах комерційного права. У Вищому суді правосуддя жінки складають лише 20% складу колегій, які мають право розглядати справи щодо ІВ.

Ці статистичні дані викликають тривогу та підкреслюють системну гендерну нерівність у судовій системі...

ВОІВ визначає кілька факторів, що сприяють цій невідповідності в інноваційному ланцюжку, включаючи низьку присутність жінок у сферах науки, техніки, інженерії та математики (STEM), а також проблеми з утриманням жінок у приватних компаніях та університетах. Однак ці фактори не можуть виправдати гендерну нерівність у державному секторі Бразилії у сфері ІВ...» (*Tatiana Machado, Vivian Coco. Exploring gender inequality in Brazil's IP system // Licks Attorneys (https://www.lickslegal.com/articles/exploring-gender-inequality-in-brazils-ip-system). 19.10.2023).*

Федеративна Республіка Нігерія

«У динамічному ландшафті законодавства про інтелектуальну власність (ІВ) ліцензування відіграє ключову роль у дозволі підприємствам використовувати свої творіння для отримання комерційної вигоди. Існує кілька типів ліцензування інтелектуальної власності...

1. Ліцензування авторських прав

Право власності забороняє третім сторонам копіювати, розповсюджувати копії, виконувати, демонструвати чи іншим чином публікувати роботу власника без згоди власника з метою фінансової вигоди чи іншим чином. І навпаки, власники авторських прав (ліцензіари) мають право надавати окремим або юридичним особам (ліцензіатам) право використовувати, відтворювати, розповсюджувати та демонструвати свої твори, захищені авторським правом. У Нігерії права власників авторських прав регулюються Законом про авторське право, який забезпечує авторам основу для захисту своїх оригінальних літературних, художніх і музичних творів...

2. Ліцензування торгової марки

Ліцензування торговельної марки — це стратегічна домовленість, за якої власник надає дозвіл іншим особам використовувати його торговельну марку для певних товарів або послуг. У Нігерії товарні знаки користуються захистом відповідно до Закону про товарні знаки.

Розділ 33 Законів про торговельні марки зокрема стосується ліцензійних домовленостей і визначає умови, за яких особа, яка не є первісним власником торгової марки, може бути офіційно визнана зареєстрованим користувачем (або ліцензіатом) цієї торгової марки. Це визнання може охоплювати всі чи певні категорії товарів, для яких зареєстровано товарний знак, і воно може мати певні умови чи обмеження.

Ліцензії на торговельні марки можна класифікувати на одноосібних, виключних і невиключних ліцензіатів...

3. Франчайзинг

Франчайзинг поєднує в собі елементи ліцензування товарних знаків, авторського права, патентів, промислових зразків і комерційної таємниці. Це передбачає домовленість, за якою власник прав інтелектуальної власності (франчайзер) надає іншій стороні (франчайзі) право використовувати бізнес-модель, бренд і підтримку франчайзера в обмін на гонорари або роялті.

Переваги ліцензування ІВ:

- Отримання доходу: ліцензування пропонує джерело доходу для ліцензіарів, дозволяючи їм монетизувати свою інтелектуальну власність.
- Розширення ринку: ліцензіари можуть розширити охоплення своєї інтелектуальної власності через ліцензіатів, використовуючи усталені ринки та мережі розподілу.
- Поширення бренду: для ліцензіарів, які прагнуть більшого поширення бренду, ліцензування ІВ може принести видимість і визнання завдяки представленню продуктів або послуг новій аудиторії.
- Юридичний захист: Ліцензійні угоди зазвичай окреслюють умови використання та забезпечують правовий захист ІВ. Це гарантує, що він використовується належним чином і відповідно до специфікацій власника.
- Полегшення входу на ринок для стартапів: стартапи можуть використовувати відомі бренди чи технології за допомогою ліцензування, що дозволяє їм отримати конкурентну перевагу та зменшити бар'єри для входу на ринок...» **(ADERONKE ALEX ADEDIPE, OLAWALE ATANDA. INTELLECTUAL PROPERTY LICENSING IN NIGERIA // Pavestones Legal (https://pavestoneslegal.com/intellectual-property-licensing-in-nigeria/). 20.10.2023).**

Японська держава

«...Угода про економічне партнерство між ЄС та Японією, яка набула чинності 1 лютого 2019 року, забезпечує захист певних назв агропродовольчих товарів від імітації та незаконного привласнення. Цей захист призводить до взаємних торговельних переваг і знайомить споживачів із гарантованими справжніми продуктами з двох регіонів, відомих своєю кулінарною та культурною спадщиною. До цього нещодавнього доповнення обидві сторони захищали 263 географічних зазначення (GI) ЄС і 112 японських GI, що становить 375 зареєстрованих продуктів харчування та напоїв.

У рамках цієї угоди обидві сторони захищатимуть додаткові 42 географічні зазначення, такі як Raclette de Savoie, Vinagre de Jerez для ЄС і sanuki shiro miso (місо-паста) або вино Осака для Японії» (42 New Geographical Indications Protected for Both the EU and Japan // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/42-new-geographical-indications-protected-both-eu-and-japan-2023-10-05_en). 05.10.2023).

Всесвітня організація інтелектуальної власності

«Держави-члени Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) схвалили столицю Саудівської Аравії місто Ер-Ріяд як місце проведення 11-22 листопада 2024 року дипломатичної конференції для завершення переговорів щодо запропонованої Угоди про закони про дизайн (DLT)...

Майбутня угода має на меті оптимізувати глобальну систему захисту промислових зразків, спрощуючи, пришвидшуючи та доступніше для дизайнерів охороняти свою роботу на внутрішніх ринках, а також за кордоном. Дипломатична конференція є заключним етапом переговорів про укладення договору.

Промисловий зразок — це декоративний аспект виробу. Це підвищує привабливість продукту, додаючи його комерційної цінності та товарності. Дизайни застосовуються до різноманітних продуктів, від медичних інструментів та електроприладів до ювелірних виробів, меблів і навіть цифрових об'єктів...

Минулого року Генеральна Асамблея ВОІВ схвалила проведення дипломатичної конференції для DLT, і це рішення держав-членів у спеціальному підготовчому комітеті визначило місце та час для заключної стадії переговорів щодо договору.

DLT значно полегшить реєстрацію своєї роботи дизайнерам, особливо дрібним дизайнерам і мікро-, малим і середнім підприємствам. DLT стосуватиметься процедур отримання охорони промислового зразка, але не таких питань, як юридичне визначення дизайну чи умов охорони, які залишаться в компетенції договірних сторін.

Подібні договори вже існують в інших категоріях інтелектуальної власності, включаючи патенти та торгові марки. DLT має на меті заповнити прогалину в області промислових зразків...» (*Saudi Arabia Set to Host 2024 Diplomatic Conference to Conclude Design Law Treaty – WIPO // AG-IP-NEWS (<https://www.agip-news.com/news.aspx?id=74834&lang=en>). 10.10.2023*).

«Завдяки ексклюзивній співпраці між ВОІВ і видавцем IEEE величезна колекція з майже 5 мільйонів документів непатентної літератури (NPL) від IEEE тепер доступна для пошуку в PATENTSCOPE.

IEEE видає майже третину світової технічної літератури з електротехніки, інформатики та електроніки. Це включає понад 200 транзакцій, журналів і журналів, що публікуються щорічно...

Основні характеристики та переваги:

- Можливість комплексного пошуку: бібліографічні дані та повнотекстовий вміст NPL доступні для повного пошуку за допомогою функцій пошуку PATENTSCOPE, включаючи спеціальні поля пошуку NPL.
- Інтеграція IPC: власно розроблений алгоритм ВОІВ розподіляє інформацію IPC між статтями NPL, покращуючи їх категоризацію та доступність.
- Інтегровані результати: вміст NPL плавно інтегрується в результати пошуку разом із патентними документами, упорядкованими за релевантністю вашому запиту.
- Інструмент перекладу: щоб полегшити розуміння статей різними мовами, у вашому розпорядженні WIPO Translate для перекладу статей про NPL...» (*Close to 5 Million new Non-Patent Literature Documents Now Available in PATENTSCOPE* // *WIPO* (https://www.wipo.int/patentscope/en/news/pctdb/2023/news_0007.html). 18.10.2023).

«12 жовтня 2023 року відбулася віртуальна сесія на тему «Жінки в креативних індустріях». Сесію відкрила пані Сільві Форбін, заступник генерального директора Сектору авторського права та креативних індустрій Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ), яка підкреслила значний вплив креативної економіки на жінок, підкресливши їхню переважну присутність у робочій силі та необхідність вирішення проблеми гендерної нерівності. Пані Форбін також згадала про складність гендерної диспропорції в креативних індустріях, особливо для авторів творчих робіт. ВОІВ сприяє усуненню гендерного розриву в інтелектуальній власності шляхом ухвалення Плану дій щодо інтелектуальної власності та гендерних питань (IPGAR), який визначає стратегічний напрямок роботи ВОІВ щодо керівництва розвитком екосистеми інтелектуальної власності, яка сприяє та заохочує участь жінок у сфері інтелектуальної власності, та інновації...

У сесії взяли участь жінки у креативних індустріях з Пакистану, Кенії, Сент-Кітс і Невіса та Угорщини, які поділилися різноманітним та надихаючим досвідом у креативних індустріях, підкресливши роль інтелектуальної власності на цьому шляху.

За допомогою своїх творчих робіт, таких як мультфільми, технологічні інструменти, книги, фільми, учасники дискусії підкреслили, як авторське право та суміжні права можуть бути використані для підтримки зростання творчого бізнесу та заохочення участі жінок у секторі та внеску в нього. Зокрема, у доповіді учасників панелі було зосереджено увагу на:

- сила мистецтва для соціальних змін, від повідомлень у громадських автобусах до лялькових вистав, спрямованих на травмованих дітей, хворих на рак і тих, хто пережив землетрус. Приклади соціально-значущих мультфільмів.

- Ushahidi, глобальна некомерційна технологічна компанія, і як вона допомагає громадам швидко збирати та ділитися інформацією, яка дає змогу підвищити голос, прийняти обґрунтовані рішення та впливати на місця.
- самовидавнича книга «Полегшення тяжкості викидня: цілюща інформація про втрату вагітності для тих, хто страждає та людей навколо нас», у якій розповідається про перші шість місяців після її втрати та має на меті запропонувати корисну інформацію, яка допоможе іншим особам, які страждають від втрати вагітності, і людям навколо них, щоб орієнтуватися в досвіді з більшим співчуттям і зціленням.
- важливість розширення прав і можливостей жінок і просування поглядів жінок через оповідання історій у кіноіндустрії...

Цей вебінар є частиною серії сесій, спрямованих на усунення гендерного розриву в інтелектуальній власності, організованих згідно з рішенням Комітету з розвитку та інтелектуальної власності (CDIP)...» (*Closing The Gender Gap In Ip: Women In The Creative Industries // WIPO* (https://www.wipo.int/women-and-ip/en/news/2023/news_0002.html). 13.10.2023).

«Гаагська система реєстрації промислових зразків (також відома як Міжнародна система реєстрації промислових зразків або Гаагська конвенція) - це міжнародний правовий механізм, призначений для захисту інтелектуальної власності, пов'язаної з дизайном і зовнішнім виглядом промислових виробів.

Основна ідея Гаагської системи полягає в тому, що вона дозволяє власникам промислових зразків подавати заявки на реєстрацію своїх зразків в різних країнах за допомогою єдиної процедури...

Міжнародна реєстрація промислового зразка має строк дії впродовж 5 років з моменту подання заявки, і його можна продовжити неодноразово ще на 5 років кожен раз, до досягнення максимального терміну реєстрації у 25 років.

Основними перевагами реєстрації промислових зразків за Гаагською системою є наступні:

- *Спрощений процес* Гаагська система дозволяє подавати одну міжнародну заявку, що спрощує процедуру реєстрації в різних країнах. Це економить час і гроші в порівнянні з окремими заявками в кожній країні.
- *Вартість* Реєстрація за Гаагською системою може бути економічно вигіднішою, оскільки ви оплачуєте одну міжнародну заявку, а не окремі платежі для кожної країни.
- *Глобальний захист* Ви можете захищати свій дизайн одразу в декількох країнах-учасницях системи, що робить вашу інтелектуальну власність міжнародною.
- *Одноразові зміни* Якщо ви хочете зробити зміни в своєму дизайні або додати нові варіанти, ви можете внести їх в одну міжнародну заявку, що спрощує процес модифікації.

- *Зручність у діловодстві* Після реєстрації ви можете управляти своєю міжнародною реєстрацією промислових зразків через одну точку зв'язку в Гаазі (Всесвітня організація інтелектуальної власності), що робить адміністрування процедури більш зручним.
- *Гнучкість у продовженні* Міжнародну реєстрацію можна продовжити кілька разів на п'ять років кожен раз, що дозволяє власникам тривало зберігати права на свої дизайни.
- *Додаткові опції* Можливо включити до однієї міжнародної заявки до 100 промислових зразків. Головна умова - всі ці промислові зразки, які включаються до однієї міжнародної заявки, повинні відповідати тому ж класу Локарнської міжнародної класифікації...» (Гавва Софія. *Гаазька система реєстрації промислових зразків: переваги та перспективи // ТОВ "ВіКонсалт про"* (<https://www.viconsult.com/ua/publikatsii/Haahska-systema-reiestratsii-promyslovykh-zrazkiv-perevahy-ta-perspektyvy/>). 20.10.2023).

«...інструмент ВОІВ для діагностики інтелектуальної власності є ключовим досягненням на стику технологій та інтелектуальної власності (ІВ). Це прокладає шлях до ефективності та доступу до інформації завдяки використанню потужності технологій...

Інструмент діагностики ВОІВ (Diagnostics Tool) є безкоштовним, зручним онлайн-ресурсом, який дає змогу як компаніям, так і окремим особам отримати цінну інформацію про свої активи інтелектуальної власності. Просто відповідаючи на набір індивідуальних запитів, що стосуються їхньої поточної ділової діяльності, користувачі можуть швидко створити персоналізований звіт, адаптований до конкретного бізнес-контексту.

Інструмент ІВ пропонує практичний і простий підхід до ознайомлення з інформацією про ІВ, точного визначення активів ІВ в організації та початку подорожі до створення стратегії ІВ, яка підвищує їх цінність шляхом ефективного використання.

Diagnostics Tool – це ресурс, доступний для всіх, з особливим наголосом на допомозі малим підприємствам у ідентифікації їхніх активів інтелектуальної власності (ІВ), а також надання початкових вказівок щодо стратегій захисту, збереження та використання цих активів для покращення їх внутрішніх значення.

Крім того, посередники малого бізнесу, включаючи організації, які активно підтримують МСП, зокрема інноваційні агенції, інкубатори, акселератори, суб'єкти підтримки стартапів, торгові палати тощо, також можуть використовувати можливості Diagnostics Tool ІВ.

Цей безцінний інструмент абсолютно безкоштовний і пропонує панорамний огляд потенційних аспектів інтелектуальної власності в усіх життєво важливих сферах вашої організації. Його зручний інтерфейс забезпечує безперебійну роботу, і всього за годину він надає вичерпний

індивідуальний звіт, спеціально розроблений відповідно до унікальних характеристик вашої компанії. Ці персоналізовані звіти зручно доступні для завантаження у форматі PDF...

Інтелектуальна власність є ключовим активом для компаній, особливо малих і середніх підприємств (МСП), які прагнуть утвердитися як глобальні бренди через стратегічне управління ІВ. З цією метою інструмент діагностики стає цінним ресурсом. Цей зручний інструмент для опитування створено для забезпечення безперервної взаємодії з користувачем шляхом постановки серії доречних запитань, узгоджених із конкретними бізнес-операціями користувача. Ці запити стосуються різних аспектів інтелектуальної власності, зокрема патентів, торгових марок, зразків, авторських прав і комерційних таємниць...» *(Utilizing and Understanding the WIPO IP Diagnostic Tool // Intepat.com (https://www.intepat.com/blog/utilizing-and-understanding-the-wipo-ip-diagnostic-tool/). 18.10.2023).*

«3D-друк, який також називають адитивним виробництвом, — це процес створення твердих об'єктів із будь-якого файлу.

...ця нова революція винаходів, викликана цією технологією, також створює нові проблеми для законів про інтелектуальну власність (ІВ) у всіх його основних сферах, таких як авторське право, патентне право та закон про дизайн. Основне занепокоєння Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ) щодо 3D-друку полягає в тому, що його використання може легко призвести до копіювання будь-якого існуючого об'єкта, незалежно від наявності дозволу від власника прав на об'єкт. Таким чином, ВОІВ поставила питання про те, чи готові чинні закони до викликів, які принесуть ці технології, чи потрібно реформувати їх для більш чіткого вирішення потенційних конфліктів винаходів, спричинених 3D-друком...

Перше і найбільш очевидне занепокоєння - це легкість копіювання оригінальних об'єктів і їх дизайн за допомогою цифрових файлів для 3D-друку. Проте чинні закони про авторське право чітко вирішують це питання, оскільки вони захищають оригінальність вихідного об'єкта та право творців відтворювати його. Отже, незалежно від того, чи використовують інші люди цифрові файли для створення 3D-копії існуючого захищеного об'єкта, закони про авторське право забезпечуватимуть захист оригінальним творцям. Таким чином, навіть якщо він був створений з іншого джерела (цифровий файл) і з іншим процесом (3D-друк), якщо новий об'єкт схожий на вихідний, немає двозначності в законах про авторське право для захисту прав інтелектуальної власності оригінального творця.

Інша проблема авторського права полягає в тому, як забезпечити належний захист цифрових файлів, які використовуються в 3D-друку, оскільки в процесі 3D-друку можуть бути задіяні дві різні сторони: автор цифрового файлу та автор прототипу. Наприклад, що трапиться, якщо хтось розробить і

створить прототип 3D-черевиків, але делегуватиме зусилля з передачі цього прототипу в цифровий файл, щоб 3D-принтер міг виготовити кінцевий об'єкт (у цьому випадку взуття)? У таких випадках ВОІВ запропонувала авторам цифрових файлів, які використовуються для 3D-друку, також отримати захист свого винаходу відповідно до законів про авторське право, подібно до захисту програмного забезпечення...

Інший випадок, коли об'єкт, створений на 3D-принтері, має патент. У цьому випадку ВОІВ визначила, що це значною мірою залежатиме від місцевих законів про інтелектуальну власність країни, де подано патент. Деякі закони... вказують на те, що забороняється надавати або пропонувати надавати засоби для використання винаходу без дозволу. Отже, будь-хто, хто володіє патентними правами, може бути захищений від спільного використання цифрового файлу, який використовується для друку 3D-об'єкта, оскільки це вважатиметься наданням засобів для використання винаходу. У цьому випадку, оскільки цифровий файл був і залишається необхідним для відтворення винаходу, патентне право захищає автора винаходу.

ВОІВ також виявила людей, які використовують 3D-принтери лише як хобі для творчості та винаходів. Оскільки технічно вони можуть отримати доступ до цифрових файлів, вони можуть бути під загрозою несвідомого порушення законів про інтелектуальну власність, чи то через авторське право чи патентний захист файлу чи самого кінцевого об'єкта. У цьому випадку ВОІВ запропонувала застосувати принципи авторського права, згідно з якими можуть бути винятки з охорони, коли випадок відтворення не створює загрози використанню винаходу або не завдає шкоди інтересам захищеного автора чи власника патенту. Це означає, що доки відтворення 3D-об'єктів, зроблене любителями, залишається приватним (тобто для особистого користування), використання ними файлів для друку існуючих 3D-об'єктів може не суперечити законам про авторське право чи патенти...

Останніми відповідними зацікавленими сторонами, яких варто розглянути, є власники 3D-принтерів. Експерти ВОІВ кажуть, що може бути підстава ставитися до них так само, як до музичних продюсерів, оскільки обидва дозволяють іншим створювати об'єкти чи музичні твори завдяки своїм фінансовим інвестиціям. Отже, складна дилема щодо їх ставлення полягає в тому, чи мають вони право вимагати права інтелектуальної власності на винаходи, створені їхнім власним об'єктом, чи навіть якщо вони володіють 3D-принтером, кінцевий об'єкт не пов'язаний з ними, і як Таким чином, вони не зможуть мати будь-які претензії щодо інтелектуальної власності на винаходи, створені їхнім принтером. Це питання все ще є неоднозначним і не вирішеним ВОІВ. Проте, безсумнівно, що залежно від статусу інтелектуальної власності цих зацікавлених сторін, може бути більше і нових наслідків для всіх інших та їхніх претензій на інтелектуальну власність щодо винаходів і об'єктів, створених 3D-принтерами...» *(Margarita Guerrero. Challenges of Intellectual Property Laws Posed by 3D Printing // Uhthoff, Gómez Vega & Uhthoff SC*

(<https://uhthoff.com.mx/en/challenges-of-intellectual-property-laws-posed-by-3d-printing/>). 16.10.2023).

«Деякі нещодавні процедурні зміни до Регламенту відповідно до Мадридського протоколу забезпечать приємну ясність для власників міжнародної реєстрації (IR) та їхніх представників, ...набудуть чинності двома траншами: 1 листопада 2023 року та 1 листопада 2024 року.

...зміни 2023 року:

- Попереднє повідомлення про відмову міститиме часовий ліміт (дати початку та закінчення) для подання запиту на перегляд або оскарження або відповіді на відмову... ВОІВ або національні відомства інтелектуальної власності (які підписали Мадридський протокол) відповідатимуть за повідомлення цих дат, залежно від того, коли припадає початок терміну. ВОІВ використовуватиме службу відстеження електронних сповіщень, щоб забезпечити доставку будь-якої електронної пошти. Якщо така доставка не вдається, попередня відмова буде надіслана поштою.
- Мінімальний термін для подання запиту на перегляд або оскарження або відповіді на тимчасову відмову становить 2 місяці (або 60 послідовних або календарних днів). Хоча ця зміна була внесена з 2023 року, фактично вона не набуде чинності до 1 лютого 2025 року, і країни-члени ВОІВ мають право відкласти її ще більше.
- Якщо національне відомство інтелектуальної власності не може вказати дати початку та завершення вищезазначеного або мінімального строку, ВОІВ не прийме тимчасову відмову та повідомить національне відомство та власника ІР про цей факт, надіславши «дефектний» повідомлення. Національне відомство може надіслати виправлене повідомлення протягом двох місяців після отримання «дефектного» повідомлення із зазначенням нового терміну або нової тимчасової відмови за умови, що термін для надсилання попередньої відмови не минув.
- Терміни будуть опубліковані в Бюлетені міжнародних знаків ВОІВ, щоб користувачі Мадридської системи та інші сторони могли їх побачити (національні відомства повинні повідомляти ВОІВ про такі терміни).
- Попередня відмова на підставі попередніх прав має вказувати ім'я попереднього власника прав (як завжди) та його представників (якщо такі є). Їхні адреси також повинні бути включені, якщо це можливо...» (*Alice Anderson. Changes to WIPO Rules: procedural clarity for IR owners // Taylor Wessing* (<https://www.taylorwessing.com/en/insights-and-events/insights/2023/10/bu-changes-to-wipo-rules-procedural-clarity-for-ir-owners>). 25.10.2023).

«Американська компанія Adobe подала скаргу на українця Андрія Соколова, який імітує її проєкти в інтернеті. Згідно тексту заяви

до Світової організації інтелектуальної власності, йдеться про спірне доменне ім'я **hubblestack.io**, яке зареєстроване компанією **Sav.com**.

У 2016 році Adobe розпочала розробку проєкту з відкритим вихідним кодом, написаним мовою програмування Python, під назвою HUBBLESTACK, який просувався через веб-сайт зі спірним доменним ім'ям **hubblestack.io**. Спірне доменне ім'я було спочатку зареєстровано на колишнього працівника американської компанії. І свідоцтво про реєстрацію доменного імені втратило чинність у лютому 2023 року.

30 квітня поточного року цей домен зареєстрував на себе підприємливий українець Андрій Соколов. Відтоді він на співзвучному сайті відтворює зміст та макет попереднього веб-сайту Adobe **hubblestack.io**, включаючи посилання на спонсорство Adobe проєкту HUBBLESTACK.

Сайт українця також містить посилання на онлайн-казино, яке перенаправляє на інший веб-сайт, що просуває послуги онлайн-казино та азартні ігри.

Американці звинувачують українця в тому, що той незаконно використовує знаки HUBBLESTACK, що він зареєстрував спірне доменне ім'я з метою обману та введення в оману людей, які відвідують веб-сайт, оскільки імітує колишній веб-сайт HUBBLESTACK та просуває послуги азартних ігор в Інтернеті з метою отримання власної комерційної вигоди.

Позивач вказує, що, оскільки реєстрація спірного доменного імені відбулася незабаром після того, як він ненавмисно відмовився від нього після багатьох років використання, а також враховуючи, що відповідач копіює попередній веб-сайт, створений Adobe, лише додавши посилання на сайти з азартними іграми в Інтернеті, дії українця не є добросовісними.

...експерти WIPO вирішили повернути спірне доменне ім'я скаржнику» *(Українець створив сайт-клон проєкту Adobe і просував на ньому онлайн-казино // Internetua (<https://internetua.com/ukrayinac-stvoriv-sait-klon-proyektu-adobe-i-prosuvav-na-nomu-onlain-kazino>). 22.10.2023).*

«...Французька компанія L'Oréal (позивач) у липні цього року мала спір з українцем Артемом Воликом (відповідач) щодо доменного імені та його реєстрації, повідомляється в рішенні Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ).

Спірне доменне ім'я — **пухcosmetic.com.ua** — було зареєстроване за компанією **Imena.ua**.

Сьогодні L'Oréal має у складі 36 брендів, 21 дослідницький центр, 88 000 працівників і представлена у 150 країнах світу. Компанія також має чотири підрозділи в Україні, де працюють 273 спеціалісти. L'Oréal Україна була заснована у 2004-му році...

У французькій компанії стверджують, що відповідач обрав спірне доменне ім'я, щоб навмисно викликати плутанину серед користувачів мережі

щодо його походження та недобросовісно скористатися діловою репутацією L'Oréal. До того ж, продовжують у компанії, домен зареєстрували через службу захисту конфіденційності, щоб приховати свою особу та контактні дані, так перешкоджаючи L'Oréal зв'язатися з ним.

Відповідач не надав жодних доказів добросовісного використання домену...

Українець, згідно з матеріалами справи, зареєстрував і використовував спірне доменне ім'я, щоб залучити користувачів інтернету на свій вебсайт із комерційною метою, викликаючи ймовірність асоціації з його торговельною маркою. Група експертів ВОІВ ухвалила рішення про передачу спірного доменного імені <пухcosmetic.com.ua> компанії L'Oréal» (*Українець поцупив назву домену, пов'язану з L'Oréal // Internetua (<https://internetua.com/ukrayines-rosiriv-nazvu-domenu-pov-yazanu-z-l-or-al>). 25.102023*).

«...існує єдиний орган подання документів, який дозволяє власнику торговельної марки почати процес отримання торговельної марки в інших країнах через початкову «Міжнародну реєстрацію» відповідно до під егідою «Мадридського протоколу» через Всесвітню організацію інтелектуальної власності (ВОІВ)...

Мадридська система спочатку регулювалася Мадридською угодою 1891 року (Мадридська угода), а нещодавно — Протоколом до Мадридської угоди 1989 року (Мадридський протокол). Деякі країни є членами одного, а не іншого. Мадридський протокол є більш корисною та поширеною системою.

Заявник на міжнародну реєстрацію повинен бути громадянином однієї з країн, які є членами Мадридської угоди чи Мадридського протоколу («Договірні сторони»), мати місце проживання або мати промислове чи комерційне підприємство в одній із країн, які є учасниками Мадридської угоди чи Мадридського протоколу...

Заявка на міжнародну реєстрацію (міжнародна заявка) повинна ґрунтуватися на заявці або реєстрації однієї з договірних сторін (базова заявка/реєстрація) і повинна вказувати одну або більше країн, у яких «розширено охорону» який також має бути учасником Мадридської угоди чи протоколу. Міжнародна заявка має бути на той самий знак, від того самого заявника, що й основна заявка або реєстрація, і повинна містити ті самі товари та послуги або більш вузьку версію товарів і послуг базової заявки чи реєстрації.

Процес подання заявки відбувається у два «етапи»: міжнародний етап і національний етап. На початковому міжнародному етапі заявка подається до однієї з країн-одержувачів, визначених ВОІВ. ВОІВ оцінює заявку та може видати судову дію (відмову) або схвалити заявку. Якщо заявку схвалено, вона переходить до національної фази, де ВОІВ пересилає заявку кожній договірній стороні, зазначеній у міжнародній реєстрації.

Кожна визначена країна окремо розглядатиме заявку та визначатиме, чи існує конфлікт у національному реєстрі цієї країни, і матиме можливість видати офіційну дію на національному етапі (відмову). Національне відомство з патентів і торгових марок (РТО) договірних сторін має розглянути та відхилити або прийняти запит на продовження захисту протягом 18 місяців. Якщо РТО договірної сторони не повідомить ВОІВ протягом періоду часу, знак реєструється автоматично.

Міжнародна реєстрація залежить від базової заявки або реєстрації протягом 5 років з дати реєстрації базової заявки або реєстрації. Таким чином, якщо базова заявка або реєстрація відхиляється, скасовується або закінчується частково чи повністю протягом 5-річного періоду залежності, ВОІВ скасовує міжнародну реєстрацію, повністю або частково, відповідно.

Переваги міжнародної реєстрації торгової марки за Мадридським протоколом :

1. Розширення та управління захистом торгових марок через єдине відомство (ВОІВ) у спрощений спосіб, без необхідності подавати документ для цієї марки в кожній країні окремо
2. Зазвичай це дешевше, оскільки всі збори за подання сплачуються через ВОІВ та контролюються нею; і
3. Міжнародну заявку можна обробляти однією з офіційних мов ВОІВ (англійською, французькою та іспанською) без необхідності використання мови зацікавлених країн і перекладу файлів...» (*Thomas Dunlap. International Trademark Registration: The Madrid System (WIPO) // Dunlap Bennett & Ludwig PLLC (<https://www.dbllawyers.com/madrid-protocol/>). 20.10.2023*).

Інтелектуальна власність в Україні

«Кабмін виклав у новій редакції посадовий склад Ради з питань інтелектуальної власності, а також змінив положення про Раду.

«...склад Ради було розширено шляхом включення представників Мінстратегпрому, Мінцифри, БЕБ, Комітету ВРУ з питань економічного розвитку, УКРНОІВІ, АТ «Укроборонпром», «Укрвинпром»...

Відтепер один або всі члени Ради зможуть брати участь у засіданні в режимі онлайн через інтернет.

...Рада з питань інтелектуальної власності буде працювати як платформа, яка без зайвої бюрократичної тяганини дозволить приймати ефективні рішення стосовно формування та реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності.

Крім того, урядовці зможуть частково скоротити власні витрати часу, а також кількість погоджень, розглядів документів та схвалень розпорядчих документів у сфері інтелектуальної власності, завдяки тому, що Рада з питань інтелектуальної власності відтепер за результатами засідань буде видавати

протоколи, які реалізуються шляхом прийняття доручення Кабінету Міністрів України, що є менш процедурно затратним порівняно з урядовими розпорядженнями чи постановами» *(Оновили склад Ради з питань інтелектуальної власності // Агенція інформації та аналітики (https://galinfo.com.ua/news/onovyly_sklad_rady_z_pytan_intelektualnoi_vlasnosti_407331.html). 10.10.2023).*

«Багато дизайнерів та виробників після створення нового продукту зіштовхуються з питаннями про те, як краще його захистити на ринку, як забезпечити собі безбідне майбутнє, як захистити продукт від підробок та недобросовісної конкуренції тощо...»

Частіше за все дизайнер (або виробник) для майбутнього захисту товару на ринку розглядає захист форми продукту, форми упаковки, їх дизайн, етикетку.

Так, об'єктом торговельної марки може бути будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень. Такими позначеннями можуть бути, зокрема, слова, у тому числі власні імена, літери, цифри, зображувальні елементи, кольори, форма товарів або їх пакування, за умови що такі позначення придатні для того, щоб відрізнити товари або послуги одних осіб від товарів або послуг інших осіб.

Промисловим зразком може бути зовнішній вигляд виробу або його частини, що визначається, зокрема, лініями, контурами, кольором, формою, текстурою та/або матеріалом виробу, та/або його оздобленням.

Твори образотворчого мистецтва (або їх елементи), твори архітектури, містобудування і садово-паркового мистецтва, фотографічні твори, у тому числі твори, виконані способами, подібними до фотографії, твори декоративного ткацтва, кераміки, різьблення, ливарництва, з художнього скла, ювелірні вироби тощо, ілюстрації, ескізи, пластичні твори підпадають під охорону, передбачену Законом України «Про авторське право та суміжні права».

При виборі засобів правової охорони створеного продукту дизайнер, виробник або інша зацікавлена особа повинні враховувати бажаний строк чинності майнових прав на об'єкт інтелектуальної власності, можливість його продовження, проведення експертизи об'єкта інтелектуальної власності та її доцільність, загальну суму коштів, яку потрібно треба витратити на процедуру отримання правової охорони майнових прав на об'єкт інтелектуальної власності тощо...» *(Як краще захистити свій продукт на ринку? // Державне підприємство "Український інститут інтелектуальної власності" (<https://ukrpatent.org/uk/news/main/jak-krashhe-zakhystyty-produkt-na-rynku-16102023>). 16.10.2023).*

«...Міністерство у справах ветеранів України прагне допомогти ветеранам-підприємцям стати впізнаваними виробниками якісної продукції та надавачами послуг, надавши їм інформаційно-іміджеву підтримку.

...розроблений відомством бренд «Створено Захисниками» має на меті просувати ветеранський бізнес, зробити його видимим та впізнаваним...

Назва бренду символізує всіх підприємців-захисників України, а також бізнес, який створюють вони, або члени їхніх сімей – поки ветеран знову пішов захищати Україну на фронт, а також родини полеглих воїнів.

...на використання об'єкта авторського права — графічного зображення «Створено Захисникам» мають право:

- фізична особа-підприємець з-поміж ветеранів, або фізична особа-підприємець, яка використовує найману працю ветеранів (не менше ніж 50% від загальної кількості найманих працівників);
- юридична особа, не менше 60 % статутного капіталу якого володіє ветеран (ветерани), або яка використовує найману працю ветеранів (не менше 50 % від загальної кількості найманих працівників).

Графічне зображення може використовуватися як на пакуванні продукції, так і на етикетці чи на сайті виробника.

Маркування продукції графічним зображенням «Створено Захисниками» сприятиме створенню «брендової ідентичності» товарів та послуг ветеранів...» (*«Створено Захисниками»: Ветерани-підприємці для просування своєї продукції можуть використовувати бренд Мінветеранів // АрміяInform (<https://armyinform.com.ua/2023/10/10/stvoreno-zahysnykamy-veterany-pidpryyemczy-dlya-prosuvannya-svoyeyi-produkcziyi-mozhut-vykorystovuvaty-brend-minveteraniv-2/>). 10.10.2023).*

«Посилення захисту інтелектуальної власності. Це один із кроків, який допоможе Україні на шляху євроінтеграції, а ще - додаткова стаття доходів державного бюджету. Відтак урядовці поставили за мету протягом найближчих 4-х років провести реформи в галузі.

Які саме - обговорили напередодні на форумі разом із європейськими колегами.

Творчість теж має стати джерелом доходу для держави. Але для цього в Україні треба посилити захист інтелектуальної власності - наголошують посадовці...

У процесі реформування галузі інтелектуальної власності Україні обіцяють допомогти партнери з Європи. Мають намір надавати гранти українським підприємцям...

Загалом у розвиток і захист української галузі інтелектуальної власності міжнародні партнери готові вкласти 4 мільйони євро...

За словами європейських експертів, Україна вже виконала чимало вимог на шляху до ЄС. А захист інтелектуальної власності не просто допоможе зробити ще один крок, а й покращить стан економіки в Україні...» (*Єлизавета Яковлева. Посилення захисту інтелектуальної власності: на які реформи чекаємо // ТОВ "Національні інформаційні системи" (<https://podrobnosti.ua/2483583-posilennja-zahistu-ntelektualno-vlasnost-na-jak-reformi-chehati.html>). 24.10.2023*).

«...зустріч, організована за підтримки Представництва ЄС в Україні, зібрала представників EUIPO, УКРНОІВІ, європейських відомств з інтелектуальної власності Естонії, Латвії, Литви, Польщі, а також Державного агентства з інтелектуальної власності Молдови (AGERI).

Метою зустрічі є зміцнення співпраці між EUIPO, національними ІР офісами країн ЄС, AGERI та УКРНОІВІ, а також обмін думками щодо сприяння ініціативам УКРНОІВІ та української ІР спільноти з метою наближення України до вступу в ЄС та приєднання до Мережі інтелектуальної власності Європейського Союзу (European Union IP Network - EUIPN) - мережі, що складається з EUIPO та національних ІР офісів ЄС.

Ця співпраця оформлена у вигляді Робочого плану на 2024 та 2025 роки на виконання Меморандуму про взаєморозуміння щодо двостороннього співробітництва між УКРНОІВІ та EUIPO, підписаного в Женеві в липні 2023 року...

Робочий план на 2024-2025 роки дозволить УКРНОІВІ скористатися підтримкою ЄС у сферах, пов'язаних з управлінням правами інтелектуальної власності: інструменти для цілей експертизи, підтримка у гармонізації практики реєстрації та експертизи заявок на торговельні марки й промислові зразки з практикою ЄС, можливості для навчання персоналу та співробітництво.

План також включає такі заходи, як взаємний обмін інформацією про дослідження, пов'язані з впливом інтелектуальної власності на економіку, а також правозастосування та боротьбу з шахрайством. Крім того, відкриває можливість до включення даних про українські торговельні марки та промислові зразки до баз даних EUIPO, які є найбільшими у світі та налічують понад 115 мільйонів торговельних марок і понад 20 мільйонів промислових зразків з п'яти континентів.

Очікується, що впровадження інструментів та практики набуття правової охорони на об'єкти права інтелектуальної власності EUIPO та ІР офісів ЄС сприятиме залученню іноземних інвестицій та допоможе українському бізнесу працювати за кордоном. Робочий план буде розглядатися в контексті Діалогу з питань інтелектуальної власності між Україною та ЄС, у рамках якого аналізується прогрес у реформуванні сфери інтелектуальної власності з метою імплементації відповідних амбітних, необхідних для майбутнього членства в ЄС...» (*ЄС та Україна домовилися про підтримку інтеграції України до*

системи інтелектуальної власності ЄС // Державне підприємство "Український інститут інтелектуальної власності" (<https://ukrpatent.org/uk/news/main/ies-ta-ukraina-domovylysia-pro-pidtrymku-intehratsii-ukrainy-do-systemy-intelektualnoi-vlasnosti-ies-23102023>). 24.10.2023).

«Понад 50 українських малих та середніх підприємств подали заявки на участь у європейській програмі грантової підтримки у сфері інтелектуальної власності.

Про це повідомив виконавчий директор EUIPO (Відомства інтелектуальної власності ЄС) Жоао Неграу під час зустрічі представників Євросоюзу та українських фахівців з питань інтелектуальної власності «Створення сьогодні стійкої IP платформи для завтрашнього дня»...

Така підтримка, за словами керівника EUIPO, стала можливою завдяки безпрецедентному рішення про надання доступу українським малим та середнім підприємствам до фінансування через 2023 Ideas Powered for Business від SME Fund – Фонду підтримки малого та середнього бізнесу, створеного з ініціативи Єврокомісії.

Йдеться ...про відшкодування витрат на реєстрацію бізнесом своїх торговельних марок і промислових зразків у Європі. А з 2025 року програма передбачатиме ще й компенсацію витрат на юридичний супровід таких дій (напряму, без юридичного посередництва, зареєструвати права інтелектуальної власності у Європі неможливо).

Для отримання допомоги можна звернутися як безпосередньо до EUIPO, так і через Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій...» (*У грантовій програмі ЄС в галузі інтелектуальної власності беруть участь 50 бізнесів з України // Укрінформ (<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3777563-u-grantovij-programi-es-v-galuzi-intelektualnoi-vlasnosti-berut-ucast-50-biznesiv-z-ukraini.html>). 23.10.2023).*

«...попри збройну агресію, Україна продовжила якісно змінювати та розвивати галузь інтелектуальної власності одразу в декількох площинах, досягнувши в цьому помітних результатів.

По-перше, торік восени запрацював Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (IP офіс), який з 8 листопада 2022 року почав виконувати функції національного органу інтелектуальної власності. Старт роботи IP офісу ознаменував завершення інституційної реформи державної системи правової охорони інтелектуальної власності, яка тривала майже шість років. По-друге, наприкінці 2022 року парламент ухвалив нову редакцію Закону України «Про авторське право і суміжні права», а в березні 2023 року — Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів

України щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності», який імплементував у національне правове поле Директиву №2004/48/ЄС — один із базових актів щодо захисту прав інтелектуальної власності в ЄС...

ІР офіс працює майже рік. Можна констатувати, що період нашого становлення як інституції завершився. Ми досягли вагомих здобутків...

Протягом перших шести місяців 2023 року до ІР офісу було подано понад 15 000 заявок на об'єкти промислової власності. Якщо порівняти звітні періоди 2022-го та 2023 років, то загальна кількість поданих заявок збільшилася на 51,2%: на винаходи — на 16,2%, на корисні моделі — на 70,5%, на промислові зразки — на 29,7%, а на торговельні марки — на 55,5%. За цими тенденціями показники поступово повертаються до довоєнного рівня.

Сьогодні спостерігається активність заявників на отримання охоронних документів, зокрема у військовій і оборонній сферах...

ІР офіс став інституцією нового зразка з оновленою візією. Тому серед наших завдань є як традиційні (щодо експертизи та реєстрації ІР-прав), так і світоглядно нові. Зокрема, ми долучаємося до підвищення стандартів захисту прав; розвиваємо інструменти альтернативних способів вирішення спорів; працюємо над підвищенням рівня культури в ІР-сфері, а також над розвитком креативних індустрій та розбудовою інноваційної екосистеми України. Ми лише на початку цього шляху, але про певні досягнення уже можна говорити. Нещодавно на базі ІР офісу презентовано концепцію Національного хабу інтелектуальної власності та інновацій (ІР&І Hub). Основна ідея хабу — побудувати мости між винахідником, креатором, автором, розробником, інноватором та інвесторами й бізнесом із метою максимального розкриття потенціалу українських творців та комерціалізації результатів їхньої творчої діяльності.

...в межах співпраці з Українським альянсом по боротьбі з підробками та піратством (UAACP) під координацією ІР офісу ухвалено рішення створити спеціалізований майданчик для фахового спілкування щодо протидії контрафакту за аналогією з Європейською обсерваторією з питань порушень ІР-прав — Центр спостереження з питань порушення прав інтелектуальної власності. Ми прагнемо об'єднати широке коло зацікавлених сторін, які використовують свої навички, досвід і знання для боротьби з цим негативним явищем, а також для надійної охорони та якісного захисту ІР-прав.

...під патронатом ІР офісу створено Центр медіації та посередництва. На початку вересня 2023 року було затверджено низку документів для запровадження сервісу ІР-медіації: Правила проведення медіації у сфері інтелектуальної власності, які визначають процедуру проведення медіації; Положення про Реєстр медіаторів, які залучаються до вирішення спорів у ІР-сфері, та Кодекс професійної етики — професійні стандарти якості надання послуг медіаторами...

Команда IP-Академії разом з іншими структурними підрозділами постійно організовує різноманітні заходи для підвищення рівня обізнаності та популяризації IP в суспільстві.

Ми працюємо над виведенням на новий рівень міжнародної співпраці — налагодили тісні партнерські зв'язки із Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (WIPO), яка є флагманом серед IP-інституцій, Офісом з інтелектуальної власності ЄС (EUIPO), Європейським патентним відомством (EPO), співпрацюємо з Офісом з патентів та торговельних марок США (USPTO), національними IP офісами інших країн...

Це далеко не повний перелік того, що IP офісу вдалося досягти за фактично неповний рік діяльності. Але попереду в нас ще більше амбітних планів та завдань. Серед іншого, ми працюємо над істотним удосконаленням цифровізації процесів надання IP офісом послуг із залученням ШІ, максимальним скороченням строків розгляду заявок на отримання правової охорони IP-об'єктів та підвищенням якості IP-експертизи. В планах — якнайшвидше відновлення роботи Апеляційної палати, а також запуск атестації патентних повірених. Очікуємо, що процеси прийняття необхідних актів профільного міністерства успішно завершаться...» *(Олена Орлюк. Робота IP офісу під час війни демонструє прагнення України до інтеграції з Європейським Союзом // ТОВ «Юридична газета» (<https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/roboata-ir-ofisu-pid-chas-viyni-demonstrue-pragnennya-ukrayini-do-integraciyi-z-evropeyskim-soyuzom.html>). 19.10.2023).*

Інтелектуальна власність в мережі Інтернет

«...Згідно з останнім піврічним звітом сайту Reddit про прозорість, скарги щодо авторських прав надходять і зросли в порівнянні з тим самим періодом минулого року...

Кількість запитів на доступ зросла з 11 321 за останні шість місяців 2022 року до 144 306 за перші шість місяців 2023 року. За даними Reddit, більша частина цього збільшення на 1169,3% стала результатом того, що модератори попросили учасників субредіту наповнити Reddit роботою...

Протягом перших місяців року власники авторських прав попросили Reddit видалити рекордні 949 208 одиниць контенту. Це включає зображення та відео, а також посилання, які вказують на правопорушний вміст, який поширюється в інших місцях.

Більшість із цих позначених елементів, 71%, зрештою було видалено Reddit. Це означає, що з платформи було видалено 676 982 одиниць контенту...

Порівняно з другим півріччям минулого року кількість зареєстрованих товарів зросла на 2%, що є новим рекордом для Reddit. Однак кількість видалених предметів фактично трохи впала, оскільки знизився коефіцієнт дії.

Крім того, були також тисячі недійсних запитів на видалення, щодо яких Reddit не вжив жодних заходів. Це включає випадки очевидного добросовісного використання, URL-адреси, на яких не вдалося ідентифікувати певний зміст, і випадки, коли Reddit постановив, що повідомлений зміст не є правопорушним...

Протягом першої половини 2023 року Reddit назавжди призупинив облікові записи 221 користувача та заборонив 571 субредіти за надмірні порушення авторських прав. Для порівняння, за ті ж місяці минулого року 3859 користувачів втратили свої облікові записи, а 1543 субредіти були забанені.

Ці заборони є частково результатом правових зобов'язань. Відповідно до Закону про захист авторських прав у цифрову епоху (DMCA), Reddit зобов'язаний впроваджувати розумну політику боротьби з повторними порушниками авторських прав на своїй платформі.

За даними Reddit, різке падіння частково можна пояснити тим фактом, що облікові записи та користувачів-порушників уже було завантажено з платформи через інші порушення політики...

Загалом, останній звіт про прозорість Reddit показує, що хоча кількість видалень все ще трохи зростає, колишня ситуація може змінитися» (*Ernesto Van der Sar. Reddit Sees Copyright Takedowns Peak While Subreddit Bans Drop // TorrentFreak* (https://torrentfreak.com/reddit-sees-copyright-takedowns-peak-while-subreddit-bans-drop-231007/?utm_source=flipboard&utm_content=mobileatom%2Fmagazine%2FTHE+FEDIVERSE+VS.+CORPORATE+SOCIAL+MEDIA). 08.10.2023).

«...Міжнародне дослідження, опубліковане у вівторок, вивчало роль алгоритму в суді над музичним плагіатом.

Дослідники попросили 51 людину оцінити 40 прикладів передбачуваного музичного плагіату та порівняти їх з алгоритмічними оцінками та судовими рішеннями, згідно з дослідженням, проведеним міжнародною командою на чолі з музикознавцем Патріком Севіджем, старшим науковим співробітником Школи психології Університету Окленда.

Оцінки учасників дослідження збігалися з судовими рішеннями в 83 відсотках випадків проти 75 відсотків для алгоритмів, хоча важливо зазначити, що деякі судові рішення піддавалися різкій критиці з боку музикантів, музикознавців, юристів і суддів, йдеться в дослідженні...

У дослідженні обговорювалося, чи можуть автоматизовані алгоритми привнести нову об'єктивність у рішення про порушення авторських прав на музику, обмеживши кількість, масштаб і вартість судових справ...

Одним з обмежень дослідження є основне припущення, що судові справи були вирішені правильно, ...а постійне обмеження на використання алгоритмів для вирішення справ про авторські права полягає в тому, що немюзичні фактори можуть відігравати роль.

«Наприклад, незалежно від того, наскільки схожі дві пісні, не буде порушення авторських прав, якщо ймовірно плагіатний композитор зможе довести, що для нього було б неможливо почути попередню пісню», — сказав Севідж.

Зрештою, суд за алгоритмом не замінить суд присяжних, але об'єктивні оцінки алгоритмів можуть бути фактором, який слід взяти до уваги, додав він» (*Study explores algorithm's role in trial of music plagiarism // CGTN* (<https://news.cgtn.com/news/2023-10-10/Study-explores-algorithm-s-role-in-trial-of-music-plagiarism-1nN0m7tnHna/index.html>). 10.10.2023).

«...Інтернет забезпечує певний рівень анонімності та глобального охоплення, що сприяє продажу та розповсюдженню контрафактної продукції. Підробки становлять загрозу вартості бренду, підривають довіру споживачів, впливають на валовий внутрішній продукт країни та створюють загрозу здоров'ю та безпеці.

Китай лідирує в світі за кількістю контрафактної та піратської продукції, причому 80% підробок у світі походить з Китаю. Крім того, 75% від загальної вартості підроблених і піратських товарів, конфіскованих митною та прикордонною службою США (СВР) у 2021 році, надійшли з Китаю та Гонконгу. Окрім Закону про торговельні марки, патенти та авторські права, Китай запровадив різні закони та нормативні акти для боротьби з підробкою, наприклад:

- Закон про боротьбу з недобросовісною конкуренцією, який забороняє такі дії, як порушення прав на товарний знак, неправдиву рекламу, незаконне привласнення комерційної таємниці та імітацію продукту, які можуть заплутати споживачів.
- Кримінальне законодавство Китайської Народної Республіки містить положення, які передбачають кримінальну відповідальність за підробку та порушення прав інтелектуальної власності.
- Митні правила Китаю надають митним органам повноваження захищати права інтелектуальної власності на кордоні. Митники можуть затримувати та вилучати ймовірні контрафактні товари, проводити перевірки та співпрацювати з правовласниками у захисті прав інтелектуальної власності.
- Закон про електронну комерцію спрямований на те, щоб запобігти підробці в Китаї шляхом посилення штрафів і покладає на цифрові платформи більше відповідальності за видалення продавців підроблених товарів... Він націлений на три групи: операторів платформ електронної комерції, торговців, які продають товари на платформах електронної комерції, і постачальників із

власними веб-сайтами чи соціальними мережами... Тепер операторів платформ можуть оштрафувати на суму до 2 мільйонів юанів за продаж підроблених товарів у Китаї.

Незважаючи на те, що Китай докладає зусиль для зміцнення своєї законодавчої бази та заходів забезпечення виконання, підробка залишається проблемою через розмір ринку та складність ланцюгів постачання.

Підробка є серйозною проблемою в Сполучених Штатах, яка впливає на різні галузі та становить ризик для споживачів і підприємств. Офіцери митної та прикордонної служби США (СВР) повідомили про збільшення кількості контрафактних товарів на 55% протягом останнього фінансового року (з 1 жовтня 2021 року по 30 вересня 2022 року)...

Закон про підробку товарних знаків, 18 USC § 2320 (ТСА), прийнятий у 1984 році, є основним федеральним кримінальним законом, який охоплює підробку. Було внесено поправки до федерального кримінального кодексу, згідно з якими порушення закону Лангема шляхом несанкціонованого або навмисного використання підробленої торговельної марки вважається федеральним правопорушенням. Цивільно-правові засоби правового захисту від підробки передбачені Законом Лангема. Власники зареєстрованих марок також можуть подати позов про порушення прав на торговельну марку відповідно до 15 USC § 1114 або відсутність реєстрації, порушення прав на незареєстровані марки та/або федеральну недобросовісну конкуренцію відповідно до 15 USC §1125(a).

Індія пережила величезне зростання онлайн-ринків, розроблених як на міжнародному, так і на внутрішньому рівнях. Однак із розвитком платформ електронної комерції загроза підробок значно зросла...

Хоча в Індії немає законодавства, яке б конкретно стосувалося контрафакції та піратства, цивільні, кримінальні та адміністративні засоби захисту доступні за різними законами:

- Закон про торговельні марки 1999 року передбачає цивільні та кримінальні засоби правового захисту від порушення будь-якої торгової марки, зареєстрованої чи ні. Хоча статут не визначає «підробку» та не передбачає покарань проти неї, він містить положення щодо «фальсифікації торговельної марки» або «помилкової заявки на торговельну марку». Закон дозволяє власнику торговельної марки подати позов про порушення та видачу. Розділи 103 і 104 Закону передбачають покарання за використання неправдивої торгової марки та/або торгового опису тощо у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років і штрафу в розмірі від 50 000 до 200 000 рупій. Стаття 115 Закону надає поліції повноваження здійснювати пошук і конфіскувати контрафактну продукцію.
- Розділ 55 Закону про авторське право 1957 р. передбачає різні цивільно-правові засоби захисту від порушення авторських прав, такі як судові заборони, відшкодування збитків і врахування прибутку. Розділ 64 уповноважує поліцію конфіскувати всі підроблені копії програмного забезпечення. Стаття 63

передбачає позбавлення волі на строк до трьох років і штрафи до 20 000 рупій у разі порушення або послаблення.

- Закон про патенти 1970 року надає патентовласникам монопольне право на винахід терміном на 20 років. Власник патенту може подати позов про засоби правового захисту, такі як проміжна/проміжна судова заборона, відшкодування збитків або рахунок прибутку та постійна судова заборона, усі з яких є цивільними засобами правового захисту.

- Розділ 22 Закону про дизайн 2000 року передбачає, що будь-хто, хто вчинив акт піратства, повинен сплатити правовласнику до 50 000 рупій за зареєстрований дизайн. Власник прав також може вимагати тимчасового захисту та судової заборони за умови, що він зможе довести, що передбачувана дія, що порушує авторські права, включає їх дизайн, що призводить до економічних збитків...

Закон про інформаційні технології (ІТА) і Правила щодо інформаційних технологій (Рекомендації щодо посередництва та Кодекс етики цифрових медіа) 2021 року передбачають відповідальність інтернет-посередників, таких як інтернет-провайдери, веб-сайти електронної комерції та шлюзи онлайн-платежів. У той час як посередники можуть претендувати на безпечну гавань, обмежуючи свою відповідальність за певними винятками, передбаченими ІТА, індійські суди тепер також дотримуються суворішого погляду на інтернет-посередників, а сфера безпечних гаваней, якою користуються посередники, звужується, покладаючи більшу відповідальність на посередників щоб запобігти онлайн-порушенням.

Іншою ефективною законодавчою базою для вирішення проблем, пов'язаних із доменними іменами в Індії, є Політика вирішення спорів щодо доменних імен IN (INDRP). Будь-яка особа, яка постраждала від реєстрації домену «.in» на тій підставі, що він ідентичний або схожий до ступеня змішання з його/її назвою або торговельною маркою, може подати скаргу до Національного Інтернет-обміну Індії, адміністративного органу для вирішення питань відповідно до INDRP. Він забезпечує швидкий і ефективний механізм розгляду скарг, а розгляд є арбітражним...» (*Manisha Singh, Priyanka Anand. How to create a robust online anti-counterfeiting programme // Law Business Research (<https://www.worldtrademarkreview.com/guide/anti-counterfeiting-and-online-brand-enforcement/2023/article/how-create-robust-online-anti-counterfeiting-programme>). 03.10.2023*).

«...Компанії, задіяні в програмах генеративного штучного інтелекту, включно з Google, опинилися в центрі посиленої перевірки як щодо матеріалів, які вони використовують для навчання своїх моделей штучного інтелекту, так і щодо контенту, який ці інструменти створюють для кінцевих користувачів. Наприклад, Google нещодавно вирішила видалити всю загальнодоступну інформацію в Інтернеті, щоб навчити свою модель ШІ.

Цей крок очікувано викликав певну критику за його наслідки щодо конфіденційності користувачів, згоди на доступ до даних і порушення авторських прав.

Після публічних обговорень Google оголосив, що візьме на себе відповідальність у випадку, якщо будь-яке мистецтво штучного інтелекту або контент, створений за допомогою його інструментів, ненавмисно призведе до порушення авторських прав... Це включає надання юридичної допомоги користувачам, які постраждали від штучно створених матеріалів, що подібно до захисту, який обіцяють своїм клієнтам такі бренди, як Microsoft і Adobe. Однак варто зазначити, що Google візьме на себе провину, лише якщо її штучний інтелект випадково порушить закон про авторське право, і не захистить вас у разі навмисного порушення.

Крім того, ця можливість стосується лише комерційних генеративних служб штучного інтелекту, доступних як частина Google Cloud and Workspace, а саме Vertex AI та Duet AI, а Bard відсутній у списку. Для Google має сенс надавати юридичну підтримку лише платним абонентам, а не тим, хто має безкоштовні облікові записи. Але як кінцеві користувачі, ви повинні бути особливо обережними щодо того, що ви створюєте за допомогою штучного інтелекту та публікуєте публічно, щоб уникнути проблем...» (*Karandeep Singh. Google will defend you if its AI images infringe copyright // Android Police (https://www.androidpolice.com/google-generative-ai-legal-support-copyright/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 13.10.2023*).

«Clarivate Plc (NYSE:CLVT), світовий лідер у сфері підключення людей і організацій до інтелектуальних даних, ...оголосила про випуск свого нового звіту «Перевизначення штучного інтелекту: як практика інтелектуальної власності відповідає майбутній хвилі». У звіті досліджується вплив швидкого розвитку штучного інтелекту (ШІ) на законодавство, практику та процеси в галузі інтелектуальної власності, а також на юридичний сектор. Він аналізує відповіді спеціалістів у сфері інтелектуальної власності (ІВ) і науково-дослідних розробок, щоб зрозуміти їхнє ставлення до ШІ...

Відповідно до опитування, проведеного компанією Clarivate, фахівці з інтелектуальної власності спостерігають значне впровадження ШІ у своїй галузі. Однак різні ролі в практиці інтелектуальної власності та географії значно розходяться у своєму ставленні до ШІ...

Адвокати та юридичні фірми найменш задоволені впровадженням штучного інтелекту, тоді як респонденти, які не є адвокатами, керівники та, що найважливіше, респонденти, які займаються дослідженнями та розробками, зручніше сприймають штучний інтелект. Згідно з результатами, впровадження штучного інтелекту сприймається більш негативно в Європі та США, але

сприймається більш позитивно в регіонах Азіатсько-Тихоокеанського регіону та Близького Сходу та Північної Африки (MENA).

...ключові висновки у звіті:

- Респонденти з юридичних фірм помітно менш задоволені впровадженням ШІ, ніж ті, хто працює в корпораціях
- Для адвокатів ШІ найбільше хвилює ризик відповідальності, надійність і конфіденційність клієнта
- Респонденти, які не є юристами, керівниками та, що найважливіше, респондентами, які займаються дослідженнями та розробками, сприйняли впровадження штучного інтелекту швидше, незважаючи на те, що останні були більш переконані, що штучний інтелект вплине на їхні функції
- Впровадження штучного інтелекту стикається зі значними перешкодами серед внутрішніх юридичних відділів і юридичних фірм...

Clarivate опитав 575 спеціалістів з інтелектуальної власності та досліджень і розробок (R&D) з корпорацій (79%) і юридичних фірм (21%) по всьому світу, з яких 37% були юристами, 21% були керівниками, а 11% працювали в НДР. Між Північною Америкою, Європою та Азіатсько-Тихоокеанським регіоном було порівну, а регіони Близького Сходу та Північної Африки (MENA) мали менше представництво (8%) у загальному наборі даних...» (*Clarivate Report Finds Significant Adoption of AI in IP // Clarivate (<https://clarivate.com/news/clarivate-report-finds-significant-adoption-of-ai-in-ip/>). 12.10.2023*).

«...У епоху цифрових технологій інтелектуальна власність стикається з унікальними проблемами... Цифровий вміст, такий як музика, фільми та книги, можна легко копіювати та поширювати без дозволу власника авторських прав. Це призвело до значних фінансових втрат для творців контенту та власників авторських прав.

Щоб вирішити ці проблеми, такі компанії, як Clarivate Plc, знаходяться в авангарді розробки інноваційних рішень для захисту інтелектуальної власності в епоху цифрових технологій. Clarivate Plc є світовим лідером у наданні надійної інформації та аналітики для прискорення темпів інновацій...

Одним із ключових рішень, які пропонує Clarivate Plc, є інструменти патентного пошуку та аналізу. Ці інструменти дозволяють компаніям проводити комплексний пошук існуючих патентів, щоб переконатися, що їхні винаходи є унікальними та не порушують жодних існуючих прав інтелектуальної власності. Проводячи ретельні пошуки, компанії можуть уникнути дорогих судових баталій і забезпечити захист своїх винаходів.

Окрім патентного пошуку та аналізу, Clarivate Plc також пропонує послуги моніторингу торгових марок і авторських прав. Ці послуги допомагають компаніям виявляти та усувати випадки несанкціонованого використання їхніх торгових марок або захищених авторським правом

матеріалів. Завдяки моніторингу онлайн-платформ і торгових майданчиків Clarivate Plc може швидко виявляти будь-які порушення та вживати заходів проти них, захищаючи права та інтереси своїх клієнтів.

Крім того, Clarivate Plc надає програмне забезпечення для управління інтелектуальною власністю, яке допомагає компаніям оптимізувати свої процеси інтелектуальної власності. Це програмне забезпечення дозволяє організаціям ефективно керувати своїми патентами, товарними знаками та авторськими правами, забезпечуючи дотримання всієї необхідної документації та дотримання термінів. Завдяки централізації та автоматизації цих процесів компанії можуть заощадити час і ресурси, одночасно забезпечуючи належний захист своєї інтелектуальної власності.

Оскільки епоха цифрових технологій продовжує розвиватися, важливість захисту інтелектуальної власності лише зростатиме. Компанії та окремі особи повинні бути пильними, захищаючи свої ідеї та творіння від посягань і крадіжок...» (*Exploring the Future of Intellectual Property with Clarivate Plc // Clayton County Register* (<https://www.claytoncountyregister.com/news2/exploring-the-future-of-intellectual-property-with-clarivate-plc/417479/>). 23.10.2023).

«...шахрайство у Facebook із порушенням авторських прав...»

Це шахрайство з порушенням авторських прав починається з електронного листа, який, на перший погляд, здається від Facebook. Однак при детальнішому розгляді стає зрозуміло, що це повідомлення надійшло не від компанії, оскільки адреса відправника фальшива.

У самому повідомленні йдеться, що обліковий запис користувача призупинено через недотримання стандартів спільноти соціальної мережі, оскільки нещодавно з його облікового запису було завантажено фото, яке порушує чийсь авторські права.

Унизу електронного листа є посилання, за яким користувачі можуть натиснути, щоб подати апеляцію щодо остаточного вимкнення свого облікового запису, якщо вони не вживуть заходів протягом 24 годин. Це додає відчуття терміновості повідомленню й може бути достатньо, щоб переконати нічого не підозрюючого користувача натиснути на нього. Однак це призводить до фішингового сайту, призначеного для отримання облікових даних Facebook.

...потрібно навчитися розпізнавати такі та інші шахрайства, щоб не стати їх жертвою. Коли подібний електронний лист потрапляє у вашу папку "Вхідні", перше, що ви повинні зробити, це зупинитися й обдумати ситуацію. Якщо в повідомленні стверджується, що ви опублікували фотографію, яка захищена авторським правом, згадайте, що ви публікували за останні кілька днів або ще краще, відкрийте свій обліковий запис і прокрутіть свої останні публікації...

Коли йдеться про фішингові електронні листи, подібні до описаного вище, не варто відповідати на них і не натискати будь-які посилання, які вони містять...

Що стосується безпеки вашого облікового запису Facebook, вам потрібно переконатися, що ви використовуєте надійний, складний пароль і не використовуєте паролі для кількох облікових записів...» (*Anthony Spadafora. Facebook scam locking users out of their accounts — don't fall for this // Future US, Inc. (<https://www.tomsguide.com/news/facebook-users-are-being-locked-out-of-their-accounts-from-this-scam-dont-fall-for-this>). 13.10.2023*).

«Після нещодавньої популярності створених ШІ пісень, які імітують виконавців, Міжнародний форум незалежних музичних видавців (IMPF) надав рекомендації для розробників ШІ щодо того, як ШІ можна використовувати, не порушуючи прав артистів.

Це було зроблено для того, щоб штучний інтелект і надалі залишався інструментом, який розширює можливості митців, а не замінює внесок гуманітарних наук.

Оскільки нинішній дискурс щодо етики штучного інтелекту продовжує охоплювати всі творчі індустрії, музичні видавці намагаються орієнтуватися в сірій зоні того, що є порушенням авторських прав, а що ні.

IMPF запропонував розробникам штучного інтелекту мати чіткі дозволи та записи для будь-якої музики, яка використовується в процесі навчання комп'ютерів, а також музику, яку спеціально позначають як «AI Music»...» (*Laura Durdey. Innovation or Copyright Infringement? The issue of AI in Music Publishing // RouteNote Blog (<https://routenote.com/blog/innovation-or-copyright-infringement-the-issue-of-ai-in-music-publishing/>). 20.10.2023*).

«...Права інтелектуальної власності, включно з авторським правом, товарними знаками та патентами, надають юридичний захист творцям, гарантуючи, що вони мають виключні права на свої оригінальні твори. Однак коли справа доходить до робіт, створених ШІ, межі стають розмитими...

Традиційний закон про авторське право захищає оригінальні авторські твори, які включають письмовий вміст і ілюстрації, і надає творцям виключні права на їхні оригінальні твори. Авторські права надаються творцям-людям, навіть якщо їхні роботи створено за допомогою комп'ютерів, оскільки комп'ютери вважаються інструментами, які допомагають творчому процесу. Однак, коли задіяний генеративний ШІ, визначення законного власника стає складним. У випадках, коли алгоритми штучного інтелекту автономно створюють контент, складно приписати право власності виключно людині-розробнику... У різних юрисдикціях діють різні закони та нормативні акти про інтелектуальну власність, і немає загальноприйнятих рамок для вирішення цієї проблеми...

Добросовісне використання — це правовий принцип, який дозволяє використовувати захищений авторським правом матеріал за певних обставин

без порушення прав власника авторського права. Він забезпечує баланс між захистом прав творців і дозволом на використання творів, захищених авторським правом, для таких цілей, як критика, коментарі, навчання, пародія чи трансформаційне використання.

Одним із ключових факторів у визначенні добросовісного використання є те, чи є використання захищеного авторським правом матеріалу трансформаційним. Генеративний ШІ за своєю природою має потенціал для створення трансформаційних творів. Ці алгоритми можуть аналізувати наявні дані та створювати нові результати, які суттєво відрізняються від вихідного матеріалу. Цей трансформаційний аспект може посилити аргумент на користь добросовісного використання, хоча кожен випадок слід оцінювати окремо.

Патент ...забезпечує правову базу для захисту нових і неочевидних винаходів, надаючи винахідникам виключне право використовувати, продавати або ліцензувати свої творіння протягом обмеженого періоду часу. Патенти зазвичай видаються на матеріальні винаходи, такі як машини, процеси або склади речовин.

Патентування винаходів, створених за допомогою штучного інтелекту, створює унікальні проблеми через динамічний характер генеративних систем штучного інтелекту, що розвивається. Деякі з проблем включають:

Винахідництво: патенти вимагають вказівки людини-винахідника. Однак генеративні системи штучного інтелекту розроблені для автономного створення результатів без прямого втручання людини. Це викликає питання про те, кого слід вважати винахідником, якщо винахід створено виключно ШІ.

Неочевидність: патенти вимагають, щоб винаходи були неочевидними, тобто вони не були легко очевидними для експертів у цій галузі. Винаходи, створені штучним інтелектом, можуть піддаватися ретельній перевірці під час встановлення їх неочевидності, оскільки система штучного інтелекту покладається на існуючі дані та шаблони для створення результатів.

Дозвіл і опис: патенти вимагають детального та доступного опису винаходу, щоб дозволити іншим відтворювати його. Винаходи, створені штучним інтелектом, можуть викликати труднощі в адекватному описі залучених алгоритмів і процесів, особливо якщо внутрішня робота системи штучного інтелекту є складною або запатентованою.

Крім того, прискорені темпи розвитку технології штучного інтелекту викликають сумніви щодо здатності патентної системи не відставати. Системи штучного інтелекту можуть швидко генерувати та змінювати дизайни, що ускладнює для патентних експертів бути в курсі сучасного розвитку...

Хоча боротьба з порушенням прав інтелектуальної власності за допомогою генеративного штучного інтелекту є складною, кілька стратегій можуть допомогти орієнтуватися в цьому ландшафті.

По-перше, важливо запровадити надійні системи моніторингу для виявлення та усунення потенційних випадків порушення прав інтелектуальної власності генеративним ШІ. Це може включати розробку спеціалізованих

інструментів або програмного забезпечення, які можуть виявляти роботи, створені штучним інтелектом, шляхом аналізу їхніх унікальних характеристик або сигнатур. Такі інструменти могли б допомогти виявити випадки порушення та надати докази на підтримку судового позову.

Коли порушення буде виявлено, необхідно вдатися до правових шляхів примусового виконання. Це може включати порушення судових процесів проти тих, хто порушив права інтелектуальної власності на оригінальну роботу. Однак, оскільки системи штучного інтелекту можуть бути розроблені та експлуатуватися різними сторонами, визначення відповідальності стає складним завданням...

Окрім судових дій, міжнародне співробітництво є життєво важливим для ефективного правозастосування... Створення рамок для транскордонного правозастосування та гармонізація законів щодо інтелектуальної власності для роботи, створеної ШІ, може допомогти забезпечити послідовні та скоординовані зусилля для боротьби з порушеннями.

Крім того, включення методів навчання в генеративні системи ШІ може допомогти мінімізувати ризик порушення прав інтелектуальної власності. Це може включати включення обмежень, етичних принципів або спеціальних методів фільтрації даних для запобігання створенню правопорушного вмісту. Також слід вивчити можливість укладення ліцензійних угод, які дозволяють використовувати захищений авторським правом або запатентований матеріал, дотримуючись при цьому прав авторів...» (*Ugochukwu Obi. Intellectual Property in the age of Generative Artificial Intelligence // Businessday NG. (<https://businessday.ng/news/legal-business/article/intellectual-property-in-the-age-of-generative-artificial-intelligence/>). 19.10.2023*).

«...компанія TikTok оприлюднила свої останні дані про запити на видалення вмісту, захищеного авторським правом і товарними знаками, у 2022 році, кількість яких зросла більш ніж утричі порівняно з попереднім роком. Насправді цифри з липня по грудень 2022 року значно перевищують і майже вдвічі перевищують показники першої половини того ж року.

Дані свідчать про 168 141 запит на видалення авторських прав і 19 239 запитів на видалення торговельної марки з липня по грудень 2022 року. Це помітне збільшення порівняно з 94 267 запитами на видалення авторських прав і 12 392 запитами на видалення торговельної марки за перше півріччя, з січня по червень 2022 року. Тим часом запити на видалення авторських прав з липня по грудень 2021 року надійшло 49 821 і 6 379 запитів на видалення торгових марок.

«Ми задовольняємо дійсні запити на видалення, засновані на порушеннях закону про авторське право та закон про торговельні марки», — пояснюють в TikTok. Компанія пояснює, що після отримання дійсного звіту про потенційне порушення інтелектуальної власності від власника прав або уповноваженого

представника TikTok може видалити правопорушний вміст і тимчасово або назавжди призупинити обліковий запис, який його опублікував...» (*Ashley King. TikTok Copyright Takedowns More Than Tripled in 2022 — What Will 2023 Look Like? // Digital Music News (https://www.digitalmusicnews.com/2023/10/23/tiktok-copyright-takedowns-tripled-in-2022/). 23.10.2023*).

Україна

«...популярність засобів для генерування текстів чи зображень за допомогою ШІ зростає. Це може призвести до втрати роботи працівниками творчих професій, чії твори (в кіно, літературі, музичній сфері) можуть бути замінені об'єктами, згенерованими "машиною".

У передчутті того, що ринок заповнять такі об'єкти, лунають заклики щодо необхідності встановлення обов'язкових ідентифікаторів про те, що об'єкт згенеровано штучним інтелектом...

У сфері авторського права існують певні винятки та обмеження. Йдеться про дозволені випадки використання творів без дозволу і/або виплати винагороди. Оскільки кожен конкретний випадок застосування ШІ щодо творів має свою специфіку – триває дискусія про можливість або неможливість поширення існуючих винятків та обмежень, зокрема щодо можливості автоматичної обробки та аналізу даних...

Україна нещодавно концептуально оновила законодавство у сфері авторського права. Закон "Про авторське право і суміжні права" передбачає, що у разі, якщо неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою, є результатом використання об'єктів авторського права та/або об'єктів суміжних прав, відповідний суб'єкт користується правом особливого роду (*sui generis*) на такий неоригінальний об'єкт, за умови дотримання ним прав суб'єкта авторського права або суміжних прав, твір або об'єкт суміжних прав якого зазнав використання у процесі генерування такого неоригінального об'єкта.

Цей же закон передбачає, що без дозволу суб'єктів авторського права і безоплатно, але із зазначенням імені автора і джерела запозичення, допускається, зокрема, виготовлення копій творів, що зроблені із законного джерела з метою пошуку тексту і даних, включених до наукових публікацій або пов'язаних з ними, для дослідницьких цілей. Це положення застосовується за умови, що використання творів не було прямо заборонено суб'єктами авторського права відповідним чином, зокрема за допомогою засобів, придатних для зчитування комп'ютером з цифрового контенту, що є доступним у мережі Інтернет...

Тому, наприклад, генерування зображень за допомогою ШІ як "картин у стилі" якогось художника не буде вважатися використанням творів цього

художника до тих пір, поки не буде доведено, що використано форму вираження конкретних його картин.

До речі, ШІ інколи випадково включає у згенеровані об'єкти елементи форми вираження конкретних творів (зокрема, фрагменти фотографій). У цьому випадку аргумент про використання чужого твору є цілком обґрунтованим.

Були навіть курйозні випадки з "плагіатом навпаки": включенням до візуальних об'єктів, згенерованих ШІ, фрагментів з випадковими автографами авторів та випадковими цифровими водяними знаками правовласників, тому цілком ймовірні судові позови, наприклад, про завдання шкоди чужій репутації при використанні таких згенерованих об'єктів...» (*Олексій Арданов. Авторське право проти штучного інтелекту. Хто переможе? // Економічна правда (<https://www.epravda.com.ua/columns/2023/10/6/705195/>). 06.10.2023*).

«...Термін «штучний інтелект» досить новий для українського законодавства. Тому на сьогодні є проблеми із чітким правовим визначенням та регулюванням цього поняття. Аналіз положень внутрішнього законодавства України свідчить про існування низки питань, пов'язаних із правовим статусом авторських прав на твори, створені за допомогою ШІ.

Нещодавно в Україні почалася робота над удосконаленням правового регулювання у сфері штучного інтелекту. Зокрема, у 2020 році складена Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні (схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 року №1556-р). У ній зазначені визначення, мета, принципи розвитку ШІ в нашій державі.

Також у 2023 році прийняли нову редакцію ЗУ «Про авторське право і суміжні права», у якій врегульовано питання авторського права на твори, створені комп'ютерними програмами, зокрема штучним інтелектом...

Згідно зі ст. 1 Закону, автором твору визнається фізична особа, яка своєю творчою працею створила цей твір. Ст. 33 Закону визначає, що результати роботи штучного інтелекту підпадають під правове регулювання як неоригінальний об'єкт, створений комп'ютерною програмою, і такий об'єкт охороняється правом особливого роду (*sui generis*).

Це право являє собою сукупність норм, які відрізняються від загальних правових положень. Вони поширюються на об'єкти, які створені комп'ютерними програмами та не містять креативного елемента. Також у їхньому створенні не бере участі людина.

Суб'єктами права особливого роду можуть бути особи, які володіють майновими правами або мають ліцензійні повноваження, такі як автори, які створили програму штучного інтелекту, їхні спадкоємці чи правомірні користувачі цієї програми. Умови, що визначають належність права особливого роду до творів, згенерованих штучним інтелектом, також можуть бути визначені в угоді.

Отже, згідно з українським законодавством, ШІ не може бути автором та набувати авторських прав на створені об'єкти, оскільки для отримання авторських прав необхідна творча активність фізичної особи та оригінальність твору. Водночас ці неоригінальні об'єкти, створені штучним інтелектом, підпадають під захист правом особливого роду, а їхні власники можуть ліцензувати, передавати та захищати це право.

...об'єкти, створені за допомогою ШІ, можуть отримати захист авторського права лише у випадку суттєвого впливу людини під час їх створення. Проте як визначити, яким саме має бути внесок, щоб бути визнаним суттєвим і творчим рішенням людини — питання складне та неоднозначне. Тому, як правило, контент, створений штучним інтелектом, не захищається авторським правом...» (*Надія Фоміна. Чи можуть твори, створені за допомогою ШІ, розраховувати на авторське право // Юридична газета (<https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/chi-mozhut-tvori-stvoreni-za-dopomogoyu-shi-rozrahovuvati-na-avtorske-pravo.html>). 18.10.2023*).

«Ні для кого не буде новиною, що в Україні проблема з порушенням авторського права була і є досить розповсюдженою серед пересічних громадян, які звикли керуватися логікою «навіщо платити за контент, якщо його можна отримати безкоштовно».

...слід зазначити про прийняття Верховною Радою України 29 грудня 2022 року Закону №2803-ІХ від 1 грудня 2022-го «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо відповідальності за порушення авторського права і (або) суміжних прав»...

Зокрема, ст. 512 Кодексу України про адміністративні правопорушення було викладено у новій редакції, відповідно до якої незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності або інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняються законом, тягне за собою накладення штрафу від 50 до 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян із конфіскацією незаконно виготовленої продукції та обладнання і матеріалів, призначених для її виготовлення...

Якщо раніше в Кодексі адміністративних правопорушень було деталізовані всі види піратства, за які особа могла бути притягнута до відповідальності, то зі змінами таку деталізацію прибрати та фактично встановили відповідальність за порушення будь-якого авторського права...

Наразі чинна редакція ст. 176 Кримінального кодексу України, якою регламентовано порушення авторського права і суміжних прав, викладена так: «Незаконне відтворення, використання та розповсюдження творів науки, літератури і мистецтва, комп'ютерних програм і баз даних, інших творів, а так само незаконне відтворення, використання та розповсюдження виконань,

фонограм, відеограм і програм мовлення, їх незаконне тиражування та розповсюдження на аудіо- та відеокасетах, дискетах, інших носіях інформації, камкординг, кардшейрінг або інше умисне порушення авторського права і суміжних прав, а також фінансування таких дій, якщо це завдало матеріальної шкоди у значному розмірі, караються штрафом від 300 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк».

...такі зміни щодо відповідальності за порушення авторських прав навряд чи вплинуть на ставлення людей до можливості використання піратського контенту та позитивно змінять ситуацію в країні загалом.

Для викорінення піратства в Україні, на мій погляд, повинні бути вжиті більш рішучі заходи з боку держави, наприклад, відстеження та блокування сайтів і майданчиків, які використовують та розповсюджують нелегальний контент, а також посилення відповідальності саме для осіб, які використовують піратський контент і реальні кейси із притягненням таких осіб до адміністративної чи кримінальної відповідальності...» (*Артур Аветян. Навіщо платити за контент, або що робити з проблемою піратства // Юридична газета* (<https://jur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/navishcho-platiti-za-kontent-abo-shcho-robiti-z-problemoyu-piratstva.html>). 17.10.2023).

Австралійський Союз

«З появою дедалі більш віддаленої та/або гібридної культури роботи зросло використання різноманітних платформ прямого ефіру, зокрема для перегляду ділових, організаційних, культурних і спортивних подій. Однак це може залишити відкритою можливість порушення авторських прав на матеріали третіх сторін або поширення матеріалів прямої трансляції без захисту авторських прав...

Пряма трансляція — це пряма трансляція відео через онлайн-платформу, таку як YouTube, Facebook, Twitch або інші потокові платформи. Це вимагає стиснення, кодування/декодування та розповсюдження даних. Глядачам не потрібно завантажувати будь-який файл перед переглядом прямого ефіру, оскільки відеофайл передається в режимі реального часу.

Відповідно до Закону про авторське право 1968 (Cth), авторське право автоматично виникає на оригінальні «твори», створені та виражені в письмовій або іншій матеріальній формі. Важливо, що авторське право захищає лише окреме вираження ідеї, зафіксоване в матеріальній формі, а не саму ідею... Загалом захист авторського права поширюється на такі типи творів:

- літературні твори (наприклад, книги, статті, звіти, збірники та комп'ютерні програми);
- драматичні твори;

- музичні твори;
- художні твори (включаючи плани, малюнки, фотографії та будівлі, незалежно від того, мають вони художню якість чи ні);
- звукозаписи;
- кінематографічні плівки;
- певні трансляції; і
- опубліковані видання.

Як правило, ...автор буде першим власником авторського права, яке існує на цей твір.

Для прямого ефіру, незважаючи на те, що відеосигнал передається аудиторії через потік даних фільму та приймається на пристрій як аудіовізуальний матеріал, прямий ефір, який відбувається лише в Інтернеті, не є «кінематографічним фільмом», як передбачається Законом про авторське право, оскільки в ньому відсутня вимога «вираження в матеріальній формі». Матеріальною формою для фільмів є будь-яка форма зберігання твору, такий файл, в якому втілені візуальні образи або звуки, що входять до складу фільму.

Таким чином, взагалі кажучи, авторські права не діють на пряму трансляцію, яка відбувається лише онлайн. Єдиним винятком із цього є випадки, коли ...пряма трансляція, створена та доступна в режимі реального часу для громадськості ліцензованою комерційною, національною або передплатною мовною компанією відповідно до Закону про послуги мовлення 1992 року (Cth), наприклад ABC, SBS, Nine Network тощо...

Незважаючи на це, пряма трансляція, яка була записана та зафіксована в матеріальній формі, захищена законом про авторське право, наприклад, коли пряма трансляція записується та зберігається як відеофайл.

Незважаючи на те, що організації можуть користуватися перевагами прямої трансляції своєї діяльності, необхідно бути обережними, щоб переконатися, що матеріали третіх сторін, захищені авторським правом, не з'являються в цих відео...

Якщо сторонні матеріали, захищені авторським правом, використовуються в прямому ефірі без дозволу власника авторських прав, тоді організація, відповідальна за пряму трансляцію, ймовірно, порушила авторські права, якщо не застосовується виняток.

З новими платформами та програмним забезпеченням, які дозволяють створювати прямі трансляції майже будь-де, дотримання законів про авторське право є основним для забезпечення правового захисту...» (*Belinda Breakspear and Jacob Bartels. Livestreaming - have you considered copyright protection and infringement?* // *McCullough Robertson* (<https://www.mccullough.com.au/2023/10/03/livestreaming-have-you-considered-copyright-protection-and-infringement/>). 03.10.2023).

«...У світі, де машини відіграють все більш важливу роль в інноваціях, постає питання, як патентна система захистить винаходи, створені ШІ...»

У більшості юрисдикцій патент може бути виданий лише винахіднику (тобто особі – або особам – які відповідають за «винахідницьку концепцію») або особі, яка отримує право власності від винахідника...

Визначення того, кого слід назвати «винахідником» винаходу, створеного за допомогою (або за допомогою) системи штучного інтелекту, ймовірно, залежить від конкретних фактів. У багатьох випадках це питання, швидше за все, є академічним, оскільки незалежно від того, кого (особи) вважають «винахідниками», буде зрозуміло, що та сама особа чи організація в кінцевому рахунку матиме право на патент (наприклад, потенційний роботодавець винахідників або власники системи ШІ)...

Визначаючи, чи слід видавати патент, патентні відомства та суди мають оцінити новизну, винахідливість і корисність заявленого винаходу, а також переконатися, що він чітко та всебічно описаний у описі патенту. Центральним у багатьох із цих оцінок є вигадана, але центрально важлива фігура: «особа, кваліфікована в галузі мистецтва» (PSA).

PSA – це гіпотетична особа, якій, як передбачається, адресовано заявлений винахід. Вони мають звичайний рівень навичок і сприйняття тих, хто працює у відповідній галузі на той час, але вони не відрізняються особливою винахідливістю чи творчістю. Вони також озброєні тим, що називається «загальними загальними знаннями»: знаннями, засвоєними та прийнятими більшістю людей, які на той час працюють у відповідній галузі.

Протягом сотень років PSA були лише людьми, і закон приписував їм лише ті знання, якими вони, ймовірно, вже володіли, або ті, які у них під рукою...

Одним із ключових критеріїв патентоспроможності в більшості юрисдикцій є те, що заявлений винахід повинен мати «винахідницький рівень». Це оцінюється шляхом визначення того, чи винахід у порівнянні з попереднім рівнем техніки був би очевидним для PSA у світлі загальних загальних знань...

Історично склалося так, що закон очевидності був достатньо гнучким, щоб адаптуватися до мінливої природи інновацій. Наприклад, гіпотетичний PSA часто буде міждисциплінарною командою, а не просто однією особою, що відображає спосіб фактичного проведення досліджень і розробок. Загальні знання також розвинулися, щоб врахувати довідковий матеріал, до якого PSA регулярно звертався або мав доступ, зокрема, включаючи поширення онлайн-ресурсів...

У принципі, тому немає причин, щоб ці концепції не включали системи ШІ, якщо вони будуть регулярно використовуватися у відповідній сфері.

На практиці, однак, такий розвиток подій може викликати проблеми з доказами. Може бути важко визначити, який вид штучного інтелекту є частиною звичайного інструментарію PSA, враховуючи діапазон

функціональності, складності та витонченості систем ШІ. Це ще більше ускладнюється відсутністю передбачуваності результатів штучного інтелекту з огляду на такі питання, як природа систем штучного інтелекту «чорного ящика» та залежність від наборів даних, на яких вони навчаються. Таким чином, як завжди, відповідь на ці запитання буде критично залежати від якості доказів, які можна надати, включаючи думки кваліфікованих експертів у цій галузі.

Основна угода патентного права полягає в тому, що власники патенту отримують монополію на свій винахід в обмін на його публічне розкриття. У багатьох юрисдикціях це відображається в порогових вимогах до «достатності» або «дозволеності». Щоб отримати виключні права, патентна заявка має розкривати винахід чітко, повно та достатньо докладно, щоб PSA міг його реалізувати без надмірної роботи чи експериментів.

Якщо для створення винаходу використовується система штучного інтелекту, унікальна практична проблема щодо достатності полягає в тому, що природа «чорної скриньки» багатьох таких систем означає, що люди не можуть зрозуміти або отримати доступ до функцій чи процесів, за допомогою яких система штучного інтелекту прийшла до кінцевої результату. Якщо особа, яка готує специфікацію патенту, не може належним чином зрозуміти, як було отримано винахід або як він реалізований, можливо, буде неможливо зробити повне розкриття, що дозволить іншим здійснити винахід.

Проблема «чорної скриньки» не є унікальною для патентів: вона також порушується у зв'язку зі зростаючим використанням штучного інтелекту в інших сферах, наприклад, щоб переконатися, що процеси прийняття рішень не є незаконною дискримінацією або що медичні або діагностичні моделі здатні перевіряти клініцистами.

Практичним рішенням у кожному випадку може бути розробка «зрозумілого штучного інтелекту»: моделей, здатних пояснити або надати розуміння того, як вони досягли своїх результатів...

На сьогоднішній день переважна більшість патентних відомств і судів у всьому світі відмовилися визнати ШІ винахідником...

Тим не менш, сучасне патентне право розвивалося протягом століть, щоб адаптуватися та залишатися актуальним завдяки незліченним промисловим і технологічним досягненням. Системи ШІ в цьому сенсі нічим не відрізняються від тих, що були раніше. Як завжди, суди та законодавчі органи продовжуватимуть адаптувати основні принципи патентного права на основі доказів щодо фактичної практики винахідників, щоб гарантувати, що патентна система продовжує стимулювати, а не перешкоджати інноваціям — у якій би формі вони не приймалися...» (*Aaron Hayward, Anna Vandervliet, Byron Turner, Bryce Robinson, Rachel Montagnon, Heather Newton, Maximilian Kuecking, Peng Lei, Alex Wang. The IP in AI: Can patents protect AI-generated inventions?* // *Herbert Smith Freehills LLP*)

(<https://www.herbertsmithfreehills.com/insights/2023-09/the-ip-in-ai-can-patents-protect-ai-generated-inventions>). 03.10.2023).

«...Генеративний штучний інтелект (Generative AI) швидко змінює спосіб нашої роботи. ChatGPT OpenAI допомагає створювати проекти документів. CoPilot від GitHub може стати компаньйоном у програмуванні. Стабільна дифузія StabilityAI може дати вам новий мистецький таланти. Враховуючи можливості цих інструментів, не дивно, що підприємства зараз прагнуть скористатися ними, щоб зробити певні аспекти своєї діяльності більш ефективними.

...перш ніж застосовувати ці інструменти, важливо зрозуміти проблеми авторського права, які починають набувати популярності...

По-перше, важливо зрозуміти, що таке авторське право та моральні права. Як правило, авторське право захищає вираження ідей, які були зведені до певної матеріальної форми. Якщо існує авторське право, власник авторського права має виключні права робити певні дії з цим матеріалом або його значною частиною. Це може включати право копіювати його, передавати в електронному вигляді або робити доступним в Інтернеті.

«Моральні права» — це права, що належать оригінальному автору або виробнику матеріалу, захищеного авторським правом, і не можуть бути передані...

Авторське право та моральні права є доречними в цьому контексті, оскільки генеративні платформи штучного інтелекту в основному «навчалися» на величезних обсягах даних, отриманих із різних джерел в Інтернеті. Велика частина цього матеріалу, імовірно, захищена авторським правом, і, ймовірно, була скопійована та використана без дозволу відповідного власника авторських прав.

Більше того, існують потенційні випадки, коли виключні права власника авторських прав неприпустимо реалізуються (порушуються) або репутація автора чи виробника завдається шкоди, коли користувач пропонує генеративній моделі штучного інтелекту створити результат і продовжує використовувати цей матеріал у якимось чином...

Існує ризик того, що власники авторських прав (незалежно від того, чи це автор, розробник чи правонаступник) можуть спробувати порушити судовий процес у випадках, коли вони вважають, що їхній матеріал було привласнено. Вони можуть включати:

- Порушення пов'язане з навчальними даними: може виникнути, коли компанія створює генеративну модель штучного інтелекту та використовує різні онлайн-джерела як дані для навчання моделі, але не отримує необхідних дозволів від тих, хто володіє авторським правом на цей онлайн-матеріал...
- Порушення щодо вихідних даних: може виникнути, коли хтось запропонує моделі штучного інтелекту згенерувати вихідні дані, і ці вихідні

дані містять значну частину (наприклад, важливу, впізнану чи суттєву характеристику) захищеного авторським правом матеріалу власника та використовують його певним чином без дозволу. Таке порушення могло виникнути, навіть якщо особа (або її роботодавець) не знала, що на виході відтворюється чужий твір, захищений авторським правом, доки вони не будуть повідомлені.

- Порушення моральних прав: у будь-якому з наведених вище випадків проблема моральних прав може виникнути, якщо автор або розробник матеріалів, захищених авторським правом, вважає, що їхній твір було змінено або використано таким чином, що завдає шкоди його репутації; якщо їм за це не віддають кредит; або комусь іншому помилково приписують це.
- Інші дії: навіть якщо, враховуючи складність авторського права та моральних прав, позов про порушення може бути нежиттєздатним, творці можуть спробувати розпочати провадження на інших підставах, наприклад, згідно із Законом Австралії про захист прав споживачів за надання неправдивої інформації про те, що створена штучним інтелектом робота є оригінальною роботою організації, яка її публікує, або те, що вона була створена за схваленням або має певну асоціацію з художником, чию роботу вона відтворює або згадує...

Наступний ризик, про який слід пам'ятати, полягає в тому, що будь-який результат, створений генеративною моделлю штучного інтелекту (чи то аудіофайл, твір мистецтва чи абзац тексту), може бути не захищений авторським правом. Це пов'язано з тим, що в більшості юрисдикцій, включаючи Австралію, авторське право буде діяти лише на матеріал, якщо він був створений людиною-автором. У контексті генеративного штучного інтелекту це питання непросте, і чи буде отриманий результат захищатися залежатиме від ступеня участі людини у виробничому процесі...

Практики, які допоможуть зменшити ризики, пов'язані з авторським правом

Для початку вам слід ознайомитися з джерелом навчальних даних вашої генеративної моделі штучного інтелекту та ступенем, у якому вони відтворюються.

Переконайтеся, що для навчання вашої моделі наявні відповідні ліцензії або дозволи на дані, скопійовані та об'єднані. Якщо ви залучаєте існуючу компанію ШІ для створення нового продукту, це може означати належну перевірку джерел компанії. Якщо ви створюєте власну модель, це може спричинити отримання дозволів на авторські права від третіх сторін, які мають права на використаний матеріал, захищений авторським правом. Ці ліцензії мають охоплювати всі запропоновані способи використання матеріалу, включаючи будь-які суттєві відтворення в результатах.

Зберігайте записи про походження цих даних, щоб переконатися, що їх можна відстежити, якщо виникне потреба перевірити їх походження.

Незалежно від того, створюєте ви власну модель чи співпрацюєте з існуючою компанією штучного інтелекту для створення нового продукту, переконайтеся, що:

- Є контракти з будь-якими третіми сторонами, яких ви залучаєте до процесу, і що ці контракти містять умови, які чітко визначають, хто володіє авторськими та будь-якими моральними правами на модель, її результати та будь-який матеріал, створений у процесі; і
- Хоча австралійське законодавство про авторське право загалом визнає, що твори, створені працівниками відповідно до умов їх найму, належать роботодавцю, ви повинні переконатися, що позиція будь-якого трудового договору щодо володіння авторським правом щодо створення та використання моделей ШІ є такою.

Коли компанія публікує контент або робить його доступним в Інтернеті, якщо контент є виходом моделі штучного інтелекту, краще повідомляти про це споживачам, зацікавленим сторонам та іншим...

Якщо ви створюєте власну модель штучного інтелекту, використовуючи вміст, ліцензований для цієї мети, подумайте, чи можна в технологію вбудувати функцію, яка дає змогу відповідним чином приписувати будь-які використані твори, захищені авторським правом, і за яких обставин. Наприклад, генеральний директор Getty Images зазначив, що його компанія шукала, як її фотографів можна належним чином віднести до фотографій, наприклад, «на піксельному рівні» або за іншою формулою.

Якщо ви плануєте інтегрувати генеративний штучний інтелект у свою діяльність, важливо бути в курсі останніх розробок щодо авторського права. Зміни в цій області можуть вплинути на те, який матеріал можна, а який ні, використовувати для штучного інтелекту або як його можна використовувати, що, у свою чергу, може вплинути на корисність програмного забезпечення та його вартість...

У грудні 2022 року Департамент генерального прокурора опублікував документ із проблемами в рамках перевірки дотримання авторських прав. Доповідь про проблеми вимагає письмових звернень від тих, хто на практиці займається питаннями порушення авторського права та правозастосування, щоб оцінити ефективність існуючих механізмів захисту авторського права. Ці подання були отримані, і зараз уряд зосереджується на розробці варіантів законодавчої реформи.

У вересні 2023 року Департамент провів «Міністерський круглий стіл з питань авторського права», щоб розглянути наслідки штучного інтелекту для закону про авторське право. Одним із результатів цього круглого столу стало те, що Департамент створив «Довідкову групу експертів із штучного інтелекту та авторського права», до якої увійшли представники різних галузей, щоб забезпечити постійний форум для інформування уряду про розгляд питань авторського права, які стосуються ШІ...» (*Annie Watts, John Fairbairn, Paul Kallenbach. Unleashing AI: your copyright playbook // MinterEllison*

(<https://www.minterellison.com/articles/unleashing-ai-your-copyright-playbook>).
18.10.2023).

Європейський Союз

«Google (GOOGL.O) погодився платити німецьким видавцям 3,2 мільйона євро (3,38 мільйона доларів) на рік за публікацію новинного контенту відповідно до рішення Німецького патентного відомства (DPMA)...

Американський оператор пошукової системи досяг угоди з Corint Media, головною організацією, яка представляє інтереси німецьких і міжнародних видавців...

«Платежі Corint Media відповідають тому, про що ми вже домовилися з 470 регіональними та національними виданнями в Німеччині», — заявили в Google, вказавши на існуючі ліцензійні угоди з виданнями, зокрема Spiegel, Zeit і FAZ, щодо використання заголовків, уривків і мініатюр.

Corint Media, яка спочатку вимагала виплати 420 мільйонів євро за використання новинного контенту в 2022 році, заявила, що сподівається, що рішення арбітражної ради DPMA призведе до «значного збільшення винагороди, яку має сплатити Google»...» (*Google to pay German publishers 3.2 million euros per year on interim basis // Reuters* (<https://www.reuters.com/technology/google-pay-german-publishers-32-mln-eur-per-year-interim-basis-2023-10-12/>). 12.10.2023).

«Французьке товариство збору прав на пісні SACEM оприлюднило заяву, яка підтверджує, що будь-хто, хто навчає ШІ музиці своїх членів, потребує попереднього дозволу від організації, що займається правами...

Товариство наполягає, що не має наміру «противитися розвитку штучного інтелекту», який «пропонує величезні можливості для творців музики». Однак він хоче «встановити стійкий і добросовісний баланс між правами творців і видавців, яких він представляє, і амбіціями гравців у сфері штучного інтелекту»...

У Європейському Союзі Директива про авторське право 2019 року запровадила виняток для аналізу тексту та даних, на який компанії, що займаються штучним інтелектом, можуть покладатися. Стаття 4 цієї директиви говорить: «Держави-члени передбачають виняток або обмеження [авторського права] для відтворення та вилучення законно доступних творів та інших об'єктів для цілей аналізу тексту та даних».

Однак ця ж стаття також передбачає можливість відмовитися від винятку для власників авторських прав. У ньому зазначено: «Виняток або обмеження застосовуються за умови, що використання творів... не було явно зарезервовано

їх правовласниками відповідним чином, наприклад, машинозчитуваними засобами у випадку вмісту, оприлюдненого в Інтернеті».

Отже, ...SACEM тепер чітко зарезервував використання своїх робіт – виняток щодо інтелектуального аналізу даних і супутнє «право на резервування» включено до французького закону про авторське право.

«Користуючись цим правом на відмову», — йдеться в документі, «SACEM має намір відновити виключні права творців, передавши попередній дозвіл на операції інтелектуального аналізу даних. Суб'єкти, які використовують роботи SACEM для поповнення своїх навчальних баз даних і проведення інтелектуального аналізу даних на їх основі доведеться запитувати попередній дозвіл від SACEM і чітко узгоджувати умови використання...» (*Chris Cooke. SACEM formally opts out of European data mining exception, so permission must be sought for AI training // CMU (https://completemusicupdate.com/sacem-formally-opts-out-of-european-data-mining-exception-so-permission-must-be-sought-for-ai-training/). 13.10.2023).*

«...чи дійсно Європі потрібні додаткові правила щодо авторського права в контексті ШІ? Відповідь проста і однозначна: ні...»

Після складного чотирирічного процесу переговорів Директиву ЄС про авторське право врешті-решт було прийнято в 2019 році, лише кілька років тому. Більше того, ці правила набули чинності лише у 2021 році, тому вони майже повністю нові. Ось чому Тьєррі Бретон, єврокомісар з питань внутрішнього ринку, нещодавно повторив, що європейські правила авторського права ідеально підходять для епохи ШІ і просто не потребують перегляду.

Існуючі європейські правила авторського права дуже прості: розробники можуть копіювати та аналізувати величезну кількість даних з Інтернету, якщо дані є загальнодоступними та правовласники не заперечують проти такого використання. Таким чином, правовласники вже мають право вирішувати, чи можуть розробники ШІ використовувати їхній контент чи ні. Як визнав Бретон, існуюча система встановлює правильний баланс між різними інтересами, які поставлені на карту.

Видавці вже повною мірою використовують це право відмови, щоб укладати угоди з розробниками ШІ. Нещодавно низка великих французьких ЗМІ, зокрема Radio France, телеканал TF1, газета Les Échos і громадський мовник France Médias Monde, вирішили заборонити OpenAI використовувати їхній контент для навчання своїх моделей ШІ.

І це цілком нормально. Вони просто використовують права, надані їм Директивою ЄС про авторське право, щоб домовитися про винагороду за використання творів, захищених авторським правом. Протягом останніх місяців різні видавці вже уклали такі угоди.

Паралельно розробники ШІ, що стоять за ChatGPT, розгорнули функцію, яка дозволяє власникам веб-сайтів запобігати скануванню їх вмісту за

допомогою моделі GPT, а Google представив новий інструмент, який дає веб-видавцям більше контролю над тим, як і чи можна використовувати їхній вміст для навчання моделі ШІ...

Замість того, щоб додавати непотрібну складність, європейські законодавці повинні зосередитися на скороченні бюрократичних процедур для розробників і користувачів ШІ до мінімуму. Крім того, регуляторні органи повинні ефективно забезпечувати дотримання існуючих правил щодо авторського права, а не дозволяти творчому сектору переписувати ці правила, коли він вважає за потрібне...» (*AI Act Under Threat from Pointless Copyright Demands // Disruptive Competition Project (DisCo)* (<https://www.project-disco.org/european-union/ai-act-under-threat-from-pointless-copyright-demands/>). 12.10.2023).

«...Згідно з даними MUSO, британської трекінгової компанії, з початку 2021 року спад піратського трафіку, який тривав кілька років, зменшився.

Згідно зі звітом, 48% усього піратства походить від незаконного перегляду телевізійного контенту, найпопулярнішої категорії. Додається, що 58% цієї практики здійснюється через сайти потокового передавання, тоді як 32% піратів завантажують свої епізоди з файлообмінних сайтів на основі торрент-файлів.

Дані вперше включають піратство в прямому ефірі. Він показує, що категорія зросла приблизно на 75% з початку 2021 року до кінця 2022 року.

Однією з категорій, яка не зазнала зростання, є музичне піратство...

Дані MUSO, з іншого боку, показують, що піратство фактично впало під час пандемії. Особливо стрімко скорочувалося кінопіратство. Падіння пояснюється тим, що більше користувачів обирають законні засоби для доступу до платформ із вмістом, який їх цікавить, а також меншою кількістю заходів на свіжому повітрі, на які можна витратити гроші під час карантину.

У звіті зазначається, що доступність більшої кількості легальних потокових сервісів допомагає зменшити піратство в деяких країнах. На популярність піратства в кожному регіоні також впливають такі фактори, як дохід на душу населення країни, рівень нерівності доходів і відсоток безробіття серед молоді...

Дані MUSO надходять із відстеження трафіку на піратські веб-сайти, а також інформацію з офіційних баз даних, таких як EUROSTAT, і з досліджень сприйняття інтелектуальної власності EUIPO...» (*Rob Thubron. The tides have turned: there's been a post-pandemic piracy revival // TechSpot* (https://www.techspot.com/news/100659-tides-have-turned-there-post-pandemic-piracy-revival.html?utm_source=flipboard&utm_content=user%2FTechSpot). 30.10.2023).

«Дослідники, вчителі, вікіпедисти, туристичні агенції та дизайнери, зацікавлені в пошуку та використанні творів мистецтва з національних музеїв Португалії, стикаються з незрозумілою низкою повідомлень щодо їхніх прав і можливостей використовувати ці зображення. Щоб проілюструвати цю тезу, візьмемо «Панелі Святого Вінсента», відомий груповий портрет епохи Відродження, що є синонімом періоду морських досліджень Португалії в 15-му столітті та довгий час був суспільним надбанням (у Португалії, як правило, життя автора плюс 70 років). Цей унікальний витвір мистецтва зберігається в MNAА, Національному музеї стародавнього мистецтва Португалії, але зображення творів мистецтва зберігаються в каталозі всіх національних музеїв, які контролює Генеральний директорат португальської культурної спадщини (DGPC).

Цей витвір мистецтва можна знайти у Вікімедіа у Загальнодоступному домені, а через Europeana.eu він також пропонується у Загальнодоступному домені разом із ще 1149 творами мистецтва Португалії, доступними під визнанням суспільного надбання на Europeana.eu Інститутом музеїв та Консервація (ІМС), попередник DGPC. Однак, якщо хтось спробує отримати зображення безпосередньо з бази даних зображень MartizPix DGPC, він натрапить на зображення, позначене як захищене авторським правом DGPC, що зробить його недоступним для завантаження. Ті, хто бажає використовувати зображення, повинні надіслати запит через форму, вказавши мету повторного використання цих зображень. Залежно від заявленої мети використання, урядова постанова, прийнята в 2014 році, визначає вартість і умови, за яких можна використовувати зображення.

Згідно з цими правилами, копії зображень не можна робити або надавати третім особам (розділ 2.1). Зображення не можуть бути включені в будь-яку базу даних зображень без чіткої згоди DGPC (розділ 3.6), і всі зображення повинні містити посилання на DGPC, його фотоархів та ім'я фотографа, який зробив зображення (розділи 4. В і С). Для використання веб-сайту вартість фіксована і становить 140 євро на рік (розділ 1.2 – Плата за використання)...

Ці обмеження різко контрастують із зображеннями ІМС (поточний DGPC), доступними на Europeana.eu та Wikimedia Commons, створюючи значну плутанину для тих, хто прагне просувати, досліджувати та продавати національні музейні колекції Португалії в Інтернеті. Вони також суворо обмежують онлайн-присутність культурної спадщини Португалії...» (*Luis Ramos Pinto. Unlocking Portugal's museum collections: navigating challenges and contradictions in access and reuse // Europeana (https://pro.europeana.eu/post/unlocking-portugal-s-museum-collections-navigating-challenges-and-contradictions-in-access-and-reuse). 19.10.2023).*

Канада

«...Поява генеративного штучного інтелекту після запуску Open AI ChatGPT восени минулого року спонукала уряди в усьому світі розпочати зусилля з регулювання технології, яка може створювати текст, аудіо чи відео у відповідь на запити...»

Правовласники стверджують, що використання неліцензійних творів, захищених авторським правом, у навчанні моделей штучного інтелекту порушує їхні авторські права, і що необхідне регулювання.

...зацікавлені сторони в креативних індустріях «просять уряд розглянути можливість регулювання використання захищених авторським правом робіт для навчання моделей штучного інтелекту (ШІ) і забезпечити, щоб власники прав мали доступні механізми для захисту своїх прав».

На протилежному боці є користувачі авторських прав і технологічні компанії, які стверджують, що використання творів, захищених авторським правом, для навчання систем ШІ не є порушенням авторських прав... Багато зацікавлених сторін галузі, які хочуть просувати інновації та технології, будуть проти будь-якого регулювання ШІ. Натомість вони прагнуть чіткіших винятків у Законі про авторське право, щоб визначити та розширити дозволене використання матеріалів, захищених авторським правом...

Зацікавлені сторони творчої індустрії... просять уряд підтвердити людський фактор авторського права, обмеживши захист авторських прав творами з достатньою людською виразністю, незалежно від того, чи сприяли технології штучного інтелекту в їх створенні...

З іншого боку, галузь штучного інтелекту, швидше за все, підтримуватиме захист авторських прав на створений штучним інтелектом контент, що «дозволить більшу комерціалізацію та захист».

...враховуючи швидку еволюцію ринку, уряд активно розглядає відповідні наступні кроки, включаючи розвиток і оновлення розмови із зацікавленими сторонами, яка була розпочата під час публічних консультацій у 2021 році...» (*Anja Karadeglija. Unclear how Canadian copyright law applies to generative AI: government document // Ottawa Citizen (https://ottawacitizen.com/news/politics/canadian-copyright-law-ai/wcm/9d7b4c85-b217-4da2-b4f5-a1954f484eae). 05.10.2023).*

«Набір інструментів дизайнера швидко розширився за рахунок генеративних моделей штучного інтелекту, здатних ефективно виводити креативні бізнес-ресурси, включаючи логотипи, зображення продуктів і веб-копії, з небаченою раніше швидкістю та обсягом. Зручність цих інструментів може коштувати дорого, враховуючи невизначеність щодо доступності захисту авторських прав на твори, створені ШІ.»

Авторське право захищає оригінальні твори. У Канаді оригінальність вимагає від автора «майстерності та оцінки», що виходить за рамки суто механічних вправ. Творчість сама по собі не є вимогою, і тлумачення судами «оригінальності» передбачає, що твір може бути захищеним авторським правом, лише якщо автором є фізична особа, тобто людина.

Отже, модель штучного інтелекту не можна ідентифікувати як автора для цілей захисту авторських прав, і якщо користувачі генеративного штучного інтелекту не витрачають інтелектуальних зусиль під час процесу генерації штучного інтелекту, результат може не захищатися авторським правом.

Окрім цього, питання захисту авторських прав на твори, створені штучним інтелектом, не має остаточної відповіді ні через законодавство, ні в судах. Однак канадський уряд нещодавно розпочав публічні консультації щодо генеративного штучного інтелекту та його наслідків для власників авторських прав (канадці мають подати документи до 4 грудня 2023 року). Попередні консультації у 2021 році не привели до конкретних вказівок чи позиції щодо творів та авторства, створених ШІ...

Використання генеративних моделей штучного інтелекту має бути ретельно розроблено відповідно до трьох ключових міркувань.

По-перше, дизайнери, ілюстратори та копірайтери – а також підприємства, які використовують їхні послуги для творчих активів – повинні звернутися до генеративного штучного інтелекту як до дослідницького інструменту, а не як заміни людського творіння. Генеративні інструменти штучного інтелекту слід використовувати для тестування ідей, створення попередніх чернеток або налаштування вмісту, створеного людьми. Людська творчість має залишатися в центрі процесів, що ведуть до кінцевих результатів роботи, а творчий процес людини має бути належним чином задокументований. Як мінімум, творчий вибір і рішення, прийняті людьми, повинні бути спрямовані на впорядкування або зміну творів, створених ШІ.

По-друге, компаніям слід розглянути можливість використання комерційних умов в угодах, щоб доповнити захист авторських прав, якщо є занепокоєння, що результати, створені штучним інтелектом, можуть не захищатися авторським правом. Такі умови можуть включати договірні зобов'язання, які обмежують використання генеративних технологій ШІ або включення матеріалів, створених ШІ. Якщо такі технології чи матеріали використовуються або включені, це має бути належним чином задокументовано. Угоди про розробку також повинні передбачати заяви та гарантії, пов'язані з ШІ, які гарантують, що кінцеві робочі продукти значною мірою є результатом авторства людини, а також положення про відшкодування, які вирішують питання про порушення авторських прав із продуктами, створеними або за допомогою ШІ. Такі договірні заходи можуть забезпечити додатковий комфорт для компаній, які прагнуть захистити свої права на роботи, створені ШІ.

По-третє, підприємства повинні приділяти пильнішу увагу доступності торгових марок як засобу захисту своїх прав на роботи, створені ШІ. У Канаді товарні знаки захищають різні аспекти бренду, включаючи назви компаній, назви продуктів або послуг, логотипи та слогани. Важливо, що в законі про торговельні марки немає критерію авторства людини. Маркетингові матеріали, створені штучним інтелектом, можуть отримати захист торгової марки, незважаючи на невизначеність щодо їх статусу в законі про авторське право.

Ці невизначеності вимагають обережного та зваженого підходу до використання генеративного ШІ у творчому процесі...» (*Copyright in the Era of Generative AI: Protecting Rights in Creative Business Assets // Fasken Martineau DuMoulin LLP* (<https://www.fasken.com/en/knowledge/2023/10/copyright-in-the-era-of-generative-ai-protecting-rights-in-creative-business-assets>). 23.10.2023).

«12 жовтня 2023 року уряд Канади розпочав публічні онлайн-консультації щодо авторського права в епоху генеративного штучного інтелекту (ШІ).

...нинішні консультації спрямовані на вирішення проблем зацікавлених сторін у креативних галузях, багато з яких вважають, що ШІ підриває їхню здатність давати згоду на використання їхніх творчих робіт і отримувати відповідні кредити та компенсацію за це.

Консультація буде зосереджена на трьох основних категоріях:

1. Інтелектуальний аналіз тексту та даних (TDM) і навчання моделям машинного навчання. Основне питання ...полягає в тому, чи слід внести зміни до Закону про авторське право (Закон), щоб роз'яснити, як система авторського права застосовується до діяльності TDM. Інші запитання стосуються того, як існуючі винятки щодо чесної роботи для досліджень (розділ 29 Закону) і тимчасового відтворення для технологічних процесів (розділ 30.71 Закону) мають застосовуватися до діяльності TDM.

2. Використання штучного інтелекту для створення або сприяння створенню творчих результатів, таких як текст, зображення та музика. За цією категорією уряд хоче зрозуміти, чи слід йому уточнити або змінити режими власності на авторські права та авторства для врахування робіт, створених за допомогою ШІ. Вони запропонували три підходи до усунення невизначеності щодо власності та авторства: (1) роз'яснити, що захист авторських прав поширюється лише на твори, створені людьми; (2) приписувати авторство творів, створених ШІ, особі, яка організувала створення твору; або (3) створити новий набір прав для творів, створених ШІ.

3. Використання та комерціалізація систем штучного інтелекту та пов'язана з цим відповідальність за будь-яке порушення, яке може статися. У цій категорії уряд розглядатиме практичні аспекти ідентифікації особи (осіб), відповідальних за порушення, а також встановлення того, що сторона-

порушник мала доступ до оригінального захищеного авторським правом твору та відтворення значної частини твору...

Відгуки прийматимуть онлайн до 4 грудня 2023 року, а результати консультацій будуть опубліковані онлайн пізніше наступного року» (*David Schnurr and Jayme Millar. Government of Canada launches public consultation on the implications of generative artificial intelligence on copyright // Miller Thomson LLP (<https://www.millerthomson.com/en/published-articles/government-canada-public-consultation-implications-generative-artificial-intelligence-copyright/>). 25.10.2023*).

Китайська Народна Республіка

«Китай опублікував запропоновані вимоги безпеки для фірм, що пропонують послуги на основі генеративного штучного інтелекту...

Вимоги були опубліковані в середу Національним комітетом зі стандартизації інформаційної безпеки, до складу якого входять представники Адміністрації кіберпростору Китаю (САС), Міністерства промисловості та інформаційних технологій і поліції.

Комітет пропонує провести оцінку безпеки кожного вмісту, який використовується для навчання загальнодоступних генеративних моделей штучного інтелекту, а ті, що містять «понад 5% незаконної та шкідливої інформації», занести в чорний список...

Проект вимог щодо безпеки, опублікований у середу, вимагає від організацій, які навчають ці моделі ШІ, запитувати згоду осіб, чия особиста інформація, включаючи біометричні дані, використовується для цілей навчання.

...викладено детальні вказівки щодо того, як уникнути порушень прав інтелектуальної власності...» (*China proposes blacklist of training data for generative AI models // Reuters (<https://www.reuters.com/technology/china-proposes-blacklist-sources-used-train-generative-ai-models-2023-10-12/>). 12.10.2023*).

«Понад 191 000 елементів, які порушували авторські права 19-х Азійських ігор, які проходили в Ханчжоу, провінція Чжецзян, були видалені з Інтернету під час кампанії, розпочатої головним регулятором авторського права Китаю.

Національне управління авторських прав заявило у вівторок, що закрило 149 веб-сайтів і 37 000 облікових записів із порушеннями, пов'язаними з Іграми, відколи воно почало боротися з піратством, пов'язаним із спортивною подією наприкінці серпня.

Несанкціонована трансляція ігор, поширення програм ігор без дозволу та піратство талісманів і емблем ігор у прямих трансляціях, соціальних мережах, на платформах електронної комерції та обміну відео є основними цілями під час кампанії, яка завершиться в неділю, повідомила адміністрація. 19-ті Азійські ігри проходили з 23 вересня по 8 жовтня в Ханчжоу...» (CAO YIN. *Campaign targets copyright infringements of Asian Games // China Daily* (<https://www.chinadaily.com.cn/a/202310/24/WS653759e2a31090682a5ea6a1.html>)). 24.10.2023).

Республіка Індія

«...Розробка відеоігри – це складний і захоплюючий процес, який складається з кількох етапів, кожен з яких має вирішальне значення для створення успішної гри.

...пов'язані етапи з розробкою відеоігор, включають найм кваліфікованої команди, розробку концепції, створення ігрового дизайн-документа (GDD) і зосередження на моделі монетизації, виробництва та тестування.

Коли розробники ігор розуміють, що в їхніх руках є щось унікальне, вони негайно думають про те, щоб подати заявку на патент, перш ніж завершити створення нового, корисного та неочевидного (критерії патентоспроможності) продукту. Перший поспіх із реєстрацією відеоігри як патенту відбувся ще в 1969 році, коли чоловік на ім'я Вільям Раш подав заявку на патент на «телевізійний ігровий пристрій», який використовував лопатевий елемент керування для переміщення об'єктів на екрані, які стикалися з іншими об'єктами на екрані...

Захист, наданий законами про авторське право, поширюється на комп'ютерний код (включно з основним кодом ігрового програмного забезпечення та структури бази даних), ілюстрації (такі як анімація, сценарій, сюжет, архітектурні твори тощо), аудіоелементи (наприклад, голосові репліки персонажів відеоігор), внутрішні та зовнішні звукові ефекти. Відеоігри значно еволюціонували протягом багатьох років, стаючи все більш кінематографічними у своїх візуальних ефектах, оповіді та загальному досвіді. Це призвело до дедалі більшої дискусії про те, чи слід вважати відеоігри кінематографічними фільмами.

Розділ 2(f) Закону про авторське право 1957 року визначає кінематографічний фільм як «будь-який твір візуального запису та включає звуковий запис, що супроводжує такий візуальний запис, а «кінематограф» має тлумачитися як будь-який твір, створений будь-яким способом, аналогічним кінематографічному, включаючи відеофільми. Це визначення достатньо широке, щоб охопити відеоігри, оскільки вони передбачають створення послідовності зображень, що відображаються на екрані...

Завдяки розширеному захопленню руху, графічному дизайну та ігровим движкам, доступним для розробника, дуже важливо, щоб під час створення детальних ресурсів відеоігор розробник не перебував під постійною загрозою того, що його наполеглива праця та його добре зароблене визнання вкрадуть у нього.

Розробник може отримати товарний знак для таких аспектів відеоігри:

- Назва гри
- Будь-який ігровий персонаж
- Логотип або слоган, який використовувався для реклами гри
- Значок комп'ютера, який представляє відеоігру під час маркетингу чи продажів

Раніше авторське право було єдиним способом захисту графічного інтерфейсу користувача (GUI). Тепер можна також шукати захисту графічного інтерфейсу через Закон про зразки 2000 року; Клас 32 Локарнської класифікації зразків надає захист графічному інтерфейсу користувача через дизайн...

Ключовим аспектом ступеня наданого захисту є те, чи підтримує держава індивідуальний захист прав інтелектуальної власності чи підтримує його лише тоді, коли він пов'язаний з оригінальним авторським твором, зафіксованим у матеріальному носії вираження.

...такі країни, як Індія, Японія, Швеція, США тощо, бачачи складність створення відеоігор, дали їм «розподільну класифікацію», тобто кожен творчий сегмент відеоігри одержує захист відповідно до його особливостей...» (V.C. Mathews, Ashrit Goyal. *IP strategies for the billion-dollar video gaming industry // Fox Mandal Foundation* (<https://www.foxmandal.in/ip-strategies-for-the-billion-dollar-video-gaming-industry/>). 19.10.2023).

«...У випадках підробки та порушення прав, спричинених штучним інтелектом, можуть мати місце два ймовірні сценарії. Такий, у якому фізична особа/інженер оперативних вказівок використовує інструмент штучного інтелекту та надає дуже конкретні інструкції, знаючи або усвідомлюючи, що такі інструкції, швидше за все, призведуть до порушення чийось прав інтелектуальної власності; а інший – коли фізична особа/оперативний інженер дає дуже загальну інструкцію, яка, хоча й призводить до порушення прав або створення підробленого продукту, однак жодне знання чи обізнаність про ймовірність такого порушення чи прояву підробки не може бути розумно приписана йому/їй...

На даний момент в Індії немає спеціальних законів або законодавчих положень, спеціально розроблених для боротьби з підробками, створеними штучним інтелектом, або порушенням прав інтелектуальної власності. Однак сфера тлумачення існуючих законів, безумовно, може бути розширена, щоб включити до їхньої компетенції питання підробки та порушення через використання генеративного ШІ...

Кримінальний кодекс Індії, 1860 р.:

Відповідно до розділу 28 Кримінального кодексу Індії 1860 року законодавча влада визначила підробку як дію, вчинену з метою зробити одну річ схожою на іншу з наміром ввести в оману або зі знанням того, що така дія може призвести до обману. У контексті цього розділу для встановлення підробки не потрібна точна імітація оригіналу. Положення далі пояснює, що, якщо не буде доведено протилежне, схожість підробки з оригінальною річчю, яка є достатньою для введення в оману, створює презумпцію наміру здійснити обман від імені фальшивомонетника.

...положення можуть бути застосовані до порушень або підробки, створених штучним інтелектом, особливо якщо можна встановити злочинний намір шахрайства та порушити права інтелектуальної власності правовласника та приписати користувачеві штучного інтелекту/розробнику.

Закон про торгові марки 1999 року:

Закони про торговельні марки захищають і запобігають несанкціонованому або оманливому використанню знаків на продуктах і послугах, пропонуючи надійніший захист торгових марок і гарантуючи, що компанії та окремі особи можуть створювати, підтримувати та захищати свої відмітні знаки, логотипи та ідентифікацію бренду. Підробка також є порушенням прав на зареєстровану торговельну марку відповідно до розділу 29 Закону. Використання знака включає такі дії, як нанесення знака на товари або їх упаковку, пропонування або виставлення товарів на продаж, розміщення їх на ринку, зберігання їх для таких цілей, імпорт або експорт або використання зареєстрованої торгової марки на ділових паперах або в реклама...

У сценарії, пов'язаному зі створенням/прийняттям торговельних марок за допомогою генеративного штучного інтелекту, виникнуть питання щодо оригінальності марки та можливості її сприйняття як підробку чи правопорушну марку. Ця ситуація потребує ретельної перевірки, щоб визначити, чи є згенерований штучним інтелектом знак справді унікальним чи він має схожість з будь-якими раніше існуючими товарними знаками, що вимагає ретельного розгляду відповідно до законодавства про товарні знаки та потенційних судових позовів...

Закон про географічні зазначення товарів (реєстрація та захист) 1999 року:

...Закон про географічні зазначення передбачає цивільні та кримінальні засоби правового захисту за порушення прав на географічні зазначення. Підробка зареєстрованого географічного зазначення також є порушенням відповідно до розділу 22 Закону.

...цей Закон розрізняє два сценарії, тобто один, коли знання/обізнаність/намір можна приписати особі, яка використовує ШІ, що призводить до порушення географічного зазначення; та інший, коли таке знання/обізнаність/намір не може бути обґрунтовано віднесено до задоволення суду. В обох сценаріях заборона/обмеження щодо правопорушення буде надано

власнику(ам) географічного зазначення. Однак в останньому сценарії, у випадках, коли користувач штучного інтелекту також негайно припиняє неправомірне використання географічного зазначення після того, як дізнається про наявне право на географічного зазначення, суд утримається від присудження суттєвих збитків або відшкодування прибутку власнику(ам) географічного зазначення. Однак позивач може мати право на номінальну компенсацію як визнання порушення своїх прав...

Закон про авторське право 1957 р.:

Закон про авторське право 1957 року — це законодавство, яке захищає оригінальні літературні, драматичні, музичні та художні твори, кінематографічні фільми та звукозаписи... Поняття порушення авторського права описано в розділі 51 Закону. Авторське право вважається порушеним, якщо особа без дозволу власника виконує будь-яку дію, на яку власник авторського права має виняткове право. Подібним чином підробка оригінальних творів, захищених авторським правом, також становитиме порушення авторського права відповідно до розділу 51 Закону. Закон також передбачає цивільно-правові засоби захисту, такі як судова заборона, відшкодування збитків, рахунки тощо, як це передбачено розділом 55 Закону. Однак, щоб Розділ 55 був реалізований у разі порушення з боку штучного інтелекту, потрібно розуміти намір фізичної особи/інженера, який стоїть за цим. Як обговорювалося вище, можуть бути два сценарії, які можна використати, щоб визначити тип допомоги у випадку порушення або підробки штучним інтелектом. У будь-якому такому випадку скасування судової заборони, логічно, завжди буде на користь власника авторського права. Однак визначення того, чи буде власнику додатково присуджено відшкодування збитків або рахунок прибутку, залежатиме від наміру фізичної особи/інженера, який стоїть за роботою, створеною ШІ. Правильним способом тлумачення розділу 55 у разі порушення або підробки штучним інтелектом було б прочитати положення розділу 55(1), де йдеться про намір відповідача, який можна тлумачити як намір користувача штучного інтелекту/фізичної особи./підказка інженера. Зазначене застереження в основному стверджує, що якщо відповідач доведе, що під час порушення він/вона не знав і не мав підстав вважати, що на твір існували авторські права, у такому випадку позивач/автор/власник авторських прав буде не присуджуватися відшкодування збитків. Проте власник авторського права матиме право на судову заборону та постанову щодо повного або часткового прибутку, отриманого від продажу таких порушних копій твору, захищеного авторським правом...

Закон про патенти 1970 року:

Відповідно до розділу 48 Закон про патенти надає власнику патенту виключні права, щоб запобігти третім сторонам, які не мають його/її згоди, виготовляти, використовувати, пропонувати для продажу, продавати чи імпортувати запатентований продукт в Індії або продукт, отриманий безпосередньо запатентованим процесом в Індії. Як правило, у позовах про

порушення патентних прав надаються лише цивільні засоби правового захисту, такі як судова заборона/обмеження дій, що порушують права, відшкодування збитків або рахунок прибутку та/або конфіскація, конфіскація чи знищення товарів, що порушують права, відповідно до розділу 108 Закону про патенти 1970 року.

За порушення патенту шляхом використання штучного інтелекту, якщо користувач дав будь-які конкретні вказівки, які дають підстави вважати, що такий користувач знав або усвідомлював, що оскаржуване порушення буде необхідним результатом, провина може бути приписана такому користувачеві. За такого сценарію індійське законодавство може передбачити судову заборону, а також відшкодування збитків/рахунок прибутку. Однак якщо будь-яке знання, намір та/або усвідомлення ймовірного порушення не можна обґрунтовано приписати такому користувачеві ШІ, наприклад, у випадках, коли інструкції, надані ШІ, є загальними або загальними за характером, послаблення судової заборони все одно буде логічний результат. Однак у цьому сценарії користувач може уникнути відповідальності за відшкодування збитків або рахунок прибутку згідно з Розділом 111, якщо він/вона зможе довести, що на дату порушення він/вона не знав і не мав розумних підстав для вважаючи, що патент існує. ...якщо користувач генеративного штучного інтелекту може довести, що на момент порушення він/вона не знав про існування патенту або якщо правовласник не позначив номер патенту на запатентованій статті, тоді відшкодування збитків/рахунок прибутку не може бути присуджено правовласнику.

Закон про зразки, 2000 р.:

Розділ 22 Закону про зразки захищає від піратства зареєстрований дизайн і передбачає цивільні засоби правового захисту, включаючи судову заборону, відшкодування збитків і врахування прибутку.

Закон про зразки передбачає вимоги відповідно до розділу 15(b), які має виконати власник перед продажем будь-яких предметів із зареєстрованим зразком, згідно з якими кожен виріб має бути відповідним чином позначений відповідним символом або відповідними цифрами, що вказують на реєстрацію дизайну. Невиконання цього позбавить власника можливості вимагати штрафних санкцій або відшкодування збитків у випадках порушення авторських прав на дизайн, якщо вони не зможуть продемонструвати або щирі зусилля позначити статтю, або те, що порушення сталося після того, як сторона/винна особа, яка порушила, дізналася про існування авторського права на дизайн...

Що стосується будь-якого порушення прав на зареєстрований дизайн шляхом використання штучного інтелекту, якщо особа/користувач штучного інтелекту дав будь-які конкретні інструкції, які дають підстави вважати, що такий користувач знав або усвідомлював, що результат, який буде згенерований модулем штучного інтелекту, буде схожий на вже існуючий зареєстрований дизайн, провину можна покласти на такого користувача. За такого сценарію

індійське законодавство може надати судову заборону та відшкодування збитків...

Закон про інформаційні технології, 2000 р.:

Закон про інформаційні технології забезпечує законодавчу основу для електронного урядування в Індії. Закон також визначає термін «комп'ютер» і «джерело комп'ютера», який, якщо розглядати його з точки зору футуристичного розвитку електронного/цифрового світу, може включати визначення ШІ. Закон далі визначає «посередника» щодо будь-яких електронних записів як особу, яка від імені іншої особи отримує, зберігає або передає цей запис/дані або надає будь-які послуги щодо запису/даних. Таким чином, розширивши сферу тлумачення цих визначень, порушення або підробка штучним інтелектом може підпадати під сферу дії цього Закону, а також діяльність, обов'язки та відповідальність посередника, який використовує або використовує інструменти штучного інтелекту або керований штучним інтелектом особливості. Однак провину та злочинний/неправомірний намір можна приписати лише фізичній/юридичній особі, яка є користувачем такого ШІ, у кожному конкретному випадку, а не ШІ як такому...

Тим не менш, зростає потреба в прийнятті відповідних законів і нормативних актів для боротьби з безліччю сценаріїв, коли порушення прав ІВ можуть бути спричинені використанням ШІ...» (*Manisha Singh. India – What If AI Starts Infringing IP Rights? // Conventus Law (https://conventuslaw.com/report/india-what-if-ai-starts-infringing-ip-rights/). 26.10.2023*).

«...власники торгових марок стикаються з проблемою порушення торгових марок на онлайн-ринках. Інтернет-ринки надають третім особам платформу для участі в діяльності з продажу своїх товарів/продуктів, що призводить до несанкціонованого використання торгової марки, що є однією з поширених форм порушення прав на торговельну марку. Наприклад, використання схожих знаків, логотипу та символу бренду неавторизованою третьою стороною, що може викликати плутанину в умах покупців. Іншою формою порушення прав на торговельну марку є підробка, коли третя сторона виробляє, виробляє та продає тип товарів/продуктів, які майже схожі на оригінальний товарний знак.

В Індії Закон про торговельні марки 1999 року та Закон про інформаційні технології 2000 року значною мірою регулюють відповідальність онлайн-ринків і сторонніх порушників у випадках порушення торгових марок...

Однак за допомогою різних рішень суди в Індії дійшли висновку, що онлайн-ринки можуть бути притягнуті до відповідальності за порушення прав на торговельну марку через їхні платформи, лише якщо вони дійсно знають про таке порушення торговельної марки...

Посередники можуть бути дискваліфіковані зі звільнення від безпечної гавані, якщо вони не проявлять «належної обачності» з дотриманням інтелектуальних прав. Розділ 79(3)(а) Закону про ІТ 2000 року стверджує, що невиконання цього закону, який включає підбурювання, пособництво, підбурювання, просування та ведення незаконного бізнесу, звільняє їх від будь-яких прав на захист. Крім того, посередники зобов'язані змусити продавців завантажити гарантії позивача, а також переконатися, що всі мета-теги, які містять позначку позивача, мають бути видалені...

Закони Індії потрібно оновити, щоб забезпечити кращий захист власників торгових марок на онлайн-ринках. Ось деякі пропозиції та рекомендації щодо покращення захисту торговельних марок на онлайн-ринках в Індії.

По-перше, основним кроком до захисту торгових марок на онлайн-ринках є їх реєстрація в Реєстрі торгових марок. Реєстрація торгових марок забезпечує правовий захист і засоби правового захисту у разі порушення. Процес реєстрації необхідно спростити та зробити більш доступним для малих підприємств та підприємців, які не можуть дозволити собі високі витрати на реєстрацію торгової марки...

По-друге, індійські закони необхідно оновити, щоб ...передбачити правозастосування в Інтернеті, наприклад видалення правопорушного вмісту та блокування доступу до правопорушних веб-сайтів. Нещодавно з новими правилами захисту електронної комерції від 2020 року відбувся певний прогрес у регулюванні діяльності цих веб-сайтів електронної комерції.

По-третє, ...закони Індії необхідно оновити, щоб уточнити відповідальність посередників і забезпечити, щоб онлайн-ринки вживали профілактичних заходів для запобігання порушенню прав на торговельну марку на своїх платформах.

Нарешті, уряд має співпрацювати з індустрією електронної комерції, щоб розробити ефективні заходи для запобігання порушенню торгових марок на онлайн-ринках. Галузь може надати розуміння проблем, з якими стикаються власники торгових марок, і методів, які використовують порушники. Уряд може використовувати цю інформацію для розробки ефективної політики та законів для захисту торговельних марок на онлайн-ринках» (*Shruti Sinha. Trademark Enforcement In E-Market: Challenges In Identifying The Infringer And Holding Them Accountable // IPLF (https://www.ipandlegalfilings.com/trademark-enforcement-in-e-market-challenges-in-identifying-the-infringer-and-holding-them-accountable/). 23.10.2023).*

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Міжпартійний комітет парламенту Великобританії... опублікував 500-сторінковий звіт після вивчення того, як блокчейн і NFT впливають на мистецтво та культуру.

У звіті високо оцінено NFT за створення нових можливостей для художників, таких як охоплення нової аудиторії, заохочення творчості та підтвердження власності та оригінальності.

Однак у звіті також вказано на серйозні проблеми та небезпеки, які NFT створюють як для виробників, так і для покупців, такі як крадіжка інтелектуальної власності, шахрайство, шкода навколишньому середовищу та порушення закону.

Члени комітету попросили уряд співпрацювати з платформами NFT, щоб припинити поширену проблему копіювання оригінальних творів, не запитуючи творців чи власників. Комітет зазначив, що чинний закон має бути кращим для вирішення великих і складних випадків копіювання, і що це надто складно та дорого, щоб художники самостійно вживали заходів.

Урядовий орган запропонував уряду розробити кодекс поведінки для онлайн-платформ у Великобританії, включно з платформами NFT, щоб переконатися, що вони поважають права виробників і припиняють продавати скопійовані та підроблені матеріали...» (*Juan Frers. UK parliament calls for NFT copyright protection rights // crypto.news (https://crypto.news/uk-parliament-calls-for-nft-copyright-protection-rights/). 11.10.2023*).

«...Навчання генеративних систем штучного інтелекту на сторонніх наборах даних потенційно передбачає кілька небажаних дій з точки зору правовласника. Генеративні системи штучного інтелекту можуть знімати вміст із сторонніх веб-сайтів, завантажувати сторонній вміст на власні сервери та/або створювати тимчасові копії цього вмісту у своїх власних внутрішніх системах. У деяких випадках отримані синтетичні зображення, запропоновані для ліцензування, можуть виглядати подібними або ідентичними до зображень, які використовуються для навчання відповідних систем штучного інтелекту, що призводить до претензій, що вони являють собою «цифрові колажі» робіт, захищених авторським правом, у наборах навчальних даних, а не дійсно незалежно згенеровані зображення...

У розділі 29А Закону про авторське право, зразки та патенти 1988 року передбачено винятки щодо авторського права для інтелектуального аналізу тексту та даних (Виняток щодо авторських прав TDM), що дозволяє обчислювальний аналіз великих обсягів інформації в роботах, захищених авторським правом, для визначення закономірностей, тенденцій або іншої корисної інформації. Проте Виняток щодо авторських прав TDM обмежений у

своєму масштабі, дозволяючи таку діяльність, лише якщо вона здійснюється в некомерційних цілях, наприклад, дозволяючи сканувати науково-дослідницькі статті, доступ до яких є законним, для визначення тем і шаблонів. Крім того, на сьогоднішній день винятки з авторського права TDM не були доступні для дій, пов'язаних із порушенням прав на базу даних, які забороняють несанкціоноване вилучення чи повторне використання всього чи значної частини вмісту бази даних (або повторне та систематичне вилучення чи повторне використання несуттєвих частин вмісту бази даних), в які були вкладені значні інвестиції в отримання, перевірку або представлення вмісту бази даних.

У лютому цього року уряд відмовився від раніше оголошених планів розширити винятки щодо авторських прав TDM, щоб охопити використання в «комерційних цілях» і застосувати його як до авторського права, так і до режиму прав на бази даних, визнаючи, що він недооцінив потенційно шкідливі наслідки такого зміна закону про креативні індустрії. Ці пропозиції розширили б Виняток щодо авторських прав TDM далеко за межі його початкової вузької мети як інструменту для допомоги в дослідженні та навчанні та потенційно забезпечили б правовий захист для типів діяльності, які здійснює Stability AI.

Уряд Сполученого Королівства тепер намагається вирішити цю політичну дискусію шляхом саморегулювання. 23 червня Офіс інтелектуальної власності (IPO) оголосив, що скликав робочу групу з представниками технологічного, творчого та дослідницького секторів, щоб спробувати узгодити добровільний «кодекс практики щодо авторського права та ШІ». IPO нещодавно заявило, що сподівається оголосити про добровільний кодекс пізніше цієї осені. На момент написання статті ще немає підтвердженої дати публікації цього запропонованого добровільного кодексу...

23 вересня парламентський комітет з питань культури, медіа та спорту опублікував свій звіт під назвою «Connected Tech: AI & Creative Technology», у якому рекомендував уряду Великої Британії «не здійснювати плани щодо широкого виключення з авторських прав щодо аналізу тексту та даних». У цьому звіті також говорилося про необхідність «відновити довіру» креативних індустрій після того, як уряд перервав спробу продовжити виняток із авторських прав TDM. Зауваження, зроблені в цій міжпартійній парламентській доповіді, підкреслюють, що, якщо саморегулювання не спрацює, уряд Великобританії зіткнеться зі складним завданням щодо висування законодавства, яке б вирішило проблеми креативних індустрій, а також підтримало галузь ШІ, яка уряд визначив як ключовий сектор зростання...» (*Alexander Cameron. AI and IP law: unstable times // Birketts LLP (<https://www.birketts.co.uk/legal-update/ai-and-ip-law-unstable-times/>). 06.10.2023*).

«...Фірма з дослідження піратства MUSO вивчала зв'язок між обсягом піратства в кіно та касовими зборами...»

Дослідження порівнює щоденні цифри піратства 98 фільмів з їх офіційними доходами в прокаті...

Споживання як легальних, так і піратських версій вимірювалося, починаючи з дня їх відповідних випусків до моменту, коли фільм більше не було в кінотеатрах або коли вийшла версія VOD (відео на замовлення).

Результати показують, що як авторизований, так і несанкціонований запит мають однакову схему. Попит на фільми є найбільшим, коли вони щойно вийшли в прокат, і після цього інтерес зазвичай падає з випадковими піками у вихідні дні...

«Існує дуже сильна, статистично значуща позитивна кореляція між касовими зборами та неліцензійним споживанням. Таким чином, дані про неліцензійне споживання можна використовувати як проксі для даних Box Office і навпаки», – пише MUSO...

Важливо зазначити, що кореляція не є причинно-наслідковим зв'язком; тут видно, що обидва типи споживання мають однакову схему. Кореляція може просто показати, що існує вищий попит на щось відразу після його випуску. Ця ж логіка також може застосовуватися до продажу книг.

По-друге, варто підкреслити, що цей конкретний кореляційний тест є ранговим порівнянням, що означає, що величина змін може сильно відрізнятись між обсягом піратства та касовими зборами. Це не робить його ідеальним проксі-вимірюванням.

Нарешті, варто підкреслити, що дослідники порівняли (за рейтингом) загальний обсяг піратства із загальним доходом касових зборів усіх фільмів разом узятих. Це означає, що популярні фільми матимуть набагато більший вплив на кореляцію.

Узагальнення даних для всіх фільмів означає втрату великої кількості інформації. Навіть якщо немає жодної кореляції для деяких менших заголовків, вони можуть загубитися в купі даних...» (*Ernesto Van der Sar. Movie Piracy is Strongly Linked to Box Office Revenue // TorrentFreak (https://torrentfreak.com/movie-piracy-is-strongly-linked-to-box-office-revenue-231009/). 09.10.2023*).

«Перетин штучного інтелекту (ШІ) та охорони здоров'я започаткував еру безпрецедентних інновацій. Технології на базі штучного інтелекту революціонізують діагностику, лікування та управління захворюваннями, пропонуючи потенціал для покращення результатів лікування пацієнтів і оптимізації процесів охорони здоров'я...»

Для компаній, які працюють у цьому просторі, важливо захистити свої винаходи, щоб отримати конкурентну перевагу. Захист винаходів також може

підвищити їх ринкову вартість і залучити інвесторів, а також захистити інвестиції в дослідження та розробки для майбутнього зростання.

Для стартапів у сфері охорони здоров'я для залучення інвесторів і залучення капіталу часто важливий надійний патентний захист їхніх винаходів. Це пояснюється тим, що патенти пропонують набагато ширший обсяг захисту, ніж авторське право, і, можливо, комерційні таємниці, оскільки вони надають компаніям виключні права на їхні винаходи, не дозволяючи іншим створювати, використовувати або продавати запатентовану технологію без дозволу. Деякі інвестори очікують солідного патентного портфолію, яке захищатиме не лише основні винаходи, але й периферійні аспекти...

Тип захисту ІВ також необхідно враховувати з огляду на бізнес-модель компанії. Наприклад, якщо винаходи штучного інтелекту в галузі охорони здоров'я мають бути ліцензовані для отримання прибутку, тоді патенти та комерційні таємниці можуть мати набагато сильніший вплив, ніж авторське право...

Доступний тип захисту ІВ також залежить від характеру винаходу. Для патентного захисту винахід має бути новим і винахідливим, і в Європі винахідливість винаходів ШІ в галузі охорони здоров'я широко оцінюється за тим, чи мають вони технічний ефект, який служить технічній меті. Наприклад, винаходи штучного інтелекту в галузі охорони здоров'я, які класифікують, змінюють порядок або представляють дані, мають меншу ймовірність відповідати цій вимозі, ніж модель штучного інтелекту, яка передбачає захворювання на основі медичного зображення. Таким чином, у випадках, коли винахід навряд чи зможе претендувати на патентний захист, захист комерційної таємниці може бути більш прийнятним...

Якщо ви прагнете довгострокового захисту, комерційні таємниці можуть бути більш підходящими, оскільки вони можуть тривати необмежений час, тоді як патенти мають обмежений термін дії 20 років із дати подання. Однак із швидким розвитком технологій 20 років може бути достатнім, тому просування патентного захисту може бути більш вигідним з комерційної точки зору...

Приймаючи рішення про тип захисту інтелектуальної власності, також необхідно враховувати здатність дотримуватись і захищати права. Патенти пропонують сильні засоби правового захисту, тоді як дотримання авторських прав і комерційних таємниць може бути більш складним. Навіть якщо компанія вважає, що їй не вистачає фінансових ресурсів для судового розгляду, і, як наслідок, не бачить негайної користі в отриманні патенту, це міркування слід зважити з потенційним збільшенням інвестиційної привабливості та оцінки компанії патентами...

Захист винаходів штучного інтелекту в галузі охорони здоров'я є критично важливим питанням для новаторів і організацій у сфері охорони здоров'я, що швидко розвивається...» (*Sofie McPherson. Protecting AI Healthcare Inventions: Patent, Copyright, or Trade Secret? // HGF Ltd*

(<https://www.hgf.com/news/protecting-ai-healthcare-inventions-patent-copyright-or-trade-secret/>). 10.20.23).

Сполучені Штати Америки

«BBC заблокувала програмному забезпеченню штучного інтелекту ChatGPT доступ або використання його вмісту.

Цей крок зближує BBC з Reuters, Getty Images та іншими постачальниками контенту, які вжили подібних заходів щодо авторських прав і конфіденційності. Штучний інтелект може перепрофілювати вміст, створюючи з даних новий текст, зображення тощо.

Родрі Талфан Дейвіс, директор відділу націй BBC, сказав, що BBC «вживає заходів, щоб захистити інтереси платників ліцензійних зборів у міру розвитку цієї нової технології...» (*Bruce Haring. BBC Will Block ChatGPT AI From Scraping Its Content // Deadline Hollywood* (<https://deadline.com/2023/10/bbc-will-block-chatgpt-from-scraping-its-content-1235566868/>). 07.10.2023).

«...Цього тижня організація захисту цифрових прав Fight for the Future у партнерстві з робочою групою музичної індустрії United Musicians and Allied Workers запустила #AIdayofaction, кампанію, яка закликає Конгрес заборонити корпораціям отримувати авторські права на музику та інше мистецтво, створене за допомогою ШІ.

Ідея полягає в тому, що, перешкоджаючи галузевим гігантам, таким як великі звукозаписні компанії, наприклад, захищати авторські права на музику, створену за допомогою ШІ, ці компанії будуть змушені продовжувати залучати людей до творчого процесу. Але ті самі занепокоєння — і однакові потенційні стратегії протидії натиску штучного інтелекту — існують у творчих галузях...

Кампанія націлена на потенційне корпоративне зловживання технологією штучного інтелекту, але вона реалістична щодо того, як музиканти та деякі інші творчі особи можуть отримати вигоду на індивідуальному рівні від автоматизації частин своєї роботи. Мета полягає в тому, щоб інструменти ШІ «стали способами для окремих людей заробляти більше грошей, працювати менше та конкурувати з корпораціями, які їх використовують».

Музиканти нервують через те, що гіганти індустрії захищають авторські права на музику штучного інтелекту та виключають їх із процесу. Великі лейбли звукозапису стурбовані тим, що моделі штучного інтелекту навчаються на їхніх каталогах і крадуть шматок їхнього чималого пирога. Spotify стер тисячі пісень, створених штучним інтелектом, зі своєї платформи, але також нещодавно запустив у всьому світі ді-джея на основі штучного інтелекту, який курує музику для слухачів, розмовляючи з ними синтетичним голосом...»

(Taylor Hatmaker. Artists across industries are strategizing together around AI concerns // Yahoo (https://techcrunch.com/2023/10/06/creatives-across-industries-are-strategizing-together-around-ai-concerns/?utm_source=flipboard&utm_content=alannishihara%2Fmagazine%2FTHE+FLIPBOARD+MAGAZINE+OF+ALAN+NISHIHARA). 07.10.2023).

«...Microsoft нещодавно запустила функцію «Image Creator» у Bing, яка дозволяє користувачам створювати зображення за допомогою штучного інтелекту. Незважаючи на те, що ця технологія демонструє можливості штучного інтелекту, вона також викликає етичні питання через, здавалося б, неадекватні механізми фільтрації вмісту...

Примітно, що користувачам вдалося створити зображення, на яких зображений Міккі Маус у тривожному та невідповідному контексті. ...користувачі успішно створюють зображення Міккі Мауса, який пілотує літак у напрямку до хмарочосів, що нагадують вежі-близнюки. На деяких зображеннях навіть були зображені вибухи, другий літак і Міккі, одягнений у бомбовий жилет смертника...

Компанія Disney, яка має величезну бібліотеку знакових персонажів і контенту, не прокоментувала, чи надала вона OpenAI дозвіл на використання своєї інтелектуальної власності. Враховуючи відоме зобов'язання Disney щодо захисту своєї інтелектуальної власності, відсутність ясності в цьому питанні заслуговує на увагу. Крім того, це викликає питання щодо вихідних даних, які використовуються для навчання моделі ШІ.

Викликає серйозне занепокоєння можливість того, що Bing's Image Creator використовує захищений авторським правом матеріал, офіційні зображення Disney або неофіційні зображення, які можуть порушувати авторські права...

Спроби отримати роз'яснення від Disney, а також інших компаній, таких як Nickelodeon і Nintendo, щодо використання захищених авторським правом персонажів у контенті, створеному ШІ, залишилися без відповіді. Це мовчання гігантів індустрії розваг додає інтриги навколо проблеми...» *(Benson Mawira. Disney and Microsoft Bing AI's Image Generator Raise Copyright and Ethical Concerns // Cryptopolitan (https://www.cryptopolitan.com/disney-and-microsoft-bing-ai-concerns/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 06.10.2023).*

«...Голлівудські студії та Гільдія сценаристів Америки, які страйкували п'ять місяців - найтриваліший страйк в своїй історії - уклали угоду про те, що штучний інтелект не буде красти кредити або доходи у людей-сценаристів. Очікується, що пункт про штучний інтелект, який є

безпрецедентним в історії контрактів між Гільдією сценаристів Америки та голлівудськими студіями, матиме наслідки для майбутніх трудових спорів, пов'язаних із використанням штучного інтелекту.

Угода, підписана на наступні три роки, ...свідчить про те, що члени гільдії досягли майже всього, за що боролися, включаючи підвищення зарплати, гонорари, мінімальну кількість сценаристів у кімнатах сценаристів та чіткі вказівки щодо використання штучних інтелект...

У новій угоді йдеться про те, що ШІ не повинен писати літературний матеріал або бути зарахованим до нього. Крім того, матеріали, створені штучним інтелектом, не мають авторського права сценаристів. Згідно з угодою, сценаристи можуть використовувати штучний інтелект, надаючи письменницькі послуги, але лише за згодою партнерів по виробництву, і їх не можна примушувати використовувати ШІ. Студії повинні повідомляти сценаристам про використання матеріалу, створеного штучним інтелектом, і використання сценаріїв сценаристами для навчання ШІ заборонено...» (*Ruta Kupfer. AI in the entertainment industry: Writers Guild victory sets a new standard // CTech (https://www.calcalistech.com/ctechnews/article/hj8ccefpx). 03.10.2023).*

«...Відповідно до Кодексу США захист авторських прав доступний для «оригінальних авторських творів, зафіксованих у будь-якому матеріальному носії вираження, відомому зараз або розробленому пізніше, з якого вони можуть бути сприйняті, відтворені або іншим чином передані безпосередньо або за допомогою машина або пристрій» (17 Кодексу США 102).

Неважко побачити, що роботи, створені виключно ШІ, можуть відповідати першим двом вимогам, описаним вище, але не третьому.

- Це «оригінал»? Як визначено у справі Feist Publications Inc. проти Rural Telephone Service Co. Inc., твір є оригінальним, якщо він створений самостійно та містить мінімальний ступінь творчості. Будь-що, що має певну творчу іскру, незалежно від того, наскільки грубим, скромним чи очевидним, може відповідати планці оригінальності. Творча робота, створена виключно ШІ, може пройти цей тест.

- Це «зафіксовано»? Відповідно до 17 Кодексу США 101, твір вважається зафіксованим на матеріальному носії, якщо він втілений таким чином, що його можна сприймати, відтворювати або іншим чином повідомляти протягом певного часу (тобто не є тимчасовим). Творча робота, створена виключно ШІ, також може пройти цей тест.

- Це «авторський твір»? Ось тут і виникає складність. Відповідно до законодавства про авторське право, авторство приписується автору оригінального виразу у творі. Однак у справах щодо торговельних марок встановлено, що авторське право захищає лише «плоди інтелектуальної праці», які «базуються на творчих силах розуму». Таким чином, авторське право буде

надано, лише якщо буде встановлено, що робота створена людиною... Творча робота, згенерована виключно ШІ, не могла пройти цей тест...

Законодавство в цій сфері розвивається, і здається все більш імовірним, що авторські права можуть бути доступні для творів, які містять матеріал, створений штучним інтелектом, якщо людина бере участь у створенні твору таким чином, що кваліфікує людину як автора.

Три концепції особливо важливі для розуміння умов, за яких це може статися:

- **Компіляція.** Якщо людина вибирає або впорядковує створений штучним інтелектом матеріал досить творчо, може застосовуватися 17 Кодексу США 101, що означає, що «отримана робота в цілому є оригінальним авторським твором». У компіляції, яка включає матеріал, створений штучним інтелектом, створений комп'ютером матеріал не буде захищено поза межами компіляції.
- **Модифікація.** Художник може змінити матеріал, спочатку створений ШІ, до такої міри, щоб зміни відповідали стандарту захисту авторських прав. Як зазначалося вище, поріг оригінальності відповідно до Закону про авторське право є низьким, тому людський елемент, доданий до такої роботи, створеної штучним інтелектом, не обов'язково повинен бути складним або надто складним. У цих випадках авторське право захищатиме лише створені людиною аспекти роботи, які є «незалежними» та «не впливають» на статус авторського права самого матеріалу, створеного ШІ.
- **ШІ як інструмент.** Закон давно визнав використання технологічних інструментів частиною творчого процесу під керівництвом людини. Якщо модель, згенерована штучним інтелектом, функціонує як інструмент, а творчість усе ще походить від людини, яка використовує цей інструмент, результат може бути захищений авторським правом...

Виходячи з того, що ми знаємо сьогодні, здається можливим, що штучний інтелект може зіграти певну роль у створенні матеріалів, які будуть мати право на авторське право в майбутньому» (*Ashleigh Nickerson, Martin Gomez. Is It Possible to Copyright Works That Include AI-Generated Material? // Goodwin Procter LLP*

(<https://www.goodwinlaw.com/en/insights/publications/2023/10/insights-technology-aiml-is-it-possible-to-copyright-works>). 02.102023).

«Оскільки системи штучного інтелекту демонструють безпрецедентні можливості створювати, маніпулювати та генерувати оригінальний контент, взаємодія між штучним інтелектом і законом про авторське право вийшла на перший план правового дискурсу...

Основою закону про авторське право в США є Конституція, зокрема стаття 1, розділ 8, пункт 8, в якому зазначено, що одним із повноважень Конгресу є «сприяння прогресу науки та корисного мистецтва шляхом забезпечення обмеженого раз авторам і винахідникам виключне право на їхні

відповідні твори та відкриття». Конгрес кодифікував попередні судові тлумачення цієї мови в Закон США про авторське право, який сам згодом був витлумачений пізнішими судами. Як наслідок, існує кілька вимог для встановлення авторського права в США. По-перше, авторство, яке включає відповідні вимоги оригінальності та мінімального творчого підходу. По-друге, фіксація, яка вимагає, щоб робота, що захищається авторським правом, була зафіксована на матеріальному носії вираження...

Перша вимога, авторство, в останні місяці перебувала під значною пильністю. Примітно, що питання про те, хто може бути автором, є гарячою темою в законодавстві про авторське право з 2017 року, коли окружний суд США Північного округу Каліфорнії постановив, що тварини не можуть бути авторами для цілей Закону про авторське право... У 2019 році комп'ютерний вчений на ім'я Стівен Талер спробував зареєструвати створену штучним інтелектом роботу під назвою «Нещодавній вхід до раю». Штучний інтелект під назвою «Creativity Machine» нібито створив візуальний твір повністю автономно, тому Талер вказав ШІ як автора. Бюро авторських прав відхилило заявку на тій підставі, що Creativity Machine не має необхідного авторства людини. У серпні 2023 року окружний суд США округу Колумбія підтримав відмову офісу, створивши судовий прецедент проти ШІ як авторів. Рішення відображає єдиний підхід до питання авторства ШІ між судами та Бюро авторських прав, що продовжує підкреслювати необхідність людської творчості.

...хоча штучний інтелект не має права створювати або володіти авторськими правами на роботу, яку він створює, це не означає, що будь-які роботи, створені штучним інтелектом, повністю не підлягають захисту авторським правом. Люди-автори, які роблять творчий внесок у роботу, частково згенеровану штучним інтелектом, усе ще породжують авторські права на свій внесок. Ця парадигма підтримує людську креативність, принаймні, як це визначено Бюро авторських прав, але більше робить для того, щоб відрізнити ШІ від традиційних інструментів для творців. Алгоритми штучного інтелекту — це щось більше, ніж просто пензлі чи музичні інструменти, які автор використовує для вираження своєї творчості. Коли штучний інтелект використовується для створення творів, він сам по собі не має права на авторство, але він може служити для видалення деяких аспектів авторства від людини-автора, яка ним володіє.

Створюючи роботи за допомогою ШІ, користувачеві рекомендується ретельно окреслювати та документувати людський внесок у роботу. Таким внеском може бути те, що традиційно вважається створенням, наприклад написання підказки. Або внесок користувача може бути творчим у тому сенсі, що користувач вибирає, яку частину вмісту штучного інтелекту використовувати та вирішує представити його в певному порядку... Ймовірно, користувач має захист авторських прав на свій вхід і навіть на остаточний вміст

через обширне редагування. Здається, це аналогічно ситуації співавтора, у результаті якої кожен автор має авторські права.

Поки суди борються з цією новою технологією, ступінь захисту авторських прав, наданий людині, яка використовує штучний інтелект, буде продовжувати з'ясовуватися. Наразі ми застосовуємо старий закон до нових технологій, щоб передбачити новий закон» (*Maria Crimi Speth, Jackson Polansky. Can I Own Copyrights in Content Created or Partially Created by AI? // Jaburg Wilk (<https://www.jaburgwilk.com/news-publications/can-i-own-copyrights-in-content-created-by-ai>). 02.10.2023*).

«...Ринок електронної комерції дозволяє компаніям охоплювати споживачів у всьому світі цілодобово, надаючи безмежні можливості для розширення ринку. У той же час збільшення можливостей супроводжується загостренням конкуренції. У результаті компанії повинні знаходити нові та інноваційні способи привернути увагу клієнтів. На жаль, конкуренти, що борються, часто намагаються привернути увагу споживачів, користуючись репутацією успішних брендів і продуктів під час маркетингу та продажу конкуруючих продуктів...

Оскільки оманлива маркетингова тактика стає креативнішою, її стає важче виявити. На щастя, власники брендів мають засоби, щоб проактивно захистити себе від потенційних загроз...

1. Захистіть свою інтелектуальну власність

Власники торгових марок повинні вжити необхідних заходів, наприклад забезпечити реєстрацію імен або слоганів, пов'язаних із провідним продуктом, у Бюро патентів і торгових марок США (USPTO)...

Власникам брендів слід розглянути можливість реєстрації спеціалізованих дизайнів продуктів і слоганів, характерних для продукту власника бренду. Іноді також може знадобитися авторське право на опис продукту. Конкуренти можуть легко робити плагіат або використовувати ключові слова та фрази, включені в маркетингові стратегії провідних брендів для кожного популярного продукту. Власникам брендів слід поговорити з адвокатом про те, які типи речей слід зареєструвати (дизайн, ключове слово, слоган) або коли стане доречним вжити заходів щодо менш поширених реєстрацій інтелектуальної власності, наприклад опису продукту...

2. Слідкуйте за порушеннями на ринку

Власники брендів повинні регулярно стежити за такими ринками, як Amazon, eBay, Walmart та іншими платформами електронної комерції. ...конкуренти використовують стратегічні маркетингові тактики, які використовують провідні бренди, щоб привернути увагу споживачів у світі, де існує безмежна кількість брендів для покупки. Власники провідних брендів повинні стежити за ринком, щоб переконатися, що інтелектуальна власність, гасла, крилаті фрази та дизайн продукту не включені в маркетингову кампанію

конкурента та списки конкуруючих продуктів... Моніторинг ринку є важливим кроком у запобіганні несанкціонованому використанню прав інтелектуальної власності провідних брендів для продажу конкуруючих продуктів.

3. Слідкуйте за онлайн-репутацією вашої компанії

Конкуренти можуть несправедливо привернути увагу споживачів, публікуючи неправдиву інформацію про лідерів ринку на платформах електронної комерції... Для власників брендів важливо відстежувати та виявляти підроблені відгуки, щоб можна було швидко вжити заходів для їх видалення...

Якщо ви помітили негативну рецензію, її слід уважно вивчити та визначити, чи не опублікував її конкурент...

4. Знайте, коли звертатися до адвоката

Коли виявлено порушення прав конкурента, у власників брендів є вибір. Вони можуть повідомляти платформам про порушення прав, надсилати листи-вимоги конкурентам або вживати судових заходів. Фахівці із захисту брендів можуть допомогти власникам брендів оцінити варіанти, допомагаючи їм вжити важливих кроків, щоб припинити правопорушну поведінку... Спеціаліст з питань права необхідний для того, щоб успішно зупинити конкурентів від використання інтелектуальної власності власника бренду в їхніх оманливих продажах і маркетингових схемах...

Продаж продуктів на платформах електронної комерції надає конкурентам численні можливості вчиняти дії, що порушують ваш бренд. Без належного моніторингу та стратегій захисту прав вашого бренду конкуренти можуть привернути увагу споживачів за рахунок вашого бренду, використовуючи вашу власну інтелектуальну власність у своїх продажах і маркетингових кампаніях...» (*Hannah R. Albion, Alexandra L. Arko. How To Protect Your Brand (or Products) From Competitors This Holiday Season // Kohrman Jackson & Krantz LLP. (<https://kjk.com/2023/10/07/how-to-protect-your-brand-or-products-from-competitors-this-holiday-season/>). 07.10.2023*).

«...Використання генеративного штучного інтелекту зростає, але це також спричинило ряд юридичних проблем, зокрема порушення авторських прав, право власності на роботи, створені штучним інтелектом, і незатверджений матеріал у підготовчих даних, зокрема порушення авторських прав, право власності на створені штучним інтелектом твори та неліцензійний вміст у навчальних даних...

Для навігації в цих каламутних водах важливо забезпечити належну відповідність під час отримання навчальних даних. ...потрібен явний дозвіл або ліцензійні угоди, перш ніж використовувати сторонній вміст як корм для навчання вашої моделі.

...забезпечення законного отримання цих даних стає ще важливішим. Невиконання цього загрожує не тільки судовими позовами, але й завдає шкоди

репутації бренду. Компанії, які використовують генеративний штучний інтелект, мають переконатися, що вони дотримуються закону та вживають заходів для пом'якшення потенційних ризиків.

Оскільки генеративний штучний інтелект продовжує розвиватися, тож дебати навколо прав інтелектуальної власності зростають. Ключовим моментом обговорення є те, як доктрина добросовісного використання, яка традиційно використовується в законодавстві про авторське право, вписується в цей новий ландшафт...

Тут виникає важливе питання: чи можемо ми застосувати давній принцип добросовісного використання до сучасних технологій, таких як генеративний ШІ? Що ж, багато хто вважає, що ці випадки будуть залежати саме від цього тлумачення. Якщо суди розглядають створений контент як «трансформований», вони можуть схилитися до дозволу на його створення під прапором добросовісного використання.

Ця правова невизначеність підкреслює, чому компаніям потрібні чіткі вказівки щодо використання таких технологій: щоб уникнути можливих порушень і штрафів, доки не будуть встановлені чіткіші правила...» (*Emmanuel Ramos. Navigating The Generative AI Intellectual Property Landscape // Forbes* (<https://www.forbes.com/sites/forbestechcouncil/2023/10/10/navigating-the-generative-ai-intellectual-property-landscape/?sh=57d7732e51cf>). 10.10.2023).

«Це звичайний сценарій – ви отримуєте листа з погрозами, у якому стверджується, що ви порушили права на зображення, захищені авторським правом третьої сторони, і вимагається сплатити певну суму для врегулювання позову...»

Такі типи листів із вимогами зазвичай надходять від сторін, яких зазвичай називають «тролями авторського права». Загалом це не справжні шахрайства, оскільки «троль» уповноважений власником авторських прав відстоювати права на авторські права, але метою є швидше отримати швидкий платіж, а не справді захистити права інтелектуальної власності сторони...

Для початку вам слід підтвердити, що ви дійсно використовуєте авторські права. Авторські тролі надсилають ці вимоги регулярно й часто, тому трапляються помилки.

Оцініть кількість претензій щодо авторських прав. Ви використовували одне зображення чи цілий каталог зображень? Якщо ви усвідомлюєте, що насправді порушили авторські права, ви повинні негайно видалити зображення. Швидке видалення обмежує можливість власника авторських прав стверджувати, що порушення було «навмисним», що загрожує додатковим збиткам для порушника авторських прав.

Вам слід відповісти на лист, вказавши, що ви видалили вміст, і запитати додаткову інформацію, наприклад реєстрацію авторських прав, про яку йдеться, та будь-які інші докази власності на авторські права...

Якщо, однак, вони наполягають на оплаті, було б доцільно зв'язатися зі своїм адвокатом, щоб не лише надати більш формальну відповідь, але й переглянути претензію, щоб визначити, чи є у вас якісь засоби захисту від претензії щодо порушення авторських прав, наприклад добросовісне використання. На жаль, у деяких випадках невеликий компенсаційний платіж може бути найефективнішим і рентабельним способом вирішення цих претензій...» (*Alex E. Jones. Threats From a Copyright Troll? Here's What to Do // Kohnman Jackson & Krantz LLP. (<https://kjk.com/2023/10/12/threats-from-a-copyright-troll-heres-what-to-do/>). 12.10.2023*).

«Розслідування Конгресу знайшло докази того, що Китай використовує штучний інтелект для викрадення американських технологій і даних людей.

Тривога, озвучена в четвер Юридичним комітетом Палати представників, послідувала за серйозним попередженням, зробленим на цьому тижні кількома країнами про те, що технологічні лідери Кремнієвої долини мають бути готовими до крадіжки технологій у Китаї...

У розслідуванні, проведеному комісією Юридичного комітету з інтелектуальної власності, взяли участь колишні співробітники американської розвідки, зокрема колишній офіцер ЦРУ Вільям К. Ханнас.

Пан Ханнас, нині аналітик Джорджтаунського університету, розповів підкомітету в четвер, що створив програму для шпигунського агентства для відстеження передачі технологій Китаєм.

Він сказав, що програми передачі технологій комуністичної влади сягають свого коріння в 1956 рік і стають все більш небезпечними на тлі появи ШІ...

Оскільки штучний інтелект покращує можливості Китаю, американські політики шукають рішення, щоб зупинити відтік технологій.

Пан Ханнас рекомендував федеральному уряду створити Національний науково-технічний аналітичний центр за межами розвідувального співтовариства для прогнозування, аналізу, зменшення та запобігання зовнішнім загрозам науці та технологіям США...» (*Ryan Lovelace. China leveraging AI to steal American intellectual property, lawmakers warn // The Washington Times, LLC (https://www.washingtontimes.com/news/2023/oct/19/china-leveraging-ai-steal-american-intellectual-pr/?utm_source=flipboard&utm_content=TheWashTimes%2Fmagazine%2FNews+From+The+Washington+Times). 19.10.2023*).

«...Асоціація звукозаписної індустрії Америки (RIAA) зайняла рішучу позицію проти неавторизованих служб клонування вокалу

штучним інтелектом (ШІ). Зараз RIAA закликає уряд США включити ці послуги до свого щорічного звіту Notorious Markets, що підкреслює постійну боротьбу в музичній індустрії за захист прав інтелектуальної власності. Один із таких сервісів, Voicify, потрапив під особливу увагу через його роль у поширенні музики, створеної штучним інтелектом...

Voicify, британський сервіс, привернув увагу як яскравий приклад платформ штучного інтелекту для голосових клонів... Викликає занепокоєння пропозиція Voicify вокальних моделей штучного інтелекту, що імітують голоси відомих артистів...

Оскільки судові баталії навколо музики, створеної штучним інтелектом, продовжують посилюватися, індустрія продовжує розбіжності з розробниками штучного інтелекту щодо законності цих практик. Хоча RIAA стверджує, що ця діяльність порушує авторські права та права артистів, компанії зі штучним інтелектом часто покладаються на винятки та доктрини добросовісного використання. Оскільки правовий ландшафт розвивається та міжнародні правові рамки розходяться, остаточне вирішення цих суперечок залишається невизначеним. Однак зусилля RIAA включити ці послуги у звіт Notorious Markets відображають рішучість музичної індустрії захистити інтелектуальну власність і права своїх артистів» (*Derrick Clinton. Music Industry Confronts Unauthorized AI Vocal Cloning Services // cryptopolitan* (https://www.cryptopolitan.com/industry-confronts-unauthorized-ai-vocal/?utm_source=flipboard&utm_content=Cryptopolitan%2Fmagazine%2FLatest+Crypto+and+Blockchain+News). 12.10.2023).

«...Асоціація кінематографічних фільмів (МРА) надала Торговому представнику США огляд деяких із найбільш проблемних піратських сайтів і сервісів. Група індустрії розваг, яка представляє великі голлівудські студії та Netflix, також закликає інших гравців онлайн-екосистеми допомогти...

«Аналіз 1386 унікальних і наразі активних піратських доменів виявив, що 65 відсотків користуються послугами Cloudflare», — додає МРА...

У категорії потокового передавання та посилянь Fmovies вказано як найпріоритетніший. Сайт, яким нібито керують із В'єтнаму, має приблизно сто мільйонів користувачів щомісяця.

Fmovies зіткнувся з деякими невдачами на початку цього року. По-перше, афілійована з МРА група ACE ліквідувала свого потокового партнера 2Embed. Сайт у відповідь використав альтернативного постачальника та нещодавно змінив бренд на Fmoviesz...

Інші пріоритетні потокові сайти включають Vegamovies і Cuevana3.ch, тоді як Aniwatch.to, Dizibox.tv, KatmovieHD та інші позначені як менш термінові.

МРА продовжує категорію cyberlocker і потокове відео/хостинг, де DoodStream.com вказано як головну проблему. Вважається, що платформа

відеохостингу без реклами керується з Індії та вбудована в різні потокові портали...

Далі МРА перераховує різноманітні проблемні сайти та служби, які всі перераховані повністю внизу цієї статті. Це включає звичайні торрент-сайти, такі як The Pirate Bay і 1337x.

МРА також згадує закриття RARBG, яке воно опосередковано пов'язує із зусиллями АСЕ по боротьбі з піратством і посиленням правоохоронних заходів у Болгарії...

Далі МРА обговорює різні платформи, які надають готові послуги, що полегшує потенційним піратам легкий доступ до гри. Сюди входять прості системи налаштування піратського контенту, бібліотеки піратського контенту та інформаційні панелі IPTV...

Інша частина подання МРА в основному висвітлює сторонніх посередників, включаючи хостинг-провайдерів, рекламні послуги та реєстри доменних імен. Вони не є джерелом будь-якої піратської діяльності, але відіграють вирішальну роль у підтримці послуг на плаву, стверджує антипіратська група.

Наприклад, реєстри доменів .CC, .IO, .ME, .RU та .TO продовжують надавати свої послуги піратським сайтам, «незважаючи на сповіщення та роз'яснення».

«Реєстр — безпосередньо або через договірні відносини зі своїми реєстраторами — може відкликати або вимикати доменні імена, які використовуються веб-сайтами, які масово порушують авторські права», — уточнює МРА...» (*Ernesto Van der Sar. Hollywood and Netflix Flag 'Priority' Piracy Threats // TorrentFreak (<https://torrentfreak.com/hollywood-and-netflix-flag-priority-piracy-threats-231011/>). 11.10.2023*).

«...Порушення авторських прав відбувається, коли ви копіюєте чужу творчу роботу. Закон про авторське право захищає оригінальні творчі роботи, які можна відтворити або скопіювати. Декілька прикладів творчих робіт, які можуть бути захищені, це зображення, відео, картини, скульптури, книги, статті, музика, комп'ютерні програми та архітектурні креслення...

Наслідки порушення авторських прав можуть бути руйнівними. Власник авторських прав має право:

- Заборона на подальше порушення.
- Реальні збитки, яких зазнав власник авторських прав.
- Ваші прибутки, що перевищують реальні збитки.

Але, оскільки фактичні збитки може бути важко довести, передбачені законом збитки доступні. Законодавче відшкодування збитків включає винагороду від 750 до 30 000 доларів США за порушення та до 150 000 доларів США за навмисне порушення...

Копіювання зображень з Інтернету є порушенням авторських прав...

Є компанії, які цілодобово шукають в Інтернеті, щоб знайти вас. Прикладом є Pixsy, який дозволяє власникам зображень завантажувати свої роботи в базу даних. Потім він шукає в Інтернеті за допомогою вдосконаленого сканера зображень і штучного інтелекту, щоб знайти збіги, а потім повідомляє про них власнику зображення. Потім Pixsy допомагає власнику зображення стягнути збитки через міжнародну команду юридичних партнерів.

Нехай вас не вводять в оману так звані безкоштовні зображення, вони можуть бути не зовсім безкоштовними. Creative Commons є прикладом безкоштовного сайту, що пропонує зображення кліпів...

Ви можете ліцензувати зображення для використання. По суті, це те, що ви робите, коли підписуєтеся на такі служби, як Getty Images. Але ви повинні прочитати ліцензію та зрозуміти, які обмеження стосуються вашого конкретного використання. Якщо ви не дотримуєтеся обмежень; Ви можете порушити ліцензію та порушити авторські права...» (**Bill Honaker. *Unmasking the Haunting Truths of Intellectual Property This Halloween // Intellectual Property Guy*** (<https://www.ipguy.com/beware-the-haunting-consequences-of-copyright-infringement/>). 26.10.2023).

«Президент США Джо Байден прагне знизити ризики, які створює штучний інтелект (ШІ) для споживачів, працівників, груп меншин і національної безпеки за допомогою нового виконавчого указу в понеділок.

Він вимагає від розробників систем штучного інтелекту, які становлять загрозу національній безпеці США, економіці, громадському здоров'ю або безпеці, повідомляти результати випробувань безпеки уряду США, відповідно до Закону про оборонне виробництво, перш ніж вони будуть оприлюднені.

Розпорядження, яке Байден підписав у Білому домі, також зобов'язує агентства встановлювати стандарти для цього тестування та розглядати відповідні хімічні, біологічні, радіологічні, ядерні ризики та ризики кібербезпеки...

Нове розпорядження виходить за рамки добровільних зобов'язань, взятих на початку цього року такими компаніями штучного інтелекту, як OpenAI, Alphabet (GOOGL.O) і Meta Platforms (META.O), які зобов'язалися поставити водяні знаки на контент, створений штучним інтелектом, щоб зробити технологію безпечнішою.

У рамках розпорядження Міністерство торгівлі «розробить інструкції щодо автентифікації вмісту та водяних знаків» для маркування товарів, створених штучним інтелектом, щоб переконатися, що урядові повідомлення є зрозумілими, йдеться в релізі Білого дому.

Розпорядження також встановлює вимоги до регуляторів інтелектуальної власності та федеральних правоохоронних органів щодо вирішення питання використання творів, захищених авторським правом, у навчанні штучному

інтелекту, включаючи заклик до «оцінки систем штучного інтелекту на наявність порушень законодавства про інтелектуальну власність»...

Розпорядження з також закликає до розробки «найкращих практик» для усунення шкоди, яку штучний інтелект може завдати працівникам, включаючи переміщення з роботи, і вимагає звіт про вплив на ринок праці» (*Jeff Mason, Trevor Hunnicutt, Alexandra Alper. Biden administration aims to cut AI risks with executive order // Reuters (https://www.reuters.com/technology/white-house-unveils-wide-ranging-action-mitigate-ai-risks-2023-10-30/). 31.10.2023).*

Східна Республіка Уругвай

«Гігант потокового передавання музики Spotify розглядає можливість виходу з Уругваю через запропоновані поправки до закону про авторське право на музику на ринку.

Зміни були ініційовані Товариством виконавців Уругваю (SUDEI) на початку цього року, виступаючи за перегляд національних правил авторського права на музику.

Цього тижня парламент Уругваю голосує за законопроект про бюджет, який включає запропоновані зміни, статті 284 і 285 законопроекту про підзвітність.

...у статті 284 «соціальні мережі та Інтернет [додано] як формати, за які, якщо пісня відтворюється, виконавець має право на фінансову винагороду».

...запровадження ширшої цільової статті 285 закріпить у законі про авторське право «право на справедливу винагороду» для всіх «угод, укладених авторами, композиторами, виконавцями, режисерами та сценаристами щодо їхніх можливостей публічне повідомлення та доведення до загального відома фонограм і аудіовізуальних записів».

...Spotify стверджує, що в разі внесення поправок потенційно доведеться «платити двічі за ту саму музику» — такий крок... може поставити під загрозу його діяльність на ринку Уругваю...

«Spotify платить майже 70% кожного долара, який він генерує від музики, звукозаписним компаніям і видавцям, які представляють і платять виконавцям і авторам пісень, і ми є їхнім найбільшим джерелом доходу, внісши на сьогоднішній день понад 40 мільярдів доларів.

«І лише за 2022 рік завдяки стримінгу музична індустрія в Уругваї зросла на 20%. Ми хочемо й надалі давати художникам можливість жити за рахунок свого мистецтва, а уругвайським фанатам – можливість насолоджуватися ним і надихатися ним», — йдеться в заяві компанії...» (*Mandy Dalugdug. Spotify threatens Uruguay exit amid proposed changes to music copyright law // Music Business Worldwide (https://www.musicbusinessworldwide.com/spotify-threatens-uruguay-exit-amid-proposed-changes-to-music-copyright-laws/). 02.10.2023).*

Турецька Республіка

«...Сьогодні штучний інтелект перебуває в авангарді інновацій, оскільки він ідеально вписується в ролі, які традиційно виконують люди. На якомусь етапі це, ймовірно, включатиме й винаходи...»

У турецькому патентному праві принцип «фактичного володіння правом» передбачає, що особа, яка створює або розробляє інтелектуальну власність, повинна бути визнана законним власником. Стаття 109/1 Закону про промислову власність говорить, що «право на отримання патенту належить винахіднику або його правонаступникам, і це право можна передати іншим особам». Очевидно, турецьке патентне законодавство не дозволяє ІІ бути визначеним як винахідник у патентних заявках.

Щоб винахід був запатентований, він повинен:

- бути новим;
- мати винахідницький рівень;
- бути застосовним до промисловості.

Вони також будуть враховуватися під час оцінки патентоспроможності винаходу, розробленого ІІ. Юридична природа винахідника не вказана серед критеріїв патентоспроможності, оскільки законодавці не врахували можливість ІІ бути винахідником під час розробки цих положень.

...Турецьке відомство з патентів і товарних знаків (ТРТО) не отримувало жодних заявок, у яких ІІ був би винахідником. Отже, це питання залишається відкритим для дискусій і роздумів...

У Туреччині ще немає жодного регулювання для ІІ. Цивільний кодекс Туреччини регулює діяльність фізичних та юридичних осіб. Відповідно до кодексу кожна особа має право здійснювати права, і всі люди є рівними щодо своїх прав та обов'язків у правовій системі. Він також регулює дієздатність (та її умови), і, відповідно, дієздатна особа може своїми діями набувати прав і нести борги. З іншого боку, юридичні особи є суб'єктами всіх прав та обов'язків, окрім тих, що невід'ємно пов'язані з людьми (наприклад, статі, віку та спорідненості), а юридичні особи набувають дієздатності, маючи необхідні органи.

Деякі турецькі вчені стверджують, що ІІ слід вважати юридичною особою. Однак це не означає реальну особу, а скоріше юридичну особу (наприклад, асоціацію), оскільки це схоже на відносини між асоціацією та її членами правління.

Однак, згідно з іншою точкою зору, римське право може бути варіантом вирішення проблеми правосуб'єктності ІІ. Ця ідея передбачає, що статус поневоленних людей за римським правом можна розглядати та застосовувати як приклад статусу ІІ з точки зору володіння економічними правами та правами інтелектуальної власності. ...поневолені люди могли мати обмежені – але законні – відносини з третіми особами, навіть якщо вони вважалися «власністю» іншого.

Подібним чином ШІ міг би мати права інтелектуальної власності, і лише за цю обмежену вартість він міг би нести відповідальність за правові наслідки своїх дій. Він міг бути названий винахідником, якщо інші вимоги патентоспроможності були виконані у винаході...» (*Selin Sinem Erciyas, Zeynep Çağla Üstün. AI inventorship open for debate in Turkey amid global DABUS rulings // Law Business Research (https://www.iam-media.com/article/ai-inventorship-open-debate-in-turkey-amid-global-dabus-rulings). 04.10.2023*).

Японська держава

«Уряд Японії склав проект плану інструкцій, яких повинні дотримуватися розробники та користувачі штучного інтелекту. Після опрацювання деталей уряд планує визначитися з конкретними напрямками...

Уряд Японії планує запровадити вказівки, щоб заохочувати компанії та користувачів до добровільних зусиль і вирішувати будь-які проблеми, що виникають, використовуючи існуючі закони, такі як Закон про авторське право. Хоча це дозволяє вживати гнучкі заходи відповідно до розвитку технологій, йому бракує юридичної сили. Щоб створити працездатну систему, прийняття нового закону, ймовірно, стане вибором...» (*Editorial: Japan should seek progressive rules to regulate AI technology // THE MAINICHI NEWSPAPERS (https://mainichi.jp/english/articles/20231006/p2a/00m/0op/029000c). 06.10.2023*).

Наука в сфері інтелектуальної власності

«...Патенти на мікробні та живі ресурси розвивалися навколо орієнтованого на людину утилітарного уявлення про природу, яке майже повністю походить із європейсько-американської юридичної практики. Мається на увазі, що патенти на живі ресурси, що використовуються в сільському господарстві, сприяють загальному благу сільськогосподарської спільноти, слугуючи стимулом для більшого залучення науки і техніки до сільського господарства. Проте історія патентів в інформаційно-комунікаційних технологіях показала, що патентні зв'язки фактично служать перешкодою для нових інновацій... Пошук в Espacenet Всесвітня база даних (підклас C12N) показує, що 256 945 патентів, пов'язаних з мікроорганізмами (бактеріями, грибами та вірусами), були опубліковані між 2012 і 2022 роками. Самий масштаб патентних заявок, ймовірно, призведе до ускладнень у подальшому застосуванні запатентованих мікроорганізмів...

Значні економічні вигоди від мікроорганізмів, мікробних генетичних ресурсів і продуктів мікробного походження зробили мікроорганізми привабливими цілями для патентних заявок. Посилення захисту патентів приватними особами, установами, корпораціями та державами може збільшити

перешкоди для доступу до біологічних ресурсів для досліджень і в сільськогосподарській практиці. Патенти на сільськогосподарські мікробні ресурси можуть призвести до трагедії анти-общин у наукових інноваціях, а також у традиційному сільському господарстві. Фермери в країнах, які менш спроможні дозволити собі плату за патентовані мікроорганізми, швидше за все, втратять переваги.

Вчені-мікробологи намагалися протистояти зростаючим обмеженням, накладеним через патенти та державне законодавство, виступаючи за режим спільного використання, щоб забезпечити більш справедливий доступ до мікробних ресурсів. Однак режим спільного використання лише передає «власність» від приватної до громадської та все ще може ігнорувати вимоги фермерів щодо доступу та використання. Він не забезпечує рівних умов гри між фінансово та інформаційно сильними корпораціями та знедоленими корінними та іншими глобально позбавленими можливостей групами. Крім того, режим загального користування все ще є частиною ширшого антропоцентричного обрамлення і не стосується етичних питань, пов'язаних із перетворенням живих істот природи в товар...

Розвиток природничих наук і юридичні дебати, що руйнують винятковість людини, започаткували екоцентричне визнання прав природи незалежно від інтересу людини до міжнародного екологічного права. Ці зміни в міжнародному праві навколишнього середовища показують, що патентні закони не враховують юридичні теорії щодо складових природи ззовні та навіть зсередини євро-американського світогляду. Західні екоцентричні постгуманістичні теорії захищають взаємні відносини, за яких природа та люди ніколи не є незалежними один від одного, а завжди перебувають у взаємозв'язку. Ця реляційність може виправдати поправки, які надають юридичну суб'єктність і права складовим природи в рамках прав інтелектуальної власності.

...є підстави для поступових структурних змін патентного законодавства. Перехід сільськогосподарських мікробів від об'єктів під правовим пануванням людини до суб'єктів із законними правами є відповідним початком. Правові теорії та думки культур корінних народів і Глобального Півдня, які відстоюють права природи, повинні бути інтегровані з досягненнями мікробної екології, як і соціальні відносини фермерів із ґрунтом та його живими та неживими складовими, щоб режим патентного управління для визнання ролі екосистемних функцій і процесів в еволюції корисних сільськогосподарських мікроорганізмів. Це може породити новий основоположний принцип для патентного законодавства, який визнає внесок екологічних процесів у вибір корисних ознак сільськогосподарських мікробів як інтелектуальну власність природи. Оскільки люди є складовою природи, це забезпечить більш прийнятний і справедливий доступ до мікроорганізмів, які використовуються в сільському господарстві, і розподіл вигод від них» (*David Kothamasi, Saskia Vermeulen, Sharma Deepika. Are ecological processes that select beneficial traits*

in agricultural microbes nature's intellectual property rights? // Springer Nature Limited (https://www.nature.com/articles/s41587-023-01966-7?utm_source=flipboard&utm_content=other). 12.10.2023).

«Кожного року Delta Think's Market Sizing аналізує вартість ринку наукових журналів відкритого доступу...»

За нашими оцінками, у 2022 році ринок відкритого доступу (ОА) зріс до трохи більше 2 мільярдів доларів.

- Ринок ОА у 2022 році зріс трохи більше ніж на 24% порівняно з 2021 роком. Це приблизно дві третини зростання, яке ми спостерігали у 2021 році.
- За нашими оцінками, загальний ринок наукових журналів зріс на 0,4% у 2022 році порівняно з довгостроковим низьким однозначним зростанням у 2%-4%.
- Враховуючи надзвичайно високе зростання у 2020 та 2021 роках, очікувалася корекція у 2022 році. Ми бачили це на всьому ринку. Це менш очевидно в сегменті ОА, оскільки його зростання залишається сильним; однак зростання ОА було значно нижчим, ніж раніше.
- Зростання гібридних доходів було основним чинником зростання ОА, хоча всі типи ОА спостерігали підвищення доходів на статтю, що сприяло зростанню.
- Валютний вплив сприяв зниженню зростання. Багато видавців працюють у валютах, відмінних від доларів США, які втратили вартість щодо долара США у 2022 році. Якщо ми виключимо зміни валюти, ринок відкритого доступу зріс би понад 29% (додаткові 5 пунктів) у 2022 році, а загальний ринок журналів би зросли на 3,6% (приблизно у 8 разів більше, ніж заголовне зростання). Це свідчить про те, що основне зростання ринку ОА дещо сповільнилося, а зростання ринку в цілому зростає відповідно до довгострокових тенденцій.
- Зростання ОА залишається значно вищим, ніж на ринку основних наукових журналів.
- У 2022 році трохи більше 49% усіх наукових статей було опубліковано у платному відкритому доступі, що становить трохи менше 20% від загальної ринкової вартості публікації журналів.
- Ми очікуємо CAGR (середнє зростання щороку) на 2022-2025 рр. на 13% обсягу виробництва ОА та 13% ринкової вартості ОА...» (*Dan Pollock and Ann Michael. News & Views: Market Sizing Update 2023 // Delta Think* (<https://deltathink.com/news-views-market-sizing-update-2023/>). 24.10.2023).

«Спільнота над комерціалізацією» — це тема цьогорічного Міжнародного тижня відкритого доступу (23-29 жовтня). Ця тема заохочує до відвертої розмови про те, які підходи до відкритої наукової діяльності

віддають перевагу найкращим інтересам громадськості та академічної спільноти, а які ні.

Рекомендація ЮНЕСКО щодо відкритої науки, прийнята 193 державами-членами, наголошує на необхідності віддавати пріоритет спільноті над комерціалізацією у закликах до запобігання «несправедливому витягу прибутку від наукової діяльності, що фінансується державою» та підтримки «моделей некомерційної публікації та співпраці моделі публікації без плати за обробку статей»...

Коли комерційні інтереси надаються пріоритетом над інтересами спільнот, яким дослідження прагнуть служити, виникає багато проблем. Тиждень відкритого доступу надає людям можливість обговорити питання, які є найбільш актуальними в їхньому місцевому контексті. Вони можуть включати: Що втрачається, коли скорочується кількість корпорацій, які контролюють виробництво знань, а не самі дослідники? Яка вартість бізнес-моделей, які закріплюють надзвичайно високий рівень прибутку? Коли збір і використання персональних даних починає підривати академічну свободу? Чи може комерціалізація колись працювати на підтримку суспільних інтересів? Які варіанти використання контрольованої спільнотою інфраструктури вже існують, що могло б краще служити інтересам дослідницької спільноти та громадськості (такі як сервери препринтів, сховища та платформи відкритого видання)? Як ми можемо змінити параметри за умовчанням у бік використання цих опцій, орієнтованих на спільноту?

Цьогорічна тема, обрана Консультативним комітетом Тижня відкритого доступу, дає можливість об'єднатися, вжити заходів і підвищити обізнаність щодо важливості контролю спільноти над системами обміну знаннями...» (*Theme for Open Access Week 2023: Community over Commercialisation // Open Access Week (<https://www.openaccessweek.org/theme/en>). 10.2023*).

«Згідно з новим дослідженням Wiley, відкритий доступ швидко стає кращим вибором для публікації серед дослідників. 75% респондентів, які опублікували дослідницькі статті за останні три роки, опублікували їх у відкритому доступі, порівняно з 44% лише два роки тому.

Опитування понад 600 вчених по всьому світу показало наступне:

Зростання ентузіазму щодо відкритого доступу. На додаток до збільшення кількості авторів, які публікують у відкритому доступі, 75% респондентів погоджуються, що трансформаційні угоди (ТА) є правильним рішенням на даний момент, щоб зробити результати досліджень більш відкритими.

Принаймні половина дослідників бере участь у відкритих дослідницьких практиках, таких як відкриті дані, відкрите рецензування та самоархівування. Це свідчить про те, що дослідники використовують усі практики, які

призведуть до повністю відкритого дослідницького середовища, і не обмежують свою діяльність публікацією у відкритому доступі.

Дослідників, які публікують у відкритому доступі, мотивують більше переваги, ніж вимоги. Респонденти вибрали «видимість і вплив» (65%) і «суспільну користь» (54%), потім «прозорість і повторне використання» (33%), коли їх запитали, чому вони займаються публікацією у відкритому доступі, значно частіше, ніж вимоги журналу (25%) та інституційні вимоги (22%).

Відсутність фінансування є найпомітнішою перешкодою для публікації у відкритому доступі. Головною перешкодою, про яку повідомили 58% респондентів, є відсутність або обмеженість коштів для оплати публікацій у відкритому доступі. 77% респондентів сказали, що вони, швидше за все, опублікують відкритий доступ, якщо їхні APC оплачуватимуть їхній спонсор або установа. Крім того, більше половини авторів, які публікують у відкритому доступі, не зрозуміли ліцензійних вимог від свого спонсора (51%) або установи (55%)...» (*Researchers Express Growing Enthusiasm About Open Access, New Wiley Survey Reports // John Wiley & Sons, Inc. (<https://newsroom.wiley.com/press-releases/press-release-details/2023/Researchers-Express-Growing-Enthusiasm-About-Open-Access-New-Wiley-Survey-Reports/default.aspx>). 24.10.2023*).

«...DOAJ (Каталог журналів відкритого доступу) тепер містить 20 000 журналів... Протягом 20 років DOAJ був в авангарді захисту відкритого доступу та полегшення доступу до надійних академічних досліджень. Для команди DOAJ ця віха відображає надзвичайне зростання руху відкритого доступу та нашу відданість прозорості та передовій практиці у публікації журналів. Зі збільшенням кількості журналів зростає й потенціал для обміну знаннями, об'єднання дослідників і розвитку науки та науки...

Багато людей... здивовані масштабами нашої діяльності та мало знають про процес, який виконує журнал, перш ніж ми додамо його до індексу. Після первинної перевірки нашою командою сортування заявки розповсюджуються серед наших команд спеціально навчених волонтерів з усього світу, які вирішили внести свій досвід у наукові публікації, знання мови та пристрасть до відкритого доступу – загалом 2500 годин щороку . Кожна заявка на журнал ретельно оцінюється за нашими критеріями, які охоплюють усе: від авторського права та ліцензування до експертної оцінки та прозорості щодо цілей і обсягу, редакційних колегій та авторських зборів. Остаточне рішення прийняти або відхилити заявку на журнал приймає один із наших керуючих редакторів. Відхилені журнали отримують відгук про зміни, які вони повинні внести перед повторним зверненням. Багато редакторів журналів вдячні за цей крок, який підтримує їх у підвищенні стандартів їхніх журналів.

У 2022 році ми отримали 8000 заявок від журналів на індексацію в DOAJ. 2086 із них були успішними. Кожен із них пройшов цей ретельний процес...

В епоху, коли інформації багато, але вона не завжди заслуговує довіри, важливість збереження довіри до наукових журналів важко переоцінити. Дослідники, студенти та науковці покладаються на надійні джерела у своїй роботі. Бібліотекарі хочуть інтегрувати надійні журнали у свої каталоги та служби. Організатори повинні знати, що дослідження, які вони фінансують, публікуються в авторитетних джерелах. Видавці хочуть продемонструвати, що вони дотримуються найкращих практик наукового видання. DOAJ відіграє ключову роль у спільноті, гарантуючи, що журнали відкритого доступу, які ми перераховуємо, відповідають цим очікуванням...» (*Celebrating 20,000 journals in DOAJ: the value (and cost) of maintaining trust in scholarly publishing // DOAJ* (<https://blog.doaj.org/2023/10/17/celebrating-20000-journals-in-doaj-the-value-and-cost-of-maintaining-trust-in-scholarly-publishing/>). 17.10.2023).

«...У пошуках академічного визнання та кар'єрного зростання дослідники стикаються з подвійною проблемою: публікувати вражаючі дослідження, забезпечуючи при цьому доступність у форматі ОА. Однак досягнення високого впливу залежить не лише від якості дослідження, а й від видимості, яка, у свою чергу, залежить від визнання та поваги академічних спільнот. Дилема виникає через те, що численні престижні журнали не дотримуються принципів ОА. Отже, прихильники ОА та політики стверджують, що реформа оцінки досліджень, прикладом якої є такі ініціативи, як COARA, пропонує вирішення цієї головоломки. Вони переконані, що, оцінюючи виробництво ОА, незалежно від платформи чи типу, дослідники адаптуватимуть свою практику для прийняття ОА.

Така політика може не враховувати те, що просування по службі та просування по службі не є єдиною мотивацією для дослідників. Репутація та символічний капітал, отриманий від публікацій у певних журналах, є настільки ж, якщо не більш, значущими. Цей символічний капітал також перетворюється на економічні ресурси та можливості фінансування. Випадок Німеччини ілюструє межі державної політики, яка не помічає цей символічний вимір. Незважаючи на припинення зв'язків із провідним науковим видавництвом світу Elsevier, німецькі дослідники, особливо дослідники-чоловіки, продовжують публікувати публікації в журналах цього видавництва. Припинення підписки не вплинуло на практику цитування дослідників, і престижні журнали Elsevier зберегли своє становище серед дослідників.

Отже, яку роль у цьому контексті відіграє Sci-Hub? ...Роблячи наукову літературу доступною для всіх, Sci-Hub робить обмеження доступу та скасування підписки неефективними. Це послаблює переговорну силу інституційних переговорників. У світі без Sci-Hub чи подібних піратських бібліотек інституційна політика, яка розриває зв'язки з видавцями, які не відповідають вимогам, потенційно може дати швидші результати.

Інституційні політики повинні усвідомлювати, що, навіть якщо реформа оцінки досліджень на користь ОА буде добре реалізована, цього може бути недостатньо. Окрім інституційної оцінки, слід враховувати такі фактори, як престиж, визнання та репутація в академічній спільноті. Поки дослідники мають легкий доступ до журнальних публікацій на основі передплати через Sci-Hub та інші піратські сайти, вони ймовірно продовжуватимуть подавати та цитувати статті з журналів із значним символічним капіталом, таким чином увічнюючи традиційну систему.

Розповсюдження Sci-Hub не лише створює виклик існуючій політиці, але також створює суттєву перешкоду для розвитку журналів відкритого доступу. Журнали відкритого доступу давно відстоюють ідею про те, що доступність наукових статей має істотний вплив на рівень цитування та читацьку аудиторію. Це твердження є добре обґрунтованим, оскільки дослідження показали, що публікації ОА мають тенденцію отримувати більше цитувань порівняно з їхніми колегами за підпискою. Однак ситуація стає дедалі складнішою, коли закриті статті стають доступними через такі платформи, як Sci-Hub.

Ця заплутаність ролі Sci-Hub у науковому ландшафті представляє парадокс, який вимагає ретельного розгляду. Незважаючи на початкову появу Sci-Hub як сприяння ширшого доступу до наукового контенту, він ненавмисно послаблює один із найпереконливіших аргументів для заохочення дослідників подавати свої роботи до журналів, повністю присвячених відкритому доступу...» (*Abdelghani Maddi. Sci-Hub presents a paradox for open access publishing // LSE (<https://blogs.lse.ac.uk/impactofsocialsciences/2023/10/25/sci-hub-presents-a-paradox-for-open-access-publishing/>). 25.10.2023*).

Європейський Союз

«...Указом від 26 вересня 2023 року Міністерство підприємництва та виробництва Італії прийняло Рекомендації, що визначають принципи та конкретні критерії для регулювання договірних відносин у випадках замовленої дослідницької діяльності між дослідницькими установами та організаціями, що фінансують дослідження (Рекомендації).

...рекомендації виділяють три типи контрактів:

1. Сервісні договори;
2. Контракти на розробку;
3. Інноваційні дослідницькі контракти.

Сервісні договори

Контракти про надання послуг розуміються в Рекомендаціях як такі контракти, в контексті яких сторона, що фінансує, просить установу виконати стандартну діяльність із використанням встановлених і звичайних технологічних навичок або можливостей. У таких контрактах зазвичай

підкреслюється роль позикодавця як клієнта по відношенню до постачальника (Установи) запитуваних послуг.

У контексті цього типу контракту очікуваними результатами зазвичай є наукові дані та звіти. Таким чином, у цих випадках будь-який результат, який відповідає вимогам патентного захисту, є винятком.

Контракти на розробку

Контракти на діяльність з розробки, з іншого боку, розуміються Рекомендаціями як такі контракти з обсягом прикладних досліджень проєктів оптимізації або вибору продуктів/процесів або програм, які вже розробляються тією самою фінансуючою стороною, яка зазвичай має свої володіють попередніми знаннями та іноді вже захищені формами прав промислової власності.

У цих випадках результат, який відповідає вимогам для патентного захисту, можливий і може бути пов'язаний із вже існуючою інновацією фінансиста або являти собою автономний висновок.

Інноваційні дослідницькі контракти

Контракти, що стосуються інноваційної дослідницької діяльності, з іншого боку, розуміються Керівними принципами як такі контракти, що стосуються проєктів із помітною схильністю до інновацій (наприклад, дослідження нового продукту, нового технічного рішення або нового використання продукту та/ або заявка фінансуючої організації). У таких випадках внесок Установи в інновації є особливо актуальним, а результатом нового промислового відкриття є ймовірний і очікуваний результат замовленої дослідницької діяльності.

Після аналізу різних типів дослідницьких контрактів, Рекомендації вказують на елементи, які обов'язково повинні бути присутніми в дослідницьких контрактах, і аспекти, які слід брати до уваги під час їх узгодження, без шкоди для свободи переговорів між сторонами...

Рекомендації, незважаючи на те, що вони не перешкоджають вільним переговорам між сторонами, впливатимуть на майбутні переговори про дослідницькі контракти між установами та органи фінансування, тим самим формалізувавши договірну практику, яка вже існує в установах» (*Marialaura Boni. Abolition of the so-called "Professor Privilege" in Italy: new guidelines on contracts between research institutions and financing parties // Osborne Clarke (<https://www.osborneclarke.com/insights/abolition-so-called-professor-privilege-italy-new-guidelines-contracts-between-research>). 10.2023*).

«...Захист результатів проєкту як комерційної таємниці дозволений у Horizon Europe, оскільки Європейська комісія не нав'язує один тип прав інтелектуальної власності над іншим – цінні результати просто мають бути захищені, а вибір захисту має бути відповідним. Однак у проєктах, у яких бере участь кілька людей, кілька організацій і численні зобов'язання щодо

розкриття та звітування, вибір цього шляху має бути ретельно спланований, щоб уникнути порушення конфіденційності та, таким чином, руйнування секретності...

Комерційна таємниця проти зобов'язань щодо розповсюдження

Модель грантової угоди для Horizon Europe у Додатку 5 містить загальні зобов'язання щодо поширення результатів проекту. Відповідно, «бенефіціари повинні якомога швидше поширити свої результати в загальнодоступному форматі з урахуванням будь-яких обмежень, пов'язаних із захистом інтелектуальної власності, правилами безпеки чи законними інтересами».

Тому виняток із зобов'язань щодо розповсюдження чітко визначено: захист результатів проекту переважає над їх розповсюдженням у разі конфлікту. Якщо результат може бути захищений патентом, корисною моделлю або промисловим зразком (трима типами прав інтелектуальної власності, які вимагають новизни на момент подання), то розповсюдження не може (або фактично не повинно) відбуватися, доки не буде зроблено подання. Якщо передбачається захист результату як комерційної таємниці, то розповсюдження взагалі не допускається для збереження таємниці...

Комерційна таємниця проти партнерів консорціуму (та зовнішніх учасників)

...усі люди, які потенційно можуть отримати конфіденційну інформацію, повинні бути пов'язані відповідними зобов'язаннями щодо конфіденційності та нерозголошення...

У контексті проекту Horizon Europe:

- В принципі, договір консорціуму, підписаний усіма партнерами, вже містить положення про конфіденційність. Це положення часто обмежується 5 роками, щоб відобразити положення про конфіденційність угоди про надання гранту, і тому цього буде недостатньо для захисту комерційної таємниці в довгостроковій перспективі.
- Тоді паралельно слід підписати додаткову угоду про нерозголошення (NDA), щоб більш детально охопити відповідну комерційну таємницю. У цьому випадку сторони повинні переконатися, що комерційна таємниця чітко визначена як об'єкт угоди, і мають передбачити конкретні процедури, яких слід дотримуватися у зв'язку з цим (наприклад, домовитися про те, що кожне обговорення та внутрішній документ, пов'язаний з комерційною таємницею, буде визначено як конфіденційний / конфіденційно та розглядається як таке). Важливо, що сторони мають визначити, протягом якого часу діятиме зобов'язання зберігати конфіденційність інформації – це може бути безстроковим, якщо не планується незабаром відмовитися від захисту комерційної таємниці.
- Сторони, які підписали NDA, зобов'язуються зберігати інформацію в таємниці (це мета угоди) і розкривати її своїм співробітникам або третім сторонам лише в разі необхідності та за умови, що діють NDA або положення про конфіденційність. Необхідно переконатися, що ці окремі NDA або положення є принаймні такими ж суворими, як ті, що діють у консорціумі...

Комерційна таємниця проти зобов'язань звітності

Загальне занепокоєння серед бенефіціарів проекту полягає в тому, як мати справу з результатами та звітністю, коли вони прагнуть захистити результати проекту як комерційну таємницю. Часто Опис дій і заплановані в ньому результати / етапи передбачають надання конкретних звітів фінансуючій організації, деякі з яких можуть містити технічну інформацію. Тому існують законні побоювання щодо захисту інформації, що міститься в таких документах.

...найкращий спосіб захистити комерційну таємницю – завжди розголошувати її якомога менше. Ви можете бути зобов'язані вимогами щодо розкриття інформації/звітності, які вимагають опису деяких із ваших результатів у результатах проекту, однак (наскільки це можливо та залежно від вимог органу фінансування) буде корисно спробувати знайти баланс, якщо ви можете між розкриттям достатньої кількості, щоб дозволити фінансуючому органу оцінити роботу проекту, та утриманням непотрібних елементів у цьому документі.

Інший спосіб забезпечити захист інформації – це правильно встановити рівень конфіденційності ваших результатів. У Horizon Europe «конфіденційна інформація» (sensitive information) — це термінологія, яка використовується для позначення того, що раніше було відомо як «конфіденційна інформація». Оголошуючи результат як "SEN - Sensitive":

- ви гарантуєте, що Комісія розглядає його як конфіденційний/чутливий відповідно до статті 13 угоди про надання гранту
- це означає, що ЄС розглядатиме його конфіденційно протягом тривалості проекту плюс мінімум 5 років після цього
- це також означає, що ЄС не може розкривати його персоналу/оцінювачам/іншим інституціям, за винятком випадків «необхідності знати» та за умови, що одержувач пов'язаний зобов'язаннями щодо конфіденційності (NDA).

...якщо ви плануєте захистити конкретні ноу-хау / технічну інформацію як комерційну таємницю (яка насправді може тривати вічно), 5 років, передбачених грантовою угодою для захисту конфіденційної інформації, буде недостатньо.

У такому випадку доцільно попросити орган фінансування, щоб вони зберігали відповідний результат (і пов'язану інформацію) конфіденційним протягом більш тривалого періоду – це можливо в Horizon Europe відповідно до статті 13.1 угоди про грант. Тому не соромтеся звернутися до свого керівника проекту щодо цієї теми» (*Safeguarding trade secrets in Horizon Europe // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/safeguarding-trade-secrets-horizon-europe-2023-10-05_en). 05.10.2023).

«Company of Biologists оголосила про нову трирічну пропозицію консорціуму Read & Publish Open Access із ZB Med – Інформаційним центром наук про життя, Німеччина.

Ця пропозиція, яка діятиме з 2024 по 2026 рік, доступна для 400 установ-учасників і 2000 лікарень із знижками залежно від кількості учасників. Це перша консорціумна угода Компанії в Німеччині...

Автори-кореспонденти в установах-учасниках у Німеччині можуть одразу публікувати необмежену кількість дослідницьких статей у відкритому доступі (OA) у гібридних журналах Development, Journal of Cell Science та Journal of Experimental Biology, а також у журналах із повністю відкритим доступом Disease Models & Mechanisms та Biology Open без сплатити плату за обробку статті (APC). Дослідники установ-учасників також отримують переваги від необмеженого доступу до гібридних журналів Компанії, включаючи їх повні архіви, починаючи з 1853 року...» (*New Read & Publish consortia offer from The Company of Biologists // Europa Science Ltd. (<https://www.researchinformation.info/news/new-read-publish-consortia-offer-company-biologists>). 16.10.2023*).

«...Німецька бібліотечна команда переговорів під егідою Forum 13+ і Taylor & Francis оголосила про нову трирічну угоду про читання та публікацію, яка почнеться в 2024 році. Це забезпечить дослідникам постійний доступ до журналів Taylor & Francis і можливість вибору OA за їхні статті в більш ніж 2000 Open Select (гібридних) назвах.

До них належать журнали під імпринтом Routledge, одним із найбільших у світі портфелів гуманітарних і соціальних наук (HSS). Очікується, що понад 60% статей, опублікованих у відкритому доступі через угоду, будуть присвячені HSS.

Публікаційний розподіл згідно з угодою було розроблено таким чином, щоб всі нові статті з автором-кореспондентом в одній із установ-учасниць могли бути відкритим у гібридних журналах Taylor & Francis.

Німецькі вищі навчальні заклади та дослідницькі заклади тепер запрошені приєднатися до консорціуму, і майже сотня висловили свій намір зробити це під час консультацій щодо угоди влітку.

Консорціум буде створений і керований ZBW – Інформаційним центром економіки, дослідницькою інформаційною інфраструктурою для економіки та членом Німецької асоціації Лейбніца...» (*New Forum 13+ and Taylor & Francis Transformative Agreement to Realize the Benefits of Open Access for Germany's Researchers // Informa UK Limited (<https://newsroom.taylorandfrancisgroup.com/forum-13-transformative-agreement/>). 19.10.2023*).

«Wiley (NYSE: WLY) сьогодні оголосила про свій намір укласти нову п'ятирічну угоду з консорціумом DEAL, загальнонаціональним консорціумом, який представляє понад 1000 академічних закладів Німеччини, починаючи з січня 2024 р...»

Wiley був першим видавцем, який підписав угоду з DEAL, що робить це партнерство найнадійнішим і найтривалішим у Німеччині. Їхня нова угода й надалі надаватиме авторам німецьких установ можливість публікації у відкритому доступі в портфоліо Wiley. Це включає доступ для читання всього вмісту журналу Wiley. Важливо, що нова угода принесе ще більше переваг для німецької дослідницької системи завдяки:

- Підтримка установ у переході до відкритого доступу та вшанування величезної цінності, яку вчені суспільства приносять науковій спільноті.
- Визнання унікальних інвестиційних потреб журналів, які забезпечують різні форми впливу на свої дослідницькі спільноти.
- Удосконалення інфраструктури, включаючи надійні робочі процеси для підтримки авторів, читачів і бібліотекарів, а також затвердження та нагляд для адміністраторів щодо статей OA.
- Підтримка установ-учасниць за допомогою індивідуального навчання та поглиблення співпраці з хорошою консультативною радою Wiley DEAL для моніторингу успіху...

Між переговорними групами досягнуто консенсусу щодо комерційних умов. Очікується, що остаточна угода буде підписана в середині листопада. Невдовзі після цього установам DEAL буде запропоновано перейти на нову угоду, щоб і надалі користуватися перевагами добре налагоджених, комплексних варіантів публікації у відкритому доступі та постійного доступу до обширного портфоліо наукових журналів Wiley.

Wiley і DEAL спиратимуться на безпрецедентний успіх, досягнутий за перші п'ять років партнерства, результатом якого є:

- Майже 100% відповідних гібридних статей DEAL опубліковано у відкритому доступі в портфоліо Wiley.
- 90% статей Wiley з Німеччини опубліковано у відкритому доступі.
- Збільшення використання дослідницького контенту в Німеччині на 83%, що призвело до майже 20 мільйонів завантажень повного тексту лише у 2022 році.
- Швидке зростання використання німецького контенту в усьому світі, особливо в країнах з низьким рівнем доходу

Початкова угода з DEAL була однією з перших трансформаційних угод Wiley про відкритий доступ і наріжним каменем підходу видавця до відкритого доступу. Wiley підписав угоди про відкритий доступ приблизно з 80 партнерами по всьому світу, які охоплюють понад 2500 установ...» (*Wiley and German DEAL Consortium to Sign New 5-Year Agreement // John Wiley & Sons, Inc. ([125](https://newsroom.wiley.com/press-releases/press-release-details/2023/Wiley-</i></p></div><div data-bbox=)*

and-German-DEAL-Consortium-to-Sign-New-5-Year-Agreement-/default.aspx).
19.10.2023).

«...У 2021 році Асоціація шведських вищих навчальних закладів (Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF) скликала робочу групу «Поza трансформаційними угодами» (група ВТА), щоб закласти основу для подальшого просування переходу до відкритого доступу. Тепер група запропонувала стратегію щодо того, як Швеція та консорціум Vibsam мають діяти під час переговорів із видавцями. Мета полягає в тому, щоб відійти від трансформаційних угод до фінансово стійкої системи, яка стимулює перехід до повністю відкритої видавничої системи.

Нинішня видавнича система має кілька недоліків, які негативно впливають на дослідження як на індивідуальному рівні (дослідник), так і на системному рівні (заклади вищої освіти, ЗВО та фінансування досліджень)...

Останніми роками національна робота з відкритого доступу до наукових публікацій була чітко зосереджена на підписанні угод про читання та публікацію з науковими видавцями («трансформаційні угоди», ТА), щоб досягти мети уряду щодо негайного відкритого доступу до результатів дослідження. усі дослідження, що фінансуються державою. У Швеції робота була успішною, оскільки ми підписали трансформаційні угоди з більшістю великих видавців. У 2022 році 70 відсотків усіх статей у наукових журналах із принаймні одним автором зі шведського ЗВО були у відкритому доступі...

Такі трансформаційні угоди були підписані з надією, що видавці переведуть більше своїх журналів на журнали з повним відкритим доступом. Але цього не сталося. Видавці активно працюють над отриманням прибутку як від передплати, так і від видавничої діяльності, тому вважають такий тип угоди довгостроковим рішенням...

Група ВТА стверджує, що життєво важливо, щоб контроль над науковими публікаціями знаходився в дослідницькому співтоваристві, а також наголошує на необхідності скоротити витрати на публікації. Основна рекомендація групи полягає в тому, що консорціум Vibsam повинен утримуватися від укладення угод про читання та публікацію в гібридних журналах. Натомість він має підписувати лише угоди на публікацію в журналах із повністю відкритим доступом. Група також пропонує додаткові та допоміжні стратегічні ініціативи та дії.

До них належать:

- Підписання угод з видавцями, які публікують лише журнали відкритого доступу.
- Надання незалежної видавничої платформи, як Open Research Europe (ORE).
- Покращення можливостей для переходу журналів, що належать дослідникам, із традиційних видавців на інші платформи.

- Продовження роботи з проблемами авторського права, пов'язаними з відкритим доступом.

Переговорна група Bibsam ініціювала обговорення з кількома найбільшими видавцями щодо необхідності нової форми угоди, окрім трансформаційних угод, з метою укладення угод лише про видавництво як послугу, яка є прозорою та доступною за ціною...» (*Open access: Need to move away from transformative agreements // Stockholm University* (<https://www.su.se/english/news/open-access-need-to-move-away-from-transformative-agreements-1.683787>). 20.10.2023).

«Ініціатива відкритого доступу Plan S шукає думки щодо пропозиції переходу до «відповідальної» наукової видавничої системи, яка має бути справедливішою щодо ціноутворення та доступу, а також більш ефективною, ніж поточна система...

Пропозиція, опублікована 31 жовтня, говорить, що автори, а не видавці, повинні вирішувати, коли і де публікувати результати своїх досліджень.

У ньому додається, що науковий запис повинен включати повний спектр результатів, створених під час дослідницького циклу, включаючи препринти та звіти про рецензування...

Згідно з пропозицією, обмін результатами досліджень наразі «невиправдано» затримується, оскільки модель рецензування перед публікацією може вимагати впровадження вдосконалень до прийняття рішення щодо публікації, що може призвести до відмови...

Пропозиція передбачає кроки для створення «керованої науковцями» системи комунікацій, у якій дослідники не стягуватимуть плати за читання чи публікацію статей. Вона окреслює п'ять принципів, які підтримують її бачення:

- Авторі повинні нести відповідальність за поширення своїх висновків.
- Усі наукові результати, включно з препринтами та звітами про рецензування, слід негайно та відкрито поширювати.
- Наукові спільноти повинні встановлювати стандарти якості та контролювати їх за допомогою визнаних процесів контролю якості. Сторонні постачальники послуг, наприклад видавці, не повинні встановлювати правила для процесів контролю якості.
- Усі наукові внески слід враховувати при оцінці дослідження.
- Зацікавлені сторони, включаючи фінансувальників досліджень, дослідників і постачальників послуг, повинні погодитися використовувати свої ресурси, такі як гроші, досвід і послуги, для стимулювання розвитку та впровадження видавничої діяльності в громаді...

Консультації щодо пропозиції триватимуть з листопада по квітень 2024 року. Вони мають на меті з'ясувати, наскільки пропозиція відповідає потребам спільноти, чи потрібно її змінювати та чи потребує посилення існуюча видавнича інфраструктура для її реалізації» (*Rachel Magee. Plan S presents*

'responsible publishing' proposal for feedback // Research Professional News (<https://www.researchprofessionalnews.com/rr-news-europe-infrastructure-2023-10-plan-s-presents-responsible-publishing-proposal-for-feedback/>). 31.10.2023).

Китайська Народна Республіка

«Springer Nature погодила трансформаційну угоду (ТА) у Гонконгу з усіма бібліотеками-членами Об'єднаного консультативного комітету університетських бібліотекарів (JULAC). Це перша ТА видавця в цьому важливому регіоні, і, оскільки щороку публікується понад 700 статей у відкритому доступі (ОА), це буде найбільший ТА в регіоні...

Трирічна угода, яка набуває чинності з 1 січня 2024 року, дозволить афілійованим дослідникам публікувати ОА у понад 1900 гібридних журналах, які видає Springer Nature. У рамках угоди установи-учасники зберігають доступ до всіх журналів, на які вони підписалися. У результаті дослідники в Гонконгу отримують переваги від:

1. Підвищена глобальна видимість їхньої роботи – до 6 разів більше завантажень, ніж вміст, не пов'язаний з ОА.
2. Збільшення кількості цитувань і залученості, які забезпечує ОА.
3. Збільшення перехресної співпраці та сприяння глобальним дослідженням завдяки більшому охопленню вмісту відкритого доступу» (*Springer Nature and JULAC announced transformative agreement // Access - Library Learning Space (<https://librarylearningspace.com/springer-nature-and-julac-announced-transformative-agreement/>). 19.11.2023).*

«...хоча Китай був суттєвим рушієм відкритого доступу (ОА), лише 35% їхнього річного випуску статей припадає на ОА, тоді як в решті світу випуск ОА становить 44%. ...проти ОА в Китаї є неоднозначність щодо якості ОА, відсутність хороших даних щодо ОА та занепокоєння щодо плати за обробку статей (АРС).

...не існує послідовного чи національного підходу до ОА, і багато китайських дослідників досі пов'язують ОА з хижацьким виданням. Уряд Китаю фінансує більшу частину досліджень, а це означає, що публікації часто безкоштовні, а це означає, що багато статей не класифікуються як ОА, навіть якщо їх можна вважати Diamond ОА.

Більше занепокоєння викликає АРС, а також доступність і стабільність фінансування такого величезного обсягу статей... У період з 2012 по 2021 рік Китай опублікував 1,1 мільйона статей ОА. Враховуючи середню вартість АРС у 1700 доларів США, вартість авторів та їхніх установ становить приблизно 1,85 мільярда доларів. Зараз існує рух щодо визначення «розумного АРС». Припускають, що розумна ціна АРС становить 1200 доларів США, що значно

нижче, ніж APC багатьох найпрестижніших міжнародних журналів. Насправді Китайська академія наук (CAS) зараз встановила APC для свого журналу National Sciences Open у 1200 доларів США. Це означає, що видавці за межами Китаю, швидше за все, відчуватимуть посилений тиск щодо зниження своїх APC.

Можливість отримання прибутку, яку представляють APC, спонукає Китай шукати способи отримати частину цих витрат, а не відправляти гроші за кордон. Однією з таких ініціатив є План дій China Journal Excellence Action Plan (CJEAP). CJEAP — це п'ятирічний проект зі створення понад 400 китайських журналів STM світового рівня. Мета полягає не тільки в тому, щоб залучити гроші ОА, але й утримати деякі дослідження, які зараз опубліковані на міжнародному рівні, у Китаї...

З 2011 по 2021 рік кількість статей у відкритому доступі, опублікованих китайськими дослідниками, зросла з приблизно 25 000 до понад 238 000. В опитуванні, проведеному в червні та липні 2022 року Китайською асоціацією науки і технологій, майже 60% китайських дослідників розуміли цінність відкритого доступу. Опитування також показало, що «розширення глобального визнання їхніх досліджень» було першою причиною пошуку відкритого доступу, а «прискорення розповсюдження результатів дослідження» — другою. Інші переваги включали «швидшу публікацію» та переконання, що ОА призведе до більшої кількості цитувань...» (*How Committed is China to Open Access and Open Science? // HighWire Press, Inc. (https://www.highwirepress.com/news/how-committed-is-china-to-open-access-and-open-science/). 27.10.2023).*

Республіка Індія

«...Департамент біотехнології (DBT) визнає важливість комерціалізації інтелектуальної власності та визнає, що для того, щоб інтелектуальна власність від академічних/державних дослідницьких лабораторій була реалізована як продукт і розгорнута для суспільного блага, необхідне цілеспрямоване масштабування та інші розробки, необхідні, а це потребує значних інвестицій...»

Таким чином, 6 вересня 2023 року DBT видав рекомендації, в яких викладено принципи та процедури управління та передачі інтелектуальної власності (ІВ), створеної в результаті досліджень, що фінансуються державою в Індії...

Інституції, що займаються створенням ІВ, які фінансуються DBT, повинні дотримуватися наступного:

1) Рекомендації вимагають, щоб засоби та способи передачі ІВ вирішувалися вченими на основі їх інституційних комітетів із зовнішніми експертами. Відповідний комітет, до складу якого входять зовнішні експерти з

науки, права, фінансів та інших відповідних галузей, може консультувати директора/керівника інституту. Комітет може переглядати заявки на інтелектуальну власність, наданий статус, а також їх передачу чи ліцензування. Слід уникати накопичення ІВ протягом тривалих періодів без передачі чи ліцензування. Таким чином, усі інститути, що фінансуються DBT, повинні мати інституційний комітет з інтелектуальної власності, до складу якого входять компетентні фахівці з різних відповідних секторів.

2) Дослідники та приймаючі установи повинні звітувати про результати дослідження, тобто про публікації та надану інтелектуальну власність (якщо комерціалізовано, механізм передачі технологій)...

3) Дослідники та приймаючі установи повинні визнати підтримку DBT у своїх публікаціях і продуктах.

4) Дослідники та приймаючі установи повинні дотримуватися загальних принципів модальності комерціалізації ІВ:

Механізм ліцензування. Механізми ліцензування мають визначитися в кожному конкретному випадку інституційними комітетами з інтелектуальної власності з прозорістю, щоб гарантувати вибір відповідних галузевих партнерів, особливо для ексклюзивного ліцензування.

Звітування до DBT: приймаючі установи повинні повідомляти деталі ліцензійних угод до DBT.

Застереження про доступність: в ексклюзивних ліцензійних угодах для продуктів, призначених для широкомасштабного публічного розгортання, ліцензіар повинен включити положення про доступність на ринках Індії.

Захист суспільних інтересів: Виробники/ліцензіари ІВ повинні включити в ексклюзивну ліцензійну угоду відповідний пункт, який чітко фіксує той факт, що якщо виникне будь-яка необхідність щодо технології/патенту, то уряд Індії (GoI) через March-in Rights здійснить його право, включаючи можливість примусової ліцензії згідно з нашим патентним законодавством, оскільки GoI захищає всі індійські патенти...

Запити на передачу прав інтелектуальної власності: приймаючі установи повинні направляти будь-які запити на передачу прав інтелектуальної власності до DBT, заохочуючи створення спінаутів і стартапів.

5) Для досліджень на вищих рівнях технологічної готовності (TRL) перевага надається невиключному ліцензуванню з визначенням ліцензійних зборів у кожному конкретному випадку, заохоченням конкуренції, визначенням часових рамок і наданням переваги біотехнологічним МСП та індійському виробництву.

6) Для досліджень у нижчих TRL можна розглянути виключне ліцензування. Тим не менш, він повинен захищати суспільні інтереси, забезпечувати доступність продукту на індійських ринках за доступними цінами, визначати часові рамки, надавати перевагу біотехнологічним МСП та індійському виробництву та дозволяти привілейовані закупівлі для

новостворених компаній. Можна розробити рамки стандартної ліцензійної угоди для забезпечення розподілу доходів з державними установами.

7) Ліцензія поширюється на безвідкличне, безоплатне право уряду Індії здійснювати або вимагати субліцензування на розумних умовах, коли це необхідно для задоволення потреб здоров'я, безпеки чи безпеки.

Ці рекомендації спрямовані на спрощення передачі інтелектуальної власності з державних досліджень у комерційний сектор, сприяючи інноваціям, економічному зростанню та суспільному добробуту...» (*Manisha Singh. Analysing The Department Of Biotechnology (DBT) Intellectual Property Guidelines 2023 // Conventus Law (<https://conventuslaw.com/report/india-analysing-the-department-of-biotechnology-dbt-intellectual-property-guidelines-2023/>). 25.102023*).

Республіка Сербія

«У 2003 році національний бібліотечний консорціум Сербії (Сербський бібліотечний консорціум для координованого придбання – KoBSON) робив перші кроки в напрямку придбання наукових електронних ресурсів... У ті перші дні головна увага була зосереджена на доступі до наукової літератури – отриманні доступних угод з видавцями. Цифрова інфраструктура все ще будувалася, а перехід до онлайн-видання тільки почався. Не було жодних інституційних репозиторіїв, і кілька сербських журналів були доступні онлайн...

Через двадцять років ситуація зовсім інша. Понад 400 журналів (210 в DOAJ / станом на липень 2023) і понад 12 000 кандидатських дисертацій у Національному репозитарії Сербії знаходяться у відкритому доступі. Інфраструктура репозиторіїв (близько 80 інституційних репозиторіїв або колекцій) зростає. Більшість сховищ надають вміст основним міжнародним агрегаторам (OpenAIRE, BASE, CORE), покращуючи видимість результатів місцевих досліджень. Сербія має національну політику відкритої науки (прийняту в 2018 році) і понад 15 інституційних політик, які передбачають обов'язковий відкритий доступ до публікацій, що фінансуються державою.

Для локальних наукових публікацій відкритий доступ є опцією за замовчуванням. Журнали на основі передплати надзвичайно рідкісні, і більшість журналів відкритого доступу не стягують плати за обробку статей (APC). Інфраструктура книговидання у відкритому доступі ще відсутня, але значна кількість наукових монографій, опублікованих науковими установами, доступна через репозиторії. Статистика використання показує, що контент сербською мовою читають у всьому світі, а також, що наукові праці використовуються поза вузькими академічними колами, що спонукає дослідників відкривати свої публікації.

Ще слід очікувати серйозних покращень у сфері відкритих і FAIR (доступних для пошуку, доступних, сумісних і багаторазових) дослідницьких даних і громадянської науки, які є досить новими темами для місцевого дослідницького співтовариства...» (*Milica Ševkušić. Serbia: Milestones on the road to open science // EIFL (Electronic Information for Libraries) (https://www.eifl.net/blogs/serbia-milestones-road-open-science). 10.10.2023).*

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

«Elsevier, світовий лідер у галузі наукових публікацій та інформаційної аналітики, сьогодні оголосив, що впроваджує географічне ціноутворення для відкритого доступу (GPOA) у 142 своїх журналах Gold Open Access, щоб зробити плату за публікацію статей у відкритому доступі (APC) доступнішою для авторів із країн із низьким і середнім рівнем доходу.

Модель GPOA, перша у видавничій галузі, має набути чинності з січня 2024 року. У рамках пілотного проекту Elsevier структуруватиме плату за публікацію статей для цієї підгрупи журналів на основі місцевих економічних умов і середнього доходу країни. Пристосовуючи структури ціноутворення відповідно до валового національного доходу (GNI) на душу населення, прозорого та добре запровадженого показника, який використовують багато міжнародних організацій, включаючи Research4Life, Elsevier прагне зменшити фінансові бар'єри, які традиційно заважали дослідникам і установам із країн із низьким і середнім рівнем доходу публікувати останні дослідження в журналах Gold Open Access... Elsevier продовжить відмовлятися від APC для авторів із найнижчою економічною групою та вже надає доступний доступ до понад 100 000 рецензованих ресурсів для установ у 120 країнах із низьким і середнім доходом через Research4Life...

GPOA Elsevier базується на давньому зобов'язанні компанії просувати відкритість і залучати до досліджень. GPOA також спирається на зобов'язання Elsevier встановлювати ціни на публікацію журнальних статей нижчими від середньоринкових порівняно з порівнянною якістю. Запровадження цієї пілотної програми знаменує собою позитивний крок у напрямку досягнення більш справедливої, прозорішої та глобально справедливої структури ціноутворення для наукових публікацій...» (*Elsevier introduces Geographical Pricing Pilot to support authors in low- and middle-oncome countries with equitable open access publishing options // Marshall Breeding (https://librarytechnology.org/pr/29401). 17.10.2023).*

«...7 вересня 2023 року було оголошено, що Великобританія погодилася угодити про асоціацію з Horizon Europe. Отже, британські дослідники тепер можуть подати заявку на фінансування Horizon Europe за повної підтримки UK Research and Innovation...

У Великій Британії є кілька провідних світових дослідницьких центрів, таких як Кембриджський науковий парк, але ця перевага опинилася б під загрозою, якби Велика Британія залишилася за межами Horizon надовго, оскільки було б важче залучити найкращих науковців, якби кількість привабливих проектів скоротилася.

...протягом двох років після виходу Великої Британії з ЄС участь і внесок Великобританії в такі проекти вже впали з вершини на сьоме місце.

Відновлення своїх позицій, вирішивши знову приєднатися, потребуватиме такого ж або гіршого відставання в часі, оскільки компанії та університети поступово співпрацюватимуть у нових проектах...

Які міркування щодо інтелектуальної власності (ІВ) є зараз у спільних дослідницьких проектах? Чи є викликом, наприклад, комерціалізація академічних досліджень? Положення про інтелектуальну власність у проекті Horizon, як правило, не просто узгодити або змінити, але для співавторів завжди важливо включити відповідні положення про інтелектуальну власність, гарантуючи, що всі сторони забезпечать права власності та використання, які їм потрібні, а не відкидають рішення у майбутньому та/або покладаються на часто улюблене, але рідко ідеальне рішення щодо спільного володіння інтелектуальною власністю, якщо умови цього володіння не будуть ретельно визначені, з правами втручання, якщо це необхідно для судового переслідування та захисту.

Фонова та активна ІВ, як правило, ретельно розроблені, причому основна ІВ часто пов'язана з правом власності на пов'язану фонову ІВ – важливо, щоб сторони забезпечили права на використання та ексклюзивність, необхідні для реалізації своїх комерційних інтересів» (*Sally Shorthose. How will rejoining Horizon Europe affect UK research and innovation? // Delinian Limited and its affiliated companies (https://www.managingip.com/article/2cc9zjz6uh3rfx4tvvi0w/expert-analysis/local-insights/how-will-rejoining-horizon-europe-affect-uk-research-and-innovation). 19.10.2023).*

«...З 1 січня 2024 року нова політика відкритого доступу Управління досліджень та інновацій Великобританії (UKRI) поширюватиметься на монографії, розділи книг і редактовані колекції, а також журнали...

Якщо ваші довгострокові результати дослідження є доступними, остаточна версія запису (VoR) або прийнятий автором рукопис (AAM) повинні бути вільними для перегляду та завантаження через платформу онлайн-

публікації, веб-сайт видавництва або інституційне чи тематичне сховище в межах максимум 12 місяців публікації з використанням відкритої ліцензії.

...головні речі, які дослідники, фінансовані UKRI, повинні зробити, щоб підготуватися до запуску політики.

1. Нагадайте собі та колегам про деталі політики та деталі вашого дослідницького проекту – чи результати вашого дослідження відповідають обсягу? Ви приймаєте рішення, чи покладатися на виключення для вашої публікації; немає вимоги отримати схвалення UKRI. Рекомендації для авторів щодо використання виключень із політики наведено в Додатку 3 Політики UKRI щодо ОА.

2. Поговоріть із своєю бібліотекою, дослідницьким офісом або тим, хто відповідає за впровадження політики відкритого доступу UKRI у вашій дослідницькій організації, якомога раніше. Вони зможуть порадити, як дотримуватися вимог, запропонувати вказівки щодо фінансування витрат на відкритий доступ і пояснити будь-яку місцеву політику та вказівки.

3. Ви вперше публікуєте розширений вихід у відкритому доступі? OAPEN OA Books Toolkit — це фантастичний вступ до відкритого доступу до книг, написаних бібліотеками, дослідниками, видавцями та іншими експертами в цій галузі.

4. Дозволи на сторонні матеріали необхідно отримати до публікації; якщо це неможливо, ви можете подати заяву на звільнення. UKRI щойно підготував практичний посібник для дослідників, які публікують у відкритому доступі монографії та розділи книг, де ви знайдете більше інформації про управління авторським правом третіх сторін на наукові публікації.

5. Де ви будете публікуватись? Ви можете вибрати видавця, який найбільше підходить для вашого дослідження, за умови дотримання вимог політики відкритого доступу UKRI. Не забудьте повідомити бажаного видавця, що ваша публікація визнає фінансування UKRI, і перевірте, чи може він запропонувати відповідний варіант публікації.

6. Якщо ви дотримуетесь політики, публікуючи свій VoR онлайн, за це може стягуватися плата. UKRI створив спеціальний фонд у розмірі 3,5 мільйона фунтів стерлінгів для підтримки витрат на відкритий доступ до довгострокових результатів. Незважаючи на те, що ваша дослідницька організація подасть заявку на фінансування до UKRI від вашого імені, варто ознайомитися з процесом подання заявки на фінансування.

7. Якщо ви плануєте, за згодою свого видавця, дотримуватися політики, розміщуючи версію вашої публікації в сховищі, ви можете використовувати репозиторій вашої установи, якщо він є, або відповідне тематичне сховище. Усі доступні можна знайти на OpenDOAR...» (*Anna Hughes. Be ready for UKRI's new open access policy // Europa Science Ltd. (<https://www.researchinformation.info/analysis-opinion/be-ready-ukri-s-new-open-access-policy>). 30.10.2023*).

Сполучені Штати Америки

«Редактори семи наукових журналів опублікували рекомендації щодо відповідального використання інструментів генеративного штучного інтелекту авторами, рецензентами та редакторами. Рекомендації забороняють використовувати генеративний ШІ як автора, але дозволяють його використання для створення тексту та ілюстрацій...»

1. LLM [великі мовні моделі] або інші генеративні інструменти ШІ не повинні вказуватися як автори в документах.
2. Автори повинні бути прозорими щодо використання генеративного ШІ, а редактори повинні мати доступ до інструментів і стратегій для забезпечення прозорості авторів.
3. Редактори та рецензенти не повинні покладатися виключно на генеративний штучний інтелект для рецензування поданих статей.
4. Редактори несуть остаточну відповідальність у виборі рецензентів і повинні здійснювати активний нагляд за цим завданням.
5. Остаточна відповідальність за редагування статті лежить на авторах і редакторах.

Хоча ці рекомендації узгоджуються з рекомендаціями Комітету з видавничої етики та багатьох видавців журналів, у деяких аспектах вони відрізняються. По-перше, вони покладають обов'язки рецензентів на авторів. Крім того, нова заява займає іншу позицію, ніж позиція журналу *Science*, яка стверджує не тільки, що генеративний інструмент штучного інтелекту не може бути автором, але й те, що «текст, згенерований ChatGPT (або будь-яким іншим інструментом штучного інтелекту), не може використовуватися в роботі, а також фігури, зображення чи графіки не можуть бути продуктами таких інструментів»...

Рекомендації є попередніми...» (*Journal Editors Issue Guidance on the Use of AI in Scholarly Publishing // Hastings Center* (<https://www.thehastingscenter.org/news/journal-editors-issue-guidance-on-the-use-of-ai-in-scholarly-publishing/>). 17.10.2023).

«JSTOR, частина некомерційної організації ІТНАКА, оголосила сьогодні про випуск перших книг у Path to Open, новій програмі, розробленій для недорогої та сталої підтримки публікації нових революційних книг у відкритому доступі. в гуманітарних і соціальних науках.

Запущена в якості пілотного проекту в січні 2023 року, Path to Open – це модель відкладеного відкритого доступу, коли нові книги стають доступними бібліотекам підтримки після публікації та стають відкритими через три роки. Тридцять сім університетських видань приєдналися до ініціативи разом із понад шістьдесятьма академічними бібліотеками, включаючи консорціуми, такі

як Big Ten Academic Alliance, які прагнуть розробити стійкі рішення відкритого доступу...

JSTOR звітуватиме про використання Path to Open книг до та після того, як вони стануть відкритими. Назви, доступні сьогодні для бібліотек Path to Open, належать до широко використовуваних дисциплін для JSTOR і доступні для пошуку поряд із журналами, іншими книгами та першоджерелами. Коли через три роки доступ до книг стане відкритим, очікується, що їх використання збільшиться. У минулому кількість книг, які перейшли з ліцензійних на відкриті в JSTOR, зазнала збільшення на 5500%...

Починаючи Path to Open із 100 найменувань у 2023 році, JSTOR співпрацюватиме з пресою-учасником та їхніми авторами, щоб випускати 300 книг щороку у 2024 та 2025 роках...» (*JSTOR Releasing First 100 Path to Open Books // ІТНАКА* (<https://about.jstor.org/news/jstor-releasing-first-100-path-to-open-books/>). 04.10.2023).

«COAR (Конфедерація репозиторіїв відкритого доступу)...засуджує новий авторський гонорар, запроваджений Американським хімічним товариством (ACS), який стягує з авторів 2500 доларів США за право залишити свій прийнятий рукопис у репозиторій без періоду ембарго.

COAR рішуче заперечує проти цього звинувачення з таких причин:

- Автори є власниками своїх рукописів і повинні зберігати свої права. Автори зазвичай мають авторські права на свої дослідження, але надто часто передають ці права видавцям під час публікації рукопису. Коли автори зберігають авторські права на свій рукопис, вони мають право поширювати та використовувати свій власний рукопис на свій розсуд. Якщо права авторів зберігаються, видавці не володіють прийнятим рукописом статті (ААМ), і дослідники не повинні бути обмануті платити гонорар, щоб скористатися правом, яке вони вже мають.
- Ця плата прямо суперечить духу відкритої науки, стипендії та справедливості. Наука полягає в обміні та просуванні знань, і політики відкритого доступу розробляються дуже ретельно, щоб гарантувати, що всі дослідники зможуть це робити, навіть якщо вони не мають фінансування, щоб заплатити за публікацію своїх статей.
- ACS стягує 2500 доларів США, але не забезпечує жодної додаткової вартості. Плата за додаткову послугу не стягується. Це не вимагає додаткової роботи з боку видавця, а скоріше є спробою розробити новий потік доходу, в той же час вони будуть отримувати кошти від підписки та оплати за доступ до цієї самої статті.
- ACS створює хибне враження щодо відповідності політикам донорів. Плата за дотримання політики ОА спонсора не стягується. Також не стягується плата за зберігання рукописів у сховищах ОА. Комісія потрібна, лише якщо ви хочете опублікувати в журналі ACS і підписати свої права...» (*COAR's response*

to the American Chemical Society's new fee for repository deposit // COAR e. V. (<https://www.coar-repositories.org/news-updates/coars-response-to-the-american-chemical-societys-new-fee-for-repository-deposit/>). 25.10.2023).

Японська держава

«Японський альянс консорціумів університетських бібліотек з електронних ресурсів (JUSTICE) і Elsevier уклали трансформаційну угоду, що стало важливим кроком вперед у просуванні глобального доступу до японських наукових публікацій через публікації у відкритому доступі. Трирічна угода набуде чинності з 2024 по 2026 рік.

Угода, найбільша у своєму роді на сьогоднішній день в Японії та Азії, спрямована на відкрите поширення та розширення японських досліджень світового рівня на благо суспільства...

Угода про читання та публікацію буде доступна через JUSTICE для японських університетів...

Фактичне виконання контракту здійснюватиметься незалежно для кожного університету, і не кожен університет, який висловив зацікавленість у цій угоді, відразу приєднається. На момент публікації цього оголошення дата початку контракту для кожного університету ще не визначена» (*JUSTICE and Elsevier strike agreement to accelerate open access publishing in Japan // Access - Library Learning Space (<https://librarylearningspace.com/justice-and-elsevier-strike-agreement-to-accelerate-open-access-publishing-in-japan/>). 12.10.2023).*

Законодавство з інтелектуальної власності

Україна

«...Уряд затвердив Порядок захисту особистих немайнових прав автора щодо творів, які перейшли у суспільне надбання, у разі відсутності спадкоємців.

Відповідна постанова від 10 жовтня 2023 року № 1066 набрала чинності 14 жовтня.

У Порядку визначено процедуру подання та розгляду заяви про забезпечення захисту, встановлено вимоги щодо документів, які додаються до заяви, а також визначено строки її розгляду.

Задля захисту особистих немайнових прав автора, твір якого став суспільним надбанням, у разі відсутності спадкоємців, фізична або юридична особа може звернутись до Мінекономіки з відповідною заявою. Розглядати цю

заяву та готувати експертний висновок щодо наявності або відсутності ознак порушення особистих немайнових прав автора буде ІР офіс.

Порядок визначає строки розгляду заяви та підготовки експертного висновку ІР офісом, передбачає порядок дій Мінекономіки, якщо експертним висновком буде виявлено ознаки порушення особистих немайнових прав автора.

Положення про захист державою особистих немайнових (або так званих моральних) прав автора щодо творів, які перейшли у суспільне надбання, у разі відсутності спадкоємців, є новелою Закону «Про авторське право і суміжні права», який набрав чинності з 1 січня 2023 року...» (*Надія Гришанова. Діє механізм захисту особистих немайнових прав автора щодо творів, які перейшли у суспільне надбання, у разі відсутності спадкоємців // Інформаційне агентство "ЛІГА:ЗАКОН" (https://jurliga.ligazakon.net/news/222851_d-mekhanizm-zakhistu-osobistikh-nemaynovikh-prav-avtora-shchodo-tvorv-yak-pereyshli-u-susplne-nadbannya-u-raz-vdsutnost-spadkomtsv). 16.10.2023).*

«...Сфера інтелектуальної власності мужньо приймає виклики і перешкоди воєнного часу, хоча і зазнала багатьох законодавчих змін...

Найперше і мабуть найголовніше 8 листопада 2022 року набрало чинності розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2022 року № 943-р «Деякі питання Національного органу інтелектуальної власності», у зв'язку з чим Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (УКРПАТЕНТ) припинив виконувати функції НОІВ та на зміну якому запрацювала Державна організація «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій» (УКРНОІВІ)... Український ІР-офіс буде працювати за принципом «єдиного вікна», як і європейські відомства. Також була презентована концепція Національного хабу інтелектуальної власності та інновацій, який буде об'єднувати багато функцій, наприклад, забезпечувати не тільки подання заявок на реєстрацію об'єктів інтелектуальної власності, проводити експертизи, реєструвати передачу прав, проводити конкурси для стартапів, організовувати програми підтримки підприємців та інноваторів, створювати об'єднання авторів, креаторів, винахідників з бізнесом, юристами та інвесторами...

13 квітня 2022 року набув чинності Закон України № 2174-ІХ "Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України", згідно з яким з першого дня введення в Україні воєнного стану у зв'язку із збройною агресією російської федерації проти України зупиняється перебіг строків для вчинення дій, пов'язаних з охороною прав інтелектуальної власності, а також строків щодо процедур набуття цих прав.

...згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2023 року № 859 «Про внесення змін до Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності» введені нові види зборів, уточнені старі формулювання відповідно до нових термінів та найприємніше - збільшено деякі пільги...

1 січня 2023 року набув чинності новий Закон України № 2811-IX «Про авторське право і суміжні права». Під час його підготовки були враховані норми європейського законодавства для виконання зобов'язань за Угодою про асоціацію, введення нових сучасних положень, яких до цього взагалі не було, уточнена існуюча термінологія, а також виключені норми, які на сьогоднішній день втратили свою актуальність...

Також 9 жовтня 2023 року у Міністерстві юстиції України зареєстрований наказ Міністерства економіки України № 11319 від 16 серпня 2023 року «Про затвердження Порядку державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір». За цим наказом суттєво розширюється перелік підстав для відмови в реєстрації, наприклад, якщо заявка подана відносно об'єкта, який не охороняється авторським правом, порушує права і законні інтереси третіх осіб, заявником або суб'єктом авторського права є особа, пов'язана з державою-агресором, або підсанкційна особа. Буде лише дві форми заявок - на державну реєстрацію авторського права на твір та на державну реєстрацію договору, який стосується майнових прав на твір. Не буде окремої заявки на реєстрацію службового твору. Подання документів здійснюватиметься у паперовому вигляді за допомогою поштових сервісів за адресою УКРНОІВІ або в електронній формі через Систему електронної взаємодії закладу експертизи, використовуючи електронний кваліфікований підпис...

До існуючого закону «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» додалися ще Закон України № 2265-IX від 22 травня 2022 року «Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну» та Закон України № 3005-IX від 21 березня 2023 року «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії». Забороняються використовувати символи «Z» та «V», включаючи заміну цими літерами кирилических «З», «С», «В», «Ф» з метою виправдання збройної агресії проти України, використовувати символіку збройних сил російської федерації, державні герби, прапори, гімни, згадки про осіб, які займали керівні посади в органах влади держави-агресора чи політичних партіях, написи, пов'язані з виправданням або пропагандою російської імперської політики тощо. Позначення, які містять символіку, вказану у даних законах, не можуть бути зареєстровані як торговельна марка. Однак така заборона не поширюється на

заявки або зареєстровані торговельні марки, включаючи міжнародні та добре відомі, які отримали правову охорону до 24 лютого 2022 року, за умови правомірного використання такої символіки та не мають на меті пропаганди нацистського тоталітарного режиму російської федерації чи підтримки збройної агресії проти України...

Отже, поки економічний розвиток та інвестиційна діяльність в Україні на паузі, це час для змін у законодавстві. Війна пришвидшила деякі процеси та реформи...» (*Вікторія Борисенко. Що змінилося в регулюванні права інтелектуальної власності під час війни // Інформаційне агентство "ЛІГА:ЗАКОН" (https://jurliga.ligazakon.net/analytics/223120_shcho-zmnilosya-v-regulyuvann-prava-ntelektualno-vlasnost-pd-chas-vyni). 27.10.2023).*

Австралійський Союз

«Австралійське законодавство про торговельні марки надає власникам торговельних марок можливість реєструвати (за певних обставин) свої добре відомі бренди як «захисні торговельні марки» щодо певних товарів і/або послуг, навіть якщо власник знака не має наміру використання знака щодо цих товарів та/або послуг.

Ця унікальна функція австралійського законодавства про торговельні марки недоступна в багатьох інших юрисдикціях по всьому світу.

Як правило, особа може подати заявку на реєстрацію торговельної марки щодо товарів і/або послуг в Австралії за умови, що (серед іншого) ця особа стверджує, що є власником торговельної марки та:

- особа використовує або має намір використовувати торговельну марку по відношенню до товарів та/або послуг;
- особа надала або має намір надати дозвіл іншій особі на використання торгової марки щодо товарів та/або послуг; або
- особа має намір переуступити торговельну марку юридичній особі, яка збирається створити, з метою використання юридичною особою торгової марки щодо товарів та/або послуг.

Крім того, власники зареєстрованих торгових марок можуть ризикувати тим, що інший торговець подає заяву про анулювання їхньої торговельної марки через невикористання та вилучає їхню торговельну марку з реєстру (повністю або частково), якщо торгова марка залишилася зареєстрована протягом безперервного періоду в три роки, що закінчується за місяць до дня подання заяви про невикористання, і жодного разу протягом цього періоду особа, яка на той час була зареєстрованим власником:

- використовував товарний знак в Австралії; або
 - добросовісно використовував товарний знак в Австралії;
- стосовно товарів та/або послуг, яких стосується заявка.

Також може бути подана заява про невикористання (і торгова марка буде виключена з реєстру), якщо на день подання заявки на реєстрацію торгової марки власник торгової марки не мав наміру використовувати товарний знак і власник не сумлінно використовував знак в Австралії...

Оскільки захисні торговельні марки пропонують такий надійний захист, їх нелегко отримати в нашій юрисдикції. Обставини, за яких може бути подана заявка на захисну торговельну марку, є такими:

- на момент подання заявки на захист торгова марка повинна бути вже зареєстрована на ім'я заявника та добре відома в Австралії; і
- торговельна марка повинна використовуватися до такої міри стосовно всіх або будь-яких товарів чи послуг, щодо яких вона зареєстрована, що її використання на товарах чи послугах, які вимагаються для захисту, може бути прийнято споживачами як вказівку на зв'язок між цими товарами чи послугами та власником зареєстрованої торгової марки.

Важливо зазначити, що за умови дотримання вищезазначених критеріїв захисні торгові марки можуть бути зареєстровані, навіть якщо заявник не має наміру використовувати марку щодо товарів чи послуг, зазначених у заявці...» (*Brigid Virtue. Australian trade mark law: Defending your well-known brand with a defensive trade mark registration // INTERNATIONAL LAWYERS NETWORK* (<https://iln.com/australian-trade-mark-law-defending-your-well-known-brand-with-a-defensive-trade-mark-registration/>). 04.10.2023).

Європейський Союз

«...27 жовтня 2023 року, положення про захист географічних зазначень для ремісничих і промислових продуктів було опубліковано Official Journal of the EU (CIGIR).

Цей регламент встановлює загальноєвропейський захист географічних зазначень (GI) ремісничих і промислових (CI) продуктів, щоб допомогти виробникам захистити та забезпечити дотримання прав інтелектуальної власності, пов'язаних із зареєстрованими GI, у всьому ЄС.

Крім того, цей регламент гарантує, що виробники ремісничої та промислової продукції можуть повною мірою скористатися перевагами Женевського акту Лісабонської угоди про найменування місць походження та географічні зазначення, міжнародної угоди, яку адмініструє Всесвітня організація інтелектуальної власності.

...новий регламент ЄС поширює чинну систему на ремісничі та промислові вироби, наприклад, природне каміння, текстиль, ювелірні вироби, порцеляну та вироби з дерева, пропонуючи захист назвам таких продуктів...

Групи виробників зможуть подати заявку на захист назви продукту, який має певне географічне походження та зобов'язаний своїми якостями та/або репутацією своєму конкретному походженню. Процес подачі заявок

відбуватиметься за подібним підходом до існуючої системи для сільськогосподарської продукції.

Виробники повинні мати можливість продемонструвати зв'язок між якостями або репутацією конкретного продукту та географічною територією, де він виробляється.

Постанова встановлює просту та економічно ефективну реєстрацію GI для ремісничих і промислових виробів за допомогою двофазного процесу подання заявки [тобто стандартної процедури].

1. Виробники подають свої заявки на GI до призначених ними компетентних органів держав-членів

2. Потім компетентні органи держав-членів подають успішну заявку до EUIPO (Офіс інтелектуальної власності Європейського Союзу) для подальшої оцінки та затвердження.

Держави-члени без національної системи можуть вимагати відступу від вищевказаної стандартної процедури. У разі схвалення Комісії виробники з цих держав-членів подадуть заявку безпосередньо до EUIPO [тобто процедура прямої реєстрації]...

EUIPO отримає повну компетенцію щодо управління процесом реєстрації цього нового права інтелектуальної власності ЄС.

Крім того, EUIPO розробить IT-систему, що включає різні інструменти. Серед них GI Portal (система електронної подачі та управління), Союзний реєстр географічних імен для ремісничих і промислових виробів і вже існуюча GI View. Крім того, буде запущено новий розділ веб-сайту EUIPO, присвячений географічним зазначенням...

Постанова набирає чинності ...16 листопада 2023 року...» (*EU landmark regulation on Geographical Indications for Craft and Industrial Products published in the Official Journal // European Union Intellectual Property Office (<https://www.euipo.europa.eu/es/news/eu-landmark-regulation-on-geographical-indications-for-craft-and-industrial-products-published-in-the-official-journal>). 27.10.2023*).

«25 вересня 2023 року Рада ухвалила свої позиції щодо запропонованої оновленої Директиви про правову охорону дизайнів і запропонованого зміненого Регламенту щодо зразків спільноти. Ці позиції знаменують значний крок у поточному процесі розробки законодавчої реформи в Брюсселі після пакетної пропозиції Комісії в листопаді 2022 року.

Цілі реформи полягають у модернізації захисту дизайну в епоху цифрових технологій і тому, щоб зробити його більш доступним для індивідуальних дизайнерів, малих і середніх підприємств (МСП) і галузей, орієнтованих на дизайн. Це включає зменшення витрат і складності, прискорення процесу реєстрації та забезпечення більшої передбачуваності та юридичної визначеності в охороні дизайну.

Прийняття Радою цих позицій служить для формалізації її позиції на переговорах, надаючи їй повноваження брати участь у переговорах з Європейським парламентом. Очікується, що ці переговори розпочнуться, коли парламент визначить свою позицію. Очікується, що процес перейде до стадії триалогу приблизно в січні 2024 року.

Очікується, що нове законодавство буде прийнято та набуде чинності в першій половині 2024 року. Офіс інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) активно готується до інтеграції всіх змін, які є результатом цієї реформи, у свою щоденну діяльність» (*Council Adopts Positions on Design Legislation // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/council-adopts-positions-design-legislation-2023-10-06_en). 06.10.2023*).

«...12 вересня 2023 року французькі депутати подали на розгляд законопроект, «спрямований на створення основи авторського права для штучного інтелекту»...

Цей законопроект складається з 4 статей, які вносять зміни до чинних статей Кодексу інтелектуальної власності (СРІ).

Перше положення вносить зміни до статті L 131-3 СРІ шляхом додавання абзацу. Згідно з цим пунктом, «інтеграція програмним забезпеченням штучного інтелекту інтелектуальних робіт, захищених авторським правом, у свою систему регулюється положеннями СРІ, як і його використання, а отже, вимагає дозволу автора або законного власника»...

Стаття 2 додає дев'ять абзаців до статті L 321-2 СРІ. Нагадуємо, що це положення стосується можливості колективних товариств подавати судові дії та входити до складу певних органів. Перший абзац нової редакції статті створює право власності на користь авторів або бенефіціарів творів, використаних для створення штучного твору, у випадках, коли твір створено штучним інтелектом без прямого втручання людини. Наступні параграфи спрямовані на встановлення колективного управління правами, створеними ШІ, та управління винагородою, отриманою в цьому відношенні товариствами колективного керування...

Стаття 3 додає абзац до статті L 121-2 СРІ. Відповідно до цього нового абзацу до всіх робіт, створених штучним інтелектом, слід додати слова «твір, створений штучним інтелектом», а також імена авторів робіт, які призвели до такого твору. Знову ж таки, існує непослідовність у кодифікації, оскільки вищезгадана стаття СРІ стосується права розголошення за життя автора та помертню. Хоча цей новий абзац намагається контрастувати між роботами, створеними штучним інтелектом, і роботами, створеними не штучним інтелектом, йому тут не місце. Чи не краще створити нову статтю? Щодо введення імені автора використаного твору, чи не йдеться це, зрештою, про дотримання авторських прав, положення щодо яких уже існують? Слід додати,

що ці посилання повторюють обов'язкові слова «відретушована фотографія», які повинні супроводжувати фотографії моделей, що використовуються в комерційних цілях і вставляються в рекламні повідомлення, що транслюються.

...законопроект закінчується статтею 4, яка вносить зміни до статті L 121-2 СРІ, для якої застосовуються ті самі застереження щодо узгодженості кодифікації, згаданої вище... Стаття 4 нагадує статтю L 324-14 СРІ, яка стосується випадків, коли неможливо ідентифікувати правовласників. У такій ситуації суми, які мали бути зібрані, вважаються сумами, які не підлягають розподілу, розподіл яких, здається, визначається загальною політикою колективних товариств. У проекті закон піде далі, перетворивши ці суми, які не підлягають розподілу, на податок, призначений для сприяння творчості.

...законопроект може мати деякі труднощі з досягненням мети щодо регулювання розвитку штучного інтелекту відповідно до закону про авторське право. Він справді має перевагу вирішення частини проблеми, а саме винагороди авторів, чий роботи були використані штучним інтелектом для створення нового твору, шляхом запровадження системи колективного управління...» (*Kevin Bercimuelle-Chamot. French Copyright framework for artificial intelligence: a half-hearted attempt // IPKat (<https://ipkitten.blogspot.com/2023/10/french-copyright-framework-for.html>). 16.10.2023*).

«...Нові загальноєвропейські правила упаковки зараз обговорюються в Брюсселі в рамках запропонованого Європейською комісією Регламенту щодо упаковки та відходів упаковки (PPWR), представленого рік тому.

Закон був проголосований у вівторок (24 жовтня) в комітеті Європейського парламенту з питань навколишнього середовища, що стало першим кроком у процедурі перед тим, як повний склад Палати затвердить свою позицію в листопаді...

Але промислові групи побоюються, що закон може порушити захист прав інтелектуальної власності, коли мова йде про спеціальну упаковку, як-от фірмові пляшки для напоїв.

Хоча виробники скляної упаковки визнали зусилля депутатів Європарламенту визнати власний дизайн упаковки «в певній мірі», вони сказали, що закон, ухвалений у вівторок, «не виправдовує» їхніх очікувань...

Вимоги до дизайну упаковки наразі викладені в статті 9 Директиви про відходи упаковки, яка вимагає мінімізації ваги та об'єму упаковки. Ряд «критеріїв продуктивності», перерахованих у Додатку IV, можуть використовуватися брендами для виправдання більшої щільності упаковки на основі таких критеріїв, як захист продукту, логістика або безпека споживача.

Однак Комісія запропонувала вилучити критерії «прийняття споживачем» і «маркетинг і презентація продукту» з прийнятого списку критеріїв ефективності, коли вона подала оновлений закон про упаковку минулого року. Ці видалення були підтримані під час голосування в парламенті цього тижня, що означає, що культові скляні пляшки, такі як знаменита пляшка Coca-Cola, можуть у кінцевому підсумку бути витіснені з ринку ЄС...

Представництво Coca-Cola в ЄС у Брюсселі наразі відмовилося коментувати голосування, заявивши, що вивчає наслідки голосування...» (*Frédéric Simon. Is Europe About To Ban The Iconic Coca-Cola Bottle? // Eurasia Review* (https://www.eurasiareview.com/27102023-is-europe-about-to-ban-the-iconic-coca-cola-bottle/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 27.10.2023).

«...Закон про перегляд Кодексу промислової власності Італії (ПРС) був опублікований в Офіційному журналі Італії № 184 від 8 серпня 2023 року та набув чинності 23 серпня 2023 року...

Незважаючи на те, що багато поправок стосуються процедурних та адміністративних аспектів, нижче наведено зміни, які мають безпосередній інтерес для власників прав інтелектуальної власності...

Раніше ПРС передбачав, що дослідник володіє виключними правами на патентований винахід, автором якого він або вона є, якщо тільки винахід не є результатом дослідження, фінансованого приватно (навіть лише частково), або конкретних дослідницьких проєктів, що фінансуються державним органом, який не є тим, хто наймає дослідника.

Такі положення стосувалися лише державних університетів і дослідницьких організацій.

Нещодавно затверджені зміни змінюють поточну ситуацію: університет або дослідницька організація має права на винахід, створений на виконання контракту або в рамках відносин роботодавець-працівник (також тимчасових) з університетом або державною дослідницькою організацією, або в рамках дослідницької діяльності угода між ними. Якщо університет або дослідницька організація не вжили заходів протягом шести місяців, винахідник має право подати заявку на патент від свого імені.

Крім того, змінене положення також стосується приватних університетів, визнаних італійським законодавством, наукових інститутів для досліджень, лікарень та охорони здоров'я (відомих в Італії як IRCCS) та організацій, які здійснюють некомерційну дослідницьку діяльність.

Зміни дозволяють відстрочити сплату збору за патентну заявку на термін до місяця після дати подання. Багато національних і міжнародних патентних відомств наразі дозволяють заявникам відстрочити сплату збору за подання, тому ця зміна кладе край невігідному положенню італійських заявників щодо конкуренції.

Раніше стаття 123(3) ПРС передбачала, що якщо продукція, представлена на офіційних чи офіційно визнаних виставках, підозрюється в порушенні прав інтелектуальної власності, правоохоронні органи не можуть негайно конфіскувати продукцію, а просто знінуть її опис. Пункт 3 скасовано, тож правоохоронні органи можуть негайно вилучити товар за рішенням суду за підозрою в порушенні прав інтелектуальної власності.

Стаття 59 переглянутого ПРС передбачає, що коли італійський патент і європейський патент, дійсний в Італії (або європейський патент з уніфікованою дією), були видані на той самий винахід винахіднику або правонаступнику винахідника з однаковою заявкою або дата пріоритету, італійський патент зберігає свою дію та співіснує з європейським патентом.

Переглянута стаття 147 ПРС більше не зобов'язує торгово-промислові палати надсилати паперові документи до Італійського відомства з патентів і товарних знаків (ІПТО) і спрощує доступ до засобу електронної подачі документів...» (*What's new in the law revising Italy's Industrial Property Code // Delinian Limited or its affiliated companies* (<https://www.ipstars.com/NewsAndAnalysis/Whats-new-in-the-law-revising-Italys-Industrial-Property-Code/Index/9399>). 13.10.2023).

Канада

«...3 жовтня минулого року набули чинності нові Патентні правила, зокрема запровадивши додаткові збори за претензії та рамки запиту на продовження експертизи (RCE). Нові Правила запроваджено для прискорення судового переслідування та зменшення навантаження на екзаменаторів...

До нових Правил у Канаді не було обмежень на кількість претензій, поданих на експертизу, і жодної плати за ці претензії. Ось чому в Канаді було нерідко бачити патенти, видані з понад 100 претензіями, особливо у фармацевтичній галузі.

Нові Правила змінили гру, запровадивши комісію за перевищення претензій у розмірі 100 канадських доларів (приблизно 75 доларів США) за кожну претензію понад двадцять. Плата за претензію стягується у двох випадках під час розгляду патентної заявки: 1) під час подання запиту на експертизу, виходячи з кількості поданих на експертизу формул; 2) під час сплати остаточного збору, якщо після запиту на експертизу було додано більше претензій...

У минулому канадські експерти могли видавати будь-яку кількість звітів про експертизу (службові дії), доки заявка не була підготовлена до дозволу або була відхилена в остаточній дії (рідко). Відповідно, звичайною практикою було видавання трьох або більше звітів про експертизу перед отриманням допомоги. Нові Правила запровадили структуру Запиту на продовження експертизи (RCE). Під час третього звіту експерта заявник повинен буде подати RCE, щоб

відповісти на останній звіт експерта та уникнути відмови. Інший RCE також буде зобов'язаний відповідати на кожен другий наступний звіт експерта. Наразі державний збір за RCE становить 816 канадських доларів (приблизно 625 доларів США).

Рамка RCE також впливає на можливість внесення змін після повідомлення про надбавку (NOA). RCE тепер зобов'язаний вносити зміни після того, як патентну заявку було дозволено. Однак RCE не потрібен, якщо поправка виправляє очевидні помилки...

Привид подвійного патентування не розглядається в нових Правилах. Подвійне патентування заборонено в Канаді та може мати місце під час добровільної подачі відокремлених заявок, які можуть бути надані з претензіями, подібними або очевидними порівняно з формулами батьківського патенту. На відміну від Сполучених Штатів, Канада не дозволяє подавати заявки на продовження або остаточні відмови від терміну дії патенту, які б вирішували такі проблеми подвійного патентування. Канада продовжує застосовувати суворі правила щодо розділених заявок. Заявникам доцільно представити всі претензії, що становлять інтерес, у батьківській заявці та дочекатися єдності заперечень щодо винаходу від Експерта, перш ніж подавати відокремлені заявки. Такі заперечення надають виділеним заявкам юридичний захист від подвійного патентування...» (*Thriving Under The New Canadian Patent Rules // Fasken Martineau DuMoulin LLP (https://www.fasken.com/en/knowledge/2023/10/thriving-under-the-new-canadian-patent-rules). 11.10.2023*).

Народна Республіка Бангладеш

«Закон Бангладеш про авторське право 2023 має замінити Закон про авторське право 2020 і був ухвалений парламентом у вересні 2023 року...

Цей закон про авторське право спрямований на охоплення, крім існуючих технологій і творів, усіх можливих технологічних розробок і літературних творів митців як у фізичній, так і в цифровій сферах.

...законопроект розширює сферу захисту від продуктів, заходів, баз даних та дизайнів, створених за допомогою цифрових інструментів, пов'язаних з комунікаційними технологіями.

Закон про авторське право включає нові правові визначення, такі як анонімні або псевдонімні власники творів, бази даних, суспільне надбання, виробники, окремі особи, народні пісні та народна культура. Зокрема, вперше визнано захист авторського права на народну музику, пісні та культуру. Насправді в Законі про авторське право 2023 року є цілий розділ, який стосується захисту інтелектуальної власності на народні знання та народну культуру.

...Закон про авторське право 2023 року також додає нове положення щодо питань інтелектуальної власності для людей із вадами зору.

...закон також спрямований на запровадження жорсткіших і суворіших покарань для запобігання піратству.

За використання вмісту або роботи для публікації, надання або виконання іншим особам буде накладено штраф у розмірі 500 000 таардів (4 500 доларів). За порушення авторських прав фільму це становитиме 1 000 000 таардів (9 000 доларів) і найдовший п'ять років ув'язнення...» (*孟加拉国议会通过《版权法2023》* // *HFG Law & Intellectual Property* (<https://www.hfgip.com/zh/news/30303>). 24.10.2023).

Об'єднані Арабські Емірати

«Як правитель Дубая, Його Високість шейх Мохаммед бін Рашид Аль Мактум, віце-президент і прем'єр-міністр ОАЕ, видав закон № 17 від 2023 року про емблему емірату Дубай...»

Закон передбачає, що Дубай повинен мати свою чітку емблему, яка відображає його цінності та принципи. Ця емблема вважається власністю емірату Дубай, що охороняється цим Законом і його положеннями.

Відповідно до Закону, емблема може використовуватися на різних державних об'єктах, документах, веб-сайтах, а також під час державних заходів. Приватні особи також можуть використовувати його за умови, що вони отримають попередній дозвіл від правителя Дубая або його представника.

Неналежне використання емблеми може призвести до штрафів і покарань, які можуть включати позбавлення волі на строк не менше трьох місяців і не більше п'яти років і штраф у розмірі від 100 000 до 500 000 дирхамів ОАЕ або одне з двох покарань, як зазначених у Законі.

Закон також визначає, що особи, за винятком державних установ або організацій, які отримали дозвіл на використання емблеми, які використовують емблему на момент набрання чинності цим Законом, повинні повністю припинити її використання протягом 30 днів, якщо вони не отримали попередньої згоди...» (*Mohammed bin Rashid Issues Law on Dubai's Emblem* // *AG-IP-NEWS* (<https://www.agip-news.com/news.aspx?id=74822&lang=en>). 03.10.2023).

Республіка Китай (Тайвань)

«Поправка до Закону Тайваню про розгляд справ про інтелектуальну власність відзначає найсуттєвіший перегляд за понад 14 років.»

Поправка надає виключну юрисдикцію щодо цивільних справ щодо інтелектуальної власності першої інстанції Суду з інтелектуальної власності та

комерційних справ (ІРСС), який також розглядає кримінальні справи першої інстанції щодо порушення Закону про комерційну таємницю. Справи про незаконне привласнення основної національної комерційної таємниці відповідно до статей з 8.1 по 8.3 Закону про національну безпеку розглядаються судом другої інстанції суду з інтелектуальної власності.

Поправка також розширює можливості заявника щодо розпоряджень про збереження конфіденційності, дозволяючи сторонам вимагати їх за певних обставин. Було посилено штрафи за порушення цих наказів, які тепер включають міжнародні порушення. Поправка встановлює положення, що обмежують перевірку комерційної таємниці в цивільних і кримінальних справах, дозволяючи сторонам запитувати альтернативні ідентифікатори для відповідних документів перед судом.

Юридичне представництво тепер є обов'язковим для певних типів цивільних справ щодо інтелектуальної власності (наприклад, цивільні позови про порушення патентів, порушення авторських прав на комп'ютерну програму або незаконне привласнення комерційної таємниці). Нейтральний експерт, відомий як інспектор, може бути призначений для збору доказів на місці у випадках порушення прав інтелектуальної власності. Також запроваджено експертну систему.

Судам рекомендується співпрацювати зі сторонами для розробки планів судових розглядів, особливо у справах, які передбачають обов'язкове юридичне представництво, або коли виникають складності. Звіти, надані спеціалістами з технічної експертизи, тепер можуть бути оприлюднені, а сторони можуть представити усні аргументи на основі порад експертів. Зменшення тягара доведення у справах про незаконне привласнення комерційної таємниці поширюється на дії щодо порушення авторських прав на патент або комп'ютерну програму...» (*Patrick Marros Chu, Winona Chen. Taiwan's intellectual property protection and litigation // Vantage Asia Publishing Limited (https://law.asia/taiwan-ip-protection-litigation/). 25.10.2023*).

Республіка Корея

«10 жовтня 2023 року Корейське відомство інтелектуальної власності (КІРО) оголосило, що законопроект про внесення часткових поправок до Закону про торговельні марки, спрямований на запровадження «системи згоди на співіснування торгових марок»...

«Система згоди на співіснування торгових марок» — це система, яка дозволяє реєструвати та використовувати ідентичні або схожі пізніше подані торговельні марки, якщо власник раніше зареєстрованого права на торговельну марку та заявник попередньої заявки погоджуються.

Однак, щоб захистити споживачів, якщо будь-яка з торгових марок, що співіснують, пізніше буде використана з незаконною метою та спричинить непорозуміння чи плутанину серед споживачів, реєстрацію можна скасувати.

Якщо буде запроваджено «систему згоди на співіснування торгових марок», заплановані до використання торговельні марки можна буде реєструвати та продовжувати використовувати за згодою попереднього власника торгової марки, що забезпечить стабільне використання торгових марок малими та середніми підприємствами та малим бізнесом. власники, як попередні власники торгових марок, заздалегідь погодяться на використання подібних торгових марок. Також очікується, що це матиме ефект запобігання суперечкам щодо торгових марок, які можуть виникнути в майбутньому...

Очікується, що цю систему буде запроваджено в квітні 2024 року...»

(특허청, '상표 공존 동의제' 도입을 위한 상표법 개정안 국회 본회의 통과 발표
// Korea Institute of Intellectual Property
(https://www.kiip.re.kr/board/trend/view.do?bd_gb=trend&bd_cd=1&bd_item=0&po_item_gb=¤tPage=2&po_no=22355). 17.10.2023).

Республіка Союз М'янма

«30 січня 2019 року парламент М'янми, відомий як Асамблея Союзу, прийняв довгоочікуваний Закон М'янми про промислові зразки (IDL). Правила, які регулюють його впровадження, були оприлюднені 29 вересня 2023 року, і вони набудуть чинності 31 жовтня 2023 року.

...основні функції IDL:

Міжнародна новизна: щоб мати право на реєстрацію відповідно до цього закону, будь-який промисловий зразок має бути новим, ніколи не розголошуваним чи оприлюдненим у М'янмі чи за кордоном за допомогою таких засобів, як письмовий опис, використання, публікація, показ чи будь-який інший метод, до подання заявки.

Критерії новизни: промисловий зразок втрачає свою новизну, якщо він дуже схожий на існуючий дизайн або якщо він поєднує в собі елементи відомих зразків. Промислові зразки, раніше зареєстровані як Декларації про право власності на дизайн (DOO) у Реєстрі правочинів і гарантій, не можуть бути повторно зареєстровані в IDL через відсутність у них новизни.

Кілька проектів: можна подати кілька дизайнів в одній заявці, якщо вони належать до одного класу Локарнської класифікації.

Зразки, що не підлягають реєстрації: промислові зразки, які включають технічні або функціональні винаходи, не отримують охорони, оскільки лише зовнішні ознаки вважаються такими, що підлягають охороні...

Період охорони: відповідно до IDL, промисловий зразок може користуватися охороною протягом п'яти років із дати подання та може бути продовжений двічі, щоразу на додатковий п'ятирічний період. Таким чином,

загальний період захисту становить 15 років...» (*Industrial Design Law Now Adopted in Myanmar // Rouse International Limited* (<https://rouse.com/insights/news/2023/industrial-design-law-now-adopted-in-myanmar>). 24.10.2023).

Сполучені Штати Америки

«15 вересня 2023 року губернатор Нью-Йорка Кеті Хочул підписала закон SB 5640, додавши Нью-Йорк до зростаючого списку штатів, які обмежують виконання угод про передачу прав інтелектуальної власності працівникам.

SB 5640 створює новий розділ 203-f Закону про працю Нью-Йорка... Новий закон набув чинності одразу після підписання губернатором...

Новий закон, як правило, робить недійсним будь-яке положення в трудовій угоді, яке вимагає від працівника переуступити роботодавцю (або запропонувати переуступити) винахід, який працівник розробляє у власний час і без обладнання, витратних матеріалів, обладнання або комерційної таємниці роботодавця інформацію («Винахід, що не підлягає присвоєнню»). Однак SB 5640 звільняє від цього виключення ті винаходи, створені працівником власним часом/обладнанням, які:

- на момент задуму або впровадження на практиці, стосуватися бізнесу роботодавця, фактичних досліджень або розробок, або очікуваних досліджень або розробок, або
- результат роботи, яку працівник виконує для роботодавця.

Іншими словами, навіть якщо винахід було створено працівником у власний час і без інструментів роботодавця тощо, якщо він або стосується бізнесу, коли він був розроблений, або є результатом роботи, яку працівник виконує для роботодавця (Звільнений і присвоєний винахід), на нього не поширюється захист працівників SB 5640; таким чином, роботодавець може забезпечити виконання будь-якого відповідного положення про призначення.

...роботодавці повинні пам'ятати, що розділ 213 Закону про працю Нью-Йорка загалом передбачає, що будь-яка особа, яка порушує законодавство про працю, а також будь-які посадові особи та агенти будь-якої корпорації, які свідомо дозволяють корпорації порушувати закон, є винними у вчиненні проступку, який карається за серія штрафів...» (*Susan Gross Sholinsky, Hemant Gupta, Adelee Traylor. New York Restricts Assignment of Employee Intellectual Property // Epstein Becker & Green, P.C.* (<https://www.ebglaw.com/insights/publications/new-york-restricts-assignment-of-employee-intellectual-property>). 09.10.2023).

«...Закон Ленгема, офіційно названий Законом про товарні знаки 1946 року, виник під час правління президента Гаррі С. Трумена. Це ознаменувало значний поворотний момент у розвитку законодавства про торговельні марки в Сполучених Штатах, замінивши попередній Закон про товарні знаки 1905 року...

Закон Ленгема охоплює широкий спектр тем, що стосуються торгових марок. Нижче наведено деякі з його основних положень:

- **Реєстрація торгових марок:** Закон Лангема заснував Управління патентів і торгових марок США (USPTO) як федеральне агентство, якому доручено реєструвати торгові марки. Для федерального захисту товарний знак повинен пройти реєстрацію в USPTO. Реєстрація надає численні переваги, в тому числі загальнонаціональний захист і прерогативу ініціювати судовий процес у федеральному суді.
- **Відмітність:** Закон визначає різні категорії відмітності, які можуть втілювати торговельні марки, починаючи від «загальної» (непридатної для захисту) до «довільної або вигадливої» (забезпечує надійний захист). Товарні знаки, що належать до останньої категорії, наприклад Apple для комп'ютерів або Nike для спортивного одягу, користуються посиленням правовим захистом.
- **Порушення:** Закон Лангема забезпечує основу для розгляду позовів про порушення прав на торговельну марку. Порушення виявляється, коли інша сторона використовує торговельну марку таким чином, що може викликати плутанину серед споживачів. Справи про порушення можуть розглядатися у федеральному суді, потенційні засоби правового захисту охоплюють судову заборону, відшкодування збитків і гонорари адвоката.
- **Неправдива реклама:** Закон проти фальшивої реклами, вважаючи незаконним для компаній поширення оманливих або оманливих тверджень щодо їхніх продуктів або послуг у спосіб, який може ввести в оману споживачів.
- **Розмивання:** Закон Лангема захищає від розмивання торговельної марки, яке виникає, коли відома торгова марка використовується таким чином, що підриває її відмітність, навіть за відсутності будь-якої ймовірності введення споживачів в оману. Це положення зберігає силу та унікальність культових брендів.
- **Кіберпіратство:** в епоху цифрових технологій доменні імена стали основною проблемою. Закон Ленгема містить положення щодо протидії кіберпіратству, що робить незаконною реєстрацію доменних імен, які відображають відомі торговельні марки або мають значну схожість, з наміром отримати вигоду від їх використання.
- **Підробка:** Закон також стосується підробки, забороняючи виробництво або розповсюдження підроблених товарів із торговою маркою, ідентичною або майже невідрізною від зареєстрованої торгової марки.

Закон Ленгема надає кілька помітних переваг у сфері законодавства про товарні знаки в Сполучених Штатах... Закон запровадив уніфіковану

федеральну систему, спрощуючи процес для підприємств, які прагнуть отримати загальнонаціональний захист своїх брендів. Така уніфікованість гарантує, що товарні знаки отримують однакове ставлення в усіх штатах.

Крім того, товарні знаки, зареєстровані відповідно до Закону Лангема, надають споживачам впевненість щодо якості та джерела продуктів і послуг. Зареєстрована торгова марка означає, що компанія відповідає певним вимогам і стандартам законодавства...

Незважаючи на свої переваги, Закон Лангема не позбавлений викликів і суперечок. Наприклад, визначення меж добросовісного використання торговельної марки відповідно до Закону Лангема може бути складним і спірним. Закон дозволяє використовувати торговельні марки в коментарях, пародіях або критиці, але часто виникають суперечки щодо того, що є дозволеним використанням чи порушенням. Суди повинні орієнтуватися в цих сірих зонах, і результати можуть бути різними...

Незважаючи на це, Закон Лангема пропонує власникам торгових марок комплексну правову базу для захисту та забезпечення дотримання їхніх торгових марок і відповідних прав інтелектуальної власності...» (*Igor Demcak. The Lanham Act: A Comprehensive Guide to US Trademark Law // Trama (<https://www.tramatm.com/blog/category/legal/the-lanham-act-a-comprehensive-guide-to-us-trademark-law>). 10.2023*).

«...Швидкий розвиток технології штучного інтелекту (ШІ) ...привернув увагу законодавців у Вашингтоні, округ Колумбія, спонукавши двопартійну групу сенаторів оприлюднити проект законопроекту, який забороняє виробництво або розповсюдження неавторизованих копій особи, створених штучним інтелектом, для виконання в аудіовізуальний або звуковий запис без згоди... Згідно із заявою Сенату, цей захід під назвою «Закон про плекання оригіналів, сприяння розвитку мистецтва та забезпечення безпеки розваг» (або «Закон про заборону підробок») спрямований на захист голосів і візуальної схожості людей від недобросовісного використання через генеративний ШІ...

Право, описане в законопроекті, характеризується в його тексті як «право власності», яке підлягає успадкуванню та ліцензуванню. Крім того, право не закінчується в момент смерті відповідної особи, «незважаючи на те, чи використовувалося цією особою це право в комерційних цілях протягом її життя». Ліцензійна угода про передачу права була б дійсною лише в тому випадку, якщо особа була представлена адвокатом і угода була укладена в письмовій формі, або ліцензування регулювалося колективним договором.

Законопроект містить виключення для представлення особи у творах, які захищені Першою поправкою, наприклад, спортивних трансляціях, документальних фільмах, біографічних творах або для цілей коментарів, критики чи пародії. Закон передбачає трирічний термін позовної давності з

моменту, коли потерпіла сторона виявила або розумно повинна була виявити порушення. Додавання застереження про те, що копія була неавторизованою або зроблена без участі суб'єкта, не буде захистом у цивільному позові, поданому відповідно до Закону. У проекті зазначено, що закон не матиме зворотної дії в часі.

Законопроект передбачає відшкодування збитків у розмірі 5000 доларів США за кожне порушення або фактичні збитки, заподіяні суб'єкту, залежно від того, що більше. Штрафні збитки будуть доступні як засіб правового захисту у випадках навмисних порушень, «якщо потерпіла сторона довела, що відповідач діяв зі злим умислом, шахрайством або гнобленням». У законопроекті також зазначено, що «суд може присудити стороні, яка виграла, розумні витрати на адвоката»...

Законопроект передбачає, що законодавство вважатиметься законом про інтелектуальну власність для цілей розділу 230(e)(2) Закону про комунікації 1934 року (47 USC 230(e)(2)). У розділі 230(e)(2) зазначено, що імунітет від відповідальності, наданий постачальникам інтерактивних послуг відповідно до розділу 230, не поширюється на закони про ІВ. ...це закон про інтелектуальну власність чітко вказує на те, що розробники не мають на меті, щоб порушники могли використовувати безпечну гавань згідно з розділом 230...» (*Thomas Long. Proposed 'NO FAKES' Act would bar unauthorized replicas of performers' voices, likenesses // CCH Incorporated and its affiliates and licensors (https://www.vitalaw.com/news/technology%2Finternet-news-proposed-no-fakes-act-would-bar-unauthorized-replicas-of-performers-voices-likenesses/ipm01c594e41cfbe24a07a6474526b1db9bc1). 13.10.2023*).

Федеративна Республіка Нігерія

«У березні 2023 року президент Нігерії підписав Закон про авторське право 2022 року.

...його цілі полягають у тому, щоб «захистити право авторів забезпечувати справедливу винагороду та визнання їхніх інтелектуальних зусиль», а також «забезпечити відповідні обмеження та винятки, щоб гарантувати доступ до творчих праць»...

Закон 2022 року містить нові винятки для певної бібліотечної діяльності, більш гнучке положення про справедливість, що дозволяє діяльність, яка може не підпадати під дію конкретних винятків, і захищає використання цифрового вмісту, дозволене новими винятками.

Розділ 25... є новим винятком для галерей, бібліотек, архівів і музеїв (GLAM), який дозволяє бібліотекам робити та розповсюджувати копії для збереження, заміни та звичайної діяльності, тоді як розділ 26 (який імплементує Марракеську угоду для осіб з обмеженими можливостями читання) дозволяє

бібліотекам та іншим так званим уповноваженим організаціям створювати та розповсюджувати копії у доступному форматі.

Розділ 20(1) збільшує гнучкість існуючого положення про чесну угоду, таким чином дозволяючи бібліотекам брати участь у таких видах діяльності, як веб-архівування, які можуть не підпадати під дію конкретних винятків. Забезпечуючи гнучкість для потенційного використання, не передбаченого законодавцем (через розвиток технологій, наприклад), це також допомагає довше зберігати актуальність закону.

Пам'ятаючи про всюдисущість цифрового контенту, розділи 20(3) і 50(7) захищають використання такого вмісту від умов ліцензії та технологічних заходів захисту, таких як цифрові блокування, які можуть позбавити використання, дозволеного законом за винятками.

Крім того, існуючі раніше винятки щодо бібліотек у Законі 1988 року (кодифікований у 2004 році) були перенесені в новий закон разом із функціями, які гарантують, що бібліотеки можуть надавати твори зі своїх колекцій (Розділ 9) і можуть імпортувати копії не - роботи, що порушують авторські права (розділ 36(b))...» (*Teresa Hackett. Nigeria: the best copyright law in the world? // EIFL (Electronic Information for Libraries) (<https://www.eifl.net/blogs/nigeria-best-copyright-law-world>). 26.10.2023*).

Спори та судові розгляди щодо порушення прав інтелектуальної власності

Демократична Соціалістична Республіка Шрі-Ланка

«Тимчасова судова заборона, видана Високим комерційним судом Коломбо, забороняє чотирьом відповідачам, у тому числі Chint Power Solutions (Pvt.) Ltd, використовувати торгову назву «Chint Power» у будь-який спосіб і використовувати назву Chint Power або будь-яку іншу назву, яка вводить в оману схожу або майже схожу на торговельну марку Chint Group Corp...

Chint Group Corp., будучи зареєстрованим власником торгових марок «Chint» і «Chint Power» у багатьох країнах світу, продає свою продукцію через Chint Power Solutions (Pvt.) Ltd на Шрі-Ланці протягом багатьох років, хоча зазначені знаки не були зареєстровані в Шрі-Ланці. Компанія Chint Power Solutions (Pvt.) Ltd, яка розповсюджувала свою продукцію на Шрі-Ланці, нібито зареєструвала торгову марку «Chint Power» на своє ім'я та передала її четвертому відповідачеві згодом, і займалася продажем продуктів, схожих до плутанини схожої на продукцію Chint Group Corp., проти якої було подано початковий позов у Високий комерційний суд Шрі-Ланки. Зазначену заяву було подано за трьома підставами для позову, а саме: про визнання реєстрації

торгової марки відповідачів недійсною, проти порушення фірмового найменування позивачів та за недобросовісну конкуренцію відповідачів. Задовольнившись матеріалами, наданими до суду, 2 березня 2022 року Високий господарський суд видав постанову про тимчасові заборони проти відповідачів.

Апеляційна петиція була подана третім і четвертим відповідачами, тобто RKR Electronics (Pvt.) Ltd і Sriskantharaja Rajivkumar, які є поточними правонаступниками зареєстрованих торгових марок, вимагаючи дозволу на апеляцію та скасування наказу Високого комерційного суду. ...Chint Group Corp. надав факти про те, що продукція, яка вводить в оману ідентичні їхній продукції, не є оригінальною продукцією, а торгові марки «Chint» і «Chint Power» здобули значну добру волю та репутацію в багатьох країнах і добре відомі торгові марки для вимикачів і розеток на Шрі-Ланці, де споживачі ідентифікують і асоціюють зазначені продукти Chint з позивачами-відповідачами. Розглянувши факти, представлені обома сторонами, Верховний суд постановив відхилити апеляцію без надання дозволу на тимчасове розпорядження, видане Вищим комерційним судом Коломбо...» (*Lakmal Sooriyagoda. SC affirms interim injunction against Chint Power Solutions // Wijeya Newspapers Ltd. (<https://www.dailymirror.lk/business-news/SC-affirms-interim-injunction-against-Chint-Power-Solutions/273-269952>). 26.10.2023*).

Європейський Союз

«Генеральний адвокат Європейського Союзу Мацей Шпунар минулого тижня підтвердив свою позицію про те, що відповідно до законодавства ЄС дані, пов'язані з IP-адресою користувача Інтернету, можуть бути доступні та зберігатися органами влади, які прагнуть припинити порушення авторських прав в Інтернеті.

Ця позиція була висловлена в рамках триваючої дискусії про те, як збалансувати закони, які спрямовані на захист конфіденційності, з тими, які спрямовані на запобігання піратству, яка була викликана, коли було висловлено занепокоєння щодо роботи французького антипіратського агентства Nadopі.

Прийняття законів про боротьбу з піратством, які створили агентство Nadopі ще в 2009 році, викликало суперечки на той час, хоча найбільш суперечливий елемент - дозвіл призупинити доступ до Інтернету неодноразових порушників - було скасовано через кілька років.

Для того, щоб надсилати попереджувальні листи людям, які завантажують і, як правило, поширюють захищений авторським правом вміст в Інтернеті без ліцензії... потрібно, щоб інтернет-провайдери розкривали осіб, підключених до IP-адрес, де ймовірно піратство відбувається.

Деякі висловлювали занепокоєння щодо конфіденційності та захисту даних щодо надання такої інформації власникам авторських прав або антипіратським агентствам. У контексті Nadopі це призвело до того, що деякі

заявили, що французька антипіратська програма порушує закони ЄС про захист даних.

Попутно Державна рада Франції звернулася за роз'ясненням до Суду ЄС...

Висновок Шпунара ...не є обов'язковим, але дуже впливовим. Тепер судді Суду ЄС ухвалюють остаточне рішення на основі висновків Шпунара» (*Chris Cooke. EU Advocate General says anti-piracy policy can access IP addresses without breaching data law // CMU (https://completemusicupdate.com/eu-advocate-general-says-anti-piracy-policy-can-access-ip-addresses-without-breaching-data-law/). 02.10.2023).*

«За перші чотири місяці роботи Єдиний патентний суд (UPC) прийняв до розгляду понад 250 позовів і виніс понад 45 постанов. Ці справи охоплюють різні сектори, зокрема науки про життя, споживчі товари та машинобудування, і включають сторони зі США, Індії, Великої Британії, Швейцарії та країн ЄС, які є учасниками UPC.

...новий суд першої інстанції

- надав як *ex parte*, так і *inter partes* попередні судові заборони. Примітно, що перша попередня судова заборона була видана судом місцевого відділу Дюссельдорфа у справі між двома швейцарськими компаніями, *myStromer* і *Revolt Zycling*, щодо інновації «велосипедної рами та моторного вузла». Перша попередня заборона *inter partes* була видана в суперечці між *10x Genomics* і *NanoString*, причому судова заборона поширюється на всі 17 держав ЄС під юрисдикцією UPC. Рішення щодо другої судової заборони проти *NanoString* очікується в жовтні.
- видав накази про конфіскацію, в яких детально описано, як це має бути виконано. У справі *Oerlikon Textile GmbH* проти *Bhagat Group* суд місцевого відділу Мілана надав вказівки щодо доказів, необхідних для винесення наказу про конфіскацію *ex parte*, і практичних заходів, які необхідно вжити.
- займався різними процедурними питаннями. У справі за участю *Sanofi-Aventis* і *Amgen*, які відповідно подали один проти одного позов про відкликання та позов про порушення, суд центрального відділу Мюнхена мав визначити, яка сторона подала першим, оскільки правила UPC щодо того, де потрібно розглядати позов, відрізняються залежно від чи подається позов про відкликання, коли позов про порушення вже подано, чи навпаки. Суд використовував узгоджені терміни фізичної подачі друкованих копій (поданих, коли система *CMS* була вимкнена в перший день суду, 1 червня 2023 року), а не будь-який час, який з'явився пізніше в *CMS*, щоб вирішити, що відкликання позов був поданий першим. Результат фактично призвів до роздвоєння ситуації в цьому випадку.
- надав вказівки щодо структури усного слухання для попередніх заходів і попередніх заперечень. Це включало обмеження щодо часу, протягом якого

кожна сторона могла представити свою справу, деталі щодо використання візуальних посібників і записів, а також онлайн-участь.

- розглянув вплив захисних листів на заяви про судову заборону та додаткові докази, які вимагає суд
- розглянув та надав продовження строку в одних випадках, але не в інших...

UPC зробив хороший початок, звіти суддів були проактивними та добре підготовленими. Він уже видав попередні судові заборони (надання забезпечення витрат, а також відшкодування витрат і відмова змінити форму судової заборони, коли заявник посилався на очевидну помилку) і надав вказівки щодо практичного тлумачення своїх правил, включаючи те, що не є «терміновим»... Безумовно, є багато чого, що потрібно засвоїти за ці перші чотири місяці, а також багато інших питань, які суд має вирішити надалі» (*The UPC's first four months // Herbert Smith Freehills* (<https://hsfnotes.com/ip/2023/10/06/the-upcs-first-four-months/>). 06.10.2023).

«Чи повинні виробники та імпортери багатфункціональних пристроїв (наприклад, мобільних телефонів чи планшетів) сплачувати збір за авторське право за їх продаж у Польщі? Відповідно до останнього рішення та опублікованого обґрунтування Округового суду у Варшаві від 31 травня 2023 року, відповідь - так.

Вирок завершив триваючий судовий процес між підприємством, відповідальним за продаж електронних пристроїв і носіїв у Польщі, та організацією колективного управління, що діє під наглядом міністра культури та національної спадщини (СМО). Суд задовольнив вимогу СМО щодо сплати зборів за авторське право також за продаж багатфункціональних пристроїв (наприклад, мобільних телефонів або планшетів) у Польщі.

Відповідно до польського Закону про авторське право та суміжні права (Закон про авторське право), виробники та імпортери особистих копіювальних пристроїв, найвідомішими з яких є магнітофони, відеоманітофони та інші подібні пристрої, повинні сплачувати авторські збори організаціям колективного управління за їх продаж у Польщі.

Незважаючи на те, що Закон про авторське право стверджує, що збори можуть також застосовуватися до «інших подібних пристроїв», він також передбачає, що їх категорії та збори будуть визначені в постанові виконавчої влади: Постанова Міністра культури, яка визначає категорії пристроїв і носіїв, які використовуються для запису роботи та стягнення збору з таких пристроїв і носіїв, коли вони продаються виробниками та імпортерами (Положення).

Список, наданий у Положенні, включає різноманітні пристрої та носії, включно з тими, що вважаються застарілими та непопулярними на сьогодні, як-от аудіокасети та магнітофони, і не включає ті, які зараз відіграють ключову роль у всьому світі, як-от смартфони чи планшети. Таким чином, одним із

питань, на яке суд повинен був відповісти, було те, чи є перелік, наведений у Положенні, вичерпним...

На думку Суду, збори за авторське право повинні застосовуватися не лише до пристроїв, прямо перерахованих у Положенні, але й до всіх пристроїв, здатних робити копії для особистого використання. Згідно з міркуваннями Суду, метою Регламенту є визначення категорій пристроїв і носіїв, зазначених у Законі про авторське право, а остаточний розрахунок відповідного збору та його кваліфікація до конкретної категорії має здійснюватися виробником або імпортером...

Рішення польського суду від 31 травня не є остаточним і, ймовірно, буде оскаржене...» (*Maciej Olejnik, Maksymilian Nasilowski. Polish court rules that producers and importers of multifunctional devices (e.g. mobile phones or tablets) must pay copyright levy // CMS Legal (<https://cms-lawnow.com/en/ealerts/2023/10/polish-court-rules-that-producers-and-importers-of-multifunctional-devices-e.g.-mobile-phones-or-tablets-must-pay-copyright-levy>). 10.10.2023*).

«Процеси альтернативного вирішення спорів (ADR) справді з часом стають все більш важливими. Це пояснюється не тільки тим, що судовий процес має свої недоліки – від невизначеності результату до часу та витрат, – а й через деякі ключові привабливі особливості процесів ADR загалом, включаючи їх гнучкість, загалом менш дорогий і конфіденційний характер, а також експертність залучені...

Їхнє використання дозволено або заохочується в нещодавньому законодавстві також у контексті Європейського Союзу (ЄС). Наприклад, коли мова йде про контракти між авторами та виконавцями, Директива ЄС про авторське право 2019 року вимагає від країн ЄС передбачити у своїх законах добровільну процедуру ADR... Регламент ЄС щодо торговельних марок (Регламент ЄС 2017/1001) також заохочує ADR для конфліктів між сторонами, що стосуються торговельних марок ЄС (EUTM) та зразків, і з огляду на це доручає Бюро інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO) створення Центру медіації. Крім того, у законодавчому пакеті нових ініціатив ЄС у сфері інтелектуальної власності переважна більшість пропозицій також містить розділи, які конкретно стосуються вбудованих механізмів ADR...

Послуги EUIPO з альтернативного вирішення спорів (ADR) (посередництво, примирення та експертне визначення) пропонуються як онлайн, так і особисто, і звертаються до всіх сторін, які беруть участь у розгляді *inter partes* в Апеляційних радах EUIPO. Тільки для малих і середніх підприємств (SME) доступна додаткова «спеціальна послуга ADR SME», яка охоплює провадження EUIPO в першій інстанції *inter partes* у відділах заперечень, анулювання та недійсності EUIPO. Посередництво в EUIPO не передбачає жодних додаткових зборів за оскарження, скасування, заперечення

запиту на визнання дизайну недійсним, оскільки Офіс пропонує ці послуги через внутрішніх співробітників, які є експертами з інтелектуальної власності та навчені медіації.

Після запуску Центру посередництва EUIPO (заплановано на останній квартал 2023 року), який консолідує пропозицію послуг на рівні апеляцій, послуги ADR для проваджень першої інстанції (скасування EUTM, недійсність проєктів і заперечення EUTM) будуть розгорнуті поетапно підхід протягом 2024 та 2025 років. Усе це підтримуватиметься через онлайн-платформу ADR, яка сприятиме взаємодії сторін та посередників у безпечному та конфіденційному середовищі...

Важливо, що посередницькі послуги, які пропонує EUIPO, не обов'язково обмежуються правами інтелектуальної власності, якими управляє Офіс (торговельні марки та зразки), але також можуть охоплювати – на прохання учасників – інші права, наприклад, авторське право, доменні імена та патенти, а також інші суперечки, що виникли між ними. Крім того, конфлікти часто поширюються на кілька юрисдикцій і країн. За допомогою медіації легше згрупувати ці суперечки та вирішити їх у найкращих комерційних та ділових інтересах сторін одним рухом.

Кінцевою метою є досягнення результату, який сторони вважають обопільно задовільним, а також з точки зору підтримки дружніх і стійких відносин між ними...» (*Solving IP Disputes Through ADR and Mediation // Kangxin* (<https://en.kangxin.com/html/2/215/217/22319.html>). 13.10.2023).

«Hermès зазнав невдачі у своїй спробі перешкодити іншим використовувати його знакову сумочку Birkin і бренд "BIRKIN" на показах мод, як показано в останньому рішенні, винесеному німецьким судом у справі проти Hermès і Namilia, бренду моди, що базується в Берліні. Судова суперечка між Hermès і Namilia почалася з запуску колекції Namilia S/S 2024 у липні, в якій дизайнери Nan Li та Emilia Pfohl представили лінію одягу та сумочок, які включали характерні елементи бренду Hermès, такі як назва «Birkin», конфігурація сумочки з прямокутними боками, прямокутним дном і поглибленим трикутним профілем. Суперечка загострилася, коли Namilia, відома тим, що займається політичними та соціальними проблемами у своїй роботі, використала слово «BIRKIN» у своїх публікаціях в Instagram, пов'язаних із колекцією. У відповідь Hermès влітку надіслав Namilia лист із проханням припинити дії, а потім подав до суду.

19 вересня окружний суд Франкфурта відхилив прохання Hermès про припинення діяльності Namilia, заявивши, що не було достатніх підстав для такої заборони щодо використання Namilia дизайну сумки Birkin і пов'язаної торгової марки. У результаті Namilia буде дозволено продовжувати ділитися зображеннями свого модного показу S/S 2024 онлайн, зокрема на платформі

Instagram, стверджуючи, що використання цих торгових марок є частиною художнього вираження...

Суд також розглядав, чи використовувала Namilia несправедливу вигоду з відмітного характеру бренду Hermès Birkin, беручи до уваги різні фактори, такі як впізнаваність бренду, схожість суперечливих знаків і характер відповідних продуктів. Зрештою було зроблено висновок, що дизайни Namilia є творами мистецтва, які охороняються законом, і що їхня художня презентація не принижує бренд Hermès, а скоріше використовує його як символ розкоші та статусу.

Стосовно використання торгової марки «BIRKIN» у публікаціях Namilia в Instagram, суд вважав, що це було підтримано свободою творчості, оскільки зображення використовувалися описово в контексті мистецької виставки...» (*Hermès' lawsuit for trade mark infringement dismissed - Adidas opposes trade mark application by LIV Golf // IP Helpdesk (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/hermes-lawsuit-trade-mark-infringement-dismissed-adidas-opposes-trade-mark-application-liv-golf-2023-10-11_en). 11.10.2023*).

«Французький суд призначив тюремне ув'язнення двом особам, які раніше брали участь у управлінні популярним файлообмінним сервісом, і присудив власникам авторських прав приголомшливі 489 мільйонів євро відшкодування збитків.

Французькій владі вдалося закрити T411 — торрент-трекер із понад п'ятьма мільйонами зареєстрованих користувачів — ще у 2017 році...

Потім розпочалося кримінальне провадження, яке нещодавно завершилося в Кримінальному суді міста Ренн. Як засновника, якого французька преса назвала паном Жолікером, так і системного оператора пана Войтенка було визнано винними у скоєнні злочинів, пов'язаних із керуванням операцією обміну файлами, що порушує авторські права.

Жолікера засудили до трьох років ув'язнення і зобов'язали сплатити штраф у розмірі 150 000 євро. Однак він залишається в Канаді і не був присутній на суді для винесення вироку. Французька влада тепер покладається на своїх канадських колег у відповіді на міжнародний ордер на арешт, який був виданий.

Войтенко був переданий французькій владі, коли вона почала кримінальне розслідування ще в 2017 році, і в результаті цього року його кілька місяців утримували у Франції. Йому призначили вісімнадцять місяців тюремного ув'язнення, хоча більшу частину цього терміну було умовно, що означає, що, враховуючи час, який він уже провів у в'язниці, він не повернеться до в'язниці.

Проте залишається питання мегакомпенсації, також присудженої французьким судом. Враховуючи масштаби операції T411, судді вирішили встановити збитки у значні 489 мільйонів євро...

Войтенко ...сказав, що планує оскаржити це рішення, і навіть якщо це не вдасться, здається малоймовірним, що він коли-небудь зможе заплатити близько цієї суми...» (*Chris Cooke. French court order operators of defunct file-sharing site to pay €489 million in damages // CMU (<https://completemusicupdate.com/french-court-order-operators-of-defunct-file-sharing-site-to-pay-eu489-million-in-damages/>). 18.10.2023*).

«Об'єднаний патентний суд (UPC) має право приймати рішення про дійсність тих патентів, які підпадають під його юрисдикцію. Винахідницький рівень часто є ключовою частиною чинності патентів, але як UPC вирішить питання про винахідницький рівень? Часто оцінка винахідницького рівня підтверджується судовою практикою, але UPC має безліч потенційних варіантів, яким слід слідувати, і тому залишає це питання дещо без відповіді...

Стаття 24 Угоди про Єдиний патентний суд визначає джерела права, на яких суд ґрунтує свої рішення. Стаття 24(1)(с) посилається на Європейську патентну конвенцію (EPC), і таким чином відкриває двері для підходу, прийнятого апеляційними палатами Європейського патентного відомства (EPO). Стаття 24(1)(е) посилається на національне законодавство і, таким чином, потенційно дозволяє перейняти практику з цих територій. Дійсно, UPC складається з суддів з різних держав-учасниць... є німці (33,3%), французи (20%), італійці (10,5%), голландці (8,6%) і скандинавці (6,7%)...

Стаття 56 EPC говорить: «Винахід вважається таким, що має винахідницький рівень, якщо з огляду на рівень техніки він не є очевидним для фахівця в цій галузі». Як правило, подібні положення існують у державах-членах UP; наприклад, розділ 4 Закону про патенти Німеччини або стаття L. 611-14 Французького кодексу інтелектуальної власності (IPC).

Для того, щоб мати можливість відповісти, чи включає винахід винахідницький рівень, необхідно розглянути, ким є фахівець у цій галузі... Саме фахівець оцінює, чи має винахід винахідницький рівень.

EPO розглядає фахівця в даній галузі як «кваліфікованого фахівця у відповідній галузі технології, який володіє середніми знаннями та здібностями (середня кваліфікована особа)»... Кваліфікований спеціаліст може шукати рішення в інших галузях техніки, якщо йому буде запропоновано це зробити...

У Німеччині компетентним фахівцем у цій галузі часто вважається особа, яка має навички в галузі технології винаходу, і зазвичай їй доручають розв'язувати поставлене завдання. У Франції, однак, кваліфікована особа може розглядатися більш обмежено. У той час як французькі суди вважають кваліфіковану особу особою, яка володіє технічними навичками, пов'язаними з

винаходом, прецедентне право передбачає, що професійні знання кваліфікованої особи обмежуються її власною сферою спеціалізації... Хоча це не обов'язково виключає кваліфіковану особу, яка володіє більш загальними знаннями, це може стати поширеним при розгляді питання про те, чи вважатиме кваліфікована особа певний винахід очевидним.

ЕРО прийняло триетапний підхід до вирішення проблеми, який коротко викладено в Керівництві для експертизи, частина G-VII, 5:

«У підході «проблема-рішення» є три основні етапи:

- (i) визначення «найближчого рівня техніки»,
- (ii) встановлення «об'єктивної технічної проблеми», яку необхідно вирішити, і
- (iii) розгляд того, чи був би заявлений винахід, починаючи з найближчого рівня техніки та об'єктивної технічної проблеми, очевидним для фахівця».

Другий етап включає визначення відмінних ознак між заявленим винаходом і найближчим попереднім рівнем техніки перед визначенням об'єктивної технічної проблеми з огляду на технічний ефект(и), що є результатом відмінних ознак.

Третій крок передбачає запитання, чи існує в попередньому рівні техніки будь-яке вчення, яке б (не просто могло, а спонукало б) кваліфіковану особу, зіткнувшись з об'єктивною технічною проблемою, модифікувати або адаптувати найближчий рівень техніки, враховуючи це навчання. Це часто називають підходом «можу-хотів би» і спрямований на виявлення мотивації для кваліфікованої особи діяти певним чином.

На п'яти територіях, згаданих щодо походження суддів UPC, більшість із них застосовують схожі підходи до вирішення проблеми. Наприклад, Франція приймає загалом схожий триступеневий підхід до підходу ЕРО «проблема-рішення», як і Швеція та Італія.

Хоча в Нідерландах підхід до оцінки винахідницького рівня в першу чергу такий самий, як підхід ЄПВ до вирішення проблеми, інші методи не виключаються повністю. Повинні бути наведені переконливі причини, чому підхід «проблема-рішення» не використовується в конкретному випадку. Однак, можливо, на відміну від інших юрисдикцій, часто вважалося, що поєднання більше ніж двох документів про рівень техніки може бути ознакою винахідливості...

З практичної точки зору, коли дійсність розглядається, наприклад, у суді UPC, було б доцільно мати на увазі різні підходи до винахідницького рівня, принаймні в ключових державах-членах UP, і вибудувати позицію винахідницького рівня, яка враховує провідне прецедентне право в державах-членах UPC, а також в апеляційних радах ЕРО» (*Martin Bicker. Inventive step? How will the UPC decide? // D Young & Co. (https://www.dyoung.com/de/wissensbank/artikel/upc-decisions-inventive-step). 11.10.2023).*

«Минуло вже більше трьох місяців з моменту набуття чинності угодою про Єдиний патентний суд (UPC)...

Станом на 17 вересня 2023 року в UPC було порушено тридцять сім справ про порушення та сім справ про відкликання. Оскільки у відповідачів є три місяці, щоб подати свій захист, який може включати зустрічний позов про відкликання, очікується, що кількість позовів про відкликання швидко зросте протягом наступних кількох місяців, оскільки передбачувані порушники подадуть свій захист.

Залишається побачити, чи UPC стане популярним форумом для позовів про відкликання, якщо немає відповідних позовів про порушення. На сьогоднішній день було подано лише шість таких позовів: для контексту, близько 4000 заперечень подаються щороку до ЄПВ. Це може змінитися, оскільки UPC розглядає більше справ і розвивається судова практика. Іншим фактором можуть бути вищі витрати, пов'язані з відкликанням в UPC: плата наразі становить 20 000 євро за подання позову про відкликання в UPC порівняно з 880 євро за подання заперечення в ЕПО...» (*Rachel Bateman, Khalil Davis. UP & UPC statistics: unitary patent requests, Unified Patent Court opt out and revocation actions // D Young & Co. (https://www.dyoung.com/de/wissensbank/artikel/up-upc-statistics-oct2023). 11.10.2023).*

«18 жовтня 2023 року Загальний суд Європейського Союзу (ГС) виніс своє рішення у справі T-74/21, Teva Pharmaceutical Industries і Cephalon проти Комісії. ГС підтримав рішення Європейської комісії (ЕС) про порушення проти Teva і Cephalon, встановивши, що угода про врегулювання патентів між компаніями обмежувала конкуренцію «за метою» і «за результатом», тим самим порушуючи статтю 101 Договору про функціонування Європейський Союз (TFEU).

У 2005 році Teva та Cephalon уклали мирову угоду, за якою Teva зобов'язалася не виходити на ринок модафінілу для лікування розладу сну самостійно та не конкурувати з Cephalon на цьому ринку. Крім того, Teva зобов'язалася не оскаржувати патентні права Cephalon на модафініл. Незважаючи на те, що термін дії патентів Cephalon на модафініл закінчився, він все ще володів декількома патентами, які ЕС вважав «вторинними» та іншими патентами, пов'язаними з модафінілом.

Комісія встановила, що патентна угода між сторонами порушує правила конкуренції ЕС, оскільки вона затримує вихід Teva на кілька ринків модафінілу в Європейській економічній зоні в обмін на передачу значної вартості від Cephalon до Teva.

Передача вартості від Cephalon до Teva в цьому випадку полягала не стільки в грошових платежах, скільки в «пакеті» комерційних операцій, включаючи (i) угоду Cephalon придбати у Teva ліцензію на права

інтелектуальної власності Teva на модафініл; (ii) угода про постачання API модафінілу від Teva до Serhalon; (iii) надання компанії Teva ліцензії на клінічні дані та дані з безпеки, розроблені спільно Serhalon у зв'язку з дослідженнями лікування хвороби Паркінсона, таким чином не пов'язані з модафінілом; (iv) дистриб'юторська угода, яка призначає Teva ексклюзивним дистриб'ютором у Сполученому Королівстві для всіх продуктів модафінілу Serhalon на п'ять років; та (v) виплати Teva для покриття судових витрат.

У своєму рішенні про порушення Європейська комісія наклала на сторони штрафи у розмірі 30 мільйонів євро для Teva та 30,5 мільйонів євро для Serhalon із тривалістю порушення, починаючи з дати угоди до придбання Teva Serhalon у 2011 році...

ГС, зокрема, повторив, що патентна мирова угода обмежить конкуренцію «за метою», «якщо з розгляду відповідної мирової угоди стає очевидним, що передача вартості, передбачена в ній, не може мати жодного пояснення, крім комерційного інтересу обох власників спірного патенту, а сторона, яка ймовірно порушила патент, не повинна брати участь у конкуренції по суті» (пункт 39). ГС виявив, що необхідно оцінювати в кожному конкретному випадку, чи був чистий прибуток від передачі вартості від оригінального препарату до компанії-генерика достатньо великим, щоб спонукати компанію-генерик утриматися від виходу на відповідний ринок.

ГС додав, що передача цінностей може мати різні форми, включаючи прямі або непрямі платежі, які включені в бізнес-операції між виробником і компаніями-генериками (пункт 44). Така бізнес-операція викличе занепокоєння, якщо вона надає компанії-генерику переваги, які вона не отримала б «за звичайних ринкових умов, або тому, що така операція не була б здійснена за нормальних ринкових умов, або тому, що ця операція була здійснена за більш сприятливих умов, ніж нормальні ринкові умови». ГС пояснив, що за звичайних ринкових умов «не зазвичай винагорода за транзакцію складається із зобов'язань неконкурувати та не оскаржувати»....

Стосовно оцінки ЄС комерційних операцій як «пакету», ГС зазначив, що мирова угода та транзакції, включені до неї, становлять частину «єдиної договірної основи» (пункт 56). ГС зазначив, що важливим є чистий прибуток від передачі вартості в рамках пакету транзакцій (пункт 56)...

ГС також відкинув твердження сторін про те, що мирова угода сприяла конкуренції. ГС, наприклад, відхилив аргумент сторін про те, що угода дозволяла Teva вийти на ринок модафінілу раніше, встановивши, що вихід Teva в результаті мирової угоди був не проконкурентним достроковим виходом, а «погодженим контрактом» (пара. 179).

ГС так само відхилив заяву сторін про те, що ЄС помилився, встановивши, що мирова угода фактично обмежувала конкуренцію, і встановив, що ЄС справедливо постановив, що умови для винятку згідно зі статтею 101(3) ТФЕУ не були виконані. Аргументи сторін щодо нібито помилок ЄС при розрахунку штрафів також були колективно відхилені. Сторони не

оскаржували висновок ЄС про те, що Teva є потенційним конкурентом Cephalon.

Сторони можуть оскаржити справу до CJEU...» (*Maarten Meulenbelt, Anne Robert and Iva S. Todorova. EU General Court issues judgment in Teva/Cephalon patent settlement case // Sidley Austin LLP (https://www.sidley.com/en/insights/newsupdates/2023/10/eu-general-court-issues-judgment-in-teva-cephalon-patent-settlement-case). 19.10.2023).*

«11 жовтня Генеральний суд Європейського Союзу виніс рішення у своїй справі T-542/22 проти відомого виробника Louis Vuitton Malletier та підприємця Андреаса Карлоса Мартіна Родріго. Суперечка стосувалася заявки пана Родріго на реєстрацію торгової марки «CALIFORNIA Dreaming by Made in California», проти якої виступив Louis Vuitton на підставі її попередньої торгової марки «CALIFORNIA DREAM» для парфумерії та косметики в Бенілюксі.

У квітні 2020 року пан Родріго подав заявку на реєстрацію «California Dreaming by Made in California» як торгової марки ЄС для широкого спектру косметики, засобів гігієни та краси, а також пов'язаних з ними комерційних послуг у класах 3, 35 і 44 Ніццької класифікації.

Паризька компанія Louis Vuitton Malletier виступила проти цього на підставі попереднього словесного знака «CALIFORNIA DREAM», зареєстрованого в травні 2020 року для різноманітної парфумерії та засобів гігієни тіла (клас 3).

На попередніх етапах розгляду цієї справи Відділ заперечень виніс рішення на користь Louis Vuitton, вважаючи, що знаки, про які йде мова, були дуже схожими та охоплювали подібні чи ідентичні товари та послуги, що призвело до ризику плутанини, що перешкоджає реєстрації марки «California Dreaming by Made in California». Згодом це рішення було підтримано Апеляційною радою Офісу інтелектуальної власності Європейського Союзу (EUIPO). Справа дійшла до Загального суду Європейського Союзу, який виніс своє рішення минулого тижня.

Суд підкреслив той факт, що товари та послуги не перераховані в ідентичних класах Ніццької класифікації, не може бути остаточною перешкодою для встановлення подібності між ними. Вирішальними факторами в цій справі були суттєвий зв'язок і взаємодоповнюваність між послугами, які пропонуються в рамках «CALIFORNIA Dreaming by Made in California» (послуги, пов'язані з роздрібною торгівлею товарами для здоров'я та краси за класами 35 і 44), і товарами, охопленими попередніми «CALIFORNIA DREAM» (товари для здоров'я та краси класу 3), що доповнює той факт, що вони призначені для тих самих споживачів і продаються через подібні канали збуту. Така взаємодоповнюваність означала, що товари та послуги дійсно були подібними з метою визначення ймовірності змішання між двома знаками.

Суд вирішив, що наявність додаткових елементів у пізнішій марці (тобто «Dreaming by Made in California») не була достатньою для того, щоб створити чітке враження на середнього споживача, оскільки центральні елементи, якими були слова California та Dream, були ідентичними, обидва візуально і концептуально. У цьому випадку, незважаючи на те, що торгова марка, на яку подано заявку, була фігуративною, стилізовані елементи були мінімальними та недостатніми, щоб відрізнити її від попередньої «CALIFORNIA DREAM»

Таким чином, Загальний суд відхилив апеляцію пана Родріго та заявив, що його торгова марка дійсно не може бути зареєстрована через її схожість із попередньою торговою маркою Louis Vuitton, яка охоплює подібні послуги, що породжує ймовірність плутанини між двома марками...» (*General Court Upholds Louis Vuitton's Opposition - Medabots Trade Mark Battle in Europe // IP Helpdesk* (https://intellectual-property-helpdesk.ec.europa.eu/news-events/news/general-court-upholds-louis-vuittons-opposition-medabots-trade-mark-battle-europe-2023-10-18_en). 18.10.2023).

Ісламська Республіка Пакистан

«Щоб захистити авторські права виробників у відділенні Равалпінді, федеральний уряд створив спеціальний «Трибунал з інтелектуальної власності» (ІРТ).

...це третій суд ІРТ у Пакистані, причому перші два суди вже працюють у Лахорі та Ісламабаді.

Майбутні плани включають створення судів ІРТ у Карачі та Фейсалабаді під час другого етапу.

Основною метою ІРТ є розгляд справ, пов'язаних із порушенням авторських прав на різні товари, включаючи ліки, харчові продукти та споживчі товари всіх видів...» (*Pindi gets Intellectual Property Tribunal // The Express Tribune* (<https://tribune.com.pk/story/2443661/pindi-gets-intellectual-property-tribunal>). 30.10.2023).

Канада

«...Нещодавнє рішення Федерального апеляційного суду у справі Voltage Holdings, LLC проти Doe #1, 2023 FCA 194, демонструє складність успішного встановлення того, що інтернет-передплатник санкціонує порушення онлайн...»

Voltage Holdings, LLC, є кіностудією та власником авторських прав на фільм Revolt. Компанія виявила, що користувачі Інтернету завантажували та пропонували копії її фільму онлайн без згоди. Voltage відстежив IP-адреси та

надіслав попередження відповідним абонентам, повідомляючи, що на їхніх IP-адресах було виявлено правопорушну діяльність...

Згодом Voltage отримав накази Norwich, які вимагали від різних інтернет-провайдерів (ISP) надати йому ідентифікаційні дані інтернет-абонентів (імена та адреси) на основі IP-адрес, на яких було здійснено порушення. Потім Voltage надіслав 30 із цих інтернет-передплатників (тим, кого він назвав «найгіршими з найгірших» порушників) позовну заяву про два типи порушення авторських прав: пряме порушення та авторське порушення.

Компанія заявила про пряме порушення на тій підставі, що користувачі Інтернету робили захищену роботу Voltage доступною для завантаження в Інтернеті (публікуючи або завантажуючи роботу). У ньому стверджувалося, що було дозволено порушення по відношенню до Інтернет-передплатників, які надали доступ до Інтернету, щоб дозволити іншим публікувати або завантажувати захищену роботу в Інтернеті та робити її доступною для інших. Деякі відповідачі не відповіли і були зазначені в неявці...

Суд відмовився визнати пряме порушення. Voltage стверджував, що Суд повинен зробити висновок про те, що інтернет-абоненти, ідентифіковані Інтернет-провайдерами, були безпосередніми порушниками.

...суд зазначив, що інтернет-абонента не можна вважати особою, відповідальною за будь-яку правопорушну діяльність, пов'язану з його обліковим записом в Інтернеті; простий зв'язок із неправильною IP-адресою не означає остаточно, що відповідний інтернет-передплатник поділився захищеним авторським правом матеріалом в Інтернеті. Зробивши такий висновок, передплатники нести будуть сувору відповідальність за всю правопорушну діяльність, пов'язану з їхнім обліковим записом...

Суд також відмовився визнати наявність дозволу на порушення з двох причин.

По-перше, Суд зазначив, що дозвіл на авторське право залежить від контролю передбачуваного автора над особою, яка вчинила відповідне порушення; це не залежить від контролю передбачуваного автора над постачанням їхньої технології. Таким чином, він дійшов висновку, що докази Voltage були недостатніми для встановлення контролю, оскільки вони могли лише встановити, що два повідомлення були надіслані абонентам, пов'язаним із неправильними IP-адресами.

По-друге, і це найважливіше, Суд провів різницю між дозволом на порушення та наданням доступності технології, яка використовується для порушення (тобто «авторизація третьої сторони»). Дозвіл на порушення означає (в онлайн-контексті) розміщення твору в Інтернеті та запрошення інших скопіювати його, що явно порушує виключне право власника авторського права на дозвіл згідно з розділами 3(1) і 27(1) Закону про авторське право. Однак це відрізняється від дозволу третьої сторони, як стверджує Voltage: спільне використання доступу до Інтернету після отримання сповіщень про ймовірне порушення не пов'язане з авторським правом, наданим виключно автору.

Таким чином, автором є особа, яка дозволяє відтворення, а не дозволяє комусь іншому дозволити відтворення. Таким чином, Voltage не зміг встановити авторські права на підставі того, що респонденти ділилися доступом до Інтернету з іншими, які ймовірно порушили авторські права...» (*Andrew Bernstein, Alexandra Peterson and Leora Chapman. Authorizing copyright infringement in the digital age // Torys LLP. (<https://www.torys.com/our-latest-thinking/publications/2023/10/authorizing-copyright-infringement-in-the-digital-age>). 06.10.2023*).

Китайська Народна Республіка

«Національне управління інтелектуальної власності Китаю (CNIPA) оголосило в прес-релізі, що нещодавно винесло рішення щодо серії спорів про порушення патентних прав між Huawei та Xiaomi, знаменуючи завершення другої серії адміністративних справ CNIPA щодо великих спори про порушення патентних прав. Сторони, про які йдеться, уклали угоду про перехресне ліцензування та відкликали свої скарги, врегулювавши свої суперечки за законом.

...CNIPA, починаючи з січня цього року, розпочало справу щодо серії з 10 справ про адміністративні судові розгляди серйозних спорів про порушення патентних прав між Huawei та Xiaomi, деякі з яких стосувалися стандартних основні патенти (SEP) телекомунікаційного сектора.

CNIPA розглядав справи в суворій відповідності до законів і правил, кілька разів організував адміністративне посередництво та скеровував обидві сторони до проведення раундів переговорів щодо ліцензування патентів, включаючи ці SEP. Зрештою 14 вересня було укладено угоду про перехресне ліцензування патентів...» (*CNIPA Concludes the Second Batch of Administrative Adjudication Cases of Major Patent Infringement Disputes // AG-IP-NEWS (<https://www.agip-news.com/news.aspx?id=74835&lang=en>). 10.10.2023*).

«Китайський суд ухвалив рішення на користь підприємця, чий права на ім'я та гідність були порушені іншою людиною, яка зареєструвала кілька торгових марок, фонетично ідентичних або схожих на ім'я підприємця або назву його компанії...

У справі, яку в понеділок розкрив Верховний народний суд, фігурували двоє чоловіків на прізвище Се та Чень. Раніше між ними виникла фінансова суперечка, а зараз Се є головою правління компанії, зареєстрованої на біржі, і має високий рівень репутації.

З 2014 по минулий рік Чень подав заявку на реєстрацію кількох торгових марок, фонетично ідентичних або схожих на ім'я Се чи назву його компанії.

Зареєстровані товарні знаки включали похоронні товари, такі як урни, труни та похоронні савани.

Незважаючи на спроби Се скасувати ці заявки на торгові марки, Чень продовжував подавати подібні заявки, використовуючи ім'я Се. Минулого року Чень зареєстрував компанію похоронних товарів під тією ж назвою, що й Се, яка займалася продажем ритуальних товарів і послуг.

Суд... встановив, що реєстрація Чень та використання торгових марок на ім'я Се керувались неналежними мотивами з явним суб'єктивним злим наміром... Суд постановив, що Чень повинен припинити використання пов'язаних торгових марок, вибачитися та компенсувати емоційні страждання Се...» (*Xu Zhesheng. Court orders man to stop using funeral service trademarks based on entrepreneur's name // China Daily (https://www.chinadaily.com.cn/a/202310/18/WS652fe064a31090682a5e9551.html) . 18.10.2023*).

Малайзія

«Сесійний суд Петалінг Джая в Малайзії звинуватив продавця Названа Бін Зайнала Абідіна за продаж телевізійних приставок із попередньо завантаженим несанкціонованим вмістом Astro відповідно до розділу 43АА(1)(h) Закону про право на копіювання 1987 року. Він визнав себе винним. до обвинувачення та сплатив штраф в 33 000 рингітів (6 643 євро).

Назван скоїв злочин 14 червня 2023 року в роздрібній торговій точці Taman Equine у Сері Кембангані, Селангор. У нього виявили три Android TV Box з попередньо завантаженим неавторизованим контентом від Astro.

Лише у 2023 році Astro подала дев'ять судових позовів проти піратства та порушення авторських прав, у яких загалом 10 осіб були визнані винними та оштрафовані відповідно.

Закон про авторське право (з поправками) 2022 року був опублікований 10 лютого 2022 року...

Ключовим впливом поправки є криміналізація продажу незаконних потокових пристроїв (ISD) і відповідних програмних програм, які дозволяють несанкціонований доступ до вмісту, захищеного авторським правом. Будь-яка особа, визнана винною, може бути оштрафована на суму від 10 000 до 200 000 рингітів або ув'язнена на термін до 20 років, або обидва...» (*Colin Mann. Fine for Astro ISD pirate // Advanced Television Ltd. (https://advanced-television.com/2023/10/02/fine-for-astro-isd-pirate/). 02.10.2023*).

Республіка Зімбабве

«Chicken Inn компанії INNSCOR Africa Limited виграла битву за товарний знак проти Slice Distributors (Pvt) Ltd, яка також торгує під назвою Chicken Slice.

Верховний суд у п'ятницю поклав крапку тягнучій судовій суперечці про те, що Chicken Slice дійсно порушує торговельну марку конкурентів.

Рішення було прийнято після успішної апеляції компанії Inscor, яка звернулася до суду вищої інстанції, оскаржуючи рішення Високого суду на користь Chicken Slice...

Chicken Inn подав до суду проти суперництва з Chicken Slice, стверджуючи, що останній використав слово «Luv» у своєму логотипі для гамбургерів і гриля.

Компанія також стверджувала, що завжди використовувала «Luv Dat Chicken» з 1987 року до того, як Chicken Slice почала використовувати «I Luv it» на коробках для гамбургерів.

Chicken Inn стверджувала, що схожість торгової марки та кольорів спантеличує споживачів їхньої продукції.

Chicken Slice відкинув звинувачення, стверджуючи, що Chicken Inn не володіє ексклюзивними правами на слоган «luv».

Виносячи рішення, суддя Сільвія Чіраву-Мугомба сказала, що окрім слова «luv», використані знаки не схожі та використовуються на гамбургері, а не на логотипі Chicken Slice...» (*Mary Taruvinga. Zimbabwe: Chicken Inn Wins Trademark Battle, Chicken Slice Barred From Using the Word 'Luv' // AllAfrica (<https://allafrica.com/stories/202310070164.html>). 07.10.2023*).

Республіка Індія

«У боротьбі за товарні знаки Високий суд Делі в понеділок ухвалив рішення на користь Domino's Pizza проти піцерії в Газіабаді, заборонивши їм використовувати марку «Dominick Pizza», оскільки було встановлено, що вона порушує права всесвітнього конгломерату піци.

Суддя С Харі Шанкар визначив, що марки «Domino's Pizza» і «Dominick's Pizza» були фонетично схожі і настільки оманливо схожі.

Суддя зазначив, що існував високий ризик плутанини з продуктом, якщо клієнт із середнім інтелектом і поганою пам'яттю відвідав заклад Domino's, а потім заклад Dominick's Pizza.

«Цю ймовірність посилить спосіб, у який Dominick's вирішив представити свій логотип у квадратному форматі з використанням написів, подібних до тих, які використовували позивачі – Domino's Pizza», – заявив суд...

У позові Domino's звинуватила останнього у використанні тієї самої назви, а також зареєстрованих торгових марок своїх страв, таких як «Cheese Burst» і «Pasta Italiano».

У серпні 2022 року суд видав проміжний наказ ex parte проти Домініка Піци.

У остаточному рішенні суддя Шанкар також зазначив, що управління закладом харчування з маркою, яка оманливо схожа на добре відому марку, не віщує нічого доброго для бізнесу...

Зрештою, суд постановив, що Dominick Pizza явно порушив торговельну марку Domino's Pizza. У результаті Суд заборонив Dominick Pizza використовувати це ім'я, а також марки «Cheese Burst» і «Pasta Italiano».

Він також наказав Dominick Pizza відкликати заявку на реєстрацію цієї марки в Реєстрі торгових марок і передати свої доменні імена в Інтернеті Domino's» (*Abhishek Awasthi. Pizza Wars: Delhi High Court rules against Ghaziabad's 'Dominick's Pizza' in trademark feud with 'Domino's' // Firstpost (<https://www.firstpost.com/india/pizza-wars-delhi-high-court-rules-against-ghaziabads-dominicks-pizza-in-trademark-feud-with-dominos-13194332.html>). 02.10.2023*).

«Вищий суд Делі в середу заборонив платформи для розповіді історій Humans of Bombay (НОВ) і її конкуренту People of India (POI) копіювати роботи один одного.

Позов про судову заборону на порушення авторських прав був поданий Humans of Bombay проти свого конкурента People of India.

...суд... заборонив ділитися оригінальними замовленими фотографіями одна одної, авторськими статтями, а також конкретним способом і виразом, у якому представлені зображення. Однак суд пояснив, що якщо особа добровільно ділиться одним і тим же зображенням з обома сторонами, це не означає позов про авторські права...

Humans of Bombay звинуватили свого суперника в копіюванні їхнього унікального формату оповідання та публікації ідентичного контенту, стверджуючи, що зображення та відео використовуються без згоди.

Однак у відповідь на цю справу People of India відповів, що Humans of Bombay скопіювали контент з іншої американської платформи під назвою Humans of New York, засновник останньої Брендон Стентон підтвердив це в Twitter.

People of India також стверджував, що подібність у вмісті була не через копіювання, а через те, що люди ділилися своїми історіями та фотографіями з різними платформами, включаючи Humans of Bombay. Вони стверджували, що їхня платформа не є унікальною, оскільки існує багато подібних платформ із назвами Humans of Amsterdam, Humans of Bihar та Humans of Jhansi.

У відповідь Humans of Bombay стверджував, що вони прагнуть отримати авторські права на конкретні процеси та методи, які вони використовували для створення контенту, зокрема те, як вони замовляли та представляли фотографії та проводили інтерв'ю. Вони стверджували, що, будучи співвласниками фотографій, вони мали право захищати свій вміст від порушення авторських прав, доки їх оригінальна компіляція не була скопійована.

Суд зазначив, що обидві сторони погодилися не копіювати вирази одна одної та не вимагали одна від одної відшкодування збитків, що призвело до завершення судового процесу...» (*Krishna Yadav. Delhi HC bars Humans of Bombay and People of India from copying each other's work // HT Digital Streams Ltd* (<https://www.livemint.com/news/india/delhi-hc-bars-humans-of-bombay-people-of-india-from-copying-each-others-work-11697026839526.html>). 11.10.2023).

Республіка Китай (Тайвань)

«...9 серпня 2023 року Верховний суд виніс рішення, в якому постановив, що якщо відповідач навмисно утримався від перевірки позову про порушення авторських прав, його все одно можна вважати таким, що свідомо порушив авторські права...»

У справі, яка розглядалася в окружному суді Кінмень, відповідач був звинувачений у встановленні посилання на правопорушний веб-сайт у караоке-машинах. Відповідач, як стверджується, отримував прибуток, здаючи машини в оренду караоке-телебаченням (KTV), щоб неконкретні споживачі співали пісні, вибрані ними через Інтернет, посилаючись на хмарну базу даних ліцензіара Китайської Народної Республіки (КНР) відповідача.

Суд встановив, що відповідач надав програмне забезпечення, яке уможлилювало посилання на низку правопорушних робіт. Відповідач стверджував, що програма, встановлена на караоке-машинах, могла лише посилатися на базу даних свого ліцензіара і не збирала пісні з різних джерел. Однак суд постановив, що асортимент, передбачений пунктом 8 статті 87(1) Закону про авторське право, стосується збирання правопорушних робіт через посилання(-я) у програмному забезпеченні, і те, чи програмне забезпечення збирає різні посилання на твори, не змінює факту порушення авторських прав на твори. Таким чином, так звана «збірка» не обмежувалася ситуацією, коли певні пісні можна було отримати за різними посиланнями.

Однак суд також визнав підсудного невинним, оскільки його намір порушити авторське право не вдалося довести. Суд постановив, що в декларації про авторські права та ліцензійній угоді, поданій відповідачем, зазначено, що ліцензіар гарантує, що він належним чином отримав ліцензію на надання пісень відповідачу та що не було порушення авторських прав. Тому було важко

довести, що відповідач усвідомлював порушення авторських прав або намір запропонувати громадськості доступ до творів, що порушують авторські права. Згідно з рішенням, винесеним Верховним судом 9 серпня 2023 року, відповідач керував «музичним рестораном», який мав караоке (наданий його ліцензіаром у КНР), щоб споживачі співали пісні, які передавалися з хмарної бази даних ліцензіара...» (*Rebecca Hsiao. Providing "wonder kit" for binge-watching or cloud karaoke machines may be deemed copyright infringement // Law Business Research (https://www.lexology.com/commentary/intellectual-property/taiwan/lee-and-li-attorneys-at-law/providing-wonder-kit-for-binge-watching-or-cloud-karaoke-machines-may-be-deemed-copyright-infringement). 09.10.2023).*

Республіка Корея

«Лицьова сторона корейської монети в 100 вон, на якій зображено портрет легендарного адмірала ВМС Йі Сун Сіна (1545-1598) часів Чосон, буде збережено після того, як суд став на бік Банку Кореї у позові щодо авторських прав.

Центральний окружний суд Сеула підтвердив рішення в п'ятницю про те, що Банк Кореї має право використовувати портретне зображення Йі, створене покійним художником Джанг Ву Сонгом...

Родина загиблого Джанга подала позов 9 жовтня проти Банку Кореї, вимагаючи від центрального банку роялті за відбиток картини Чана із зображенням І на монеті в 100 вон за останні 40 років, починаючи з 1980-х років.

У 1975 році центральний банк заплатив Джангу суму в 1,5 мільйона вон - приблизно 3100 доларів на той час - за право використовувати його картину для монети. Зараз ця сума еквівалентна приблизно 17 мільйонам вон (12 600 доларів США).

Сім'я Джанга, однак, стверджувала, що повинні отримувати подальші роялті від центрального банку за використання зображення картини на монеті в 100 вон.

Суд прийняв сторону Банку Кореї, побачивши, що вона забезпечила право на використання зображення, придбавши авторські права у Джанга.

У 1973 році уряд призначив картину Йі як офіційний портрет адмірала. Наступного року Банк Кореї звернувся до Джанга з проханням створити нову версію портрета, щоб використовувати зображення для емісії валюти. Офіційний випуск 100 вон із зображенням Йі на лицьовій стороні почався в 1983 році» (*Im Eun-byel. BOK wins lawsuit on face of Korea's 100 won coin // Herald Corporation (https://www.koreaherald.com/view.php?ud=20231013000563). 13.10.2023).*

«Провідний селекціонер фруктів Bloom Fresh, створений шляхом злиття IFG і SNFL, оголосив, що Корейський високий суд з питань інтелектуальної власності виніс рішення на його користь у справі щодо торгових марок Sweet Sapphire і Black Sapphire.

Суд постановив, що бренди сортів винограду Bloom Fresh Sweet Sapphire і Black Sapphire є дійсними товарними знаками компанії і не можуть рекламуватися як загальні назви сортів винограду в місцях роздрібною торгівлі. Sweet Sapphire і Black Sapphire (торгові марки запатентованого сорту під назвою IFG Six) були популярними пропозиціями в Кореї протягом майже двох десятиліть...

Bloom Fresh працює над забезпеченням юридичної підтримки для захисту сортів свого бренду в Кореї з 2019 року. Bloom Fresh продемонструвала Високому суду з питань інтелектуальної власності через докази реєстрації та прав селекціонерів рослин, що запатентований сорт під назвою IFG Six і торгова марка Sweet Sapphire є правовими. Широко використовується, незважаючи на те, що інтелектуальна власність належить Bloom Fresh, і його використання належить виключно її ліцензованим виробникам і ліцензованим маркетологам.

Bloom Fresh також продемонстрував, що сорт винограду IFG Six імпортувався до Кореї з 2018 року, а Sweet Sapphire вказувався як торгова марка на упаковці протягом цього часу, а також був заявлений Корейській службі насіння та сортів як торгова назва для різновиду IFG Six.

Переглянувши докази, Високий суд з питань інтелектуальної власності остаточно виніс рішення на користь Bloom Fresh...» (*Liam O'Callaghan. Bloom Fresh wins Korean trademark case // Fruitnet (https://www.fruitnet.com/asiafruit/bloom-fresh-wins-korean-trademark-case/256680.article). 24.10.2023).*

Республіка Філіппіни

«Верховний суд (SC) припинив десятирічну суперечку щодо торгової марки щодо популярного грецького ресторану Сума.

SC відкинув твердження про те, що товарний знак Сума є дітищем Мануеля Зулуети, який співпрацював із шеф-кухарем Раулем «Роббі» Гоко, щоб відкрити першу філію грецького ресторану.

Суперечка бере свій початок у грудні 2005 року, коли Зулуета заявив, що він і Гоко вперше співпрацювали, щоб відкрити ресторан Сума на Боракаї...

Згодом вони зареєстрували партнерство на ім'я Сума Greek Taverna Company в Комісії з цінних паперів і бірж у 2006 році. Пізніше того ж року дует створив філію грецького ресторану в торговому центрі Shangri-La Plaza, який вони зареєстрували в SEC під керівництвом Сума Greek Taverna Shangri-La Corporation.

25 вересня 2006 року Зулуета подав заявку на торговельну марку Сума та її логотип під своїм іменем, стверджуючи, що марка була його ідеєю.

Кілька місяців потому, у листопаді 2006 року, Зулуета стверджував, що, перебуваючи за кордоном, Гоко та його сестра уклали нібито сумнівний договір передачі, передавши всю частку Зулуети в партнерстві Сума сестрі Гоко.

На протигагу партнерству Сума у березні 2007 року подано власну заявку на торговельну марку Сума Greek Taverna та її логотип. Знак майже ідентичний тому, що подано Zulueta, за винятком того, що логотип містить слова «Greek Taverna».

Відомство інтелектуальної власності Філіппін (IPOPHL) зрештою схвалило заявку партнерства Сума, рішення також було підтримано Апеляційним судом. Тим часом партнерство також рішуче виступило проти заявки Zulueta на торговельну марку, стверджуючи, що він «неправдиво представив себе автором торгової марки, хоча правда полягала в тому, що вона була скопійована з торгової марки Сума partnership»...

Високий суд у своєму рішенні відхилив клопотання Зулуети та наголосив, що, хоча загальне правило полягає в тому, що право власності на знак набувається за правилом «першого, хто подав заявку», заявки, подані недобросовісно, є недійсними з самого початку.

«Правило першої подачі не повинно означати, що в усіх випадках заявка, яка буде подана першою, має бути задоволеною», — йдеться в прес-релізі SC.

«Висновки IPOPHL показують, що заявка Зулуети на торговельну марку була подана недобросовісно», — додали в ньому...» (*Lance Spencer Yu. Cyma drama: SC ends Greek restaurant's trademark dispute // Rappler* (https://www.rappler.com/business/supreme-court-verdict-cyma-trademark-dispute/?utm_source=flipboard&utm_content=other). 20.10.2023).

Соціалістична Республіка В'єтнам

«Останні дні жовтня принесли хвилювання для однієї з провідних фармацевтичних компаній світу Novartis, коли її восьмирічна патентна судова справа проти місцевого виробника генериків нарешті завершилася у В'єтнамі...»

Компанія Novartis була власником патенту, який захищав діючу речовину вілдагліптин, яка була реалізована через продукт Galvus®, ліки, що використовується для лікування діабету 2 типу. У 2015 році компанія виявила, що виробник ліків у в'єтнамській провінції Бінь Дуонг на околиці міста Хошимін виробляв лікарський засіб, що містить активний інгредієнт вілдагліптин, що є порушенням його патенту. Novartis спочатку подав запит до Міністерства науки і технологій (MOST) про застосування адміністративних санкцій до цього порушника.

Згодом інспекція MOST в липні 2015 року дійшла висновку, що відповідач вчинив порушення патентних прав, і зобов'язала припинити виробництво ліків, що порушують права, та відкликати їх з ринку. Однак відповідач не виконав висновок і подав апеляцію, поки продовжував виробляти контрафактний препарат.

Розуміючи, що адміністративні санкції недостатньо суворі, щоб стримати відповідача, Novartis продовжив захищати свої законні права та інтереси, порушивши позов до провінційного суду Бінх Дуонг, де знаходився головний офіс відповідача. Novartis стверджував, що відповідач порушив патент, і вимагав від відповідача відшкодувати збитки на найвищому рівні, дозволеному законом...

Це поклало початок довгому шляху, повному викликів, який нарешті завершився рішенням другої апеляційної інстанції, винесеним Вищим народним судом міста Хошимін 17 жовтня 2023 року. Суд задовольнив усі позовні вимоги позивача, компанії Novartis, які були заявлені судом першої інстанції 20 квітня 2023 року, відхиливши апеляційну скаргу відповідача на рішення суду першої інстанції. Попередньо на засіданні Народна прокуратура також просила суд відмовити підсудному у задоволенні апеляційної скарги...

Під час тривалого судового розгляду було піднято ряд фундаментальних питань, які суд відповідав і мав можливість вирішити. Це включало визначення того, що повноваження Управління з лікарських засобів В'єтнаму не стосуються патентного захисту...

Суд також мав можливість відхилити всі претензії відповідача про необхідність розгляду та збору висновків і доказів у процесі видачі патенту в інших країнах, наприклад у США. Це пояснюється тим, що, як підтверджено Управлінням інтелектуальної власності В'єтнаму, чіткий і очевидний принцип, який, тим не менш, все ще потребує підтвердження в конкретних випадках, полягає в тому, що патенти, видані у В'єтнамі, мають незалежний і територіальний процес експертизи. Таким чином, вони ні в якому разі не залежать від будь-яких інших агенцій інтелектуальної власності у світі...» (*Loc Xuan Le. After eight years, Vietnamese Novartis patent case ends in positive result // Delinian Limited and its affiliated companies (https://www.managingip.com/article/2cdykp4bhe338rfmwtmo0/expert-analysis/local-insights/after-eight-years-vietnamese-novartis-patent-case-ends-in-positive-result). 30.10.2023*).

Сполучені Штати Америки

«Найсмійніший судовий процес... закінчився тихо цього тижня, оскільки звукозаписний лейбл BMG домовився з компанією іграшок MGA Entertainment після того, як вона заявила, що остання зірвала пісню Black

Eyed Peas «My Humps» у рекламному треку для іграшки-єдинорога під назвою «My Poops».

...обидві сторони досягли угоди на початку цього тижня, хоча точні умови врегулювання не розголошуються. У судовому позові, спочатку поданому в січні, стверджувалося, що пісня, створена для іграшок-єдинорогів Poopsie Slime Surprise від MGA (так, це їхня справжня назва), демонструє «навмисне порушення авторських прав» і «експлуатацію без дозволу» оригінального хіта Black Eyed Peas.

За словами BMG, компанія-виробник іграшок «створила пісню під назвою My Poops, яка явно копіює «My Humps» і значною мірою схожа на неї»...

Відео, природно, було видалено з YouTube, але ви все ще можете переглянути його повністю на Facebook або у прискореному форматі мемів, якщо ви повторно так схильний...» (*Emma Keates. The Black Eyed Peas have settled their case against a pooping unicorn toy // G/O Media (https://www.avclub.com/black-eyed-peas-lawsuit-poopsie-slime-surprise-1850902982). 05.10.2023*).

«Фотограф програв позов проти Apple через зображення, які з'явилися на фоні документального фільму про співачку Біллі Айліш...»

Фотограф Майкл Келлі подав до суду на Apple і продюсерську компанію Morning Bee за порушення авторських прав після того, як 10 його фотографій були представлені в документальному фільмі 2021 року «Біллі Айліш: Світ трохи розмитий».

Виставка фотографій Келлі Airportraits з'явилася на тлі виступу культурної групи маорі в аеропорту Окленда в Новій Зеландії, за яким спостерігала Айліш у документальному фільмі.

Келлі відомий фотографіями на такі теми, як літаки та архітектура. Деякі з його робіт у той час демонструвалися в аеропорту Окленда.

Однак минулого місяця федеральний суддя Нью-Йорка відкинув позов Келлі щодо авторських прав проти Apple і Morning Bee, заявивши, що побіжна поява фотографій у документальному фільмі Айліш вважається «de minimis» або мінімальним.

... окружний суддя США Грегорі Х. Вудс відхилив позов Келлі, стверджуючи, що зображення фотографа з'явилися лише на тлі короткої сцени.

Суддя Вудс також каже, що камера не фокусується ні на одній із фотографій Келлі в будь-який момент, і «вони [зображення] також не освітлені краще, ніж виконавці чи Айліш та її сім'я» в документальному фільмі.

«[Ці] фотографії з'являються у 140-хвилинному фільмі від семи до 14 секунд на фотографію», - написав суддя Вудс у своїй постанові...

Суддя Вудс сказав, що поява фотографій Келлі в документальному фільмі є добросовісним використанням. ...суддя зауважив, що заборона на

використання подібних зображень задушить інших виробників документальних фільмів у майбутньому...» (*Pesala Bandara. Photographer Loses Lawsuit Over His Photos in Billie Eilish Documentary // PetaPixel Inc. (https://petapixel.com/2023/10/05/photographer-loses-lawsuit-over-his-photos-in-billie-eilish-documentary/?utm_source=flipboard&utm_content=noritatahir%2Fmagazine%2FPhotography). 05.10.2023).*

«У понеділок Верховний суд США відмовився розглядати заяву Sony Music (6758.T), Warner Music (WMG.O) та інших музичних видавців щодо притягнення власника Wolfgang's Vault до відповідальності за порушення авторських прав на записи великих рок-музикантів, таких як Rolling Stones і Who, розміщених в онлайн-архіві концертів.

Судді відхилили апеляцію музичних видавців на рішення суду нижчої інстанції, яке позбавило Білла Сагана, власника Wolfgang's Vault, від відповідальності за порушення авторських прав...

У 2015 році видавці подали до суду на Сагана та Wolfgang's Vault, звинувативши їх у порушенні їхніх прав на 197 пісень музичних легенд, ...вимагаючи 30 мільйонів доларів компенсації...

Видавці виграли 189 000 доларів із сайту під час суду присяжних у 2020 році. У цій справі головуючий суддя також визнав, що Саган несе особисту відповідальність за пряме порушення авторських прав.

Видавці подали апеляцію до 2-го окружного апеляційного суду США, що базується на Манхеттені, вимагаючи отримання більшої суми відшкодування. 2-й округ у 2022 році залишив у силі попереднє рішення та скасував рішення про пряму відповідальність Сагана.

У Wolfgang's Vault зберігаються тисячі аудіо- та відеозаписів записів рок-концертів, зібраних промоутером концертів у Сан-Франциско Біллом Гремом. Саган, який придбав колекцію в 2002 році, опублікував записи на веб-сайті за певну плату в 2006 році...

У своєму рішенні у справі видавців 2-й окружний суд визнав, що «немає доказів того, що Саган насправді натиснув кнопку», щоб зробити доступними записи, що порушують авторські права. У своїй заяві видавці повідомили Верховному суду, що рішення 2-го округу «не можна узгодити з текстом закону, усталеним законом чи здоровим глуздом»...

Асоціація кінофільмів заявила, що рішення 2-го округу дає піратам інтелектуальної власності «готові засоби для уникнення відповідальності». Коаліція груп музичної індустрії заявила, що постанова «надає дороговказ для сторін, які можуть керувати порушеннями авторських прав і отримувати прибуток від них».

Саган відповів, що була «діра не в законі, а діра в» юридичній аргументації видавців» (*Blake Brittain. US Supreme Court spurns copyright fight*

over concert recordings // Reuters (<https://www.reuters.com/business/media-telecom/us-supreme-court-spurns-copyright-fight-over-concert-recordings-2023-10-02/?rpc=401&>). 02.10.2023).

«Минулого року Ілон Маск придбав Twitter, і з того часу платформа соціальних медіа зазнала значних змін, найпомітнішою з яких є її ребрендинг на X. Культовий синій птах поступився місцем літері X, але цей ребрендинг може привести компанію в юридичні проблеми.

...у понеділок на X Corp у Флориді подано федеральний позов від юридичної маркетингової компанії, яка стверджує, що нова назва соціальної мережі порушує її торгову марку, яка містить літеру «X». X Social Media, що базується у Флориді та спеціалізується на рекламі масових судових процесів, стверджує, що ребрендинг компанії Ілона Маска з Twitter на X, ймовірно, спричинить плутанину споживачів.

Заснована в 2015 році Джейкобом і Розанною Малхерб, X Social Media служила для зв'язку мешканців Флориди з адвокатами після розливу нафти Deerwater Horizon у Мексиканській затоці. Агентство використовує назву «X Social Media» з 2016 року та має для нього федеральну торгову марку.

У позові зазначено, що агентство інвестувало понад 400 мільйонів доларів у рекламу у Facebook, щоб охопити потенційних клієнтів. Ребрендинг Twitter нібито заплутав клієнтів, що призвело до втрати прибутку для X Social Media.

У позові також стверджується, що заявки на торгові марки X Corp включають послуги, подібні до пропозицій X Social Media, такі як аналіз бізнес-даних і дослідження ринку. Незважаючи на лист про припинення і відмову, надісланий X Social Media у серпні, X Corp вирішила продовжувати використовувати цей знак...

Ця справа може стати першою з кількох суперечок щодо торгових марок із компанією Маска щодо використання літери «X», загального елементу в технологічному брендингу (наразі близько 900 активних реєстрацій торгових марок охоплюють букву X)...» (*Tsveta Ermenkova. Elon Musk's X faces trademark lawsuit from marketing agency // PhoneArena (https://www.phonearena.com/news/Elon-Musks-X-faces-trademark-lawsuit-from-marketing-agency_id151196). 03.10.2023).*

«Google успішно переконав федерального суддю Каліфорнії, що він не порушував патенти Sonos на мультікімнатне аудіо. ...окружний суддя США Вільям Алсуп скасував попередній вердикт, який наклав на технічного гіганта 32,5 мільйона доларів штрафу за порушення патентів Sonos, пов'язаних з керуванням групами ораторів.

Суддя пояснив, що патенти Sonos на позов «нібито походять із попередньої заявки 2006 року». Однак компанія, очевидно, не подала заявки на відповідні патенти до 2019 року, і вона не розгорнула технологію у своїх власних продуктах до 2020 року. Це сталося через роки після того, як Google у 2014 році представила Sonos план використання багатокімнатних аудіотехнологій під час вивчення співпраці.

Оскільки Sonos пов'язав свої патенти з попередньою заявкою 2006 року, здавалося, що вони передували продуктам Google. Але суддя Алсуп сказав, що рання заявка не розкриває фактичний винахід, і що в 2019 році Sonos змінила специфікацію своєї патентної заявки, щоб додати новий матеріал...

На початку 2020 року Sonos подала позов на Google у федеральний суд, звинувативши її в порушенні п'яти своїх патентів на динаміки. Патрік Спенс, генеральний директор компанії, тоді заявив, що Google «відверто і свідомо» обманювала технологію Sonos і відмовлялася співпрацювати над «взаємовигідним рішенням». На початку цього року федеральний суд присяжних Каліфорнії постановив, що Google дійсно порушив патент, яким володіє Sonos, і зобов'язав технічного гіганта сплатити 32,5 мільйона доларів штрафу. Алсуп також був суддею в цьому провадженні, але у своєму новому рішенні він сказав, що «суд висвітлив те, що тут сталося».

...Sonos ...планує оскаржити це рішення» (*Mariella Moon. Judge tosses out \$32.5 million fine against Google in Sonos lawsuit // Yahoo (<https://www.engadget.com/judge-tosses-out-325-million-fine-against-google-in-sonos-lawsuit-062238869.html>). 10.10.2023*).

«Патентний орган США виніс рішення проти ймовірної австралійської компанії, яка займається патентним тролінгом, і на користь Apple у справі про порушення патентів, пов'язаної з додатками Apple Touch і Face ID.

CPC Patent Technologies звинуватила Apple у порушенні двох патентів, пов'язаних із захистом біометричних пристроїв, які CPC придбала в 2019 році у неіснуючої фірми Securicom.

Патентна судова та апеляційна рада відхилила претензії CPC, заявивши, що два спірні патенти, очевидно, базуються на попередніх роботах, що робить їх недійсними. CPC намагався поєднати прецедент, встановлений у двох попередніх справах, але рішення Бюро патентів і торгових марок Сполучених Штатів не знаходить жодних причин для їх об'єднання, окрім «неприпустимої задньої думки»...» (*Jim Nash. Australian firm loses biometrics patent infringement suits against Apple // Biometrics Research Group, Inc. (<https://www.biometricupdate.com/202310/australian-firm-loses-biometrics-patent-infringement-suits-against-apple>). 02.10.2023*).

«Суд визнав, що татуювання Кет фон Д, зроблене на основі захищеної авторським правом роботи фотографа Джеффа Седліка, не вважається трансформуючим; це було лише відтворення на іншому носії... (Sedlik проти Von Drachenberg, October 10, 2023).

Кетрін фон Драченберг, більш відома як Кет фон Д, є відомим тату-майстром. Джеффри Седлік, фотограф, відомий своїми портретами джазових і блюзових виконавців, відомий своїм культовим портретом легенди джазу Майлза Девіса 1989 року, на якому зображений Девіс із притиснутим до губ вказівним пальцем. Кет фон Д використала портрет як орієнтир, щоб безкоштовно зробити тату для друга. Вона задокументувала процес і кінцевий результат у своїх особистих і ділових акаунтах у соціальних мережах, що призвело до того, що Седлік подав проти неї позов за порушення авторських прав і Закону про захист авторських прав у цифрову епоху (DMCA). Седлік стверджував, що фон Д порушила авторські права на його фотографію Майлза Девіса, відтворивши зображення як татуювання на руці свого друга та продемонструвавши його в соціальних мережах.

У відповідь Кет фон Д посилалася на захист добросовісного використання. Згодом обидві сторони подали клопотання про спрощене судове рішення. У травні 2022 року суд відхилив клопотання Седліка про порушення авторських прав, встановивши, що підлягають розгляду проблеми істотної схожості та добросовісного використання. Суд визнав, що Кет фон Д успішно продемонструвала, що татуювання мало мету та значення, відмінне від портрета Седліка, завдяки змінам, які вона внесла в його зовнішній вигляд, щоб викликати меланхолійну естетику. Однак суд вирішив залишити визначення того, чи трансформуюче татуювання, на розгляд присяжних. Проте суд скасував позов Седліка щодо DMCA як предмет права, оскільки Седлік не стверджував, що Фон Д діяла з необхідним наміром...

Окружний суд визнав свою початкову помилку, зосередившись на естетичному характері татуювання, а не на його призначенні. У своєму клопотанні про повторний розгляд Кет фон Д ще раз підкреслила естетичний характер татуювання, але суд цей аргумент відхилив. ...суд утримався від задоволення клопотання Седліка про спрощений судовий розгляд, посиляючись на питання, які підлягають розгляду, пов'язані з іншими факторами добросовісного використання, такими як комерційне використання.

Суд відхилив позов Кет фон Д про те, що добросовісне використання було встановлено як питання закону, оскільки татуювання було безкоштовним. Незважаючи на те, що татуювання було зроблено безкоштовно, суд вирішив, що присяжні все одно можуть визнати, що Кет фон Д створила татуювання з комерційною метою, наприклад для покращення свого особистого бренду та залучення клієнтів до свого магазину. Суд також відхилив аргумент Кет фон Д про те, що знімки «безладного прогресу» татуювання, опубліковані в соціальних мережах, не порушували авторських прав Седліка, оскільки їхня мета суттєво відрізнялася від оригінальної роботи...» (*George Basharis. C.D.*)

Cal.: Celebrity tattoo artist's fair use of iconic Miles Davis photo reconsidered in light of Warhol // CCH Incorporated and its affiliates and licensors (https://www.vitallaw.com/news/copyright-c-d-cal-celebrity-tattoo-artist-s-fair-use-of-iconic-miles-davis-photo-reconsidered-in-light-of-warhol/ipm01d7699ae59d66439f99b11e2c2d750f05). 11.10.2023).

«Компанія побутової електроніки HTC (2498.TW) має відшкодувати понад 8,9 мільйона доларів за порушення патентів на бездротовий зв'язок, що належать люксембурзькій компанії з ліцензування патентів, повідомили в понеділок присяжні у федеральному суді Делавера.

...присяжні визначили, що технологія передачі даних у смартфонах HTC через мережу LTE порушує патентні права 3G Licensing на подібну технологію. Присяжні також заявили, що HTC навмисно порушила патенти, що могло призвести до того, що окружний суддя США Грегорі Вільямс збільшив нагороду.

Представник HTC сказав, що компанія розчарована вердиктом і буде «оцінювати та вживати всіх доступних засобів захисту»...

У позові 2017 року компанія 3G Licensing заявила, що володіє понад 400 патентами, що стосуються бездротових телекомунікаційних технологій. Компанія заявила, що подала до суду на тайванську HTC після того, як переговори про ліцензування зірвалися.

У позові стверджувалося, що LTE-сумісні смартфони HTC One, Bolt, Desire та інші порушили два її патенти, важливі для відповідних бездротових стандартів.

3G Licensing також заявила, що технологія HTC, яка використовується в телефонах Google Pixel, порушує її патентні права. Google не був відповідачем у справі.

HTC відкинула звинувачення та стверджувала, що патенти недійсні...» *(Blake Brittain. HTC hit with \$8.9 mln verdict in US wireless patent fight // Reuters (https://www.reuters.com/legal/litigation/htc-hit-with-89-mln-verdict-us-wireless-patent-fight-2023-10-16/). 17.10.2023).*

«...неправильне тлумачення добросовісного використання може призвести до неправдивих позовів про порушення авторських прав.

Зловживання претензіями щодо авторських прав шляхом неправдивого звинувачення когось у порушенні є юридично, фінансово та етично невігідним. Такі дії можуть призвести до серйозних наслідків, які можуть вплинути на обидві сторони.

Надсилання листа про припинення без вагомих підстав може спровокувати обвинуваченого подати позов у своїй юрисдикції, назвавши вас

відповідачем і вимагаючи визнати недійсним авторське право. Це може призвести до судових суперечок і пов'язаних з цим витрат.

Фальшиве та недобросовісне повідомлення про видалення згідно із Законом про захист авторських прав у цифрову епоху (DMCA) є неправдивими свідченнями. Якщо сповіщення про видалення не містить реальних претензій і спрямоване на переслідування, відправник може зіткнутися з судовими діями та покараннями за брехню під присягою.

Порушення судового процесу про порушення авторських прав зі злим умислом або без вагомих доказів може призвести до зворотних наслідків. Якщо справу буде закрито через відсутність порушення, відповідач може вимагати оплати адвокатів, змусивши фальшивого позивача покрити свої судові витрати...

Неправдиві заяви про порушення авторських прав можуть зашкодити стосункам і репутації в творчих спільнотах. Звинувачувачі ризикують відштовхнути потенційних співробітників і зіткнутися з негативною реакцією з боку своїх однолітків за зловживання правовими механізмами...

Ретельне вивчення та розуміння законів про авторське право та принципів справедливого використання може запобігти необґрунтованим звинуваченням і підтримувати цілісність правової системи...» (*monika shanmugam. What Are the Penalties for False Copyright Infringement Claims? // Vakilsearch (https://vakilsearch.com/blog/what-are-the-penalties-for-false-copyright-infringement-claims/). 09.10.2023*).

«Семирічна судова тяганина Каліфорнійського технологічного інституту щодо Apple і Broadcom, які ймовірно використовували її патенти Wi-Fi, наразі вирішена.

Очікувалося, що справу буде завершено після того, як Каліфорнійський технологічний інститут (Caltech) заявив у судовій заяві в серпні 2023 року, що «потенційне врегулювання [було] досягнуто»...

У повній і досить короткій судовій заяві говориться, що компанія бажає «цим просити та передбачити, щоб усі претензії та зустрічні позови... були відхилені з упередженням»...

«Крім того, Каліфорнійський технологічний інститут просить, щоб усі зустрічні позови, висунуті Apple, також були відхилені з упередженням, причому кожна сторона несе власні витрати та гонорари адвокатів», — йдеться далі. «Broadcom не заперечує проти цього запиту».

Закриття справи «з упередженням» означає, що вона не може бути повторно порушена.

Справа почалася в 2016 році, коли Каліфорнійський технологічний інститут звинуватив Apple і Broadcom у порушенні чотирьох його патентів на Wi-Fi. У 2020 році він виграв справу: Apple зобов'язали виплатити 838 мільйонів доларів за порушення патентів, а Broadcom – 270 мільйонів

доларів...» (*William Gallagher. Caltech ends \$1 billion patent case against Apple and Broadcom // Quiller Media, Inc. (https://appleinsider.com/articles/23/10/12/caltech-ends-1-billion-patent-case-against-apple-and-broadcom). 12.10.2023*).

«У справі FBA Operating Co. проти ETN Capital, LLC d/b/a Beech Lane Окружний суд США Східного округу Північної Кароліни відхилив рідкісне клопотання власника патенту про тимчасовий заборонний наказ (TRO), спрямований на зупинення виробництва та продаж продукту, який імовірно порушує права, на початку судового процесу. Справа № 5:23-CV-505-D, 2023 WL 6612439 (EDNC 10 жовтня 2023 р.)...

У середині вересня FBA подав до суду на Beech Lane за порушення патенту FBA на систему вирівнювання транспортних засобів для відпочинку. Через два тижні FBA звернулося до TRO, щоб перешкодити Beech Lane виробляти та продавати свою продукцію під час розгляду справи.

TRO — це надзвичайна форма допомоги, завдяки якій суд зобов'язує сторону робити (або, частіше, не робити) щось, поки справа перебуває на розгляді. Це схоже на попередню судову заборону, за винятком того, що рішення про TRO приймається за прискореним графіком і може бути винесено без повідомлення сторони, щодо якої накладено заборону чи заборону. Відмінною рисою як TPO, так і попередніх судових заборон є те, що вони діють до того, як справа буде вирішена по суті. На відміну від цього, постійні судові заборони видаються після встановлення відповідальності після судового розгляду або винесення спрощеного судового рішення...

Клопотання FBA не було задоволено на першому етапі, оскільки FBA не змогло продемонструвати, що воно, ймовірно, досягне успіху по суті свого позову про порушення. Щоб досягти успіху в позові про порушення, власник патенту «повинен показати, що в світлі презумпцій і тягаря [доведення], які виникнуть під час розгляду справи по суті», він, швидше за все, доведе, що його патент було порушено, а його патент, ймовірно, витримає виклики відповідача щодо його дійсності та можливості виконання... Beech Lane не заперечував дійсність патенту FBA, тому аналіз суду зосередився лише на першому питанні, чи могло FBA встановити порушення...

Позовні вимоги стосувалися інформації, що відображається на дисплеї системи вирівнювання автофургону. У претензіях зазначено, що пристрій відображення налаштований на «одночасне відображення величини регулювання висоти та відповідного напрямку регулювання кожної пари регулювання, що прилягає до кожної секції [транспортного засобу]». Розглянувши специфікацію патенту, звичайний текст претензій та історію розгляду позовів FBA в Бюро патентів і товарних знаків США, суд дійшов висновку, що «природне прочитання» претензій вказує на те, що «кожна пара коригувань» «відповідає на подачу і в рулон». Таким чином, патент захищав

лише одночасне відображення «(1) величини та напрямку [необхідного] регулювання кроку та (2) величини та напрямку [необхідного] регулювання крену» для вирівнювання RV...

Крім того, до претензій було внесено зміни під час судового переслідування, щоб відрізнити їх від рівня техніки. Суд зазначив, що якби претензії тлумачилися як «вимагають відображення лише однієї пари регулювання, наприклад пари регулювання висоти», ця конструкція «конфліктувала б із відомим рівнем техніки»...

Потім суд звернувся до питання про те, чи порушував продукт Beech Lane ці претензії в їхньому тлумаченні. Існує два тести на наявність порушень: буквальне порушення, яке відбувається, коли ймовірно правопорушний продукт включає «кожне обмеження заявленої претензії(-й)», і порушення згідно з доктриною еквівалентів, яке відбувається, коли ймовірно правопорушний продукт «ефективний в значній мірі ту саму функцію, по суті, таким же чином, щоб отримати той самий результат», що й запатентований продукт... FBA не зміг довести буквальне порушення, оскільки продукт Beech Lane не відображає одночасно всю інформацію, викладену в претензіях. Крім того, доктрина еквівалентів не застосовувалася, оскільки (1) FBA не змогла показати, що продукція Beech Lane виконує те саме, що й заявлений пристрій, і (2) у будь-якому випадку FBA було відсторонено від покладатися на доктрину еквівалентів, оскільки вона звузила свої претензії під час судового переслідування, додавши мову «одночасно», щоб розрізнити попередній рівень техніки, і тому вважалося, що вона відмовилася від усіх еквівалентів.

З цих причин FBA не змогло продемонструвати ймовірність успіху по суті «[на] цій попередній стадії», і суд відхилив його клопотання про TRO, не досягнувши другого, третього чи четвертого етапів перевірки TRO...» (*Kelsey Nix, Hope Garber. North Carolina Federal Court Denies Patent Holder's Request for Temporary Restraining Order // Smith Anderson* (<https://www.smithlaw.com/newsroom/publications/north-carolina-federal-court-denies-patent-holders-request-for-temporary-restraining-order>). 18.10.2023).

«У середу окружний суддя США в Каліфорнії виніс рішення на користь Yuga Labs, творців популярного яхт-клубу Bored Ape Yacht Club, проти Райдера Ріппса (Ріппс) і Джеремі Каена (Каен) і присудив Yuga Labs понад 1,5 мільйона доларів США.

...відповідачі стверджували, що використання ними торгових марок Yuga BAYC було не порушенням, а «сатирою» та «пародією».

«Після рішення суду проти Райдера Ріппса та Джеремі Каена за порушення прав інтелектуальної власності Yuga Lab, сьогодні їм було наказано припинити всі продажі та маркетинг своїх підроблених NFT», — сказав представник Yuga Labs в електронному листі...

У рішенні суддя Джон Уолтер задовольнив прохання Yuga Labs про сплату відповідачами 200 000 доларів США компенсації за порушення кіберсквотингу, 100 000 доларів США за домен, і видав відповідачам постійну судову заборону.

«Зваживши всі фактори у світлі беззаперечних доказів, суд дійшов висновку, що обвинувачені діяли недобросовісно з наміром отримати вигоду», — йдеться в заяві. «Відповідачі не мають жодної торгової марки чи інших прав інтелектуальної власності на доменні імена, а доменні імена не складаються з офіційних імен відповідачів».

Відповідно до судових документів, Ріппс і Каен стверджували, що логотипи або «знаки» Bored Ape Yacht Club захищені Першою поправкою та добросовісним використанням. Суд відхилив клопотання Ріппса та Каена про звільнення та виніс Yuga Labs спрощений вирок за порушення прав на торговельну марку та претензії щодо кіберсквотингу.

Кіберсквотинг означає реєстрацію доменного імені відомої компанії чи бренду з наміром продати його з подальшим отриманням прибутку. Судові документи вказували на доменні імена rbauc.com і apemarket.com.

«Єдина зацікавленість [відповідачів] у доменному імені полягає в тому, щоб перенаправити клієнтів, які, можливо, шукали знак позивача, на власний комерційний веб-сайт», — сказав суд. «Крім того, обвинувачені приховали свою реєстрацію доменних імен за допомогою служби реєстрації проксі»...

Суд постановив, що Ріппс і Каен не мали добросовісних підстав для попереднього використання доменів, оскільки вони зареєстрували домени після того, як Yuga вже запустила колекцію NFT Bored Ape Yacht Club.

Яхт-клуб Bored Ape, запущений у квітні 2021 року, — це колекція з 10 000 випадково згенерованих NFT у блокчейні Ethereum. Невзаємозамінні токени (NFT) — це криптографічно унікальні токени, пов'язані з цифровим і фізичним вмістом, що є підтвердженням права власності...» (*Jason Nelson. Ryder Ripps Must Pay Yuga Labs \$1.5 Million for Bored Ape Trademark Infringement // Decrypt Media, Inc. (<https://decrypt.co/203445/ryder-ripps-must-pay-yuga-labs-1-5-million-for-bored-ape-copyright-infringement>). 27.10.2023*).

«...Федеральний суд Окленда постановив, що дитяча іграшка, яка складалася з ряду взаємопов'язаних частин, якими можна було маніпулювати для створення різних скульптурних форм, не підлягала захисту авторських прав, оскільки вона не була «зафіксована» в певній формі... (Tangle Inc. проти Aritzia, Inc., 18 жовтня 2023 р., Вайт, Дж.).

Позов стосується суперечки між виробником іграшок і модельєром. Tangle – виробник і дистриб'ютор іграшок, зареєстрований у Каліфорнії. Згідно зі скаргою, він володіє авторськими правами на серію скульптурних творів, які складаються з 17 або 18 взаємопов'язаних частин, вигнутих на 90 градусів. З'єднані деталі рухливі, що робить їх функціональними як іграшки для дітей...

Компанія продає два свої продукти — так звані Original Chrome і Museum Chrome — через авторизованих дилерів. Описані на веб-сайті як «блискуча скульптура й захоплююча тактильна іграшка водночас», ці експонати музею також можна перевертати та скручувати, «щоб створити нескінченну кількість скульптур».

Виробник іграшок націлювався в цьому позові на Aritzia, роздрібного продавця жіночої моди з Британської Колумбії. У скарзі компанії стверджується, що модний дім включив свої скульптури у свій модний дизайн і почав демонструвати їх — у «хромовано-рожевому» кольорі — на вітринах як центральний елемент своєї маркетингової кампанії весни 2023 року. У скарзі зі змінами також стверджується, що після того, як компанія іграшок ініціювала позов, модна компанія «знищила або іншим чином усунула» докази, що мають відношення до справи, включно з видаленням скульптур, які ймовірно порушують права, з вітрин магазинів і продаж їх на аукціоні. Компанія іграшок звинуватила як авторські права, так і комерційний вигляд...

Суд почав з того, що встановив, що виробник іграшок не заявив про дійсні авторські права. Проблема для виробника іграшок полягала в тому, що його вироби не були зафіксовані в якомусь конкретному положенні — скоріше, ними можна було маніпулювати, обертаючи 17 або 18 фіксуючих деталей навколо своїх осей. Але, стверджуючи, що вона володіє авторським правом на кожен окремий можливий варіант цих іграшок, суд визнав, що компанія перестаралася... Крім того, суд зазначив, що «не вказуючи чіткі зовнішні межі або визначені елементи нібито захищеного вираження, Tangle не надав Суду жодного конкретного вираження для виконання».

Тим не менш, як зазначив суд, це дасть виробнику іграшок можливість повторити свою справу, але ця можливість також прийшла з попередженням. «Tangle вимагає захисту авторських прав на аморфну ідею, фактично вимагаючи від суду прикріпити желе до стіни», — яскраво зазначив суд. «Якщо Tangle вирішить повторити заяву, вона має чітко вказати, що саме, як вона стверджує, підлягає захисту, зокрема щодо конкретних творів, захищених авторським правом»...

Суд вибрав одну декоративну скульптуру, продану будинком моди, як приклад, і порівняв її з однією з декоративних конструкцій компанії іграшок у тому вигляді, в якому вона була продана. Навіть якби скульптура іграшкової компанії могла бути захищена в конкретній формі, в якій нею маніпулювали, діапазон її охоронного вираження «вузький», зазначив суд, «оскільки існує дуже багато способів створити трубчасті скульптури, виготовлені з переплетених сегментів під кутом 90 градусів». Таким чином, підкреслив суд, лише «майже ідентичне копіювання» буде вважатися порушенням...

Суд зауважив, що у скарзі просто «не було достатньо точно визначено передбачуваний товарний вигляд компанії Tangle, щоб надати [будинку моди] належне повідомлення про підставу претензії Tangle щодо торгового вигляду». Наприклад, суд зазначив, що з самого початку скарги не було зрозуміло, чи

шукає компанія іграшок захист торгового вигляду «замість «хромовано-рожевого»; сегментовані трубчасті скульптури; хромовані рожеві сегментовані трубчасті скульптури; або якась інша комбінація елементів». На цій підставі позов не буде задоволений...» (*Matthew Hersh. A movable toy cannot qualify for copyright protection in every one of its forms // CCH Incorporated and its affiliates and licensors* (<https://www.vitallaw.com/news/copyright-n-d-cal-a-movable-toy-cannot-qualify-for-copyright-protection-in-every-one-of-its-forms/ipm016ffbc58eb03b48229cad2c77f84de7cc>). 19.10.2023).

«...Федеральний окружний суд у Нью-Йорку постановив, що назва бару може викликати плутанину серед споживачів... (Marlinspike Hall LLC проти Bar Lab Concepts LLC, 17 жовтня 2023 р., Откен, Дж.).

Компанія Marlinspike Hall, LLC керує рестораном «Jolene» і в районі NoHo на Манхеттені з травня 2021 року та постійно використовує марку JOLENE у зв'язку з обслуговуванням ресторанів і барів з моменту відкриття. Marlinspike стверджує, що вибрала назву як «кивок культовій пісні Доллі Партон і шанування американського бістро». Bar Lab Concepts керує закладами по всій країні, а в березні 2023 року відкрила коктейль-бар і звукову кімнату під назвою JOLENE SOUND ROOM у готелі. Bar Lab також обрала назву, посилаючись на Доллі Партон...

Коли Bar Lab вперше почула про ресторан Marlinspike, вона звернулася до Marlinspike, щоб повідомити про свою зацікавленість у використанні марки JOLENE для концепції. Marlinspike виступив проти такого використання, що змусило Bar Lab подати заявку на реєстрацію торговельної марки (серійний номер 97361667) для JOLENE SOUND BAR у Міжнародному класі 43. Marlinspike подав заперечення до USPTO, стверджуючи свій пріоритет використання. Потім він подав позов до федерального окружного суду, стверджуючи про недобросовісну конкуренцію відповідно до Закону Лангема та кількох позовів щодо законодавства штату. Marlinspike звернувся з проханням про накладення попередньої заборони, але суд відмовив, встановивши, що компанія не продемонструвала ймовірність успіху по суті своїх вимог.

Суд спочатку розглянув і відхилив аргумент Bar Lab про те, що знак JOLENE не підлягає захисту, оскільки це лише ім'я. Було встановлено, що знак підлягає захисту як сугестивний, без доказів вторинного значення.

...суд ...зазначив, що докази показали, що притаманна відмінність була помірною. JOLENE залишається жіночим ім'ям, і було недостатньо доказів того, що значна частина громадськості сприймала цей знак як згадку про Доллі Партон та її пісню...

Суд визнав, що схожість має перевагу на користь Marlinspike, оскільки «Jolene» є домінуючою ознакою знаків обох сторін, і є докази того, що Bar Lab часто називає свій заклад просто «Jolene»...

Доказів Bar Lab про те, що вона розробляла концепцію «Jolene» ще в 2019 році, до того, як Marlinspike відкрив свій ресторан, було достатньо, щоб суд визнав, що Bar Lab діяла сумлінно і не мала наміру використовувати репутацію та доброзичливість Marlinspike. Цей фактор також став на користь Bar Lab.

Суд постановив, що оскільки не було суперечок щодо того, що обидва заклади мають однакову високоякісну якість, цей фактор переважив на користь Marlinspike.

Ресторан Marlinspike вважається елітним, він отримав рейтинг Michelin і претендував на нагороди. Тому суд дійшов висновку, що споживачі, швидше за все, проявлятимуть певну обережність, вибираючи обідати там. Таким чином, цей фактор сприяв Marlinspike.

Нездатність встановити ймовірність успіху по суті означала, що Marlinspike також не продемонстрував непоправної шкоди або що баланс акцій сприяв наданню судової заборони, суд постановив» (*Robert Margolis. 'Jolene Sound Room' cocktail bar and music venue not likely to cause confusion with 'Jolene' restaurant, court holds // CCH Incorporated and its affiliates and licensors CCH Incorporated and its affiliates and licensors (https://www.vitallaw.com/news/trademark-s-d-n-y-jolene-sound-room-cocktail-bar-and-music-venue-not-likely-to-cause-confusion-with-jolene-restaurant-court-holds/ipm019a4011bf9f444e44adf06c39f7a93b33). 20.10.2023).*

«Комісія з міжнародної торгівлі США (ІТС) у четвер видала розпорядження, яке може заборонити Apple (AAPL.O) імпортувати Apple Watches після того, як виявилось, що пристрої порушують патентні права компанії Masimo (MASI.O).

Комісія в повному складі підтримала постанову судді від січня про те, що Apple порушила права Masimo на світлову технологію для зчитування рівня кисню в крові.

Рішення не набуде чинності негайно, оскільки зараз його розглядає президент і можливі апеляції.

Адміністрація президента Джо Байдена матиме 60 днів, щоб вирішити, чи накладати вето на заборону імпорту через політичні міркування, перш ніж вона набуде чинності. У минулому президенти рідко накладали вето на заборони.

Apple може оскаржити заборону в Апеляційному суді Федерального округу США після закінчення періоду розгляду...

У рішенні ІТС не уточнюється, яких саме моделей Apple Watch торкнеться заборона. У скарзі Masimo 2021 року говориться, що Apple Watch Series 6 2020 року, перша модель із можливістю моніторингу кисню в крові, порушує її патенти.

У скарзі Masimo говориться, що годинники Apple, які порушують права, виготовлені в Китаї. Відтоді Apple перенесла частину виробництва Apple Watch до В'єтнаму...» (*Blake Brittain. US trade tribunal issues potential Apple Watch*

import ban in Masimo patent fight // Reuters
(<https://www.reuters.com/technology/us-trade-tribunal-issues-potential-apple-watch-import-ban-masimo-patent-fight-2023-10-26/>). 27.10.2023).

«Суддя федерального суду Каліфорнії в понеділок відхилив позов митців, які звинувачували Stability AI, Midjourney і DeviantArt у зловживанні їхніми роботами, захищеними авторським правом, у зв'язку з системами генеративного штучного інтелекту компаній.

Окружний суддя США Вільям Оррік відхилив деякі претензії із запропонованого групового позову, поданого Сарою Андерсен, Келлі МакКернан і Карлою Ортіс, включаючи всі звинувачення проти Midjourney і DeviantArt. Суддя сказав, що художники можуть подати змінену скаргу проти двох компаній, чії системи використовують технологію Stability Stable Diffusion для перетворення тексту в зображення.

Оррік також повністю відхилив претензії МакКернана та Ортіс щодо порушення авторських прав. Суддя дозволив Андерсен продовжувати розглядати її ключову вимогу про те, що ймовірно використання Stability її роботи для навчання Stable Diffusion порушило її авторські права.

Це ж звинувачення лежить в основі інших позовів, поданих художниками, авторами та іншими власниками авторських прав проти компаній, що займаються створенням ШІ...

Художники заявили у своїй січневій скарзі, що Stability використовувала мільярди зображень, «зібраних» з Інтернету, включно з їхніми, без дозволу, щоб навчити Stable Diffusion створювати власні зображення.

Оррік погодився з усіма трьома компаніями, що зображення, які насправді створили системи, швидше за все, не порушують авторських прав художників. Він дозволив внести зміни до претензій, але сказав, що «не переконаний», що звинувачення, засновані на результатах систем, можуть вижити, не показуючи, що зображення були істотно схожі на роботи художників.

Суддя також відхилив інші претензії художників, зокрема те, що компанії порушили їхні права на публічність і нечесно конкурували з ними, дозволивши перезавантажувати.

Оррік відхилив претензії МакКернана та Ортіс щодо авторських прав, оскільки вони не зареєстрували свої зображення в Бюро авторських прав США, що є вимогою для подання позову щодо авторських прав...» (*Blake Brittain. Judge pares down artists' AI copyright lawsuit against Midjourney, Stability AI // Reuters* (<https://www.reuters.com/legal/litigation/judge-pares-down-artists-ai-copyright-lawsuit-against-midjourney-stability-ai-2023-10-30/>). 30.10.2023).

«Суд присяжних у федеральному суді Східного Техасу присудив компанії SkyBell Technologies понад 45 мільйонів доларів відшкодування збитків після того, як компанія Vivint [RIC:RIC:VIVNT.UL] порушила патентні права компанії, що спеціалізується на домашньому забезпеченні безпеки.

Присяжні заявили в понеділок, що системи дверних камер Vivint порушують два патенти SkyBell, пов'язані з відеомоніторингом. Присяжні також встановили, що порушення Vivint було навмисним, що могло призвести до того, що окружний суддя США Амос Маззанти збільшив нагороду.

Представник Vivint у вівторок назвав вердикт «надзвичайно невтішним», зазначивши, що суддя Комісії з міжнародної торгівлі США раніше визнав патенти недійсними, і заявив, що компанія планує «рішуче подати апеляцію»...

У позові компанії SkyBell від 2020 року в Ірвайні, штат Каліфорнія, говориться, що компанія була однією з перших, хто запропонував «сучасний відеодзвінок», починаючи з 2014 року. SkyBell заявила, що ліцензує свою технологію компаніям, зокрема виробнику відеодзвінків Ring Bot Home Automation.

У скарзі говорилося, що камера дверного дзвінка Vivint із Прово, штат Юта, пов'язані програми та інші продукти порушують патенти SkyBell. Vivint стверджувала, що її технологія не порушує прав SkyBell і що патенти недійсні...» (*Blake Brittain. Vivint hit with \$45.4 mln verdict for infringing video doorbell patents // Reuters (https://www.reuters.com/legal/litigation/vivint-hit-with-454-mln-verdict-infringing-video-doorbell-patents-2023-10-24/). 25.10.2023).*

Сучасний стан авторського права в Україні та світі

«...Хоча креативність та інновації є вирішальними в індустрії краси та моди, важливо пам'ятати про цінність інтелектуального капіталу. Про це часто забувають у гонці за випуск найновішого продукту, але захист цієї інтелектуальної власності має вирішальне значення для захисту бізнесу від хижацьких практик у галузі.

Закон про авторське право надає пріоритет захисту інтелектуальної власності, зокрема дизайну предметів, які продаватимуться та демонструватимуться більше одного сезону. Ці захищені об'єкти інтелектуальної власності стали ключовими елементами розвитку багатомільйонних модних компаній і зміцнили компанії на своєму ринку.

Обсяг захисту авторських прав було розширено на «твори образотворчого мистецтва», включаючи фотографії та музику, а у випадку індустрії краси та моди — логотипи та інші елементи мистецтва чи дизайну. Наприклад, культовий логотип Louis Vuitton LV захищено авторським правом, і будь-який

товар, який не продається цим брендом, але містить цей логотип, підлягатиме порушенню...

Компанії можуть виражати свою творчу свободу у своїх продуктах за допомогою відповідної стратегії захисту інтелектуальної власності, почуваячись у безпеці, знаючи, що вони захищені від претензій конкурентів...

Оскільки авторські права захищають оригінальні авторські твори та зосереджуються на автентичному вираженні ідеї, все, від фотографій бренду до рекламних відео, буде захищено від хижих конкурентів, які прагнуть перейти до поточних тенденцій за рахунок менших компаній із хорошими ідеями.

Імідж бренду відіграє життєво важливу роль у приверненні та утриманні уваги аудиторії, особливо коли він відомий своїми винятковими маркетинговими методами та культовими продуктами. Щоб забезпечити безперервне зростання, важливо розумно використовувати засоби захисту інтелектуальної власності.

Майже кожен хоче отримати конкурентну перевагу, тому захист вашої інтелектуальної власності шляхом належної реєстрації є критично важливим. Цей захист захищає бренди від хижацьких дій. Права інтелектуальної власності є основою індустрії моди та краси...» (*Pramod Chintalapoodi. IP in the Fashion Industry // CHIP LAW GROUP (<https://www.chiplawgroup.com/ip-in-the-fashion-industry/>). 12.10.2023*).

«...Одним із економічно ефективних способів захисту інтелектуальної власності для будь-якого окремого творця чи підприємства є отримання офіційного захисту авторських прав. Компанії в різних галузях потребують значно більшого захисту авторських прав, ніж інші, через спосіб ведення бізнесу...

Видавнича галузь

Опубліковані твори, включаючи книги, газети та журнали, надають споживачам як фізичний, так і цифровий вміст для освітніх або розважальних цілей. Коли ці підприємства оприлюднюють свої роботи для громадськості, іноді їх можуть використовувати інші. Захист авторських прав на ці опубліковані твори може допомогти зменшити ймовірність того, що інша компанія чи особа перепублікують або іншим чином зловживатимуть твором, захищеним авторським правом, з метою отримання прибутку.

Індустрія розваг і музики

Хоча є незалежні автори, які іноді збирають цілі альбоми музики або малобюджетні фільми, більшість сучасних розваг і музики надходять від корпоративних організацій. Ці підприємства випускають фільми, пісні та інші творчі роботи для публіки за певну ціну та мають контролювати розповсюдження, щоб окупити свої інвестиції. Захист авторських прав надзвичайно важливий для будь-якої організації, яка випускає музику чи фільми для громадськості.

Технологічна індустрія

Існує багато видів технологічних інвестицій, які підпадають під захист авторського права. Креативний та оригінальний інтерфейс користувача, розроблений для програми чи програми, може мати право на захист авторським правом. Музика, записана для відеоігор, також може отримати користь від офіційної реєстрації авторських прав, щоб запобігти потенційним порушникам.

З огляду на все це сказане, реальність така, що будь-який бізнес, який інвестував у створення або придбання оригінальних творів, швидше за все, виграє від подання заявки на офіційний захист авторських прав на ці оригінальні твори...» (*Certain Types of Businesses Need Significant Copyright Protection* // *Wang IP Law Group, PC* (<https://www.thewangiplaw.com/blog/2023/10/certain-types-of-businesses-need-significant-copyright-protection/>). 05.10.2023).

«...приклад авторського права з різних секторів...»

Авторське право в літературі

Книги є класичним прикладом творів, захищених авторським правом. Коли автор пише книгу, він автоматично отримує **захист авторських прав** на свій твір. Це означає, що ніхто інший не може законно відтворити, поширювати чи демонструвати книгу без дозволу автора.

Реальний приклад авторського права: серія «Гаррі Поттер» Джоан Роулінг

Серія «Гаррі Поттер» Джоан Роулінг є яскравим прикладом літератури, захищеної авторським правом. Роулінг, як автор, володіє авторськими правами на всі книги серії. Це авторське право поширюється на запобігання іншим особам від створення неавторизованих копій, адаптацій або похідних робіт.

Авторське право на музику

Музиканти, автори пісень і композитори користуються захистом авторських прав на свої музичні твори. Це включає текст, мелодію та аранжування пісні. Авторське право на музику надає виключні права контролювати використання та монетизацію музики.

Реальний приклад авторського права: «Bohemian Rhapsody» від Queen

Культова пісня «Bohemian Rhapsody» групи Queen захищена авторським правом. Queen, як автор, володіє авторським правом на пісню, що дозволяє їм ліцензувати її використання, отримувати гонорари від потокових платформ і контролювати її розповсюдження.

Авторське право на програмне забезпечення

Програмні коди є важливими компонентами цифрового світу, і вони захищені законом про авторське право. Розробники програмного забезпечення та компанії мають авторські права на свої коди, що означає, що вони мають виключні права на відтворення та розповсюдження свого програмного забезпечення.

Реальний приклад авторського права: операційна система Microsoft Windows

Операційна система Microsoft Windows є загально визнаним прикладом програмного забезпечення, захищеного авторським правом. Корпорація Майкрософт володіє авторським правом на Windows, що надає їй контроль над її розповсюдженням і використанням.

Авторське право в образотворчому мистецтві

Художники, живописці та творці образотворчого мистецтва отримують переваги від захисту авторських прав на свої твори. Це стосується картин, скульптур, фотографій та інших візуальних творів. Авторське право дозволяє виконавцям контролювати відтворення та розповсюдження.

Реальний приклад авторського права: «Мона Ліза» Леонардо да Вінчі

«Мона Ліза», написана Леонардо да Вінчі, є одним із найвідоміших творів мистецтва, захищених авторським правом, в історії. Авторське право на цей шедевр гарантує, що відтворення та комерційне використання потребують дозволу та оплати.

Авторське право в кіноіндустрії

Фільми та відео захищені авторським правом, що охоплює сценарій, візуальні матеріали, аудіо та загальну постановку. Кіностудії та творці мають авторські права на свої кінематографічні твори.

Реальний приклад авторського права: франшиза «Зоряні війни» від Lucasfilm

Франшиза «Зоряні війни», створена Джорджем Лукасом і тепер належить Lucasfilm (дочірній компанії Disney), є яскравим прикладом фільмів, захищених авторським правом. Lucasfilm контролює використання та розповсюдження франшизи.

Авторське право на архітектурні проекти

Архітектори та дизайнери можуть володіти авторськими правами на свої архітектурні роботи, включаючи проекти будівель і конструкцій. Авторське право захищає від несанкціонованого відтворення та використання їх дизайну.

Реальний приклад авторського права: Сіднейський оперний театр Йорна Утзона

Знаковий Сіднейський оперний театр, спроектований Йорном Утзоном, є архітектурним шедевром, захищеним авторським правом. Маєток Утзона продовжує захищати цілісність дизайну.

Авторське право на хореографію

Хореографи та танцюристи можуть забезпечити захист авторських прав на свої танцювальні програми та хореографію. Цей захист поширюється на їхні творчі прояви у сфері танцю.

Реальний приклад авторського права: танцювальна хореографія Майкла Джексона «Thriller»

Хореографія музичного кліпу Майкла Джексона «Thriller» захищена авторським правом. Авторськими правами за життя володів хореограф Майкл Пітерс.

Авторське право на фотографії

Фотографам надається захист авторських прав на їхні зображення та фотографії. Це авторське право поширюється на конкретну композицію та зміст фотографій.

Реальний приклад авторського права: «Афганська дівчина» Стіва МакКаррі
Фотографія Стіва МакКаррі «Афганська дівчина» є добре відомим зображенням, захищеним авторським правом. McCurry зберігає авторські права, контролюючи його використання та відтворення... (*monika shanmugam. What is an Example of a Copyright? // Vakilsearch (https://vakilsearch.com/blog/what-is-an-example-of-a-copyright/). 09.10.2023*).

«...Музична індустрія є одним із найяскравіших прикладів того, як власники авторських прав отримують гроші через гонорари. Музиканти, автори пісень і композитори отримують гонорари, коли їхню музику грають або використовують різними способами:

- Роялті за виконання: Музиканти отримують гонорари за виконання, коли їхні пісні звучать на радіо, під час живих концертів або на потокових платформах. Організації з прав на виконання (PRO), такі як ASCAP, BMI та SESAC, збирають ці гонорари та розподіляють їх власникам авторських прав.
- Механічні роялті: коли пісні відтворюються або записуються, наприклад, коли виконавець записує кавер-версію пісні, механічні роялті виплачуються власнику авторських прав. Ці гонорари зазвичай розподіляють музичні видавці.
- Ліцензування синхронізації: у кіно- та телеіндустрії музика часто ліцензується для використання в саундтреках. Власники авторських прав укладають ліцензійні угоди на синхронізацію, надаючи дозвіл на використання своєї музики в цих творах в обмін на ліцензійні збори.
- Цифрові продажі та потокове передавання: музиканти та власники авторських прав отримують компенсацію від цифрових продажів (наприклад, iTunes) і потокових служб (наприклад, Spotify, Apple Music) залежно від кількості відтворень їхніх пісень.
- Друковані ноти: композитори та автори пісень також можуть заробляти гонорари від продажу друкованих нот.

Автори та письменники монетизують свої твори, захищені авторським правом, переважно через продаж книг і ліцензійні угоди:

- Продаж книг: автори отримують гонорари від продажу книг, як правило, відсоток від роздрібною ціни книги. Точний відсоток може змінюватись залежно від видавничої угоди.
- Переклади та адаптації: коли книги перекладаються на інші мови або адаптуються в іншій формі, наприклад у фільмах чи телесеріалах, власники авторських прав отримують ліцензійні збори за ці права.
- Публічні читання та виступи: у деяких випадках автори можуть отримувати винагороду за публічні читання чи виконання своїх творів...

(monika shanmugam. Does the Copyright Owner Get Paid? // Vakilsearch (https://vakilsearch.com/blog/does-the-copyright-owner-get-paid/). 09.10.2023).

Україна

«...чи замислювалися ви про те, скільки грошей щорічно втрачають виконавці та правовласники музичних творів через те, що ресторани, кафе або магазини не вважають за потрібне платити їм за використання об'єктів інтелектуальної власності? Хто у цьому винен і чи винен взагалі?

...основним спеціалізованим законом, який захищає авторське право є Закон України «Про авторське право і суміжні права». Так ось, у статті 43 цього закону зазначено, що об'єкти інтелектуальної власності можна використовувати у комерційних цілях та навіть без згоди автора, але за таке використання потрібно платити відповідну винагороду...

До речі, в частині 2 вищезазначеної статті закону відзначено, що збір винагороди за використання творів (фонограм та відеограм), а також контроль за їх правомірним використанням може здійснюватися певними уповноваженими організаціями колективного управління (ОКУ). На сьогоднішній день, цим питанням займається Організація колективного управління авторськими та суміжними правами. Організація надає підприємцям дозволи (ліцензії) на використання у комерційній діяльності музичних творів, права на які належать суб'єктам авторського права.

Грає музика у кафе, барах чи ресторанах – це все є публічним виконанням творів.

Тому ОКУ і займаються збором винагород за використання творів з власників відповідних закладів.

...в Україні такими ОКУ є ОКУАСП та УЛАСП, які допомагають авторам і правовласникам здійснювати управління з усіх питань, які стосуються правомірного використання творів та фонограм. Тому кожен свідомий власник кафе, ресторану або магазину повинен укласти відповідний договір на використання музики.

Яку відповідальність ви можете понести, якщо у вашому кафе (ресторані) грає музика, за використання якої ви не платите винагороду до ОКУ?

По-перше, згідно з пунктом «а» статті 50 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» використання музичного твору без дозволу суб'єкта авторського права та (або) суміжних прав є грубим порушенням авторського права та (або) суміжних прав.

По-друге, у пункті «г» частини 2 статті 52 Закону передбачена можливість притягнення винної особи до відповідальності у вигляді виплати компенсації, розмір якої визначається судом як паушальний платіж:

- подвійна,

а в разі умисного порушення

- потрійна сума винагороди чи комісійних платежів, які були б сплачені, якби порушник звернувся із заявою про надання дозволу на використання оспорюваного авторського права або суміжних прав замість відшкодування збитків чи стягнення доходу...» (*Як легально використовувати музику в кафе, ресторанах та магазинах? // Best Music (<https://bestmusic.com.ua/news/iak-lehalno-vykorystovuvaty-muzyku-u-kafe-restoranakh-ta-mahazynakh>). 17.10.2023*).

«Олена Мозгова подала чудовий приклад, як розв'язувати питання порушення авторських прав...»

Олену Мозгову надзвичайно обурило виконання пісні її батька Миколи Мозгового без дозволу на концерті. Згодом винуватець Shumei визнав свою помилку й виплатив компенсацію. Продюсерка виставила на своїй сторінці у Фейсбуці відео виконання пісні “Минає день” молодим виконавцем.

Олена сповістила, що дозволу на подібний переспів не давала й вважає це грубим порушенням авторських прав. До того ж натякнула, що виконавець не зовсім дотягує до рівня татового твору.

За кілька днів Олена повідомила в мережі, що конфлікт вичерпано. Порушник сплатив 50 тис. грн, перепросив і пообіцяв надалі уважніше ставитися до питання авторських прав...

Серце Мозгової розчулилося, і вона вирішила надати артисту право на виконання пісні батька за символічні 100 гривень. Щоправда, попередила, що для його голосових даних ця пісня складна...

До речі, ті гроші, які Шумей сплатив за пісню батька, Мозгова вирішила витратити на придбання приладу нічого бачення для бійців, що воюють під Бахмутом» (*Анета Цегельник. Олена Мозгова показала Козловському і Кондратюку, як треба вирішувати проблеми: “Гідна дочка свого батька” // odnaminyta.com (https://odnaminyta.com/shou-biznes/novini/267303-olena-mozgova-pokazala-kozlovskomu-i-kondratyuku-yak-treba-vyrishuvaty-problemy-gidna-dochka-svogo-batka?utm_source=ukr.net). 26.10.2023*).

«Відомий ведучий та продюсер Ігор Кондратюк різко відповів на відеозвернення свого колишнього підопічного, українського виконавця та бійця ЗСУ Віталія Козловського. У понеділок, 23 жовтня, 38-річний артист запостив у соцмережах ролик, де запропонував «мирову».

Віталій попросив Ігоря про особисту зустріч, на якій вони без посередників могли б вирішити 11-річний фінансовий конфлікт з авторських прав на його пісні. Зокрема, зірка сцени хотів обговорити з екснаставником сплату боргу згідно з рішеннями суду кількома платежами протягом 2 років з урахуванням сьогоденних обставин у країні та подальшого придбання прав на окремі пісні зі старого репертуару.

Продюсер у відповідь під відео Козловського написав зі своєї резервної сторінки у Facebook, що питання з порушенням авторських прав уже давно вирішено українськими судами. Він спростував заяву Віталія, що нібито співак хотів домовлятися ще на етапі припинення співпраці без участі юристів і назвав його «давно глухою зіркою»...» (*Кондратюк жорстко відповів на пропозицію Козловського вирішити їхній грошовий конфлікт мирно // Жіночий онлайн-журнал Glamour (https://glamour.kyiv.ua/shoubiznes/kondratyuk-zhorstko-vidpoviv-na-propozitsiyu-kozlovskogo-virishiti-yihnij-groshovij-konflikt-mirno/). 28.10.2023*).

Австралійський Союз

«...Хоча Хелловін традиційно вважається американським святом, цього року все більше австралійців готуються відзначати його.

Багато хто користується нагодою вбратися в образ свого улюбленого вигаданого персонажа, але чи замислювалися ви коли-небудь над тим, чи не порушуєте ви закон про авторське право?

...Відповідно до Закону про авторське право 1968 року, авторське право поширюється на різні категорії оригінальних авторських творів, якщо вони відповідають певним критеріям. Ці роботи включають:

- літературний, художній чи драматичний твір
- звуковий запис
- відео.

Взявши як приклад фільми про Гаррі Поттера, компанія Warner Bros. могла б відстоювати авторські права на кілька аспектів своїх фільмів як окремих творів.

Це може бути оригінальний написаний сценарій як літературний твір, музична партитура як музичний твір, записана музика як звукозапис і фільми як кінематографічні твори.

Початкові ескізи та фотографії костюмів у фільмах про Гаррі Поттера можна вважати художніми творами...

Порушення виявляється, коли особа використовує повністю або «суттєву частину» оригінального твору, захищеного авторським правом...

Ця частина не повинна бути великою. Навіть крихітна деталь може порушувати авторські права, якщо вона досить помітна.

Поряд із одяганням на Хелловін, косплей – хобі копіювання та втілення різноманітних персонажів за допомогою детальних костюмів – є ще одним заняттям, яке стає все більш популярним.

Для косплеєрів, якщо вираз персонажа чітко відтворено, це може вважатися «суттєвою частиною» оригінального твору і, отже, може бути порушенням авторських прав.

Щоб перевірити, чи косплей-костюм порушує авторські права, потрібно перевірити в суді, чого ще не було в Австралії.

Однак чим більше відмінностей між костюмом і оригінальною роботою, тим менша ймовірність виявлення порушення...

Однак якщо особа займається комерційною діяльністю, на неї, швидше за все, буде подано позов за порушення...

Отже, якщо ви створите костюм свого улюбленого персонажа цього Хелловіну, навіть якщо ви технічно порушуєте авторські права, шанси на те, що на вас подадуть до суду, є низькими...» (*Wellett Potter. Dressing up for Halloween? You could be in breach of copyright law, but it's unlikely you'll be sued // The Conversation Media Group Ltd (https://theconversation.com/dressing-up-for-halloween-you-could-be-in-breach-of-copyright-law-but-its-unlikely-youll-be-sued-215538?utm_source=flipboard&utm_content=ConversationAU%2Fmagazine%2FPolitics+%26+Society). 20.10.2023*).

Європейський Союз

«Європейський Союз (EU) оголосив, що проводить консультації із зацікавленими сторонами в індустрії звукозапису про те, як найкраще застосовувати єдине право на справедливу винагороду до музичних виконавців і продюсерів, що не входять до EU/EEA (European Economic Area), щоразу, коли їхні записи відтворюються в EU. Консультація закінчується 12 листопада 2023 року...

Консультація, оголошена 11 вересня 2023 року, має на меті отримати відгуки щодо:

- застосування єдиного права на справедливу винагороду в різних державах-членах EU;
- можливі наслідки законодавчої пропозиції, яка буде спрямована на встановлення матеріальної взаємності з третіми країнами для винагороди музичних виконавців і виробників фонограм за межами EU/EEA.

Вона має на меті доповнити дослідження Комісії, орієнтуючись на ширше коло зацікавлених сторін і держав-членів EU. Це також пропонує додаткову можливість для зацікавлених сторін EU надати Комісії свій внесок.

Консультація спеціально спрямована на зацікавлених сторін в індустрії звукозапису, таких як виконавці, продюсери звукозапису, організації колективного управління (СМО) і комерційні користувачі записаної музики, включаючи теле- та радіомовники, бари, ресторани, клуби та готелі, або їхні галузеві організації...» (*Naji Tilley. European Commission consults on payments for recorded music played in the EU // MediaWrites (https://mediawrites.law/european-commission-consults-on-payments-for-recorded-music-played-in-the-eu/). 20.10.2023*).

Китайська Народна Республіка

«Митниця Гонконгу сьогодні (11 жовтня) провела примусову операцію для боротьби з правопорушеннями, пов'язаними з несанкціонованим оприлюдненням творів, захищених авторським правом, для громадськості. Попередні дані показують, що в операції було задіяно близько 1200 підозрюваних незаконних потокових пристроїв, а також партія комп'ютерів і відеообладнання ринковою вартістю приблизно 1,4 мільйона доларів США.

Раніше митниця отримала інформацію від власника авторських прав про те, що деякі магазини роздрібної торгівлі пропонували клієнтам заборонені потокові пристрої, а саме телеприставки та призначені прикладні програми, для перегляду аудіовізуального вмісту, що порушує авторські права, які, як підозрювалося, несанкціоновано передають твори, захищені авторським правом, для громадськості...

Під час операції затримали шістьох чоловіків віком від 25 до 39 років. Серед них троє власників магазинів і троє продавців.

Триває розслідування. Не виключається ймовірність нових арештів...»
(Hong Kong Customs detects suspected infringing cases involving unauthorised communication of copyright works to the public // GovHK (https://www.info.gov.hk/gia/general/202310/11/P2023101100684.htm). 11.10.2023).

Республіка Індія

«...Останнім часом розвиток індійської кухні відбувся величезним комерційним сплеском як усередині країни, так і за кордоном, що призвело до збільшення потреби в захисті рецептів, щоб гарантувати їхню автентичність і надати права власності фактичному творцю рецепту...

Об'єктом охорони авторського права є літературні, художні, драматичні, музичні та кінематографічні фільми та звукозаписи, які регулюються Законом Індії про авторське право 1957 року, який дозволяє творцям поширювати, відтворювати, продавати, передавати та демонструвати свої роботи, забезпечуючи захист їхньої інтелектуальної власності...

Першою і головною вимогою для забезпечення захисту авторських прав є оригінальність вмісту та його вираження або публікація, а не проста думка чи ідея. У контексті публікації Рецепту право власності на авторське право залишається за автором авторського права.

...рецепти є лише персоналізованою інтерпретацією існуючих ідей, що свідчить про те, що вони загальновідомі, отже, їм бракує першої вимоги, тобто оригінальності, щоб мати право на охорону згідно з авторське право. Таким чином, лише творчі елементи, які супроводжуються рецептом, можуть бути

авторизовані захищеними авторським правом, наприклад деякі конкретні поради, додані до інструкцій з приготування.

Просте перерахування інгредієнтів та інструкцій щодо приготування страви не є порушенням авторських прав. Лише і лише тоді, коли рецепт супроводжується будь-якими оригінальними або креативними елементами, такими як унікальний спосіб приготування або певний набір інгредієнтів або порядок їх додавання тощо, йому надається захист авторських прав.

Ми можемо зробити висновок, що для забезпечення захисту авторських прав на рецепт потрібні наступні важливі елементи:

- *Оригінальність* – Рецепт страви зазвичай вважається загальновідомим, необхідно переконатися, що рецепт додає один унікальний елемент, спосіб приготування або послідовність, яка робить його іншим і смачнішим, ніж інші, це забезпечує оригінальність вмісту рецепт.

- *Творче вираження* – проста ідея рецепту не може бути захищена авторським правом, її вираження є надзвичайно важливим, незалежно від того, чи є воно в усному чи письмовому форматі з використанням відео чи зображень тощо.

- *Публікація* – після того, як робота є творчою та оригінальною, вираження такої ідеї та її публікація є вирішальним елементом для отримання захисту такого твору. Якщо твір приховано від громадськості, то перспектива його захисту не є настільки важливою, оскільки шанси на порушення прав є низькими.

Відсутність надійних законів щодо цього аспекту призводить до двозначності та перешкод для встановлення захисту авторських прав на їх оригінальний креативний рецепт їжі. Нижче наведено кілька таких проблем:

- *Відсутність захисту функціональних елементів.* Оскільки згадані рецепти зазвичай не є оригінальними творіннями, це лише модифікації, які роблять кінцевий результат чимось унікальним. Винятком із таких випадків є фактичне створення, але довести такий факт – це подвиг, який потрібно досягти, оскільки тут є історія.

- *Добросовісне використання* – якщо дослівна імітація не є копією, але існує величезна схожість з оригінальним твором, цього достатньо для встановлення порушення авторських прав. Право на добросовісне використання є винятком із порушення авторських прав...» (*Abhiruchi Lakras. Preserving Indian Culinary Creations; A Perspective Through Copyright // IPLF (https://www.ipandlegalfilings.com/preserving-indian-culinary-creations-a-perspective-through-copyright/). 12.10.2023).*

Республіка Перу

«...Відповідно до законодавства Перу про авторське право, термін, протягом якого авторська робота входить до загальної культурної

спадщини, становить 70 років після смерті автора. Це стосується незалежно від країни походження твору. У результаті всі національні чи іноземні твори в Перу користуються однаковим терміном охорони 70 років після смерті автора.

Після цього, оскільки вони є творами суспільного надбання; на них більше не поширюється захист прав власності автора. Таким чином, будь-хто може використовувати їх, що генерує позитивний ефект через поширення культури, доступ до знань, а також сприяння розвитку нових творів або творчого контенту.

Деякі приклади використання творів у суспільному надбанні:

- публікація нових видань книг або літературних творів у відкритому доступі (наприклад, цифрове видання або нове фізичне видання з ілюстраціями, критичне видання, перекладене видання, спеціальне видання для дітей тощо);
- використання музики в аудіовізуальних творах, радіотворах, телевізійних програмах або документальних фільмах;
- адаптації літературних творів для кіносценаріїв, телесеріалів чи документальних фільмів; і
- використання образотворчих, скульптурних, фотографічних, архітектурних творів у суспільному надбанні для каталогів або загальних товарів (наприклад, штампування, фіксація або відтворення їх на одязі, плакатах, брелоках, сувенірах тощо)...

Важливо пам'ятати, що, навіть якщо твір є суспільним надбанням, етично вказувати оригінального автора, коли це можливо, навіть якщо це не вимагається законом. Крім того, важливо дотримуватися законів про інтелектуальну власність в інших країнах, якщо в Перу планується використовувати твір, що є суспільним надбанням і захищено в країні походження...» (*Vicente Campodonico. Copyright in public domain according to Indecopi // Law Business Research (https://www.lexology.com/commentary/intellectual-property/peru/omc-abogados-consultores/copyright-in-public-domain-according-to-indecopi). 09.10.2023).*

Республіка Вірменія

«...У 2022 році Республіка Вірменія приєдналася до Марракеської угоди для осіб з обмеженими можливостями читання. Незважаючи на те, що до Закону Вірменії про авторське право та суміжні права (2006) не було внесено поправок, щоб увійти до цієї угоди, бібліотеки Вірменії все ж можуть створювати та надавати копії в доступному форматі люди з обмеженими можливостями читання (зокрема за кордоном) без запиту дозволу власників прав. Це пов'язано з тим, що згідно з Конституцією Вірменії міжнародні договори, ратифіковані Республікою, мають пряму дію, тобто договір автоматично стає законом без необхідності прийняття законодавчих актів.

Крім того, Марракеська угода є достатньо детальною, щоб надати бібліотекам та іншим уповноваженим організаціям вказівки щодо дозволеної діяльності. Наприклад,

- Стаття 2 містить визначення творів, які підпадають під дію Договору, копій у доступному форматі, які можна виготовляти та розповсюджувати, а також організацій, уповноважених Договором виготовляти копії у доступному форматі (зокрема, бібліотеки, які надають послуги людям з обмеженими можливостями читання).
- Стаття 3 визначає групу людей з обмеженими можливостями читання, які можуть отримувати копії в доступному форматі, зроблені уповноваженими організаціями.
- Стаття 4 передбачає, що уповноваженим організаціям має бути дозволено робити копії в доступному форматі та надавати їх людям з обмеженими можливостями читання.
- Стаття 5 дозволяє експорт копій у доступному форматі, а стаття 6 дозволяє імпорт копій у доступному форматі...

Хоча закон не потрібно змінювати, EIFL (Electronic Information for Libraries) рекомендує зробити це шляхом спеціальної поправки до закону про авторське право. Поправка сприятиме підвищенню обізнаності про Марракеську угоду у Вірменії, дозволить бібліотекарям і людям з обмеженими можливостями друку читати дозволені дії вірменською мовою, забезпечить додатковий комфорт для бібліотек та інших уповноважених установ під час виготовлення та надання копій у доступному форматі та, якщо це необхідно, надати керівництво вірменським судам...» (*Can libraries in Armenia use the Marrakesh Treaty? Yes! // EIFL (Electronic Information for Libraries) (https://www.eifl.net/news/can-libraries-armenia-use-marrakesh-treaty-yes). 09.10.2023*).

Сполучені Штати Америки

«Народжений у жвавому районі Нью-Йорка Бронкс у 1970-х роках, хіп-хоп подолав кордони, завоювавши всесвітнє визнання та перетворившись на багатомільярдну індустрію. Права інтелектуальної власності, зокрема захист авторських прав, є джерелом життя творців у цій процвітаючій сцені.

Вони захищають свої оригінальні роботи та надають їм законний арсенал для протидії будь-якому несанкціонованому використанню...

Авторське право, важлива частина законів про інтелектуальну власність (ІВ), надає творцям виключні права на їхні оригінальні твори, що охоплюють такі вирази, як музика, література та поезія.

Наприклад, авторське право захищає ліричний шедевр виконавця хіп-хопу або трек продюсера, надаючи їм ексклюзивні права на відтворення, розповсюдження, виконання, демонстрацію та створення похідних творів...

Семплінг відіграє значну роль у світі хіп-хопу. Це перепрофілювання частини звукового запису в інший запис. До 1991 року використання семплів у хіп-хопі було практично необмеженим.

Однак ситуація змінилася після знакової справи Grand Upright Music Ltd. проти Warner Bros Records, Inc., де суд постановив, що несанкціоноване семплювання є порушенням авторських прав.

У зв'язку з цим вам може знадобитися згода оригінального творця на законне використання зразків. Однак у гру може вступити сіра зона, відома як «добросовісне використання». Цей принцип дозволяє обмежене використання твору, захищеного авторським правом, без прямого дозволу правовласника. Але межі добросовісного використання розмиті, і неправильне тлумачення може призвести до юридичних проблем.

Порушення авторських прав відбувається, коли хтось або організація використовує захищений авторським правом твір без дозволу, порушуючи права власника авторського права...

Проблеми з авторським правом стають відчутними, коли оригінальний творець дізнається про порушення. Наприклад, якщо власник зразка хіп-хопу почує їхню роботу у вашій пісні без їхньої згоди, він може подати позов до суду. Зазвичай це починається з вручення листа про припинення та відмову.

...лист про припинення та відмову - це офіційне повідомлення з вимогою до порушника негайно припинити використання захищеного авторським правом твору. Лист містить детальну інформацію про ймовірне порушення, включно з роботою, захищеною авторським правом, і тим, як вона використовується незаконно...

Отримавши лист, важливо не проігнорувати його, а зрозуміти його зміст і звернутися за консультацією до юриста.

Якщо ваше авторське право було порушено, ви можете звернутися до суду. Як правило, цей процес починається з того, що ваш юрист з питань інтелектуальної власності рекомендує видати лист про припинення та відмову, що часто є каталізатором мирного врегулювання.

Якщо цей підхід не принесе бажаного результату, ви можете подати позов про порушення авторських прав. Цей юридичний курс складається з кількох етапів: від початкової подачі та виявлення до можливого судового розгляду. Кожен етап є складним і вимагає експертної допомоги від вашого юриста, щоб забезпечити найвигідніші результати...

Таким чином, будь-якому хіп-хоп виконавцю, який цінує свою творчу цілісність і бажає поважати інших творців, необхідно чітко розуміння законів про авторське право» (*Handling Legal Issues & Copyright Disputes Like A HipHop Artist // AllHipHop.com LLC*)

(<https://allhiphop.com/uncategorized/handling-legal-issues-copyright-disputes-like-a-hiphop-artist/>). 12.10.2023).

«...Швейні викрійки та Закон про авторське право – розвінчані міфи...»

1 – Якщо ви робите щось самостійно з комерційно доступної викрійки, продавати це незаконно через закони про авторське право.

Неправда. Сама викрійка *може* підпадати під дію закону про авторське право, але це лише ілюстрації викрійки, діаграми, письмові інструкції та малюнок конверта (іноді, знову ж таки, існують обмеження). Це означає, що ви не можете просто ксерокопіювати або сканувати викрійку, а потім продавати її копії. Природно, я впевнений, що ви б цього не зробили. Хоча якщо ви подивіться на Etsy, там є багато, здавалося б, нелегальних копій схем шиття/в'язання і навіть сканованих копій цілих книг. Але це інша справа іншого дня...

Ви **МОЖЕТЕ** продавати речі, виготовлені за викрійками, лише з незначними обмеженнями (дивіться далі). Зразок — це просто шаблон, якому слід слідувати, щоб створити єдиний предмет. Ви додаєте власний художній відблиск тому, що створюєте за допомогою цього шаблону. Те, що ви робите, є вашою власністю, і ви можете робити з ним, як забажаєте...

2 – Якщо ви купуєте «інді» візерунок, а потім знаходите в кінці напис «Лише для особистого користування» або «Не для комерційного використання» тощо, тоді вам не дозволяється продавати будь-які предмети, виготовлені вами за цим шаблоном.

Неправда. Ці умови намагаються нав'язати контракт між продавцем шаблону та покупцем. Але для того, щоб контракт був юридично обов'язковим, обидві сторони мають бути повністю обізнані з усіма умовами цього контракту та обидві прямо погоджуються з ними перед укладенням цього контракту – у момент придбання візерунка...

3 – А як щодо дизайнерів, які хочуть стягнути з вас «ліцензію» на продаж того, що ви зробили за їхнім шаблоном?

Ліцензії ангелів, які іноді називають ліцензіями на котедж, є угодами між двома сторонами. Якщо ви купуєте візерунок без попередньої згоди на обмеження, застосовується те саме, що й у №2. Ці ліцензії є спробою дизайнерів обійти закон про авторське право. Не піддавайтеся на це і платіть гроші за ліцензію, яка вам не потрібна і нічого не варта.

Якщо дизайнер візерунка висловлює бажання, щоб ви не продавали предмети, створені за шаблоном, ви можете вирішити просто використати інший шаблон, їх багато. Не витрачайте час і гроші на розробників шаблонів, які надто обмежують або не бажають співпрацювати.

4 – Ви не можете продавати речі, виготовлені з «ліцензійної» тканини, як-от тканина Dr Who. Це незаконно, і BBC буде переслідувати вас за виготовлення

підробок, незаконних копій їхніх продуктів або за порушення умов ліцензійної угоди на тканину.

Не обов'язково правда. Ліцензована тканина означає, що дизайн був ліцензований власником прав на виготовлення. Ліцензія поширюється між цими двома сторонами, а не між виробником і покупцем тканини. Немає ліцензії на використання тканини, якщо користувач гарантує, що під час продажу предметів будь-якому потенційному покупцеві буде чітко ясно, що продукт не є офіційно ліцензованим продуктом, а виготовлений із ліцензованої тканини. Ми пропонуємо користувачам додавати Застереження, коли рекламуєте будь-що, зроблене таким чином...

5 – А як щодо тих дизайнерів, які наполягають на тому, щоб ви «поверили» їх, додавши повідомлення на ваші сторінки з розпродажем і тег до товару, який повідомляє, що він виготовлений за їхнім візерунком?

Залежить від того, де ви живете. Американський закон про авторське право не вимагає вказівки оригінального автора, як ви описуєте. Європейське законодавство про авторське право вимагає посилання на авторство, але Конгрес відмовився додати це до американського закону про авторське право. Їх вимоги щодо кредиту не підлягають юридичному виконанню.

6 – Ви повинні придбати викрійку для КОЖНОЇ речі, яку ви виготовляєте.

Неправда. Викрійки можна використовувати багаторазово, і в законі немає нічого, що дозволяє будь-якому розробнику/виробнику викрійки встановлювати таке обмеження на кількість предметів, які можна виготовити з викрійки, навіть якщо це предмети одягу, призначені для різних людей. Уявіть, якби у вас було дві доньки і ви хотіли б пошити їм однакові сукні – навіщо вам купувати дві моделі? Те саме стосується, навіть якщо ви шиєте речі для продажу...» (*Sewing Pattern Copyright Law – Myths Debunked! // So Sew Easy Pte Ltd 2022 (<https://so-sew-easy.com/sewing-pattern-copyright-law/>). 10.2023*).

«В індустрії моди особливу увагу приділяють креативності та стилю. Однак під блиском і гламуром подіуму кожному власнику лінії одягу доведеться орієнтуватися в складному правовому ландшафті...»

Щоб захистити свою лінію одягу, першим важливим кроком є створення міцної основи для вашого бренду. В індустрії моди товарні знаки відіграють важливу роль у визначенні ідентичності бренду. Товарний знак може бути символом, словом або фразою, що представляє та виділяє ваш бренд серед інших. Реєстрація вашої торгової марки надає виключні права на використання цієї марки на ваших продуктах...

Так само, як музика та література, модний дизайн також захищений законами про авторське право. Реєстрація дизайну вашого одягу може запропонувати юридичний захист від підробки та імітації. Щоб отримати виключні права на ваш дизайн, зареєструйте його в Бюро авторських прав США. Захист авторських прав поширюється як на двовимірний, так і на

тривимірний дизайн, надаючи дизайнерам цінний інструмент для захисту своїх творчих активів.

Наступним кроком у забезпеченні правової бази для вашої лінії одягу є укладення правильних контрактів і угод. Індустрія моди значною мірою залежить від співпраці з різними організаціями, такими як виробники, дистриб'ютори та партнери з ліцензування. Складіть проекти комплексних контрактів і угод, які чітко визначають ролі, відповідальність і зобов'язання кожної сторони. Ці юридично обов'язкові документи гарантують узгодженість усіх сторін у своїх цілях і захист ваших прав та інтересів. Зокрема, деякі ключові контракти, які слід розглянути, включають угоди про виробництво, дистрибуцію та ліцензійні угоди...

Переконайтеся, що ці угоди визначають обсяг ліцензії, відповідні роялті та стандарти контролю якості для підтримки репутації вашого бренду...

У динамічному світі моди зосередження на юридичних аспектах так само важливо, як створення приголомшливого дизайну та побудова сильного бренду...» (*Fashion And The Fine Print: Legal Essentials For Your Clothing Line // Conventus Law (<https://conventuslaw.com/report/us-fashion-and-the-fine-print-legal-essentials-for-your-clothing-line/>). 20.10.2023*).

«...Не всі рухи чи танцювальні кроки підлягають захисту авторським правом. Хореографія, що захищається авторським правом, визначається як «композиція та аранжування пов'язаної серії танцювальних рухів і моделей, організованих у послідовне ціле». Це охоплює низку ритмічних рухів тіла у визначеному просторі та в певній послідовності, які використовуються для передачі історії, теми чи абстрактної ідеї. Бюро авторських прав пояснило, що хореографія, на відміну від танців або рухів, які не захищені авторським правом, призначена для виконання перед аудиторією кваліфікованими виконавцями.

...Бюро захисту авторських прав конкретно визначило наступне як такі, що не підлягають авторському праву:

- послідовності розтяжок;
- пози йоги;
- тачдаун танці;
- маневри слем-данкінгу;
- сноуборд;
- прості балетні комбінації;
- танцювальні кроки, такі як виноградна лоза або хаст-степ; і
- соціальні танці, як-от бальні танці, танець line/square dance та свінг-денс.

Щоб хореографічний твір отримав охорону авторського права, необхідно виконати такі умови:

- це має бути авторський твір;

○ Хореографічний «авторський твір» має бути створений людиною, і він має бути призначений для виконання людьми. Танці, які виконуються або призначені для виконання тваринами чи машинами, не захищаються авторським правом і не можуть бути зареєстровані в Бюро авторських прав.

• він повинен бути оригінальним;

○ Планка оригінальності відносно низька. Твір все ще може бути оригінальним, навіть якщо він містить рухи, які не є абсолютно новими, наприклад стандартні балетні позиції, або якщо він заснований на вже існуючій хореографії. Ключовим є те, що хореограф повинен внести значну кількість нового та самостійно створеного матеріалу, який демонструє достатню творчість.

• він повинен бути зафіксований на матеріальному носії.

○ Хореографія має бути зафіксованою – тобто написаною чи записаною в певній матеріальній формі – щоб отримати захист авторського права. Зробити це можна різними способами: за допомогою танцювальної нотації, текстових описів, фотографій, малюнків чи відеозаписів виступів.

Якщо хореографічний твір відповідає критеріям авторства, оригінальності та фіксації, творець користується виключними правами, незалежно від того, зареєстровано твір у Бюро авторських прав чи ні...

Визначення власника хореографії в театральній постановці може бути складним і часто визначається конкретними умовами контракту. Як правило, у танцювальних контрактах зазначено, що хореограф зберігає за собою авторські права...

Щоб найкращим чином захистити своє мистецтво, хореографи повинні домовитися з роботодавцями щодо умов володіння авторським правом, розглянутих вище, і зареєструвати авторське право на свої твори...» (*Marc D. Ostrow, Ellie Sanders. Copyright and Choreography: Protecting Choreography in Theatrical Productions // ROMANO LAW PLLC (https://www.romanolaw.com/copyright-and-choreography-protecting-choreography-in-theatrical-productions/?utm_source=mondaq&utm_medium=syndication&utm_term=Intellectual-Property&utm_content=articleoriginal&utm_campaign=article). 02.10.2023).*

«...Хелловін — це день, який переповнений творчим самовираженням, тож як співвідносяться між собою макіяж на Хелловін і закон про авторське право?»

...Дизайн макіяжу на Хеллоуїн може легко відповідати вимогам щодо авторського права, які роблять ці художні твори охоронюваними Законом про авторське право...

Відповідно до законодавства США про авторське право, твір має право на захист авторського права, якщо він відповідає двом критеріям: (1) він має бути «оригінальним авторським твором» і (2) він має бути «зафіксований на

матеріальному носії». Як пороговий запит, твір має кваліфікуватися як об'єкт авторського права відповідно до розділу 102 Закону про авторське право...

Відповідно до розділу 102 Закону про авторське право, твір має бути «зафіксований на будь-якому матеріальному носії вираження». ...Бюро авторських прав пояснило, що повна постійність не потрібна для фіксації, і що тимчасовий просто означає «щось коротше, ніж тимчасове». Таким чином, за винятком випадків, коли твір «проявляється настільки швидкоплинно, що його неможливо скопіювати, сприйняти або передати», твір повинен вважатися таким, що задовольняє вимогу фіксації.

У застосуванні до макіяжу це означає, що малюнки макіяжу задовольнятимуть вимоги щодо фіксації, оскільки дизайни зберігаються на шкірі більше, ніж мить. Однак досі тривають дебати щодо того, чи відповідає дизайн макіяжу, і суди та Бюро авторських прав безпосередньо не розглядали це питання. Зокрема, поточні дебати стосуються (1) того, чи є людське тіло матеріальним носієм і (2) чи дизайн макіяжу є достатньо стійким.

Деякі суди постановили, що татуювання можуть задовольнити вимогу фіксації, оскільки вони назавжди закріплені на шкірі...

На відміну від татуювань, сторони стверджують, що малюнки макіяжу не зберігаються довше короткого тимчасового періоду, оскільки їх можна легко розмазати або стерти. Скільки часу тримається макіяж на шкірі, залежить від ряду факторів, включаючи тип шкіри, спосіб підготовки шкіри, хімічні властивості косметики та умови, яким шкіра піддається. Звичайні засоби для макіяжу повинні триматися на вашому обличчі протягом 12 годин, але макіяж на Хелловін може передбачати методи нанесення, які продовжують термін служби макіяжу, наприклад використання клею та нанесення спеціальних пудр і кремів.

Крім того, навіть якщо малюнок макіяжу на Хеллоуїн видаляється з моделі чи актора, але постійно наноситься таким же чином з тією самою метою, це може задовольнити вимогу фіксації...

Оскільки дизайн макіяжу відповідає вимозі фіксації, наступний крок у розслідуванні авторського права перевіряє, чи кожен дизайн макіяжу кваліфікується як «оригінальний авторський твір».

Планка оригінальності дуже низька, вимагаючи лише того, щоб робота була створена самостійно та мала «невелику кількість креативності». Бюро авторських прав США зазначає у своєму Компендіумі, що, аналізуючи оригінальність твору, воно не враховує естетичну цінність твору. Отже, повсякденний стандартний дизайн макіяжу, яким би візуально не був привабливим, як правило, не відповідає стандарту оригінальності, оскільки часто відображає загальні художні стилі або є надто абстрактним щодо підкреслення чи приховування певних рис обличчя. Однак питання оригінальності стає складнішим, коли мова заходить про перетин макіяжу на Хелловін і авторського права, і ми можемо звернутися до різних доктрин авторського права, щоб отримати вказівки...

Відповідно до концепції закону про авторське право, яка називається доктриною злиття, коли існує надто мало способів вираження певної ідеї, авторське право не захищатиме це конкретне вираження. Наприклад, будь-який малюнок скелета буде мати певну схожість з іншими малюнками скелетів. Усі скелети матимуть видовбані очні западини, кісткові зуби та відсутність носа, тому що це те, з чого складається скелет...

У контексті Хеллоуїна малювання звичайного білого скелета не є достатньо оригінальним саме по собі, але введення рожевих відтінків і стратегічне розміщення перлів у цьому дизайні макіяжу скелета може створити «крапельку креативності», яка відповідає вимозі оригінальності.

Межу між креативом і повсякденністю в контексті дизайну макіяжу може бути важко провести, особливо коли мова йде про персонажів або монстрів на Хелловін. Відповідно до доктрини *scènes à faire* певні елементи виразу, які є спільними для певного жанру чи теми, не отримують захисту авторського права.

Scènes à faire дещо відрізняється від доктрини злиття тим, що все ще можливо виразити ці характери та відповідати вимогам оригінальності, навіть із загальними характеристиками. Зазвичай це пов'язано з тим, що концепція самих персонажів була вигаданою та не існує в природі, тому може бути багато різних і мінімально креативних способів вираження зомбі чи монстра. Це часто зводиться до ступеня оригінальності та наявності унікальних, виразних елементів, які відрізняють твір від елементів, очікуваних у зв'язку з певним персонажем...

З огляду на те, що макіяж на Хелловін охоплює широкий діапазон від загальних, тропічних хелловінських монстрів до ганебних конкретних персонажів, художники, які створюють образи, які перетворюють обличчя на потойбічних персонажів, повинні усвідомлювати потенційну можливість порушення авторських прав. У законі про авторське право пряме порушення відбувається, коли особа «відтворює, розповсюджує, демонструє або виконує роботу, захищену авторським правом, або готує похідну роботу на основі роботи, захищеної авторським правом», без дозволу. Особи-порушники повинні мати доступ до оригінальної роботи, а роботи, що порушують права, мають бути суттєво схожими на оригінальну роботу.

Компанії чи окремі автори мають авторські права на своїх популярних героїв Хелловіна, таких як Груп нареченої, Фредді Крюгер, Джейсон Вурхіз і Пеннівайз. Будь-яке відтворення цих персонажів із використанням гриму може порушувати виключні права цих власників авторських прав на створення відтворень або створення похідних робіт на основі цих персонажів. Це особливо вірно у випадках, коли дизайн макіяжу, який порушує захищені авторським правом персонажі, створюється та використовується в комерційній діяльності на Хелловін, наприклад, у будинку з привидами. Примітно, однак, що є багато класичних і тропічних хелловінських монстрів у відкритому доступі, включно з монстром Франкенштейна та Дракулою, які візажисти

можуть відтворити, не порушуючи особливого виразу таких монстрів власника авторських прав.

Чи є порушенням авторських прав, якщо ви дотримуетесь посібника з макіяжу, розміщеного в Інтернеті? Багато візажистів-інфлюенсерів публікують навчальні відео, в яких пояснюється, як саме імітувати їхній дизайн макіяжу вдома, отримуючи прибуток від реклами та рекомендаційних угод, представлених у відео. Хоча може здатися, що виконання одного з цих підручників буде вважатися порушенням авторських прав, підручник може слугувати доказом того, що художник дав непряму ліцензію на копіювання своєї роботи. Навіть без неявної ліцензії дуже мало ймовірно, що через онлайн-посібники з макіяжу буде порушено позов, оскільки ці художники заробляють гроші на переглядах і взаємодії з їхнім вмістом.

Однак не кожен візажист, який розміщує відео про макіяж в Інтернеті, зображує свою оригінальну роботу. Художник може співпрацювати з власником авторських прав, щоб відтворити певного персонажа, або він сам може порушувати авторські права на дизайн іншого користувача. Тому важливо пам'ятати про контекст відео та провести власне дослідження, якщо ви плануєте відтворити дизайн макіяжу, який знайдете в Інтернеті...

Що можна зробити з того, як макіяж на Хеллоуїн пов'язаний з авторським правом? Якщо ви візажист або художник зі спецефектів, який прагне зберегти свій творчий дизайн макіяжу, радимо переконатися, що ваша робота зберігається на різних матеріальних носіях. Це може спричинити фотографування остаточного макіяжу, запис відео або перенесення дизайну на папір. Крім того, переконайтеся, що ви додали достатньо творчих елементів, які виходять за межі функцій, які є загальними для певного персонажа чи жанру...»
(Peyton Kreuzer. Halloween Makeup and Copyright // Copyright Alliance (https://copyrightalliance.org/halloween-makeup-copyright/). 31.10.2023).

Підсумки наукових конференцій, нарад та інших організаційних заходів

«Конференція Європолу щодо злочинів у сфері інтелектуальної власності прийняла 250 експертів, які борються з контрафактними товарами, які становлять загрозу здоров'ю, безпеці та навколишньому середовищу

Тема конференції «Боротьба з контрафактними товарами, що становлять загрозу здоров'ю, безпеці та навколишньому середовищу» глибоко заглибилася в критичні проблеми, пов'язані зі злочинами проти інтелектуальної власності (ІВ), з особливим акцентом на ролі передових технологій. У насиченому порядку денному конференції для обговорення зібралася різноманітна група експертів і зацікавлених сторін з усього світу.

Ключовими темами конференції були:

- роль жінок у боротьбі зі злочинами проти інтелектуальної власності;
- контрафактні товари, що становлять загрозу здоров'ю та безпеці;
- контрафактні товари, що становлять загрозу навколишньому середовищу;
- вплив передових технологій на злочини проти інтелектуальної власності...

З моменту свого заснування в 2017 році Конференція Європолу щодо злочинів проти інтелектуальної власності виявилася безцінною платформою для правоохоронних органів і приватного сектору. Конференція надає учасникам можливість зміцнити співпрацю, обмінятися досвідом та виявити нові тенденції злочинів проти інтелектуальної власності...

Боротьба зі злочинами, пов'язаними з інтелектуальною власністю, є головним пріоритетом для Європолу та ключовим напрямком у зусиллях ЄС по боротьбі з серйозною та організованою злочинністю. Останні дані та аналіз свідчать про значне зростання злочинів проти інтелектуальної власності, що підкреслює необхідність тісної співпраці між правоохоронними органами, установами ЄС, третіми країнами та організаціями приватного сектору...» *(Unleashing tech in the fight against intellectual property crime // European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (<https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/unleashing-tech-in-fight-against-intellectual-property-crime>). 27.10.2023).*

«...Виступаючи на третьому щорічному Всесвітньому юридичному саміті проти підробок, організованому Global Legal Post у Caledonian Club у Лондоні 18 жовтня, експерти обговорили, як боротися зі стійкими, адаптивними та креативними фальшивомонетниками, а також те, як фахівці з боротьби з підробками можуть навчитися один одного, щоб боротися зі спільним ворогом...

Конференція відкрилася переконливим тематичним дослідженням того, як фармацевтична компанія розгромила величезну організовану мережу підробок, не лише зумівши вилучити тисячі підроблених пляшок, але й заморозивши банківські рахунки та нерухомість десятків підробників.

Доповідачі підкреслювали, що продаж контрафакту був пов'язаний із глобальними організованими злочинними угрупованнями, маючи докази того, що прибутки забезпечили початковий капітал для таких видів діяльності, як відмивання грошей, проституція, зброя, примусова праця, наркотики тощо.

Також відбулося вибухове зростання кількості підроблених товарів із величезним зростанням підроблених фармацевтичних препаратів, запасних частин для обладнання та алкоголю, що може мати прямий вплив на здоров'я людини.

Відбулася дискусія про взаємозв'язок між цивільним і кримінальним правом і можливість розгляду паралельних справ. Обговорення також

торкнулося питання забезпечення того, щоб контрафакція була достатньо високою в списку пріоритетів і без того перенапружених правоохоронних органів...

Представники брендів обговорили найбільші проблеми в онлайн-просторі, що стає дедалі складнішим, як-от оманливі методи, як-от приховані посилання та трансляція продажів у прямому ефірі, де продаються підроблені товари. Брендам також доводиться боротися з соціальними мережами, обманами, NFT (незамінними токенами) і метавсесвітом.

Але чому люди купують підробки в Інтернеті? Один із доповідачів зазначив, що 91% конфіскацій при онлайн-продажах відбувається на кордоні...

Учасники сказали, що вкрай важливо, щоб повідомлення про боротьбу з підробками були націлені на молоде покоління (яке найчастіше купує підробки в Інтернеті) і наголошували на людській ціні підробок, наприклад на експлуатації молодих і вразливих людей.

Працювати з впливовими людьми в соціальних мережах може бути складно, але вкрай важливо спілкуватися з ними, щоб показати шкоду, яку може завдати підробка.

Злочинці весь час діляться процесами, і спеціалісти з боротьби з підробками також повинні робити це – і законно, сказали спікери. Галузь також може працювати разом, щоб лобіювати законодавчі зміни.

Бренди вихваляли переваги співпраці з такими органами, як Торговельні стандарти Великої Британії та членська організація ACG (Група з боротьби з підробками), а також групову роботу з прикордонними службами. Деякі бренди об'єдналися, щоб провести спільні рейди, враховуючи, що певні споріднені товари часто можна знайти в тих самих місцях.

Багато брендів вважають, що Закон ЄС про цифрові послуги був дуже корисним, оскільки він накладає на онлайн-посередників додаткові зобов'язання видаляти правопорушні елементи. Багатьох доповідачів підбадьорило рішення у справі Metabirkins, де люксовий бренд Hermes виграв битву за порушення прав на торговельну марку з NFT-художником, який продавав пухнасті цифрові сумки під назвою metabirkins...» (*Maura O'Malley. 'We have to be as creative as counterfeiters' – seven takeaways from the Anti-Counterfeiting World Law Summit // The Global Legal Post (https://www.globallegalpost.com/news/we-have-to-be-as-creative-as-counterfeiters-seven-takeaways-from-the-anti-counterfeiting-world-law-summit-456693595). 25.10.2023).*
